

Bestuursrapportage 2023

Inhoudsopgave

Bestuursrapportage	3
Algemeen.....	4
Leeswijzer.....	4
Samenstelling bestuur.....	5
Samenvatting.....	5
Financiële hoofdlijn.....	7
Bestedings- en dekkingsplan 2023-2027.....	7
2e financiële afwijkingenrapportage.....	10
Herijking reserves en voorzieningen 2023.....	12
Algemene reserves.....	13
Bestemmingsreserves.....	15
Samenvatting herijking.....	27
Toetsingscriteria herijking.....	28
Voorzieningen (art 44.1a).....	29
Voorzieningen (art 44.1b).....	33
Voorzieningen (art 44.1c).....	35
Overige voorzieningen (art 44.2).....	46
Bestuursakkoord.....	48
Uitvoeringsprogramma Bestuursakkoord.....	48
Programma's	48
Leeswijzer programma's.....	48
1. Veiligheid.....	49
Crisisbeheersing en brandweer.....	49
Openbare orde en veiligheid.....	53
2. Verkeer en vervoer.....	59
Verkeer en vervoer.....	60
Parkeren.....	64
3. Economie en toerisme.....	67
Economische ontwikkeling.....	68
Fysieke bedrijfsinfrastructuur.....	74
Economische promotie.....	78
4. Onderwijs.....	82
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken.....	82
Onderwijshuisvesting.....	86
5. Sport, cultuur, recreatie en natuur.....	89
Sportbeleid en -activering.....	90
Sportaccommodaties.....	92
Cultuur.....	96
Media.....	100
Openbaar groen en (openlucht) recreatie.....	103

6. Sociaal domein.....	110
Samenkracht enBurgerparticipatie.....	111
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen.....	117
Inkomensregelingen (incl. armoedebeleid).....	120
Maatschappelijke - en Arbeidsparticipatie.....	124
Maatwerkvoorzieningen (Wmo).....	127
Maatwerkdienstverlening Wmo.....	130
Maatwerkdienstverlening jeugdhulp.....	133
7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid.....	137
Volksgezondheid.....	138
Riolering.....	142
Afval.....	146
Milieubeheer.....	148
Begraafplaatsen en crematoria.....	153
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing.....	155
Ruimtelijke ordening.....	156
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen).....	162
Wonen en bouwen.....	165
9. Bestuur en dienstverlening.....	168
Bestuur.....	169
Burgerzaken.....	175
10. Bedrijfsvoering en inkomsten.....	180
Overhead.....	180
Treasury.....	189
Belastinginkomsten.....	194
Gemeentefonds.....	197
Paragrafen.....	200
Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	200
Financiële strategie en beleid.....	200
Risiko's.....	202
Ontwikkeling vermogenspositie.....	202
Weerstandscapaciteit en weerstandsratio.....	203
Weerstandscapaciteit.....	203
Bijlagen	
Voortgangsrapportage 2023 grote projecten.....	205
Toelichtingen 2e financiële afwijkingenrapportages 2023 (afwijkingen > 50.000).....	263
Risiko inventarisatie.....	349

Bestuursrapportage 2023

Dit is de Bestuursrapportage van de gemeente Maashorst. In deze Bestuursrapportage is opgenomen de 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 en de voortgangsrapportage van het Programmaplan 2023. Met deze rapportage informeren we de raad over de voortgang van uitvoering van beleid en de besteding van de hiervoor beschikbaar gestelde middelen.

De Gemeentewet schrijft voor dat iedere gemeente jaarlijks begroting- en verantwoordingsstukken moet opstellen. Het besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat de regelgeving daarvoor.

De Bestuursrapportage 2023 wordt op 14 december 2023 door de gemeenteraad vastgesteld..

Dit is de Bestuursrapportage 2023 van de gemeente Maashorst. In deze Bestuursrapportage de voortgangsrapportage over het Programmaplan en de 2e financiële afwijkingenrapportage 2023. De voortgangsrapportage gaat vooral in op de uitvoering van de acties/activiteiten.

De opbouw van het document komt overeen met de opbouw van [Programmabegroting 2023](#).

Algemeen

De Bestuursrapportage begint met het hoofdstuk Algemeen. Hierin beschrijven we de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen. We presenteren de gevolgen van de 2e financiële afwijkingenrapportage voor het bestedings- en dekkingsplan 2023 van de gemeente Maashorst en laten zien hoe het meerjarig perspectief zich ontwikkelt.

Programma's

Het tweede gedeelte van deze Bestuursrapportage bestaat uit een toelichting op de 10 programma's. Bij elk programma is de volgende informatie opgenomen:

1. Inleidende tekst: we geven beknopt weer wat er onder het programma valt en in welke taakvelden het programma is onderverdeeld. We presenteren de lasten van de taakvelden binnen het programma individueel, en als aandeel van het totaal.
2. Vervolgens geven we per taakveld:
  - een korte omschrijving;
  - de update van de ontwikkelingen die we zien ten opzichte van de Programmabegroting
  - de belangrijkste doelen, wat we willen bereiken;
  - een toelichting op voortgang van de activiteiten en prestaties die bij onze doelen horen
  - een toelichting op de financiële afwijkingen (opgenomen bij het onderdeel 'Wat mag het kosten'
  - de samenwerkingen met rechtspersonen waarin we een bestuurlijk en financieel belang hebben.
  - een verwijzing naar wet- en regelgeving, waar we als gemeente rekening mee moeten houden;
  - de grote projecten van > € 500.000. Projecten lopen meerdere jaren. Met de raad hebben we afgesproken ook deze periodiek in de planning- en controlproducten te betrekken. We staan hier stil bij planning, budget en risico.

De voortgang van de Grote Projecten in 2023 is in deze bestuursrapportage als een aparte bijlage opgenomen. Deze is [hier](#) (PDF, 1.7 MB) te vinden.

Paragrafen

In het derde gedeelte geven we een update van de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Herijking reserves en voorzieningen

Iedere reserve en voorziening wordt getoetst op nut en noodzaak.

Bijlagen

In het laatste deel van de Bestuursrapportage een totaaloverzicht van de grote projecten.

Samenstelling bestuur

Het college van burgemeester en wethouders vormt het dagelijks bestuur van de gemeente Maashorst.

De gemeenteraad is het algemeen bestuur van onze gemeente.

Samenvatting

In deze Bestuursrapportage 2023 schetsen we de voortgang van het programmaplan en vragen we aandacht voor de 2e financiële afwijkingenrapportage 2023.

Conclusie

Het begrotingsjaar 2023 laat een structureel voordeel zien van € 1.465.000. Brengen we hier het incidenteel nadeel in 2023 van € 4.080.000 op in mindering, dan zien we een verwacht nadelig jaarrekeningsaldo in 2023 van € 2.615.000.

Kijken we naar de verdere ontwikkeling van met name het structureel saldo dan blijven we met ingang van 2026 een structureel tekort zien. Dit is een landelijke trend en wordt het 'ravijnjaar' genoemd. Na verwerking van deze 2e financiële afwijkingenrapportage is het tekort in 2026 met 500K toegenomen. In 2027 daarentegen zien we een afname van het structureel tekort van € 5,5 miljoen naar € 3,6 miljoen. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename van de algemene uitkering in dat jaar.

De eerder gemelde zorgen over het meerjarenperspectief (2026-2027) blijven na deze rapportage grotendeels in stand. Dit is ook in lijn met het landelijk beeld. Voor 2028, wat buiten de scope van deze rapportage valt, zien we overigens wel een positievere ontwikkeling van het meerjarenbeeld. Dit melden we overigens met de nodige voorzichtigheid. 2028 is redelijk ver weg en de nodige ontwikkelingen met financiële gevolgen gaan dat beeld nog beïnvloeden.

Financieel resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023

Deze 2e financiële afwijkingenrapportage laat in de jaren 2023 t/m 2027 onderstaande saldi zien:

(V= voordeel / N=nadeel)

x € 1.000	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel	V 3.933	N 244	N 519	N 430	V 1.824
Incidenteel	N 1.949	N 420	N 500		
Totaal	V 1.984	N 664	N 1.019	N 430	V 1.824

Nieuwe begrotingssaldi structureel en incidenteel NA de 2e financiële afwijkingenrapportage

(zonder onttrekkingen of toevoegingen Algemene Reserve)

Voor de jaarrekening 2023 is het verwachte resultaat dan € 2.615.000 nadelig.

x € 1.000)	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel	V 1.465	V 71	V 3.965	N 4.517	N 3.657
Incidenteel	N 4.080	N 562	N 118	N 134	0
Totaal	V 2.615	N 491	V 3.847	N 4.651	N 3.657

Toelichting grootste afwijkingen (positief en negatief)

Onderstaand een uiteenzetting van de grootste afwijkingen uit deze 2e financiële afwijkingenrapportage 2023. We lichten de posten boven de € 100.000 toe. Voor meer detailinformatie verwijzen we naar [de financiële hoofdlijn, 2e financiële afwijkingenrapportage](#).

2023 V/N x (€). Dit betreft de budgetten met een structureel karakter.

Programma	Toelichting afwijking	Bedrag	Nadeel/Voordeel
Sport, cultuur, recreatie en natuur	Rijksmiddelen voor uitvoering van GALA Sport, Bewegen en Cultuur (GALA staat voor Gezond en Actief Leven Akkoord)	€ 263.000	Voordeel
Sociaal domein	Opbouwwerk (zijn structurele middelen. Voor 2023 is een beperkt beroep gedaan op het budget)	€ 100.000	Voordeel
	Bijzondere bijstand	€ 155.000	Nadeel
	Bijstelling budgetten Participatiewet	€ 632.000	Nadeel
	Wmo Begeleiding en Wmo Dagbesteding	€ 500.000	Voordeel
	Wmo Regiotaxi	€ 117.000	Voordeel
Bedrijfsvoering en inkomsten	Huuropbrengsten en servicekosten diverse panden	€ 539.000	Voordeel
	Treasury	€ 2.889.000	Voordeel
	Inkomsten parkeren	€ 300.000	Nadeel
	Bijdrage BSOB	€ 118.000	Nadeel
	Algemene uitkering (Septembercirculaire)	€ 493.000	Nadeel
Afronding	Afronding diverse voor- en nadelen < € 100.000	€ 1.223.000	Voordeel
Totaal 2023 afgerond		€ 3.933.000	Voordeel

Herijking reserves en voorzieningen

Alle reserves en voorzieningen zijn beoordeeld. Dit resulteert in het volgende voorstel van aframingen en bijramingen.

Omschrijving reserve/voorzieningen	Aframing	Bijraming
101000 AR Algemene reserve vrij besteedbaar	€ 3.762.090	
101001 AR Algemene Bedrijfsreserve (ABR-ge)		€ 3.762.090
102016 BR Afvalstoffenheffing	€ 180.268	
VZ Afvalstoffenheffing		€ 180.268

Voorstel tot aframen van:

- 102016 BR Afvalstoffenheffing met € 180.268
- 101000 AR Algemene reserve vrij besteedbaar € 3.762.090

Voorstel tot bijramen van:

- 101000 AR Algemene Bedrijfsreserve (ABR-ge) € 3.762.090
- VZ Afvalstoffenheffing met € 180.268

Voorstel tot het opheffen van:

- 102016 BR Afvalstoffenheffing

Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u naar de herijking reserves en voorzieningen

Financiële hoofdlijn

Bestedings- en dekkingsplan 2023-2027

Op 9 november 2023 behandelt de gemeenteraad de Programmabegroting 2024-2027. Deze 2e financiële afwijkingenrapportage 2024-2027 is van invloed op het jaar 2023 en ook op het meerjarenbeeld 2024-2027.

Structureel begrotingssaldo 2023-2027

Na verwerking van deze 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 zien we een structureel begrotingssaldo in 2023 van € 1,5 miljoen positief.

(bedragen x € 1.000 / N is negatief en V is positief)

		jaarschijven				
		2023	2024	2025	2026	2027
1	Saldo Programmabegroting 2023 (jaarschijf 2023) en Programmabegroting	N 2.454	V 343	V 4.512	N 4.059	N 5.453

	2024 (jaarschijven 2024-2027) gemeente Maashorst					
2	Reeds genomen (raads)besluiten	N 14	N 28	N 28	N 28	N 28
	<i>Saldo voor deze Bestuursrapportage 2023</i>	<i>N 2.468</i>	<i>V 315</i>	<i>V 4.484</i>	<i>N 4.087</i>	<i>N 5.481</i>
3	Structureel resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023	V 3.933	N 244	N 519	N 430	V 1.824
	Structureel begrotingssaldo 2023-2027	V 1.465	V 71	V 3.965	N 4.517	N 3.657
	Reeds ten laste gebracht van de algemene reserve	V 1.539	N 343			
	Nog toe te voegen aan (-/-) of te onttrekken (+/+) aan de algemene reserve	N 3.004	V 272			
	Saldo 2023-2027 incl. onttrekkingen en stortingen algemene reserve	0	0	V 3.965	N 4.517	N 3.657

Toelichting structureel

(bedragen x € 1.000 / N is negatief en V is positief)

		2023	2024	2025	2026	2027
1.	Saldo Programmabegroting 2023 e.v. gemeente Maashorst	N 2.454	V 343	V 4.512	N 4.059	N 5.453
	Beginsaldo bestedings-en dekkingsplan Maashorst	N 2.454	N 343	V 4.512	V 4.059	V 5.453

De beginstand voor deze Bestuursrapportage is Programmabegroting 2024 gemeente Maashorst, het laatste formeel vastgestelde product uit de planning- en controlcyclus.

(bedragen x € 1.000 / N is negatief en V is positief)

2.	Reeds genomen (raads)besluiten	2023	2024	2025	2026	2027
	Versnellen	N14	N 28	N 28	N 28	N 28

energiebesparende maatregelen 2023 (raadsbesluit van juli 23)						
		N 14	N 28	N 28	N 28	N 28

3. 2e financiële afwijkingenrapportage 2023

Toelichting incidenteel

Na verwerking van deze 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 zien we een incidenteel begrotingssaldo in 2023 van € 4,1 miljoen negatief.

(bedragen x € 1.000 / N is negatief en V is positief)

	Bestedings- en dekkingsplan 2023-2026 incidenteel	2023	2024	2025	2026	2027
1	Saldo Programmabegroting 2023 (jaarschijf 2023) en Programmabegroting 2024 (jaarschijven 2024-2027) gemeente Maashorst	N 120	N 142	V 618	N 134	0
2	Daarna genomen (raads)besluiten	N 180				
3	Incidentele baten en lasten 1e financiële afwijkingenrapportage	N 1.831				
	<i>Saldo voor deze bestuursrapportage 2023</i>	<i>N 2.011</i>	<i>N 142</i>	<i>V 618</i>	<i>N 134</i>	<i>0</i>
4	Incidenteel resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023	N 1.949	N 420	N 500		
	Incidenteel begrotingssaldo 2023-2027	N 4.080	N 562	V 118	N 134	0
	Reeds ten laste gebracht van de algemene reserve	V 120	V 142	N 618	V 134	0
	Nog toe te voegen aan (-/-) of te onttrekken (+/+) aan de algemene reserve	V 3.960	V 420	V 500	0	0
	Saldo 2023-2027 incl. onttrekkingen en stortingen algemene reserve	0	0	0	0	0

1. Saldo Programmabegroting 2023 gemeente Maashorst

De beginstand voor deze Bestuursrapportage is Programmabegroting 2024 gemeente Maashorst, het laatste formeel vastgestelde product uit de planning- en controlcyclus.

2. Daarna genomen (raads)besluiten

Versnellen energiebesparende maatregelen 2023 (eenmalig bedrag voor 2023) (raadsbesluit van juli 23)

3. Incidentele mutaties 1e financiële afwijkingenrapportage

De mutaties uit de 1e afwijkingenrapportage (jaarschijf 2023) zijn vastgesteld in het desbetreffende raadsbesluit maar nog niet onttrokken uit de algemene reserve.

4. 2e financiële afwijkingenrapportage 2023

2e financiële afwijkingenrapportage 2023

Samenvatting

De rapportage is gebaseerd op de bij ons bekend zijnde ontwikkelingen in de eerste acht maanden van 2023 en we blikken vooruit naar het eind van het jaar. Onderstaand het totaaloverzicht, gesplitst naar incidentele en structurele gevolgen. Een specificatie per programma en taakveld is op de betreffende pagina opgenomen.

Incidentele afwijkingen in € x 1.000, V = Voordeel, N = Nadeel

Programma	2023	2024	2025	2026	2027
1. Veiligheid	N 500	N 500	N 500	0	0
2. Verkeer en vervoer	0	0	0	0	0
3. Economie en toerisme	0	0	0	0	0
4. Onderwijs	0	0	0	0	0
5. Sport, cultuur, recreatie en natuur	N 517	V 180	0	0	0
6. Sociaal domein	N 495	N 100	0	0	0
7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	V 40	0	0	0	0
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	0	0	0	0	0
9. Bestuur en dienstverlening	N 200	0	0	0	0
10. Bedrijfsvoering en inkomsten	N 277	0	0	0	0

Totaal	N 1.949	N 420	N 500	0	0
---------------	--------------------------	------------------------	------------------------	----------	----------

Structurele afwijkingen in € x 1.000, V = Voordeel, N = Nadeel

Programma	2023	2024	2025	2026	2027
1. Veiligheid	V 56	N 21	N 21	N 21	N 21
2. Verkeer en vervoer	V 126	V 70	N 4	N 4	V 7
3. Economie en toerisme	N 152	N 65	N 63	N 62	N 62
4. Onderwijs	N 49	N 40	N 40	N 40	N 40
5. Sport, cultuur, recreatie en natuur	V 226	V 11	N 44	N 44	N 44
6. Sociaal domein	V 745	N 1034	N 1.404	N 1.338	N 1.323
7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	V 74	0	0	0	0
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	V 97	V 70	V 70	V 70	V 70
9. Bestuur en dienstverlening	V 66	N 13	N 13	N 12	N 12
10. Bedrijfsvoering en inkomsten	V 2.743	V 778	V 1.000	V 1.020	V 3.249
Totaal	V 3.933	N 244	N 519	N 430	V 1.824

Opgenomen kredieten in de 2e afwijkingenrapportage 2023

1. Glasvezelkabel (taakveld 10.1 overhead)	72.500
2. Vervallen Reserveringssysteem accommodaties (taakveld 10.1 overhead)	-/ 25.000
3. Beregeningsinstallatie Achilles (taakveld 5.2 sportaccommodaties)	15.000
4. N264 stikstofproblematiek veroorzaakt hogere kosten uitvoering (taakveld 2.1 verkeer en vervoer)	250.000
5. Fietsstraat Volkelseweg autonome prijsstijging (taakveld 2.1 verkeer en vervoer) (stijging van 585K naar 700K)	115.000
6. 2 Bushaltesparen, stijging kosten (van 100k naar 158K) en subsidie(provincie) met hetzelfde bedrag (taakveld 2.1 verkeer en vervoer)	58.750
7. Hoevenseveld subsidie en klimaatadaptieve maatregelen, stijging met hetzelfde bedrag (taakveld 7.2 riolering)	100.000
8. Aan- en verkoop van bospercelen, uitgaven en inkomsten	41.680

hetzelfde bedrag (taakveld 5.5 Openbaar groen)	
9. Versneld verleden openbare verlichting (krediet 2027 naar 2024)(dit ivm stijgende energiekosten) (taakveld 2.1 verkeer en vervoer)	380.000
10. Vervanging tractor, verhogen oorspronkelijk krediet 2024 van € 62.575 i.v.m. autonome ontwikkelingen (taakveld 10.1 overhead)	57.500
11. Violierstraat, stijging subsidie met 1.072.025 en stijging kosten met 645.375 (taakveld 2.1 verkeer en vervoer)	645.375
12. Herstel pand Udensedreef 12 Schaijk (taakveld 6.1 samenkracht en burgerparticipatie) (uitgaven 80.868 en inkomsten 5.000 van de verzekeraar)	75.868
13. Aanschaf BOA voertuig (ophoging krediet van 43K naar 70K)(taakveld 2.1 openbare orde en veiligheid)	27.000
14. Realisatie Dorpshuis Zeeland (aframing krediet) (taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie))	-565.000
15. Keukens huisvesting Oekraïne (gedekt uit het project huisvesting ontheemden Oekraïne) (taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie)	85.000
16. Basisregistratie grootschalige Topografie (taakveld 10.1 overhead)	27.000

Herijking reserves en voorzieningen 2023

Voor afsluiting van het boekjaar vindt jaarlijks de zogenoemde screening van de reserves en voorzieningen plaats. Op die manier kan de bestuurlijke besluitvorming rond mutaties nog plaatsvinden in de laatste raadsvergadering, en voldoen we aan de wettelijke regels hierover zoals vastgelegd in de Gemeentewet en in de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten). We vinden het belangrijk een actueel beeld te presenteren, onze reservepositie is namelijk ook een belangrijk onderdeel van ons weerstandsvermogen.

Uitgangspunten rond de reserves en voorzieningen

Het wettelijk kader voor de reserves en voorzieningen is vastgelegd in de eerder genoemde BBV. Zie hiervoor de definitie van 'Reserve' en de definitie van 'Voorzieningen'.

Stand van zaken reserves en voorzieningen

Zie hiervoor de [ontwikkeling van de vermogenspositie](#) in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Algemene reserves

Nr 101000	€ 72.050.920
Algemene	

reserve vrij besteedbaar stand begin 2023	
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	<p>1. Het opvangen van onvoorziene uitgaven voorvloeiende uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ opkomende verplichtingen ▪ calamiteiten <p>2. Het opvangen van rekening tekorten</p> <p>3. Ter dekking van gekwantificeerde risico's</p>
Voeding en onttrekking	Incidentele overschotten en tekorten in de jaarrekening en de tussentijdse financiële afwijkingenrapportages worden verrekend met deze reserve.
Noodzakelijk niveau	De algemene reserve vrij besteedbaar vormt samen met de stille reserves en de Algemene bedrijfsreserve grondbedrijf onderdeel van de weerstandscapaciteit. Periodiek wordt onze weerstandscapaciteit en weerstandsniveau berekend. Dit resulteert in een weerstandsratio. De Raad heeft de norm voor de weerstandsratio vastgesteld tussen 1 en 2. Wat het noodzakelijke niveau van deze reserve is, is afhankelijk van enerzijds de risico's en anderzijds de overige componenten van de weerstandscapaciteit.
Claims	Diverse stortingen en onttrekkingen verlopen volgens eerdere besluitvorming via deze reserve.
Voorstel	De algemene reserve behoort tot het eigen vermogen van de gemeente en is op voorhand niet bedoeld voor specifieke bestemmingen. Handhaving van de algemene reserve is voorgeschreven.

Nr 101001 Algemene reserve grondexploitatie stand begin 2023	€ 6.237.910
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	<p>De algemene reserve behoort tot het eigen vermogen van de gemeente en is niet bedoeld voor specifieke bestemmingen. Voor het grondbedrijf is een aparte Algemene Bedrijfsreserve (ABR) opgenomen om de financiële effecten binnen het grondbedrijf optimaal te kunnen beheersen, en de winst naar de Algemene Dienst te kunnen vaststellen. Deze reserve heeft als doel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opvangen van eventuele (verwachte) nadelen op grondexploitatiecomplexen

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Risicobuffer op basis van het Meerjarenperspectief Grondbedrijf / jaarlijkse risico-inventarisatie 3. Treffen van voorzieningen voor herwaardering van gronden 4. Egalisatie van tijdelijke tekorten van overige reserves van het grondbedrijf 5. Financiering niet te verhalen plankosten initiatieven van derden 6. Betalen verplichte vennootschapsbelasting onderdeel grondbedrijf
Voeding en onttrekking	<p>Deze reserve wordt vooral gevoed door (tussentijdse) winstnemingen (na fondsbijdrage) op grondexploitaties. Daarnaast met het saldo van grondopbrengsten van ruil-/restgronden die niet door de gemeente ontwikkeld worden. Nadelige ontwikkelingen op andere reserves en voorzieningen binnen het grondbedrijf worden verrekend met de ABR, zoals de voeding van de voorziening herwaardering en de voorziening exploitatierisico's. Wanneer bij herijking een positieve bijstelling plaatsvindt en er een bedrag binnen de voorziening herwaardering en/of voorziening exploitatierisico's vrij kan vallen, wordt dit bedrag teruggestort in de ABR. Plankosten voor initiatieven van derden Nota Kostenverhaal 2017 worden niet allemaal verhaald op het initiatief. Deze onverhaalde kosten worden gedekt vanuit de ABR. De nota kostenverhaal/financiële bijdragen wordt medio 2024 geharmoniseerd. Voor nieuwe gebiedsontwikkelingen moeten voorbereidingskosten worden gemaakt voordat het als een gebiedsontwikkeling kan worden bestempeld. Deze voorbereidingskosten worden verrekend zodra de gebiedsontwikkeling/grondexploitatie formeel bij een raadsbehandeling wordt geopend. Binnen het boekjaar is een bestedingsbedrag van € 150.000 euro beschikbaar om ontwikkelingen op te starten. Dit bedrag wordt jaarlijks onttrokken uit de ABR.</p>
Noodzakelijk niveau	<p>Bij de risico analyse van het MJP wordt het benodigde weerstandsvermogen van het grondbedrijf bepaald. Het MJP wordt in juni van het jaar behandeld door de gemeenteraad. In juni 2023 is het weerstandsvermogen bepaald op circa € 8,2 miljoen. Deze risico's zijn opgenomen in de paragraaf risico-inventarisatie en weerstandvermogen van de jaarrekening 2022.</p> <p>Daarnaast dient de reserve ook als risicobuffer voor de overige punten, zoals omschreven onder het doel van de reserve. De benodigde risicobuffer komt daarmee uit op € 10,0 miljoen. De ABR kent een minimale en maximale niveau. Als er winst wordt gerealiseerd en het maximale niveau wordt behaald, zal het meerdere naar de algemene reserve worden afgestort. Wanneer</p>

	de waarde onder de minimaal niveau komt zal er een bijdrage uit de algemene reserve noodzakelijk zijn.
Claims	Jaarlijks worden de lopende grondexploitaties in het Meerjarenperspectief geactualiseerd. Voor de verlieslatende exploitaties wordt een voorziening (claim) opgenomen. De claims zijn gespecificeerd opgenomen in de meerjareninvesteringsplanning van het bijgestelde Meerjarenperspectief 2023 van het grondbedrijf.
Voorstel	Handhaven. De stand van de reserve is € 3.762.090 lager dan de benodigde risicobuffer. Voorgesteld wordt om deze aan te vullen

Bestemmingsreserves

Nr 102001 BR Doorontwikkelen maatschappelijke locaties begin 2023	€ 248.532
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Het inzetten van het verkoopresultaat van af te stoten maatschappelijke locaties om de realisatie van MFA's te realiseren (zie B&W-besluit 12/7/16 voormalige gemeente Uden)
Voeding en onttrekking	Voeding door middel van verkoopopbrengsten bij afstoten- en onttrekkingen bij doorontwikkelingen van maatschappelijke locaties. Deze reserve wordt gevoed wanneer een maatschappelijke locatie verkocht wordt. Wanneer dit zich voordoet, is vooraf niet geheel in te schatten.
Noodzakelijk niveau	Nog niet bekend
Claims	Geen
Voorstel	Handhaven

Nr diversen BR Dekking kapitaallasten stand begin 2023	€ 22.934.155
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Deze bestemmingsreserves dienen ter dekking van de kapitaallasten van de onderliggende activa/investeringen. Vanwege de administratieve

	eenvoud is er voor gekozen om diverse afzonderlijke bestemmingsreserves in te stellen. Op die manier wordt de exploitatie niet extra belast, het betreft momenteel ongeveer 90 investeringen.
Voeding en onttrekking	<p>Het betreft de reserves</p> <p>103101 Dekking kapitaallasten tm 2016</p> <p>103102 Dekking kapitaallasten 2017 -2019</p> <p>103103 Dekking kapitaallasten 2020 e.v.</p> <p>103104 DKU Centrumplan Zeeland</p> <p>103105 DKU Rotonde Peelweg/Langenboomseweg</p> <p>103106 DKU Centrum Schaijk</p> <p>103107 DKU Nieuwbouw Den Omgang</p> <p>103108 DKU Nieuwbouw De Regenboog</p> <p>103109 DKU Kindcentrum Zeeland</p> <p>103110 DKU Frisse Scholen Oventje</p> <p>103111 DKU Frisse Scholen Kreek'l</p> <p>103112 DKU Frisse Scholen Vlinder</p> <p>103113 DKU Herontwikkeling DAW</p> <p>103114 DKU EVZ Melkpad/Graspeelloop</p> <p>103115 DKU EVZ Munse Wetering</p> <p>103116 DKU EVZ Gemeenschapshuis Zeeland</p> <p>103117 DKU LOG Graspeel tbv LOG</p> <p>103118 DKU Verbouwing gemeentehuis 2012</p> <p>103119 DKU Inrichting gemeentehuis 2012</p> <p>De reserve wordt gevoed met incidentele middelen. De voeding in 2023 bedraagt volgens de begroting ruim 2,7 miljoen. Storting vindt plaats zodra de betreffende investeringen gerealiseerd zijn. Vanaf 2022 wordt er geen rente meer toegevoegd aan / onttrokken uit de reserves dekking kapitaallasten.</p>
Noodzakelijk niveau	<p>Het saldo vormt dekking voor de afschrijvingslasten van de onderliggende investeringen conform besluitvorming.</p> <p>De hoogte van de noodzakelijke jaarlijkse onttrekking wordt bepaald aan de hand van de afschrijvingstermijnen zoals opgenomen in de financiële verordening gemeente Maashorst 2022.</p>
Claims	Jaarlijks wordt deze reserve verlaagd met de afschrijvingslasten van de onderliggende investeringen.
Voorstel	Deze reserve dient gehandhaafd te blijven, aangezien deze dekking vormt voor afschrijvingslasten.

Nr 102003 BR Parkeerbonds stand begin 2023	€ 2.596.594
Functie	Bestedingsfunctie

Doel	Het parkeerfonds is in te zetten voor parkeervoorzieningen die ten goede komen aan het centrum, voor voorzieningen voor betaald parkeren buiten het centrum en voor mobiliteit door openbaar vervoer.
Voeding en onttrekking	De reserve dient als egalisatiereserve voor de parkeerexploitatie. Daarnaast wordt de reserve structureel gevoed vanuit de parkeeropbrengsten met als doel om toekomstige projecten uit het GVVP (Gemeentelijke Verkeers en Vervoers Plan) deels uit te dekken. Vanuit de voormalige gemeente Uden zijn de financiële consequenties tot en met het jaar 2030 in beeld gebracht van alle GVVP- en HOV-investeringen met bijbehorende dekkingsbronnen, bestaande uit subsidies, fonds bovenwijkse infrastructuur, parkeerfonds, combinatie met rehabilitaties wegen en algemene middelen. In 2024 wordt er voor de gemeente Maashorst een nieuw mobiliteitsbeleid inclusief uitvoeringsprogramma opgesteld.
Noodzakelijk niveau	Niet van toepassing.
Claims	Voor de realisatie van de parkeerfunctie bij Centrum Plan Hoek Promenade, dient het parkeerfonds als buffer voor aanloopverliezen in de beginjaren. Ook eventuele aanvullende projectkosten (o.a. toezicht-/advieskosten) zullen ten laste van het parkeerfonds gebracht moeten worden, evenals de parkeerexploitatie in Uden-Noord. Tot slot zullen ook de projecten uit het uitvoeringsplan GVVP (gedeeltelijk) hieruit bekostigd worden. Vanaf 2024 zal dit zijn het mobiliteitsplan van de gemeente Maashorst.
Voorstel	Handhaven.

Nr 102004 BR Arbeidsmarktbeleid Maashorst stand begin 2023	€ 356.277
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Gemeenten kunnen via de Centrumgemeente bij het Agentschap SZW subsidie uit het Europees Sociaal Fonds (ESF+) voor arbeidsmarkt gerelateerde projecten aanvragen. Het surplus van deze toegekende / ontvangen ESF-subsidies wordt aan de reserve BR Arbeidsmarktbeleid Maashorst toegevoegd en conform het additionaliteitsbeginsel aan arbeidsmarkt gerelateerde projecten besteed.

Voeding en onttrekking	Voor- en/of nadelen op ESF-projecten worden in deze reserve gestort of aan deze reserve onttrokken. Het surplus uit de toegekende/ontvangen subsidies Europees Sociaal Fonds dient conform het additionaliteitsbeginsel voor arbeidsmarkt gerelateerde projecten te worden ingezet.
Noodzakelijk niveau	Er is geen noodzakelijk niveau vastgesteld.
Claims	Op 3 oktober 2023 heeft het college ingestemd met het Projectplan "Iedereen Kans op Werk". De gemeenteraad is hierover met een raadsinformatiebrief nader over geïnformeerd (zaaknummer: 18682-2023). Tevens heeft het college besloten de gemeenteraad voor te stellen d.m.v. een melding in de 2de afwijkingenrapportage 2023 de bestemmingsreserve BR 102004 Arbeidsmarktbeleid Maashorst volledig (2024: € 356.277) ter dekking van de uitvoeringskosten van dit project in te zetten.
Voorstel	Na de onttrekking in 2024 (€ 356.277) is het saldo van deze reserve nihil en kan dan komen te vervallen.

Nr 102005 BR Buitengebied in Ontwikkeling 2010 stand begin 2023	€ 509.500
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Kwaliteitsverbetering van het buitengebied bevorderen door het verstrekken van subsidie voor sloop van ongewenste bebouwing in het buitengebied, en het bevorderen van natuur- en landschapsontwikkeling.
Voeding en onttrekking	De bestemmingsreserve zal uitsluitend worden gevoed uit de bijdragen gebaseerd op de Bijdrageregeling woningbouw en sloopvergoeding in het kader van Buitengebied in Ontwikkeling.
Noodzakelijk niveau	Niet van toepassing.
Claims	De middelen zullen worden besteed aan het bevorderen van sloop van ongewenste bebouwing in het buitengebied, al dan niet in combinatie met bedrijfsverplaatsing van intensieve veehouderijen. Tevens zal een deel van de middelen worden besteed aan de voor de voormalig gemeente Uden geldende

	<p>beleidsdoelen inzake natuur- en landschap.</p> <p>Prioritering van claims:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Subsidie voor sloop (iv) stallen zonder terugbouw - Subsidie met verplaatsing intensieve veehouderij - Projecten t.b.v. versterking natuur en landschap <p>De raad van de voormalige gemeente Uden heeft in december 2018 € 144.000 toegekend aan natuurgebiedsplan Agro As de Peel (project Houtvennen).</p>
Voorstel	Handhaven.

Nr 102006 BR Landschapsinvesteringsregeling 2013 stand begin 2023	€ 299.869
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	<p>Op 16 mei 2013 heeft de raad (voormalige gemeente Uden) besloten tot het instellen van deze reserve. In de Verordening Ruimte wordt verplicht gesteld dat ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied bij moeten dragen aan de verbetering van de kwaliteit van het landschap. Ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied die in strijd zijn met het geldende bestemmingsplan maar waaraan vanuit ruimtelijke overwegingen toch medewerking kan worden verleend, moeten bijdragen aan deze verbetering van de kwaliteit van het landschap.</p> <p>Per 1-1-2024 geharmoniseerd beleid, waarbij deze bestemmingsreserve haar functie behoudt..</p>
Voeding en onttrekking	Berekeningsmethode waarbij de waardestijging van de grond wordt bepaald door de planologische wijziging. Voor zover geen volledige compensatie in "natura" plaatsvindt, dient een compensatiebedrag gestort te worden.
Noodzakelijk niveau	Niet van toepassing.
Claims	De middelen worden aangewend voor projecten genoemd in het landschapsbeleidsplan en de geldende structuurvisie/omgevingsvisie van de gemeente Maashorst

Voorstel	Handhaven.
----------	------------

Nr 102007 BR Leefbaarheid stand begin 2023	€ 290.570
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	De reserve is bedoeld voor de uitvoering van het programma "Samen Bouwen aan Uden" dat in samenwerking tussen Area en gemeente is opgesteld en waarvoor een gezamenlijk programmabureau is opgericht.
Voeding en onttrekking	De gemeenteraad van voormalig gemeente Uden heeft op 25 juni 2009 besloten € 2 miljoen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de prestatieafspraken met Area waarin is afgesproken dat 'iedere partij op voorhand het budget van € 2 miljoen beschikbaar stelt'. Deze reserve wordt niet meer gevoed en er worden geen nieuwe projecten meer ten laste van deze reserve gebracht, conform besluitvorming 15 december 2016.
Noodzakelijk niveau	Niet van toepassing.
Claims	De uitgaven vloeien voort uit het convenant. Het restant van deze reserve dient conform het B&W besluit van 12-4-2011 beschikbaar gehouden te worden voor de afwikkeling van gezamenlijke afgesproken en gestarte projecten door het programmabureau. Reeds opgevoerde projecten worden nog afgerond en er komen geen nieuwe claims bij.
Voorstel	Op 15 december 2016 is het besluit genomen dat deze reserve afgesloten kan worden op het moment dat aan de lopende verplichtingen van deze reserve is voldaan. Eventuele restanten vloeien terug naar de Algemene Bedrijfsreserve grondbedrijf dat als voorfinancierder heeft gefungeerd. Het laatste nog ten laste van deze voorziening af te ronden projecten is binnenplanse verevening Retraitehuis. Het gereserveerde bedrag voor Retraitehuis dient in afwachting van concrete plannen te worden gehandhaafd.

Nr 102008 Bovenwijkse- Infrastructuur -ge stand begin	€ 132.871
---	-----------

2023	
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	De Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (RBI) is bedoeld voor de realisering van bovenwijkse (buiten plangebied / gebiedsoverstijgende) infrastructurele voorzieningen.
Voeding en onttrekking	Deze reserve bestaat al vele jaren in de voormalig gemeente Uden en werd tot 1-1-2007 gevoed met een storting van € 10 per m ² verkochte grond dan wel te realiseren m ² bruto vloeroppervlak (bvo). Om de geplande investeringen uit het meerjareninvesteringsprogramma uit de reserve te kunnen dekken, bleek een verhoogde storting van € 15 per m ² / bvo nodig. Hiermee heeft de raad bij besluit van 28 februari 2008 ingestemd. Ook vanuit particuliere initiatieven werd aan deze reserve bijgedragen. Bij de jaarlijkse actualisering van de grondexploitaties wordt aan de Raad een geactualiseerd meerjareninvesteringsprogramma met bijbehorende dekking gepresenteerd. Deze reserve wordt niet meer gevoed en er worden geen nieuwe projecten meer ten laste van deze reserve gebracht, conform besluitvorming 15 december 2016.
Noodzakelijk niveau	Vastgesteld meerjareninvesteringsprogramma.
Claims	Beschikkingen vinden plaats o.b.v. het investeringsprogramma uit het bijgestelde Meerjarenperspectief 2023 van het grondbedrijf. Reeds opgevoerde projecten worden nog afgerond en er komen geen nieuwe claims bij. Per 2023 loopt er nog één project.
Voorstel	Handhaven. Op 15 december 2016 is door de Gemeente Uden het besluit genomen om voor Bovenwijkse Voorzieningen een nieuwe reserve in te stellen. Op het moment dat aan de lopende verplichting van deze reserve is voldaan, wordt deze reserve afgesloten en wordt het evt. saldo toegevoegd aan de ABR.

Nr 102009 BR Bovenwijkse voorzieningen- ge stand begin 2023	€ 5.669.899
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	De Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (RBV) is bedoeld voor de realisering van bovenwijkse (buiten plangebied / gebiedsoverstijgende) voorzieningen.
Voeding en	De voormalige gemeente Uden heeft al decennia

onttrekking	<p>kostenverhaal. Op 15 december 2016 heeft de gemeenteraad een actualisatie besluit genomen zodat de nota kostenverhaal 2017 per 1 januari van dat jaar werd ingevoerd.</p> <p>De RBV wordt gevuld met bijdragen van marktpartijen uit anterieure overeenkomsten, exploitatieplannen of posterieure overeenkomsten. Daarnaast zal ook de gemeente, vanuit de gemeentelijke grondexploitaties bijdragen aan deze reserve. De nota hanteert een eenheidsbedrag van € 14,90 per vierkante meter uitgeefbaar. De nota kostenverhaal / financiële bijdragen zal in het kader van de Omgevingswet medio 2024 worden geactualiseerd. Deze nota zal de komende jaren de bestedingen aan de investeringslijst verder afronden.</p>
Noodzakelijk niveau	Conform Investeringslijst uit Nota Kostenverhaal 2017 en aanvullende besluitvorming hierover.
Claims	Beschikkingen vinden plaats o.b.v. het investeringsprogramma voor zover deze betrekking hebben op de Investeringslijst uit de Nota Kostenverhaal 2017 van de voormalig gemeente Uden in het bijgestelde Meerjarenperspectief van het grondbedrijf
Voorstel	Handhaven.

Nr 102010 BR bestemde budgetten stand begin 2023	€ 4.509.264
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Jaarlijks in december wordt uw Raad een voorstel gedaan tot overhevelen van budgetten. Volgens de geldende boekhoudvoorschriften dient hiervoor een reserve ingesteld te worden.
Voeding en onttrekking	Voeding vindt plaats vanuit de bestaande reeds gevoterde budgetten.
Noodzakelijk niveau	Niet van toepassing.
Claims	Dit bedrag is volledig geclaimd conform raadsvoorstel.
Voorstel	Deze reserve dient gehandhaafd te blijven.

Nr 102011	€ 74.775
-----------	----------

BR Reserve Openbare verlichting Stand per 1- 1-23	
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Dekking van uitgaven die moeten worden gedaan t.b.v. de vervanging van openbare verlichting met het doel fluctuaties in de exploitatie op te vangen. Het beleidsplan openbare verlichting 2024-2027 is in november 2023 door de raad vastgesteld.
Voeding en onttrekking	Niet van toepassing. Wel egalisatie met de raming voor onderhoud op de exploitatie
Noodzakelijk niveau	Maximaal € 200.000
Claims	N.t.b.
Voorstel	Handhaven.

Nr 102013 BR Reserve Bomen Stand per 1- 1-23	€ 68.523
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Dekking van uitgaven ter verbetering en instandhouding van het bomenbestand.
Voeding en onttrekking	Voeding van reserve vindt plaats uit incidenteel op te leggen financiële herplantverplichtingen, wanneer ter plaatse van de kap van bomen niet aan de herplantverplichting kan worden voldaan. Daarnaast zullen ontvangen schadevergoedingen aan het gemeentelijk bomenbestand aan deze reserve worden toegevoegd. Het saldo wordt per einde jaar bij de jaarrekening onttrokken dan wel gestort in de reserve.
Noodzakelijk niveau	Niet van toepassing.
Claims	De middelen uit het bomenfonds zullen, conform vastgesteld bomenbeleidsplan, worden aangewend voor een duurzaam herstel en instandhouding van de gemeentelijke bomenhoofdstructuur.
Voorstel	Handhaven.

Nr 102014 BR Reserve Landschap Stand per 1- 1-23	€ 789.905
Functie	Bestedingsfunctie

Doel	Vormen van een reserve ter dekking van uitgaven voor het Landschaps Beleids Plan (LBP).
Voeding en onttrekking	<p>Varieert jaarlijks en betreft de eerder geraamde kapitaallasten van investeringen die nu opgenomen zijn in het LBP en € 5 per vierkante meter verkochte bouwgrond binnen de GREX.</p> <p>Per 1-1-2024 zal middels afzonderlijke besluitvorming harmonisatie plaatsvinden omtrent voortzetting van verdere voeding van deze bestemmingsreserve. Onafhankelijk daarvan zal de komende jaren nog de besteding van middelen conform vastgestelde doelen plaatsvinden.</p>
Noodzakelijk niveau	Niet van toepassing.
Claims	N.t.b.
Voorstel	Handhaven

Nr 102015 BR Reserve Bossen Stand per 1-1-23	€ 109.007
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Dekking van uitgaven die moeten worden gedaan t.b.v. instandhouding bossen, met het doel fluctuaties in de exploitatie op te vangen.
Voeding en onttrekking	Niet van toepassing.
Noodzakelijk niveau	Niet van toepassing.
Claims	N.t.b.
Voorstel	Handhaven

Nr 102016 BR Reserve Afvalstoffenheffing Stand per 1-1-23	€ 180.268
Functie	Bestedingsfunctie en egalisatie van tarieven.
Doel	<p>Dekking van uitgaven die moeten worden gedaan t.b.v. de afvalverwerking en –verwijdering, ter egalisatie van de tarieven.</p> <p>In juni 2023 heeft de raad het nieuwe afvalbeleid Van Afval naar Grondstof vastgesteld, en wordt per 1 januari 2024 de milieustraat geharmoniseerd, en per 1 januari 2025 de aan huis afvalinzameling</p>
Voeding en onttrekking	Niet van toepassing. Wel worden jaarlijkse overschotten of tekorten op het taakveld Afval aan deze reserve toegevoegd of onttrokken.

Noodzakelijk niveau	Niet van toepassing.
Claims	N.t.b.
Voorstel	Het opheffen van de reserve afvalstoffenheffing en het saldo per 31-12-2023 te storten in de voorziening afvalstoffenheffing

Nr 102019 BR Transformatie- opgave Wmo Beschermd Wonen Stand begin 2023	€ 1.144.775
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	<p>Vanaf de decentralisatie in 2015 vervult de gemeente Oss de centrumfunctie in de verplichte centrumgemeenteconstructie voor Beschermd Wonen in de regio Brabant Noordoost-Oost (BNOO). Daarbij voert de gemeente Oss regionaal de toegang, de inkoop en het beleid uit en ontvangt hiervoor via het gemeentefonds middelen van het Rijk. Het Rijk heeft besloten taken m.b.t. Beschermd Wonen met ingang van 2024 fasegewijs door te decentraliseren naar alle gemeenten en niet langer alleen naar de centrumgemeenten. In 2026 wordt geëvalueerd of dit ook gebeurt voor de Maatschappelijke Opvang (MO). Om de lokale gemeenten in de regio Brabant Noordoost-Oost (BNOO) in staat te stellen van start te kunnen gaan met deze transformatie-opdracht heeft het Regionaal Bestuurlijk Overleg Wmo en de Centrumgemeente Oss besloten financiële middelen voor deze transformatieopdracht aan de lokale gemeenten in de regio Brabant Noordoost-Oost (BNOO) beschikbaar te stellen.</p> <p>Op 8 juni 2023 heeft de gemeenteraad van de gemeente Maashorst het college toestemming verleend de nieuwe "Centrumregeling Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2024-2028 regio Brabant Noordoost-Oost" aan te gaan. Belangrijk onderdeel in deze nieuwe centrumregeling is de uitwerking van de governance structuur voor de doordecentralisatie Beschermd Wonen (BW). Zo zijn er afspraken gemaakt over de financiële middelen BW welke worden gedecentraliseerd naar alle gemeenten en niet langer alleen naar de Centrumgemeente. De van de Centrumgemeente Oss te ontvangen incidentele middelen worden (voorzover niet direct ingezet) aan de lokale</p>

	<p>reserve BR Transformatieopgave Wmo Beschermd Wonen (BR 102019) toegevoegd en blijven daarmee beschikbaar voor het doel waarvoor de middelen zijn verkregen.</p>
<p>Voeding en onttrekking</p>	<p>Lokale Ontwikkelagenda 2022-2024 Op 27 september 2022 (zaaknummer 36924-2022) heeft de gemeenteraad van de gemeente Maashorst besloten (herbevestigd) de ontvangen en de nog te ontvangen middelen van de Centrumgemeente Oss in het kader van de transformatieopgave Wmo Beschermd Wonen beschikbaar te houden voor het doel waar het voor is verkregen: de transformatieopgave (doordecentralisatie).</p> <p>Ook heeft de gemeenteraad besloten de middelen over de jaren 2022 tot en met 2024 vrij te laten vallen ten gunste van het project Transformatieopgave Wmo Beschermd Wonen ter dekking van de uitvoering van de Lokale Ontwikkelagenda 'Opvang, Ondersteuning en Zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid'. Deze Lokale Ontwikkelagenda wordt nog verder uitgewerkt in concrete doelen, inspanningen en resultaten. De plannen worden met een begroting voorgelegd aan het college om aanspraak te kunnen maken op het budget Project Transformatie-opgave Wmo Beschermd Wonen.</p> <p>Lokale basis op Orde 2024-2028 In de nieuwe centrumregeling 2024-2028 is opgenomen (artikel 11 - lid 7) dat lokale gemeenten gedurende een periode van 5 jaar jaarlijks een uitvoeringsbudget BW van de Centrumgemeente Oss ontvangen om de lokale basis op orde te brengen.</p> <p>Voor Maashorst is dat een budget van € 817.903 per jaar voor de periode 2024-2028. Deze middelen zijn afkomstig uit het overschot in de regionale reserve BW van de Centrumgemeente Oss.</p> <p>De van de Centrumgemeente Oss te ontvangen middelen worden direct in de lokale reserve BR Transformatieopgave Wmo Beschermd Wonen (BR 102019) gestort en blijven daarmee beschikbaar voor het doel waarvoor de middelen zijn verkregen: Lokale Basis op Orde.</p> <p>Regionaal is afgesproken dat elke gemeente een lokaal uitvoeringsplan "Lokale Basis op Orde" opstelt voor besteding van de middelen aan de doelgroep psychisch kwetsbare inwoners vanaf 2024. Op basis hiervan zal een voorstel incl. dekking t.i.v. de reserve BR Transformatieopgave Wmo Beschermd Wonen ter besluitvorming worden voorgelegd.</p> <p>Lokaal stijgende Wmo-kosten voor de Doelgroep 2024-2028 In de centrumregeling staat ook dat lokale gemeenten gedurende een periode van 5 jaar jaarlijks een uitvoeringsbudget BW van de Centrumgemeente ontvangen om lokaal stijgende Wmo-kosten voor de</p>

	<p>Doelgroep “psychisch kwetsbare inwoners” op te vangen (artikel 11 - lid 8). Dit omdat de doelgroep door de doordecentralisatie steeds meer gaat drukken op de lokale Wmo-kosten.</p> <p>Voor de gemeente Maashorst is dat een budget van € 613.427 per jaar voor de periode 2024-2028. Deze middelen zijn afkomstig uit het overschot op de regionale begroting van het specialistisch vangnet BW. Het overschot wordt op voorhand dus niet meer gebruikt om de regionale reserve BW verder te laten groeien. De van de Centrumgemeente Oss te ontvangen middelen worden op een stelpost in de begroting opgenomen. Niet bestede middelen worden aan het einde van het jaar in de lokale reserve BR Transformatieopgave Wmo Beschermd Wonen (BR 102019) gestort en blijven daarmee beschikbaar voor het doel waarvoor de middelen zijn verkregen: lokaal stijgende Wmo-kosten voor de doelgroep “psychisch kwetsbare inwoners”.</p> <p>Op basis hiervan zal een voorstel ter dekking van dat plan t.l.v. de stelpost c.q. de reserve BR Transformatieopgave Wmo Beschermd Wonen ter besluitvorming worden voorgelegd</p> <p>In 2023 zijn er middelen ingezet voor gewoon herstel en stepstones. In 2024 werken we aan het lokale uitvoeringsplan 'beschermd wonen'.</p>
Noodzakelijk niveau	Er is geen noodzakelijk niveau vastgesteld
Claims	<p>Geraamd saldo per 01-01-2023 € 1.144.775,00</p> <p>Geraamde storting 2023 € 582.424,00</p> <p>Geraamde onttrekking 2023 € -860.000,00</p> <p>Geraamd saldo per 01-01-2024 € 867.199,00</p> <p>Geraamde storting 2024 € 817.903,00</p> <p>Geraamde onttrekking 2024 € -867.199,00</p> <p>Geraamd saldo per 01-01-2025 € 817.903,00</p>
Voorstel	Deze reserve handhaven.

Samenvatting herijking

Alle reserves en voorzieningen zijn beoordeeld. Dit resulteert in het volgende voorstel:

Omschrijving reserve / voorziening	Aframing	Bijraming
101001 AR Algemene Bedrijfsreserve (ABR-ge)		€ 3.762.090
102016 BR Afvalstoffenheffing	180.268	
VZ Afvalstoffenheffing		180.268

Voorstel tot aframen van:

- 102016 BR Afvalstoffenheffing met € 180.268
-

Voorstel tot bijramen van:

- 101000 AR Algemene reserve vrij besteedbaar € 3.762.090 (t.l.v. de algemene reserve)
- VZ Afvalstoffenheffing met € 180.268

Voorstel tot het opheffen van:

- 102016 BR Afvalstoffenheffing

Toetsingscriteria herijking

1. Omvang algemene reserve

De algemene reserve -als onderdeel van het weerstandsvermogen- dient van voldoende omvang te zijn om de geïnventariseerde risico's en onzekerheden nu en in de toekomst op te kunnen vangen. Als norm hanteren we hierbij tussen 1 en 2. Zie verder de [paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing](#).

2. Aantal reserves en voorzieningen zoveel mogelijk beperken

Taken realiseren we in principe binnen de budgetten van onze exploitatiebegroting. Voordat een voorstel gedaan wordt om een reserve of voorziening in te stellen, onderzoeken we of het beoogde doel of maatschappelijk effect ook gerealiseerd kan worden zonder een reserve of voorziening. Op die manier waken we ervoor dat de middelen zoveel mogelijk actief bij de integrale afweging betrokken blijven. Alleen wanneer blijkt dat voor het realiseren van een bepaald doel reservevorming nodig is, wordt voor dat doel een afzonderlijke reserve ingesteld.

3. Eenvoudig en transparant

Ons beleid rond reserves en voorzieningen moet eenvoudig en transparant zijn. Complexe systematiek wordt vermeden. Voor bestaande 'constructies' uit de voormalige gemeente Uden (bijvoorbeeld ten aanzien van leningen en activa) hanteren we een sterfhuisconstructie. De bestaande systematiek blijft ongewijzigd, maar er worden geen nieuwe leningen of activa op deze wijze verstrekt.

4. Geen reserves vanuit onderuitputting

Er vindt in principe geen reservevorming plaats via onderuitputting op begrotingsposten, met uitzondering van:

- Afval
- Parkeren
- Riolering en water
- Sociaal domein 2014 (vervalt dit jaar)

5. Onderbouwing

Voorzieningen dienen vanuit verslaggevingsvoorschriften voorzien te zijn van een adequate onderbouwing / onderhoudsplanning. Voor reserves hanteert de gemeente Uden de richtlijn dat een bestedingsplan aanwezig dient te zijn. Ten aanzien van het bestedingsplan geldt dat er alleen sprake mag zijn van

incidentele uitgaven. Door reserves en voorzieningen meer te baseren op bestedingsplannen en minder te beschouwen als buffer, worden reserves en voorzieningen integraal onderdeel van de afwegingen in het kader van de jaarlijkse planning en controleyclus.

6. Korte doorlooptijd

Bestemmingsreserves hebben een korte doorlooptijd. Uitgangspunt hierbij is maximaal 3 jaar. Daarna vervalt de bestemmingsreserve. Achterliggende gedachte hierbij is dat een eventueel beroep op reserves daarna weer onderdeel uitmaakt van de integrale afweging van alle beschikbare middelen.

7. Periodieke actualisatie

Reserves en voorzieningen worden periodiek heroverwogen, met als uiteindelijk doel een continue actueel overzicht van reserves en voorzieningen. De gevolgen worden verwerkt in de P&C-producten van de gemeente Maashorst.

Voorzieningen (art 44.1a)

Nr 101.003 VZ Pensioenverplichtingen wethouders stand begin 2023	€ 5.242.282
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Voor de pensioenverplichtingen aan (oud)wethouders dient een voorziening gevormd te worden. Voor politieke ambtsdragers is er geen centraal pensioenfonds, wethouders bouwen uit hoofde van de Algemene Pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) pensioenrechten bij de gemeente op.
Voeding en onttrekking	Ontvangen pensioenoverdrachten, pensioenopbouw van zittende wethouders en geraamde kosten voormalige wethouders worden in deze voorziening gestort.
Noodzakelijk niveau	Jaarlijks, als onderdeel van de werkzaamheden voor de jaarrekening, worden actuariële waardeberekeningen uitgevoerd door het consultancy bedrijf Visma (voorheen Raet) om de hoogte van de voorziening te bepalen. Met de accountant is afgestemd om die berekening nu aan het eind van het jaar uit te laten voeren op basis van de werkelijke rente. De uitkomst is basis voor de voeding van deze voorziening. Op die manier wordt de voorziening correct gevoed.
Claims	
Voorstel	Deze voorziening dient gehandhaafd te blijven.

Nr 5301001 VZ Voorziening afwaardering deelneming Markant stand begin 2023	€ 226.890
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Bestemd voor het afboeken van de deelneming van Theater Markant N.V.
Voeding en onttrekking	De gemeente Uden heeft een 100% deelneming in Theater Markant N.V. Dit betreft 500 aandelen met een nominale waarde van € 453,78 per aandeel totaal € 226.890. Het eigen vermogen van Theater Markant N.V. is negatief.
Noodzakelijk niveau	Gezien de negatieve stand van het eigen vermogen is het conform de boekhoudvoorschriften (BBV) noodzakelijk om een voorziening in te stellen ter hoogte van de waarde van het oorspronkelijke aandelenkapitaal van €226.890.
Claims	
Voorstel	Deze voorziening dient gehandhaafd te blijven.

Nr 101.002 VZ Wachtgeld bestuur en personeel stand begin 2023	€ 593.285
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Deze voorziening is ingesteld om verplichtingen aan (oud)werknemers en bestuurders meerjarig na te kunnen komen.
Voeding en onttrekking	Voorziening wordt jaarlijks, als onderdeel van de werkzaamheden ten behoeve van de jaarrekening, geactualiseerd. Een eventueel nadelig saldo (en daarmee noodzakelijke voeding van de reserve) komt ten laste van de exploitatie. Evenals voorgaande jaren zal dit gebeuren tijdens het opstellen van de jaarrekening.
Noodzakelijk niveau	Zie de toelichting bij "voeding en onttrekking". Bij het opstellen van de jaarrekening wordt het noodzakelijk niveau bepaald.
Claims	Bij het opstellen van de programmarekening worden de claims geactualiseerd

Voorstel	Deze voorziening dient gehandhaafd te blijven om aan (meerjarige) verplichtingen te kunnen voldoen.
----------	---

Nr 8101001 VZ Best planprocedure Zeelandsedijk stand begin 2023	€ 215.188
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Uitvoeren vaststellingsovereenkomst d.d. 4-12-2009 inzake procedure Zeelandsedijk, bekrachtigd door de Raad op 6 maart 2012.
Voeding en onttrekking	Budget bestemmingsplan aanpassingen € 281.844. Begrotingsnotitie 2013 is een bedrag gevoteerd van € 256.500. Vanuit 2011 is een bedrag overgeheveld van € 18.039. Jaarrekening 2017 is een aanvullende storting gevoteerd van € 17.305.
Noodzakelijk niveau	Het bestemmingsplan is in het voorjaar van 2019 onherroepelijk geworden. Er is vervolgens uitvoering gegeven aan de vaststellingsovereenkomst en de anterieure overeenkomst met uitzondering van hieronder genoemde claims.
Claims	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sloopkosten oude boerderij met bijbehorende bebouwing € 47.575 ▪ Aankoop grond tbv aanleg fietspad € 150.000 ▪ Plankosten € 12.613 ▪ Bijkomende kosten aankoop grond € 5.000
Voorstel	Handhaven tot overeenkomst is uitgevoerd.

Nr 641001 VZ Dubieuze debiteuren stand begin 2023	€ 78.000
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Bestemd voor het afboeken van vorderingen die oninbaar zijn geworden.
Voeding en onttrekking	Een eventuele storting of onttrekking wordt ten laste of gunste van het product invordering, taakveld treasury in de exploitatie verantwoord, op basis van een jaarlijkse inventarisatie van dubieuze vorderingen per einde van het jaar.
Noodzakelijk niveau	Ultimo 2023 vindt een inventarisatie/beoordeling plaats en wordt het niveau in de jaarrekening 2023 op peil gebracht

Claims	
Voorstel	Handhaven.

Nr 611001 VZ Dubieuze Debiteuren BSOB stand begin 2023	€ 112.484
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Bestemd voor het afboeken van vorderingen die oninbaar zijn geworden vanuit de werkzaamheden die uitbesteed zijn aan de BSOB.
Voeding en onttrekking	Een eventuele storting of onttrekking wordt ten laste of gunste van het product Overige algemene heffingen in de exploitatie verantwoord, op basis van een jaarlijkse inventarisatie van dubieuze vorderingen BSOB per einde van het jaar.
Noodzakelijk niveau	Ultimo 2023 vindt een inventarisatie/beoordeling plaats en wordt het niveau in de jaarrekening 2023 op peil gebracht.
Claims	
Voorstel	Handhaven.

Nr 6301001 VZ Dubieuze debiteuren sociale zaken stand begin 2023	€ 1.186.385
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Deze voorziening is een correctie op de balanspost debiteuren Sociale Zaken. Op basis van deze voorziening kan een reële balanspositie debiteuren Sociale Zaken worden gepresenteerd, zonder daarbij de werkelijke vordering op de debiteuren Sociale Zaken uit het oog te verliezen.
Voeding en onttrekking	Jaarlijks worden de ultimo 31 december nog openstaande debiteuren Sociale Zaken op mate van invorderbaarheid beoordeeld. Het resultaat van deze beoordeling bepaald de hoogte van deze voorziening.

Noodzakelijk niveau	Het noodzakelijke niveau is afhankelijk van de jaarlijkse beoordeling van de balanspost debiteuren Sociale Zaken.
Claims	Het huidige niveau is (gelet op de inventarisatie van de vorderingen per balansdatum 31 december 2022) toereikend. Bij het opmaken van de jaarrekening 2023 zal er een update van de voorziening en de hoogte ervan plaatsvinden.
Voorstel	Deze voorziening handhaven.

Voorzieningen (art 44.1b)

Nr 8202001 VZ Gerealiseerde complexen stand begin 2023	€ 347.024
Functie	Bestedingsfunctie.
Doel	Deze voorziening is nodig ter dekking van de kosten van de laatste werkzaamheden bij de al administratief afgesloten complexen.
Voeding en onttrekking	Voorziening wordt gevormd uit het restant van investeringskredieten van het grondbedrijf.
Noodzakelijk niveau	Voorzieningen van het grondbedrijf vormen onderdeel van de resultaatbepaling bij het MeerJarenPerspectief. Herijking vindt jaarlijks plaats bij de beoordeling van restant kredieten. Het noodzakelijke niveau bestaat uit de omvang van de restantbudgetten van de afgesloten complexen.
Claims	Per 1 januari 2023 is een voorziening getroffen voor een negental afgesloten complexen. Actualisatie verloopt met het Meerjarenperspectief.
Voorstel	Handhaven.

Nr 8202002 VZ Voorziening herwaardering stand begin 2023	€ 1.656.745
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Deze voorziening dekt het verschil af tussen de huidige boekwaarde en de marktwaarde van percelen die bij de

	gemeente op de balans staan, voor het geval dat de geplande bebouwing op deze locaties of andere beoogde bestemmingen niet doorgaan of als sprake is van waardedaling.
Voeding en onttrekking	De hoogte van de voorziening wordt jaarlijks getoetst en indien nodig aangevuld vanuit de ABR-grondbedrijf.
Noodzakelijk niveau	Voorzeningen van het grondbedrijf vormen onderdeel van de resultaatbepaling bij het MeerJarenPerspectief. Het noodzakelijke niveau wordt conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaald op de omvang van het (negatieve) verschil tussen de boekwaarde en lagere marktwaarde van de gronden.
Claims	Per 1 januari 2023 is een voorziening getroffen voor de complexen Vluchtoordweg, Ruil- en strategische gronden en locatie Zeelandsedijk. Actualisatie verloopt met het meerjarenperspectief.
Voorstel	Handhaven.

Nr 8202003 VZ Exploitatierisico's stand begin 2023	€ 16.116.752
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het verplicht een voorziening te treffen voor verlieslatende exploitaties. Dit is op basis van de Netto-Contante-Waarde-methode berekend. Mutaties (stortingen en onttrekkingen) vinden plaats ten gunste of ten laste van de ABR.
Voeding en onttrekking	De hoogte van de voorziening wordt jaarlijks, bij de herijking van het MJP, getoetst en indien nodig aangevuld vanuit zo mogelijk de ABR-grondbedrijf.
Noodzakelijk niveau	Voorzeningen van het grondbedrijf vormen onderdeel van de resultaatbepaling bij het Meerjarenperspectief. Het noodzakelijke niveau wordt conform het BBV bepaald op de prognose van de omvang van de verliesgevende exploitaties.
Claims	Per 1 januari 2023 is een voorziening getroffen voor de complexen Uden-Noord I Uden-Noord II, Reek-Zuid en Kerkstraat-Oost en Akkerwinde. Actualisatie verloopt met het meerjarenperspectief.
Voorstel	Handhaven.

Voorzieningen (art 44.1c)

Nr 303.001 VZ Onderhoud gemeente- eigendommen Uden stand begin 2023	€ 1.219.647
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Deze voorziening is bestemd voor het in stand houden van het gemeentelijk gebouwd onroerend goed door het planmatig uitvoeren van groot onderhoud. Slechts in beperkte mate is rekening gehouden met een bijdrage vanuit dit fonds voor grootschalige renovaties. Deze dienen apart aangemeld te worden voor dekking bij de begrotingsbehandeling met hooguit een bijdrage vanuit dit fonds i.v.m. vrijvallende onderhoudskosten.
Voeding en onttrekking	De vigerende plannen Onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen 2016-2020, inclusief de actualisatie voor 2021 (voormalig grondgebied Uden) en Meerjaren onderhoudsplan (MJOP) 2017-2021 (voormalig grondgebied Landerd) voorziet in dekking van het groot onderhoud. Deze plannen zijn echter inmiddels achterhaald en er wordt reeds gewerkt aan een nieuw integraal plan. In eerste instantie was het de bedoeling om de duurzaamheidsaspecten eveneens op te nemen in het nieuwe integrale MJOP. Echter de duurzaamheidsagenda komt veel later tot stand dan vooraf gedacht. Momenteel worden er echter wel maatwerkadviezen opgesteld. Aan het nieuwe integraal MJOP zullen de duurzaamheidstoepassingen later toegevoegd worden. Dit integrale plan zal in Q4 van 2023 opgeleverd worden. Tot die tijd zullen de verouderde plannen nog wel leidend zijn ten aanzien van de planning en is de hoogte van de dotatie vooralsnog gebaseerd op de gewenste kwaliteitsniveau, areaal, beheerstrategie en onderhoudsstaat obv de oude MJOP's. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen in de programmabegroting 2024 wordt dan ook voorgesteld om de looptijd van de oude plannen vooralsnog te verlengen tot vaststelling nieuw MJOP eind 2023.
Noodzakelijk niveau	Met de handhaving van de middelen in de voorziening gemeentelijke eigendommen en handhaving van de huidige dotatie zijn er voor het jaar 2023 voldoende middelen beschikbaar
Claims	
Voorstel	Deze voorziening dient gehandhaafd te blijven. Er wordt nu gekeken naar de gemiddelde onderhoudsbehoefte

over 25 jaar. De jaarlijkse dotatie is op deze 25 jaar afgestemd.

Nr 303002 Voorziening Onderhoud gemeente eigendommen Landerd stand per 1-1- 23	€ 1.337.374
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Dekking van de uitgaven voor onderhoud gebouwen conform het vastgestelde MeerJaren OnderhoudsPlan
Voeding en onttrekking	<p>De vigerende plannen Onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen 2016-2020, inclusief de actualisatie voor 2021 (voormalig grondgebied Uden) en Meerjaren onderhoudsplan (MJOP) 2017-2021 (voormalig grondgebied Landerd) voorziet in dekking van het groot onderhoud. Deze plannen zijn echter inmiddels achterhaald en er wordt reeds gewerkt aan een nieuw integraal plan. In eerste instantie was het de bedoeling om de duurzaamheidsaspecten eveneens op te nemen in het nieuwe integrale MJOP. Echter de duurzaamheidsagenda komt veel later tot stand dan vooraf gedacht. Momenteel worden er echter wel maatwerkadviezen opgesteld. Aan het nieuwe integraal MJOP zullen de duurzaamheidstoepassingen later toegevoegd worden. Dit integrale plan zal in Q4 van 2023 opgeleverd worden. Tot die tijd zullen de verouderde plannen nog wel leidend zijn ten aanzien van de planning en is de hoogte van de dotatie vooralsnog gebaseerd op de gewenste kwaliteitsniveau, areaal, beheerstrategie en onderhoudsstaat obv de oude MJOP's. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen in de programmabegroting 2024 wordt dan ook voorgesteld om de looptijd van de oude plannen vooralsnog te verlengen tot vaststelling nieuw MJOP eind 2023.</p>
Noodzakelijk niveau	De voorziening moet een positief saldo hebben.
Claims	
Voorstel	Handhaven

Nr 5203001 VZ Groot onderhoud sport- en speelvelden stand begin	€ 112.959
--	-----------

2023	
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Op basis van de normen van de NSF dient in Uden gemiddeld ieder jaar een sport/speelveld te worden vervangen c.q. gerenoveerd. Het is gewenst om over een voorziening te kunnen beschikken teneinde renovaties flexibel te kunnen uitvoeren. Daarnaast wordt het fonds ingezet om kleine aanpassingen te realiseren voor de buitensportaccommodaties die de functionaliteit of veiligheid verbeteren.
Voeding en onttrekking	De gemeenteraad van de voormalige gemeente Uden heeft op 18 februari 2016 het 'beheer en beleidsplan speelvelden' vastgesteld. Met toekomstige areaalaanpassingen is hierbij nog geen rekening gehouden. Hiervoor dient, zoals ook nu gebruikelijk, het fonds aangepast te worden door deze areaalaanpassing in het beheerpakket en bij de programmabegroting op te nemen.
Noodzakelijk niveau	In het vastgestelde beheer- en beleidsplan speelvelden is het gewenste kwaliteitsniveau opgenomen op basis waarvan regulier onderhoud en vervangingen moeten plaatsvinden. De financiële consequenties hiervan zijn gelijk aan voorgaande jaren. Voor de nieuwe gemeente Maashorst wordt een nieuw beheer- en beleidsplan gemaakt, waarbij de vigerende beheer- en beleidsplan van Uden komt te vervallen. In verband met de noodzakelijke samenhang met nieuw op te stellen sport- en beweegbeleid en harmonisatie van accommodatiebeheer, zal het beheer- en beleidsplan speelvelden niet eerder dan medio 2024 worden geharmoniseerd.
Claims	Op basis van informatie uit het beheerpakket en inspecties zijn de claims voor de komende jaren bepaald. De meerjarige claims staan opgenomen in het op door B&W vastgestelde 'onderhoudsprogramma kapitaalgoederen 2024 e.v.' en het meerjareninvesteringsprogramma (MIP).
Voorstel	Handhaven

Nr 2103002 VZ Groot onderhoud wegen Landerd Stand begin 2023	€ 1.356.413
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Dekking van de uitgaven voor groot onderhoud wegen conform het vastgestelde Beheerbeleidsplan

	<p>Verhardingen 2021-2030. In dit beheersbeleidsplan is een doorrekening gemaakt van de benodigde budgetten over 10 jaar. Het totaalbedrag is over de gehele looptijd geëgaliseerd en dit bedrag wordt jaarlijks als dotatie aan de voorziening toegevoegd.</p> <p>Het huidige Beheerbeleidsplan Verhardingen 2021-2030 van de voormalige gemeente Landerd wordt nog gecontinueerd.</p> <p>Voor de nieuwe gemeente Maashorst wordt een nieuw beleidsplan gemaakt, waarbij de vigerende beleidsplannen van Uden en Landerd zullen komen te vervallen. De planning is dat in Q1 van 2023 het nieuwe beleidsplan Wegen aan de raad wordt aangeboden.</p>
Voeding en onttrekking	Op basis van het vastgestelde Beheerbeleidsplan Verhardingen 2021-2030
Noodzakelijk niveau	De voorziening moet een positief saldo hebben.
Claims	Op basis van het Beheerbeleidsplan Verhardingen 2021-2030 zijn de claims voor deze jaren bepaald
Voorstel	Voorstel tot intrekken in raadsvoorstel "beleidsplan wegen 2024-2027" in raadsvergadering van december.

Nr 2103001 VZ Groot onderhoud wegen Uden stand begin 2023	€ 834.873
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Het instandhouden van het gemeentelijk wegennet (asfalt en elementen verhardingen) door het planmatig uitvoeren van groot onderhoud en het op kunnen vangen van fluctuaties in het planmatig onderhoud.
Voeding en onttrekking	<p>De Gemeenteraad van de voormalige gemeente Uden heeft op 9 juli 2015 besloten in te stemmen met de Nota Openbare Ruimte "Van gevel tot gevel" over de jaren 2015-2020. Met deze vastgestelde Nota zijn tevens de gewenste beheer kwaliteiten vastgelegd (zie figuur hieronder). Met aandacht voor de gedane aanbevelingen, zal, binnen bestaand beleid en bestaande middelen, uitvoering gegeven worden aan dit beleid.</p> <p>Deze vastgestelde beeldkwaliteiten liggen ook ten grondslag aan de hoogte van de storting in de betreffende fondsen. De nieuwe Nota Klimaatbestendige Openbare Ruimte (NKOR) dient nog te worden opgesteld. Dit mede is het licht van de gezamenlijk op te stellen omgevingsvisie/-plan.</p>
Noodzakelijk niveau	In april 2017 is het beleid op het gebied van wegen vastgesteld, waarbij de hoogte van de jaarlijkse dotatie in

	de voorziening wegen is bepaald. Het nieuwe beleid betreft de periode 2017-2020. In het beleidsplan wordt onder andere aandacht besteed aan integraliteit en assetmanagement. Het huidige beleidsplan 2017-2020 van de voormalige gemeente Uden wordt nog gecontinueerd. Voor de nieuwe gemeente Maashorst wordt een nieuw beleidsplan gemaakt, waarbij de vigerende beleidsplannen van Uden en Landerd zullen komen te vervallen. In december 2023 wordt het nieuwe beleidsplan Wegen aan de raad aangeboden
Claims	Op basis van informatie uit het beheerpakket en inspecties zijn de claims voor de komende jaren bepaald. De meerjarige claims staan opgenomen in het op door B&W vastgestelde 'onderhoudprogramma kapitaalgoederen 2023'.
Voorstel	Voorstel tot intrekken in raadsvoorstel "beleidsplan wegen 2024-2027" in raadsvergadering van december

VZ Groot onderhoud wegen Maashorst Stand per 1-1-23	€ 0
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Het instandhouden van het gemeentelijk wegennet (asfalt en elementen verhardingen) door het planmatig uitvoeren van groot onderhoud en het op kunnen vangen van fluctuaties in het planmatig onderhoud
Voeding en onttrekking	Op basis van het vastgestelde beleidsplan wegen 2024-2027. Dekking van de uitgaven voor groot onderhoud wegen conform het vastgestelde beleidsplan wegen 2024-2027. In dit beleidsplan is een doorrekening gemaakt van de benodigde budgetten over 10 jaar. Het totaalbedrag is over de gehele looptijd geëgaliseerd en dit bedrag wordt jaarlijks als dotatie aan de voorziening toegevoegd.
Noodzakelijk niveau	De voorziening moet een positief saldo hebben
Claims	Op basis van informatie uit het beheerpakket en inspecties zijn de claims voor de komende jaren bepaald. De meerjarige claims staan opgenomen in het beleidsplan wegen 2024-2027
Voorstel	Voorstel tot instellen in raadsvoorstel "beleidsplan wegen 2024-2027" in raadsvergadering van december

Nr 2103201 VZ Groot onderhoud	€ 8.358
-------------------------------	---------

openbare verlichting stand begin 2023	
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Het in stand houden van de openbare verlichting door het planmatig uitvoeren van groot onderhoud en het op kunnen vangen van fluctuaties in het planmatig onderhoud.
Voeding en onttrekking	<p>De gemeenteraad van de voormalige gemeente Uden heeft op 9 juli 2015 besloten in te stemmen met de Nota Openbare Ruimte “Van gevel tot gevel” over de jaren 2015-2020. Met de vastgestelde Nota Openbare Ruimte 2015-2020 zijn tevens de gewenste beheer kwaliteiten vastgelegd (zie figuur hieronder). Met aandacht voor de gedane aanbevelingen, zal, binnen bestaand beleid en bestaande middelen, uitvoering gegeven worden aan dit beleid.</p> <p>Deze vastgestelde beeldkwaliteiten liggen ook ten grondslag aan de hoogte van de storting in de betreffende fondsen, waarbij geconstateerd is dat er sprake is van continuering van bestaand beleid.</p> <p>De nieuwe Nota Klimaatbestendige Openbare Ruimte (NKOR) dient nog opgesteld te worden. Dit mede is het licht van de gezamenlijk op te stellen omgevingsvisie/-plan.</p>
Noodzakelijk niveau	In mei 2017 is het beleid op het gebied van openbare verlichting vastgesteld, waarbij de hoogte van de jaarlijkse dotatie in de voorziening openbare verlichting is bepaald. Het nieuwe beleid betreft de periode 2017-2021. In het beleidsplan wordt de keuze gemaakt om niet zuinige verlichting te vervangen voor LED verlichting die gedimd kan worden. De hoogte van de dotatie is gebaseerd op beeldkwaliteit, zoals deze is vastgesteld in de Nota Openbare Ruimte Uden “van Gevel tot Gevel”. Voor de nieuwe gemeente Maashorst wordt een nieuw beleidsplan gemaakt, waarbij de vigerende beleidsplannen van Uden en Landerd zullen komen te vervallen. Het nieuwe beleidsplan is op 16 november door de raad vastgesteld.
Claims	De meerjarige claims zijn opgenomen in het door het college van B&W vastgestelde ‘onderhoudsprogramma kapitaalgoederen 2023’.
Voorstel	Is ingetrokken bij raadsbesluit 16 november 2023.

Nr 2103401 VZ Onderhoud civiele kunstwerken	€ 120.192
---	-----------

Uden stand begin 2023	
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Het in stand houden van de gemeentelijke civiele kunstwerken (bruggen, tunnels etc.) door het planmatig uitvoeren van groot onderhoud en het op kunnen vangen van fluctuaties in het planmatig onderhoud.
Voeding en onttrekking	<p>In juni 2016 is het beleid op het gebied van civiele kunstwerken vastgesteld, waarbij de hoogte van de jaarlijkse dotatie in de voorziening civiele kunstwerken is bepaald.</p> <p>Dit plan baseert het kwaliteitsniveau voor de kunstwerken op de Nota openbare Ruimte 'van Gevel tot Gevel'. De kunstwerken worden niet specifiek benoemd in de Nota openbare ruimte, echter vaak maakt een kunstwerk deel uit van de weg. Om deze reden wordt het kwaliteitsniveau B aangehouden voor de kunstwerken.</p> <p>De nieuwe Nota Klimaatbestendige Openbare Ruimte (NKOR) dient nog opgesteld te worden. Dit mede is het licht van de gezamenlijk op te stellen omgevingsvisie/-plan. Het huidige beleidsplan 2016-2025 van de voormalige gemeente Uden wordt nog gecontinueerd.</p> <p>Voor de nieuwe gemeente Maashorst wordt een nieuw beleidsplan gemaakt, waarbij de vigerende beleidsplannen van Uden en Landerd zullen komen te vervallen.</p> <p>Het nieuwe beleidsplan wordt in december 2023 aan de raad aangeboden</p>
Noodzakelijk niveau	Conform het beleidsplan Civiele Kunstwerken 2016-2025 (kwaliteitsniveau B).
Claims	Op basis van informatie uit het beheerpakket en inspecties zijn de claims voor de komende jaren bepaald. De meerjarige claims staan opgenomen in het op door B&W vastgestelde 'onderhoudsprogramma kapitaalgoederen 2022'.
Voorstel	Handhaven.

Nr 2103402 Groot onderhoud civiele kunstwerken Landerd Saldo begin 2023	€ 19.942
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Dekking van de uitgaven voor groot onderhoud civiele kunstwerken conform het vastgestelde beheerplan 2020.

	<p>Het huidige beheerplan van de voormalige gemeente Landerd wordt nog gecontinueerd. Voor de nieuwe gemeente Maashorst wordt een nieuw beleidsplan gemaakt, waarbij de vigerende beleidsplannen van Uden en Landerd zullen komen te vervallen.</p> <p>Het nieuwe beleidsplan wordt in december 2023 aan de raad aangeboden</p>
Voeding en onttrekking	Op basis van het vastgestelde beheerplan Civiele Kunstwerken van de voormalige gemeente Landerd.
Noodzakelijk niveau	De voorziening moet een positief saldo hebben.
Claims	Conform het beheerplan plan Civiele Kunstwerken van de voormalige gemeente Landerd.
Voorstel	Handhaven

Nr 2103501 Voorziening Verkeer en parkeren Landerd Saldo begin 2023	€ 4.946
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Het realiseren van parkeerplaatsen uit voor dat doel ontvangen bijdragen van derden.
Voeding en onttrekking	Voeding door bijdragen van derden voor parkeerplaatsen bij ontwikkelingen binnen de kernen. Deze gelden worden gebruikt om parkeerplaatsen aan te leggen op gemeentegrond.
Noodzakelijk niveau	De voorziening moet een positief saldo hebben.
Claims	N.t.b.
Voorstel	Handhaven

Nr 5703001 VZ Groot onderhoud groen stand begin 2023	€ 164.163
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Het in stand houden van het gemeentelijk groen en recreatieve voorzieningen door het planmatig uitvoeren van groot onderhoud en het op kunnen vangen van fluctuaties in het planmatig onderhoud.
Voeding en onttrekking	De raad van de voormalige gemeente Uden heeft op 9 juli 2015 besloten in te stemmen met de Nota Openbare Ruimte "Van gevel tot gevel" over de jaren 2015-2020.

	<p>Met deze vastgestelde Nota zijn tevens de gewenste beheerkwaliteiten vastgelegd. Dit betekent dat de centra op A-niveau worden onderhouden, de woongebieden op B-niveau en de parken/stadsranden op C-niveau. Het buitengebied wordt op D-niveau onderhouden. In de voormalige gemeente Landerd vindt dit op dezelfde wijze plaats.</p> <p>Deze vastgestelde beeldkwaliteiten liggen ook ten grondslag aan de hoogte van de storting in de betreffende fondsen en inzet middels het meerjaren Investeringsprogramma (MIP), waarbij geconstateerd is dat er sprake is van continuering van bestaand beleid, met ongewijzigd budget. De nieuwe Nota Klimaatbestendige Openbare Ruimte (NKOR) dient nog opgesteld te worden. Dit mede is het licht van de gezamenlijk op te stellen omgevingsvisie/-plan</p>
Noodzakelijk niveau	<p>Conform Nota Openbare Ruimte “Van gevel tot gevel” 2015-2020.</p> <p>Voor de nieuwe gemeente Maashorst wordt een nieuw beleidsplan gemaakt, waarbij de vigerende beleidsplan van Uden komt te vervallen.</p> <p>Het nieuwe beleidsplan zal in 2024 worden opgesteld, waarbij huidige gezamenlijke beeldkwaliteiten als uitgangspunt worden gehanteerd.</p>
Claims	<p>Op basis van informatie uit het beheerpakket en inspecties zijn de claims voor de komende jaren bepaald. De meerjarige claims staan opgenomen in het op door het college van B&W vastgestelde onderhoudsprogramma kapitaalgoederen 2024 e.v’ en het MIP.</p>
Voorstel	Handhaven.

Nr 7303001 VZ afvalstoffenheffing stand begin 2023	€ 2.772.775
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	<p>Afvalstoffenheffing betreft een vergoeding voor de kosten van het ophalen en verwerken van het huishoudelijk afval. De totale opbrengsten mogen daarbij niet hoger dan de totale kosten zijn (maximale hoogte: kostendekkend). De fluctuaties in de afvalexploitatie worden via deze egalisatievoorziening opgevangen om het tarief stabiel te houden.</p> <p>De verwachting is dat in eerste kwartaal 2023 het geharmoniseerde beleid door de raad wordt vastgesteld. De inzameling wordt in 2024 geharmoniseerd. De vigerende beleidsplannen van Uden en Landerd zullen komen te vervallen.</p>

Voeding en onttrekking	Het saldo van de afvalexploitatie wordt in deze voorziening gestort of eraan onttrokken. Bij de begrotingsbehandeling vindt een integrale afweging plaats tussen het saldo van deze voorziening, de structurele doorwerking van afwijkingen en tarifiering.
Noodzakelijk niveau	Een niveau behorend bij een op lange termijn maximaal kostendekkend tarief.
Claims	Jaarlijks muteren de (begrote) saldi van de afvalexploitatie in deze voorziening.
Voorstel	Handhaven. Uit de reserve afvalstoffenheffing wordt het saldo per 31-12-2023 toegevoegd aan de voorziening afvalstoffenheffing.

Nr 7203001 VZ Egalisatie riolering stand begin 2023	€ 2.526.501
Functie	Egalisatie van tarieven
Doel	Egaliseren van tarieven voor de riool- en waterzorgheffing door het inzetten van overschotten op dit beleidsterrein op programmaonderdeel rioolbeheer uit vorige jaren, en. incidenteel het opvangen van hoger uitvallende kosten van programma onderdeel rioolbeheer.
Voeding en onttrekking	Jaarlijks worden eventuele overschotten of tekorten op het programma onderdeel rioolbeheer met deze reserve verrekend
Noodzakelijk niveau	Het saldo van de voorziening(en) mag gedurende de gehele beschouwde periode niet negatief zijn. Het saldo wordt in 20 jaar tijd volledig ingezet door deze in gelijke delen te laten vrijvallen ten gunste van het tarief riool- en waterzorgheffing. Berekening vind plaats bij vaststelling nieuw beleidsplan programma (1x per 4 jaar), of als er aanleiding is het kostendekkingsplan tussentijds bij te stellen.
Claims	n.t.b.
Voorstel	Handhaven.

Nr 7203002 VZ Spaar riolering stand begin 2023	€ 15.668.721
Doel	In de spaarvoorziening riolering zijn spaarbedragen opgenomen voor toekomstig groot onderhoud,

	<p>vervangingen en investeringen in riolering en klimaat adaptieve maatregelen, op basis van het Programma Omgevingswet Water en Riolering (POW&R 2022-2024). De bestemming van de opbrengsten van riool- en waterzorgheffing (voorheen rioolheffing) is sinds 2008 verbreed van alleen afvalwater (riolering) naar grond-, hemel- en afvalwater, dus ook groot onderhoud, vervanging en verbeteringen op deze gebieden zijn hierin opgenomen</p>								
<p>Voeding en onttrekking</p>	<p>Met ingang van 1 januari 2022, tot en met 2024 vind alleen onttrekking uit de spaarvoorziening riolering plaats. In verband met de hoge stand van de voorziening wordt deze eerst verlaagd (tot eind 2024). Vanaf 2024 zal de spaarvoorziening naast onttrekking ook worden aangevuld, om te sparen voor toekomstige investeringen. In het POW&R is een programma van verbetermaatregelen opgenomen voor het oplossen van bekende hemelwaterknelpunten, voor een periode van ongeveer 10 jaar. In een nog te vormen beleidsprogramma wordt een nieuwe ambitie als beschermingsniveau tegen wateroverlast vastgesteld. Op basis van die ambitie zal eind 2024 een nieuw programma van hemelwatermaatregelen worden vastgesteld. In dit programma worden benodigde investeringen over een langere termijn berekend, dus langer dan 10 jaar. De berekening maakt onderdeel uit van het kostendekkingsplan voor riolering en water en zal hiermee ook een doorvertaling krijgen in de riool- en waterzorgheffing.</p>								
<p>Noodzakelijk niveau</p>	<p>Het saldo van de spaarvoorziening kan niet negatief zijn. Wanneer er onvoldoende middelen zijn worden investeringen gekapitaliseerd.</p>								
<p>Claims</p>	<p>De provincie heeft de begrotingswijziging 2020 horende bij het raadsvoorstel "Inhuur extra formatie afdeling ruimte" beoordeeld. Zij geeft aan dat de financiële verwerking in 2020 op een andere manier georganiseerd moet worden voor de inhuur voor uitvoering van projecten uit het Rioleringsplan 2017-2021 (geen specifiek besluit dat dekking uit de voorziening riolering komt). Wat betreft de inhuur t.b.v. van het rioleringsplan wordt voor de periode 2020-2023 de bekostiging vanuit de voorziening riolering voorgesteld.</p> <table border="1" data-bbox="408 1713 986 1937"> <tr> <td>2020</td> <td>€ 129.000</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>€ 221.000</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>€ 221.000</td> </tr> <tr> <td>2023</td> <td>€ 92.000</td> </tr> </table> <p>De inhuur horende bij het raadsvoorstel "Inhuur extra formatie afdeling ruimte" (vastgesteld 16 april 2020) t.b.v. van het rioleringsplan voor de periode 2020-2023 wordt bekostigd uit de voorziening riolering.</p>	2020	€ 129.000	2021	€ 221.000	2022	€ 221.000	2023	€ 92.000
2020	€ 129.000								
2021	€ 221.000								
2022	€ 221.000								
2023	€ 92.000								

Voorstel	Handhaven
Nr 7503001 VZ Afkoop onderhoud begraafplaatsen stand begin 2023	€ 777.042
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Voor onderhoud van graven is het mogelijk om de jaarlijkse lasten voor onderhoud af te kopen voor een periode van 10 jaar of 20 jaar. Conform de wettelijke voorschriften (BBV) worden deze afkoopsommen vermeerderd met de rente-toevoeging opgenomen in deze voorziening
Voeding en onttrekking	De voeding bestaat jaarlijks uit de ontvangen afkoopsommen en de toegevoegde rente. De onttrekking bestaat jaarlijks uit de onderhoudskosten van de afgekochte graven.
Noodzakelijk niveau	Conform de meerjarige onderhoudsverplichting van de afgekochte graven.
Claims	De claims betreffen de jaarlijkse kosten voor onderhoud van de afgekochte graven.
Voorstel	Handhaven.

Overige voorzieningen (art 44.2)

Nr 4304001 VZ Legaath van Cooth stand begin 2023	€ 28.306
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Het Legaat van Cooth is een nalatenschap van notaris Van Cooth die van 1853 tot 1886 griffier was bij de provincie Noord Brabant. Hij schonk aan het einde van zijn leven zijn vermogen aan verschillende Brabantse gemeenten, waaronder de voormalige gemeente Uden. Het legaat werd -onder voorwaarden- nagelaten ter bevordering van het onderwijs van minder-draagkrachtigen, etc. etc.
Voeding en onttrekking	Conform het raadsbesluit van 13 december 2007 wordt het door de raad vastgestelde beleid uit 1994 gehandhaafd, en dienen de middelen te worden besteed aan activiteiten gericht op het bevorderen van de

	schoolloopbaan van kansarme jongeren.
Noodzakelijk niveau	Er is geen noodzakelijk niveau vastgesteld.
Claims	De middelen kunnen worden aangewend voor activiteiten in het kader van de educatieve agenda (zie raadsvoorstel van de voormalige gemeente Uden van 13 december 2007).
Voorstel	Conform de wilsbeschikking van de notaris en het raadsbesluit van de voormalige gemeente Uden van 13 december 2007 het Legaat van Cooth in stand te houden en deze voorziening handhaven.

Bestuursakkoord 2022-2026

Voor de bestuursperiode 2022–2026 vormen de partijen Jong Maashorst, CDA, Voor de Dorpen en Maashorst Vooruit een coalitie. Vanuit die coalitie zorgen we ervoor dat onze nieuwe gemeente Maashorst een goede start maakt en gaan we Maashorst op de kaart zetten!

Dat doen we op basis van een [bestuursakkoord op hoofdlijnen](#) (PDF, 368.4 kB), met het herindelingsadvies als kompas. Een akkoord van vier coalitiepartijen, waarin we ook punten uit de verkiezingsprogramma's van andere fracties van Maashorst, de Kindergemeenteraad én de bouwstenen van de visiegroepen hebben verwerkt.

Daarmee koersen we bewust op samenwerking met alle partijen in onze gemeenteraad, onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.

Uitvoeringsprogramma Bestuursakkoord

Voor de bestuursperiode 2022-2026 heeft de coalitie bestaande uit de partijen Jong Maashorst, CDA, Voor de Dorpen en Maashorst Vooruit een [Bestuursakkoord](#) op hoofdlijnen geschreven. In het [Uitvoeringsprogramma](#) (PDF, 525.4 kB) geeft het college van burgemeester en wethouders de uitwerking van het Bestuursakkoord.

In het uitvoeringsprogramma staat beschreven wat er in deze bestuursperiode gaat gebeuren om het bestuursakkoord te realiseren. Het vormt de basis voor de begrotingen van 2023 tot 2026. Het uitvoeringsprogramma is een dynamisch werkplan voor het college en de ambtelijke organisatie. Het geeft weer welke activiteiten we gaan uitvoeren de komende vier jaar en volgens welke (globale) planning. De activiteiten, planning en financiële consequenties in dit plan zijn (voor een deel) inschattingen die verder geconcretiseerd worden.

Programma's

Leeswijzer programma's

Het tweede gedeelte van deze Bestuursrapportage geeft een toelichting op de 10 programma's. Bij elk programma is de volgende informatie opgenomen:

- Inleidende tekst: we geven beknopt weer wat er onder dit programma valt.
- We presenteren de lasten van de taakvelden binnen het programma individueel en als aandeel van het totaal.

Vervolgens geven we per taakveld:

- een korte omschrijving van het taakveld;
- welke ontwikkelingen we zien binnen dit taakveld;
- wat we willen bereiken met dit taakveld, de belangrijkste doelen;
- een (financiële) voortgangsrapportage waarbij we stilstaan bij de financiële

afwijkingenrapportage over de eerste 8 maanden en waar we rapporteren over de voortgang van de ambities per taakveld;

De samenwerkingen met rechtspersonen waarin we een bestuurlijk en financieel belang hebben. In de paragraaf 'verbonden partijen' gaan we hier dieper op in;
een verwijzing naar de wet- en regelgeving, waar we als gemeente rekening mee moeten houden;

De grote projecten hebben we als één verzameldocument opgenomen in de bijlage.

1. Veiligheid

Dit programma gaat over de verschillende aspecten van veiligheid, crisisbeheersing en brandweer, integrale veiligheid, ondermijning en zorg en veiligheid. Binnen veiligheid hebben gemeente, politie, brandweer, justitie en inwoners ieder hun eigen rol. De gemeente is regievoerder en werkt nadrukkelijk samen met alle partners, om zo een veilige omgeving te creëren voor iedereen die woont, werkt en verblijft in de gemeente Maashorst.

Taakvelden:

- Crisisbeheersing en brandweer
- Openbare orde en veiligheid

Veiligheid - Crisisbeheersing en brandweer

Gemeenten hebben een algemene zorgplicht voor hun inwoners, in het bijzonder tijdens rampen en crisissen. De gemeente heeft dan een belangrijke rol in de rampenbestrijding/crisisbeheersing. Het geheel van de gemeentelijke rampenbestrijdings- en crisisbeheersingstaken heet Bevolkingszorg. De brandweer, als onderdeel van de Veiligheidsregio, is een van de partners in de keten van crisisbeheer.

Ontwikkelingen

Ontwikkelingen binnen het taakveld

We krijgen steeds meer te maken met langdurige crises. Dit vraagt om een andere denkwijze en inzet van de organisatie. De coronacrisis, de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en de crisisnoodopvang asielzoekers (CNO), hebben aangetoond hoe kwetsbaar de maatschappij kan zijn en hoe belangrijk het is dat de crisisorganisatie zowel lokaal, regionaal als landelijk zo optimaal mogelijk gefaciliteerd en getraind is om in buitengewone omstandigheden te kunnen blijven functioneren. Bij het schrijven van deze tekst is de coronacrisis naar het lijkt voorbij, maar is de inzet van de crisisorganisatie nog niet geëvalueerd. Leerpunten zullen er zeker zijn, maar aan het belang en de noodzaak van een goede crisisorganisatie hoeft niet meer getwijfeld te worden.

De gemeente Maashorst maakt deel uit van de Veiligheidsregio Brabant-Noord. De Veiligheidsregio is bezig met een doorontwikkeling en heeft hiervoor een beleidsagenda opgesteld. De raad is hierover in het voorjaar geïnformeerd en heeft een positieve zienswijze op de beleidsagenda en programmabegroting gegeven.

Opgaven vanuit de Veiligheidsregio

De komende jaren staan m.n. de volgende opgaven vanuit de Veiligheidsregio genoteerd:

1. Gezamenlijke bestrijding van risico's bij pandemieën, evenementenveiligheid, industriële veiligheid, terrorismegevolg-bestrijding en extreem geweld, waterveiligheid en langdurige droogte.
2. Gezamenlijke crisisorganisatie flexibeler inzetbaar maken.
3. Verbetering samenspel met de gemeenten.
4. Ontwikkelen naar een informatiegestuurde netwerkorganisatie.
5. Aanpak langdurige crises.

Adequate vormgeving crisisbeheer

De Veiligheidsregio faciliteert en regisseert de bevolkingszorgprocessen, zodat gemeenten zich kunnen voorbereiden op het bestrijden van rampen en beheersen van crises. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente dat de eigen ambtenaren die deel uitmaken van een crisisteam, beschikken over de basiskennis crisisbeheersing en dat de eigen organisatie op orde is. De wens is om dit binnen de nieuwe gemeente Maashorst structureel in te bedden, zodat er met regelmaat wordt gecheckt of de processen en functies nog actueel zijn.

(Toekomstige) ontwikkelingen

Gemeente Maashorst moet bij een goede voorbereiding van crisisbeheer met de volgende ontwikkelingen rekening houden:

- frequenter optreden van pandemieën;
- toenemende maatschappelijke onrust;
- klimaatveranderingen en extreem weer;
- samenwerking met Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost;
- hogere kwaliteitsvereisten ambtelijke voorbereiding op crisisbeheer;
- taken worden steeds meer lokaal belegd;
- digitalisering van de samenleving.

Lokale / mono opschaling

De gemeente Maashorst gaat aan de slag met het actualiseren van de ramp- en crisisplannen. Naast Opleidingen – Trainingen – Oefenen (OTO) wordt er gewerkt aan een lokaal gemeentelijk opschalingsmodel voor het beheersen van incidenten en crises die niet onder de veiligheidsregio vallen (GRIP). Recente voorbeelden van demonstraties, coronapandemie, boerenprotesten en noodopvang hebben deze behoefte zichtbaar gemaakt

Doelen

Wat willen we bereiken?

Een goede kwaliteit van de fysieke veiligheid en brandweezorg, en het in stand houden van adequaat niveau van crisisbeheer en voorbereiding van rampenbestrijding.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd*

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting

(< € 50.000)								
Totaal taakveld								

Omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						
Totaal taakveld						

Samenwerkingen

- Veiligheidsregio Brabant-Noord

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en vindt u [hier](#).

Veiligheid - Openbare orde en veiligheid

Onder dit taakveld vallen o.a. openbare orde, sociale veiligheid en leefbaarheid. Wij streven ernaar dat iedereen in de gemeente Maashorst zich veilig kan voelen. Dit draagt ook bij aan een prettige woon- en leefomgeving in de kernen van onze nieuwe gemeente. We blijven actief om dit verder te verbeteren. Daarbij is onder andere de bereikbaarheid en beschikbaarheid van politie en BOA's van belang, net als een goede interactie met bewoners en ketenpartners.

Ontwikkelingen

Tijdens en na de coronapandemie is een verandering opgetreden in de vormen waarin criminaliteit zich voordoet. De traditionele vormen zoals inbraken, diefstallen e.d. werden ingehaald door andere vormen van criminaliteit, zoals digitale criminaliteit en minder zichtbare criminaliteit zoals ondermijning en mensenhandel. Jeugdoverlast nam verder toe.

Daarnaast zijn de tegenstellingen in de maatschappij scherper geworden, dat was al tijdens de coronacrisis voelbaar (avondklokrellen), maar dat zet door in andere vormen van polarisatie, denk aan de boerenprotesten, de migratieproblematiek en de klimaatprotesten

Ons beleidskader wordt gevormd door het Integrale Veiligheidsplan (IVP) 2023-2026- dat op 24 november 2022 door de gemeenteraad is vastgesteld. De ambities, doelen en prioriteiten op het gebied van openbare orde en veiligheid zijn daarmee door de gemeenteraad vastgesteld. Hierbij is ook rekening gehouden met landelijke en regionale ontwikkelingen en de inbreng van ketenpartners en professionals.

Prioriteitstellingen op veiligheidsgebied

Het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026 kent 5 hoofdthema's

- Zorg en Veiligheid (Huiselijk geweld, personen met onbegrepen gedrag)
- Digitale Veiligheid (Inbreken op computers en losgeld vragen, oplichting via internet)
- Maatschappelijke onrust (polarisatie, radicalisering)
- Ondermijning (de aanpak van georganiseerde criminaliteit)
- Veilige woon- en Leefomgeving (waaronder woonoverlast en jeugdoverlast)

Voor het opstellen van het IVP is de gebiedsmonitor 2021 gebruikt en is de gebiedsplatforms om input gevraagd, daarnaast konden inwoners via de website reageren op het concept-plan.

Het IVP is uitgewerkt in een Uitvoeringsplan dat in het 3e kwartaal van 2023 door het college is vastgesteld.

Jeugdoverlast

Enkele jaren geleden is gestart met de aanpak van jeugdoverlast vanuit een overlastsituatie. Om deze specifieke situatie te beteugelen zijn verschillende mensen vanuit de gemeente, politie en jeugdwerk om tafel gaan zitten om de overlast aan te pakken. Dit lukte en de overlastsituatie hield op dat moment nagenoeg op. Later bleek dat de jeugdoverlast een veel complexer proces is waarin een groep van wisselende samenstelling overgaat van overlast gevend naar crimineel gedrag. De situatie is inmiddels zo complex geworden en er moeten zo veel verschillende partners betrokken worden, dat het aanstellen van een regievoerder complexe casuïstiek nodig is om de overlast structureel aan te pakken in plaats van incident- of gebiedsgericht. Dit is in Q2 2023 gebeurd.

Evenementen en horeca

We zien een steeds grotere vraag naar evenementen en ook een steeds groter aanbod. Als gemeente Maashorst willen we hierin ondersteunen en we willen de regionale adviezen en afspraken over professionalisering van het vergunningverleningsproces verder implementeren. Samen met organisatoren kijken we hoe we mooie evenementen kunnen neerzetten en overlast zo veel mogelijk kunnen beperken. De tweede helft van het jaar 2023 zullen we gebruiken om het beleid op het gebied van horeca en evenementen te harmoniseren. Dit alles doen we in goed overleg met onze partners in het speelveld.

Verbetering toezicht in wijken en stimuleren buurtpreventie

Het BOA-team zet in op het verbeteren van de contacten in de wijk en het wijkgericht werken. Het stimuleren van buurtpreventie via WhatsApp-en/of Facebook-netwerken is onderdeel van de aanpak. Per dorp of wijk wordt op maat bekeken hoe dit vorm kan krijgen. Inmiddels zijn al verschillende buurtpreventieprojecten opgezet. Bedoeling is dat ook de komende jaren zoveel mogelijk initiatieven vanuit andere wijken door de gemeente (en politie) ondersteund worden, zodat langzaam maar zeker een dekkend

netwerk van buurtpreventie ontstaat. De politie en de gemeente zijn bezig om de voelhorrens in de wijken te verbeteren via het project Bondgenoten.

Verder krijgen de BOA's te maken met een steeds complexer werkveld. Waar ze vroeger vooral kleine overtredingen uit de APV corrigeerden, moeten ze nu ook taken overnemen die tot voor kort uitsluitend door de politie werden uitgevoerd. Denk aan het begeleiden van het toenemend aantal demonstraties en manifestaties en controle op illegale prostitutie. Ook hebben ze een rol bij de steeds grotere en in aantal toenemende evenementen. Andere afdelingen van de gemeente maken steeds meer gebruik van de BOA's, denk aan de controles op afval en hulp bij sociale zorg-casussen. Kortom het takenpakket van de BOA's neemt elk jaar toe, waardoor bestaande taken en het wijkgericht werken onder druk zijn komen te staan..

Zoals aangegeven blijft de werkvraag die op de gemeentelijke boa's afkomt jaarlijks groeien. Dit is mede ingegeven door de politie die, door formatieve krapte, wordt gedwongen te focussen op de eigen kerntaken en daarnaast wordt overspoeld met steeds weer nieuwe en omvangrijke prioriteiten en maatschappelijke opgaven. Hierdoor komt de leefbaarheid en de veiligheid onder druk te staan. De politie werkt hard aan het op sterkte brengen van de capaciteit, ook via creatieve oplossingen, maar de focus op kerntaken zal blijven bestaan. Uiteraard zijn wij voortdurend in gesprek met de politie over de inzet van de beschikbare capaciteit.

Voortzetten aanpak van criminaliteit, fraude en ondermijning

In de afgelopen jaren is een duidelijke stijging te zien van het aantal signalen dat in het kader van integrale handhaving is geregistreerd. Het gaat dan om met name opiumwetzaken, drugs gerelateerde feiten en adresfraude. De verwachting is dat deze ontwikkeling de komende jaren doorzet en daar komen nog andere vormen van georganiseerde criminaliteit bij zoals mensenhandel, witwassen etc.

De integrale aanpak van ondermijning is gericht op het effectief verstoren van het crimineel verdienmodel. De focus ligt primair op de aanpak van productie en handel in (synthetische) drugs, witwassen en mensenhandel. Een gezamenlijke aanpak – met een goede balans tussen preventie, zorg en repressie – is noodzakelijk om het gewenste effect te bereiken. De integrale partners worden hierin ondersteund door Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland. We richten ons in de aanpak op de volgende vier speerpunten:

- *Zichtbaar effectieve interventies.* Samen met onze integrale partners proberen we de crimineel daar te raken waar het pijn doet. Hierin is een belangrijke rol weggelegd voor het Interventieteam Maas & Leijgraaf (IML). Door gezamenlijke communicatie maken we de aanpak zichtbaar en vergroten we het vertrouwen in de overheid.
- *Weerbare overheid.* Voorop staat dat wij als overheidsorganisaties weerbaar moeten zijn tegen criminele invloeden en criminele activiteiten niet willen faciliteren. Daarom committeren we ons aan de 'Brabantse norm weerbare overheid' en zetten we onder meer in op bewustwording van de signalen van ondermijning, onze informatiepositie en informatiebeveiliging, integriteit en beleid en handhaving (zoals de Wet Bibob).
- *Weerbare samenleving.* We willen de voedingsbodem voor georganiseerde criminaliteit wegnemen door in te zetten op weerbaarheid van de samenleving. We werken aan bewustwording van de risico's, preventie en verhoging van meldingsbereidheid bij burgers en branches. We willen dat zij criminaliteit niet (onbedoeld) faciliteren. Daarbij werken we gebiedsgericht door te onderzoeken welke branches en locaties kwetsbaar zijn en daarop met publieke- en private partners een aanpak te ontwikkelen.
- *Vergroting van onze informatiepositie en expertise over ondermijning in onze gemeente.* Een stevige informatiepositie en kennis van ondermijning zijn essentieel om zicht te krijgen op ondermijnende structuren en de mogelijkheden die wij en onze partners hebben om daarop te interveniëren, zowel preventief als repressief. We willen onze organisatie zo inrichten dat wij informatie optimaal kunnen benutten binnen de gemeente én in de integrale samenwerking. Daartoe organiseren wij bijvoorbeeld een Lokaal Informatieoverleg (LIO) tussen verschillende afdelingen.

Verbeteren samenwerking tussen taakvelden zorg en veiligheid

De samenwerking tussen de taakvelden zorg en veiligheid is de afgelopen jaren sterk verbeterd. De casuïstiek rondom zorg en veiligheid groeit enorm door de ontwikkelingen in de maatschappij (capaciteit zorginstanties, sociale ondersteuning, vereenzaming etc.) De (door-)ontwikkelingen in de aanpak verwarde personen en nazorg ex-gedetineerden krijgen extra aandacht. De aanpak van verwarde personen is gekoppeld aan de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (WvGGZ) en de Wet Zorg en Dwang (WZD). In verschillende casussen van bijvoorbeeld woonoverlast zien we dit onderwerp ook terugkomen.

Veilig Publieke Taak

De samenleving verruwt, omgangsvormen veranderen. Zowel in als buiten het gemeentehuis krijgen bestuurders en ambtenaren vaker te maken met agressie en onveiligheid. Het 10-puntenplan Veilig Publieke Taak (opgesteld door het RIEC, Regionaal informatie- en expertisecentrum) wordt naar verwachting in de eerste helft van 2024 ingevoerd. Dit plan biedt een uniforme aanpak tegen onrechtmatige beïnvloeding van de normale werk- en besluitvormingsprocessen en moet bestuurders en medewerkers hiertegen weerbaarder maken. Gefinancierd vanuit de Versterkingsgelden Ondernijning wordt voor het basisteam in het 3e kwartaal van 2023 een projectleider ingezet die de basis gaat leggen voor een meer weerbare overheid in 2024.

Overige ontwikkelingen

Het aantal taken op het gebied van veiligheid en openbare orde neemt toe. Ondernijnde criminaliteit, maatschappelijke onrust, mensenhandel, digitale veiligheid en Zorg en Veiligheid krijgen meer aandacht in de regio Oost-Brabant, zo blijkt uit het Regionaal Veiligheidsplan. Dat vraagt een investering in de regionale samenwerking, maar ook binnen het Basisteam Maas & Leijgraaf. Ook vraagt dit nieuwe deskundigheden. Op regionaal niveau wordt intensief samengewerkt, maar er wordt ook van de eigen organisatie steeds meer gevraagd.

Complexe en zwaardere casuïstiek neemt toe. Dit vereist een aanscherping van de adequate aanpak, door concretisering van een optimale proces- en casusregie. Hiervoor wordt een plan van aanpak gemaakt. In het najaar doen we mee aan de landelijke Week van de Veiligheid. Gemeenten besteden in die week extra aandacht aan veiligheid om burgers bewuster te maken van het belang van een veilige omgeving.

Doelen

Wat willen we bereiken?

Een veilige woon- en leefomgeving, waar de bewoners zich prettig voelen.

Een integrale kijk op (de prioriteiten van) veiligheid en een aanpak van veiligheidsproblemen vanuit een integrale aanpak en met betrokkenheid van de inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting

1.	Maken Integraal Veiligheidsplan 2023-2026.	2023		Vastgesteld 24-11-2022
2.	De lessen uit diverse pilots vertalen naar 'wijkgericht werken' in alle kernen en gebieden	2023		In ontwikkeling
3.	Er zijn genoeg politieagenten en boa's die goed toegerust en zichtbaar zijn.	2023 e.v.		Is bespreekpunt in elke bestuurlijk overleg met de politie
4.	Deelnemen aan gezamenlijk integraal interventieteam Maas en Leijgraaf.	2023 e.v.		MIT is opgestart en functioneel
5.	Informatiepositie gemeente versterken door oprichting van een VIK (VeiligheidsInformatieKnooppunt).	2023		Capaciteit beschikbaar, deels nog in oprichting
6.	Implementatie van en actieplan Veilige Publieke Taak.	2023		Capaciteit per 01-11-2023 beschikbaar voor Maas en Leijgraaf
7.	Inwoners en bedrijven zijn zich bewust van de risico's van cybercriminaliteit en weten hoe ze zich daartegen kunnen beschermen.	2023 e.v.		Informatiecampagne loopt
8.	Weerbaar maken maatschappij tegen invloeden ondermijning.	2023 e.v.		Verschillende informatietrajecten actief
9.	Er is een gezamenlijk plan van aanpak (gemeente, politie, woningbouwverenigingen en (welzijns-)partners) voor de bescherming van kwetsbare groepen.	2023		Op dit moment geen nieuwe ontwikkeling
10.	Bij sociaal maatschappelijke casuïstiek is er een integrale aanpak van de gemeente en de (welzijns-) partners.	2023		Verschillende overlegvormen actief op casuïstiek- en beleidsniveau
11.	Er is minimaal één gespecialiseerde jeugdagent te allen tijde actief in onze gemeente.	2023 e.v.		.Gerealiseerd
12.	We continueren de nauwe samenwerking tussen gemeente, politie en het jongerenwerk	2023 e.v.		Gerealiseerd, jeugdoverleg actief.
13.	Regievoerder jeugd 'benoemen', zodat er één aanspreekpunt is binnen de organisatie.	2023		Team veiligheid heeft een adviseur Zorg en Veiligheid met specialiteit

				jeugd
14.	We brengen agressie en bedreiging richting onze medewerkers en bestuurders tot een minimaal niveau. We hanteren een zerotolerancebeleid en doen altijd aangifte.	2023		Capaciteit per 01-11-2023 beschikbaar voor Maas en Leijgraaf
15.	Een meld- en registratiesysteem opzetten en bijhouden.	2023		Capaciteit per 01-11-2023 beschikbaar voor Maas en Leijgraaf

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht.

(x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2022	2023	2024	2025
Boa-capaciteit		88	88	88	88
Toerusting boa's	43	6	6	6	6
Versterken informatiepositie		120	120	120	120
Regiovoerder jeugd benoemen		62	62	62	62
Totaal	43	276	276	276	276

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage (x € 1.000)

Omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Aframen inhuurbudget projectleider Leefbaarheid wijken (PDF, 38.3 kB)	56							
(< € 50.000)								
Maaltijdvoorzieningen		9		9		9		
Teruggave reserve Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Noordoost	24							
Leges APV en Drank&Horeca		14						
Vuurwerkevenementen voormalig gemeente	8		8		8		8	

Landerd							
Opleidingskosten team veiligheid		20					
cameratoezicht	37						
Aanschaf BOA voertuig		2		4		4	
Bereikbaarheidsdiensten AOV'ers		3		16		16	
Niet realiseren besparing energielasten		20					
Totaal taakveld	125	68	8	29	8	29	8

Omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Voorfinanciering noodopvang asielzoekers (PDF, 86.8 kB)		500		500		500
Subsidie projectleider Weerbare overheid (PDF, 91.2 kB)	100	100	90	90		
(< € 50.000)						
Totaal taakveld	100	600	90	590		500

Samenwerkingen

- Regionaal Veiligheidshuis Maas en Leijgraaf
- Veiligheidsoverleg en districtelijk driehoeksoverleg

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente zijn eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

2. Verkeer en vervoer

In dit programma is opgenomen wat wij lokaal en regionaal doen aan verkeer en vervoer, om de kwaliteit van de leefomgeving in de gemeente Maashorst te vergroten. Zo proberen wij de bereikbaarheid voor openbaar vervoer, auto's en fietsers te verbeteren. Hierbij houden we rekening met de uitgangspunten die we hebben voor verkeersveiligheid.

Tevens is het leefbaar maken en houden van de woonomgeving van belang. Uitgangspunten hiervoor zijn vastgelegd in de Nota Openbare Ruimte Uden en de beheerbeleidsplannen Wegen, Civiele kunstwerken en openbare verlichting van Landerd. Hier vallen rehabilitatiewerken en beheer/onderhoudswerken aan wegen, civiele kunstwerken en openbare verlichting onder. Ook is opgenomen wat wij doen aan beleid, beheer, inrichting en onderhoud van parkeervoorzieningen, zowel de openluchterreinen als de parkeergarages in en rondom het centrum.

Taakvelden:

- Verkeer en vervoer
- Parkeren

Verkeer en vervoer-Verkeer en vervoer

Tot dit taakveld behoren de taken op het gebied van verkeer (inclusief voetgangers) en de aanleg en onderhoud van de bijbehorende infrastructuur, wegen, voet- en fietspaden en openbare verlichting in de openbare ruimte.

Ontwikkelingen

Een goede bereikbaarheid van Maashorst is belangrijk voor onze inwoners, bezoekers en ondernemers. De komende jaren verwachten wij een toename van de verkeersdruk, onder andere op en rond de Lippstadtsingel. Voor de fietsers gaan we ervoor zorgen dat fietsroutes verbeterd worden. Ook het fietsnetwerk binnen de gemeente Maashorst wordt versterkt. Fietsgebruik wordt verder gestimuleerd.

In het kader van de Mobiliteitsaanpak A50 corridor Eindhoven-Nijmegen, gaan we samen met de regio en provincie de mogelijkheden onderzoeken voor de inzet van een zogenaamde BRT (Bus Rapid Transit). Hiermee willen we de openbaar vervoer verbindingen naar de grote steden verbeteren. Verder gaan we ook samen nut en noodzaak en haalbaarheid voor (een) logistieke/mobiliteitshub(s) in de gemeente Maashorst onderzoeken. Op een mobiliteitshub komen diverse vervoersmodaliteiten samen en worden plekken ingericht om elkaar te kunnen ontmoeten. Op een logistieke hub komen vrachtverkeersstromen samen, vindt bundeling en overslag van goederen plaats en kan stadsdistributie (met schone en) kleinere voertuigen plaatsvinden. Ook kan een combinatie van soorten hubs uitkomst bieden.

In verband met het MIRT traject A50 tussen Bankhoef en Paalgraven wordt onderzoek gedaan naar de

effecten van een verbreding van de A50 om voor de lange termijn doorstroming op dit traject, in de knooppunten, de op- en afritten en de aantakende wegen te garanderen. Samen met Rijkswaterstaat, provincies Noord Brabant/Gelderland, regio, gemeenten en andere stakeholders gaan we op zoek naar de beste oplossing met de minste overlast voor omwonenden.

Om het weggebruik zo goed mogelijk te faciliteren, is het belangrijk dat het onderhoud aan de openbare weg goed op orde is. De komende jaren gaan we door met het handhaven van ons gemeentelijk wegennet op het huidige kwaliteitsniveau. Daarnaast wordt ingezet op het verbeteren van de leefomgeving van onze inwoners. Proactief wordt de openbare ruimte opgeknapt. We streven hierbij naar een gebiedsgerichte aanpak. Integraal worden de werkzaamheden op elkaar afgestemd, waarbij wordt gekeken naar de nut en noodzaak en wensen van de verschillende disciplines en van inwoners.

Doelen

Wat willen we bereiken?

We willen dat de gemeente Maashorst ook in de toekomst goed en makkelijk te bereiken is en blijft. Dat pakken we aan met maatregelen voor de korte en lange termijn. We kiezen voor de beste oplossingen en maken gebruik van aanwezige onderzoeksresultaten.

Daarnaast sturen we op een integrale aanpak van geluid, fijnstof en doorstroming op de Lippstadtsingel. De provincie is als eigenaar onze samenwerkingspartner, waarmee wij samen aan de slag gaan. Ook kijken we of de toepassing van slimme technieken effect hebben, zoals Smart Mobility.

We zijn gestart met het Mobiliteitsplan Maashorst (MoMa) waarin het mobiliteitsbeleid van Uden en Landerd een plaats vindt. Het bijbehorend uitvoeringsprogramma voor de gemeente Maashorst wordt daarna opgesteld.

We willen de kerkdorpen bereikbaar houden met openbaar vervoer. Samen met de Provincie (concessieverlener) en de regio (RNOB) onderzoeken we mogelijkheden om het openbaar te verbeteren middels vervoer op maat. Studenten, forensen, mindervaliden en ouderen maken veel gebruik van het openbaar vervoer. Goed openbaar vervoer kan bijdragen aan een duurzame samenleving, omdat er dan minder individueel gemotoriseerd verkeer plaatsvindt. Op dit moment doen snelle bussen Uden al aan (Hoogwaardig Openbaar Vervoer). Met de inzet van BRT bussen wordt de regionale bereikbaarheid per openbaar vervoer vergroot.

In het verlengde daarvan is het noodzakelijk om op juiste locaties zogenaamde HUB's aan te brengen waarop van modaliteit kan worden gewisseld. Denk daarbij van auto of fiets naar bus of carpoolauto / deelauto. Dit locatie onderzoek is uitgevoerd. De provincie is momenteel bezig met een HUB onderzoek voor geheel Brabant.

Door het aantrekkelijker te maken om te gaan fietsen, willen we mensen stimuleren zo veel mogelijk de fiets te nemen. Fietsen is gezond en duurzaam. Mensen nemen vaker de fiets als de fietsroutes herkenbaar, comfortabel, veilig en goed bewegwijzerd zijn. In de toekomst krijgt bij de inrichting van de openbare ruimte de fiets prioriteit. We willen ook dat fietsers uit de omliggende kernen Uden snel en veilig per fiets kunnen bereiken. Ook binnen de kern Uden willen we dat fietsers zich snel en goed kunnen verplaatsen. Daar horen goede fietsstallingen bij en voldoende mogelijkheden om elektrische fietsen op te laden. Verkeersveiligheid heeft onze speciale aandacht, vooral in de nabijheid van scholen.

Bij openbare verlichting speelt duurzaamheid een prominente rol. Zo zetten we het huidige beleid van het toepassen van uitsluitend LED-armaturen door, zodat we onze CO2 uitstoot zoveel mogelijk beperken en we de landelijke energiedoelstellingen behalen. Hierbij worden de lampen die energie onzuinig zijn gefaseerd vervangen. Ook gaan wij het energiegebruik jaarlijks uitgebreid monitoren met behulp van de energiemonitor.

De komende jaren handhaven wij ons wegens op het huidige kwaliteitsniveau, door het uitvoeren van rehabilitaties/reconstructies. De ingrijpmaatstaven worden bepaald op basis van kwaliteit en beschikbaarheid voor de huidige nieuwe functies. De huidige inzet op het verbeteren van de leefomgeving van onze inwoners zetten we voort. Daar waar mogelijk wordt geanticipeerd op de klimaatsverandering. Het beleidsplan van Uden liep in 2021 af en het beleidsplan van Landerd is verlengd tot eind 2022. Voor de nieuwe gemeente Maashorst is in 2023 een nieuw wegenbeleidsplan 2024-2027 gemaakt. Tot die tijd houden we vast aan de huidige beleidsplannen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Aanpak N264 / N605	2019-2024		Aanbesteding is gestart voor de uitwerking van een voorkeursalternatief. Daarnaast wordt het project N264 nu uitgevoerd.
2.	Mobiliteitsplan Maashorst	2023-2024		Aanbesteding heeft wat vertraging opgeleverd waardoor het werk met 1 kwartaal meer in 2024 terecht komt. Om die reden is ook het vigerende GVVP met uitvoeringsprogramma geharmoniseerd.
3.	Onderzoek HUBS	2022-2023		Locatie onderzoek Maashorst is gereed en afgerekend.

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
Mobiliteitsplan inclusief beleid fietsstromen		125	50		
Bepalen locatie Hubs		25			
Locatiekeuze fietsenstalling		25			
Uitwerken		100			

Meerjaren Investerings Programma (MIP) 2024, aanpassing jaarschijf 2023	41							
Totaal taakveld	132	6	93	23	30	34	30	34

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						
Totaal taakveld						

Samenwerkingen

- GGA Noordoost-Brabant (Gebiedsgerichte Aanpak verkeer en vervoer)
- Hoogwaardig openbaar vervoer (HOV) in de regio Noordoost-Brabant

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Via www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst opgenomen en raadpleegbaar.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) vinden.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente zijn eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Verkeer en vervoer - Parkeren

Tot dit taakveld behoren ontwikkeling van beleid, beheer, inrichting en onderhoud van parkeervoorzieningen, zowel de openluchterreinen als de parkeergarages in en rondom de centra en

ziekenhuis Bernhoven (Uden). Ook handelen we parkeervergunningen, - abonnementen en -ontheffingen af. Het fietsparkeren, en dan met name het beheer en onderhoud van de fietsenstallingen, behoort ook tot dit taakveld.

Ontwikkelingen

Voor het centrum van Uden voorzien wij een veranderend gebruik van gebouwen en daarbij ook een verandering in de parkeervraag. Nieuw beleid moet enerzijds de veranderingen mogelijk maken, en tegelijkertijd de parkeervraag voor bezoekers van het centrum garanderen. We kiezen voor het beter benutten van de bestaande parkeercapaciteit boven het uitbreiden van het openbare parkeerareaal.

In 2023 zijn we gestart met harmoniseren van het parkeerbeleid. Het actualiseren van het parkeerbeleid volgt na vaststelling van mobiliteitsplan Maashorst in 2024. Hierbij komt niet meer de focus op aanleg van extra parkeercapaciteit te liggen, maar wordt breder gekeken naar (duurzame) mobiliteitsoplossingen die aansluiten bij de mobiliteitsbehoefte van de verschillende doelgroepen.

Om de bereikbaarheid van de fiets voor het centrum van Uden te verbeteren, zijn extra stallingsvoorzieningen voorzien. Onderzoek naar noodzaak voor de realisatie van of uitbreiding van de stallingsvoorzieningen zal op basis van stallingsonderzoek plaatsvinden.

In de schil rondom het betaald parkeren kunnen bewoners hinder ondervinden van langparkeerders in woonstraten. Onderzoek naar de noodzaak voor uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen voor vergunninghouders of betaald parkeren, vindt plaats met behulp van enquêtes en parkeerdrukmetingen.

De gemeente Maashorst zal vanuit duurzaamheid nadrukkelijk investeren in een infrastructuur voor het opladen van elektrische voertuigen. Daarvoor zijn in Maashorst vele extra laadpalen geplaatst.

Doelen

Wat willen we bereiken?

We willen dat er ook in de toekomst tot in het hart van het centrum van Uden geparkeerd kan worden. Inwoners en bezoekers kunnen altijd parkeren in het centrum. Het centrum verandert door nieuwe vragen, dat heeft ook gevolgen voor de parkeerbehoefte. Daar bereiden we ons op voor. In het centrum is veel vraag om leegstaande kantoor- en winkelpanden om te vormen naar wonen of horeca. Dat leidt tot extra of een andere parkeervraag en kan dus leiden tot extra druk op beschikbare parkeerplaatsen op verschillende tijdstippen in de week. Uitgangspunt in onze aanpak is dat in Maashorst goede parkeerfaciliteiten en voldoende oplaadpunten tot midden in het centrum aanwezig moeten zijn. Daarnaast willen we ook bevorderen dat bezoekers van het centrum zoveel mogelijk met de fiets komen en we daarvoor een veilige en deugdelijke stallingsplaats kunnen aanbieden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

- Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd
- Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend
- Nog niet opgestart

Acties /	2023	Indicator	Toelichting
----------	------	-----------	-------------

Totaal taakveld	31	31	31	31	31	31	31	31

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						
Totaal taakveld						

Samenwerkingen

-

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. De geldende regels zijn voor eenieder te raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Via www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst opgenomen en raadpleegbaar.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente zijn eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

3. Economie en toerisme

Dit programma is er op gericht om het economisch klimaat van de gemeente Maashorst verder te versterken. Om dit te realiseren werken we aan een gunstig ondernemersklimaat en evenwichtige economische structuur. Economische groei van Maashorst vinden we heel belangrijk, zowel voor bestaande als voor nieuwe bedrijven. De ontwikkeling van bedrijventerreinen gaat voortvarend. We hebben een start gemaakt met de ontwikkeling van het nieuwe terrein Hoogveld-Zuid-Noord (Uden). Het centrum is het bruisende middelpunt en een belangrijk economisch gebied. Maar het centrum staat ook voor uitdagingen waarvoor investeringen in tijd, geld en energie nodig zijn. We zijn samen met de betrokken stakeholders

bezig met het opstellen van een centrumvisie. Wij staan open voor ondernemers met nieuwe plannen en initiatieven.

De agrarische sector is economisch belangrijk. De sector staat voor een grote transitieopgave en is verantwoordelijk voor duurzame voedselproductie en onderhoud en beheer van het landschap. Wij vinden het belangrijk dat er voldoende (beleids)ruimte wordt gegeven om een transitie mogelijk te maken naar een gezond en duurzaam voedselsysteem. Ook verduurzaming van het buitengebied is een belangrijk thema.

De samenwerkingen binnen de regio Noordoost-Brabant en AgriFood Capital zijn van belang voor de lokale en regionale economie. Gemeente Maashorst wil hierin nadrukkelijk participeren.

Taakvelden:

- Economische ontwikkeling
- Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- Economische promotie

Economie en toerisme - Economische ontwikkeling

Dit programma is er op gericht het economisch klimaat van de gemeente Maashorst verder te versterken. Om dit realiseren werken we aan een gunstig ondernemersklimaat en evenwichtige economische structuur. Het taakveld omvat de centra, bedrijventerreinen, werkgelegenheid, innovatie, samenwerkingsverbanden en landbouw in transitie.

Ontwikkelingen

Binnen de gemeente Maashorst heerst een sterke ondernemerscultuur, waardoor er veel MKB bedrijven zijn die actief zijn in diversiteit sectoren. Om deze bedrijvigheid te faciliteren onderzoeken we de mogelijkheden om bestaande bedrijventerreinen te intensiveren en nieuwe terreinen te ontwikkelen.

Aandacht gaat ook uit naar de centrumvoorzieningen. De consument verandert, het bestedingsgedrag verandert en de behoefte aan meer reuring en vermaak neemt toe. Daarnaast neemt ook het belang van doelgericht bezoek toe. We werken aan de uitvoering van de centrumvisie Uden en ook in de andere kernen zetten we ons in om de voorzieningen voor de inwoners op peil te houden.

De agrifood sector staat voor een grote transitieopgave. De sector moet veranderen in een sector die maatschappelijk geaccepteerd en gewaardeerd wordt, diervriendelijk produceert, past in zijn natuurlijke omgeving en geen onaanvaardbare (gezondheids)risico's voor mens en dier met zich meebrengt. Op het grondgebied van de gemeente Maashorst bevindt zich de gebiedssamenwerking Agro Proeftuin de Peel. In deze proeftuin werken onderwijs, overheid en ondernemers samen aan duurzame en innovatieve teelten, bodemverbetering en verbeteringen in de veehouderij.

We werken samen met het bedrijfsleven in de gemeente, waaronder de ondernemersverenigingen, het centrummanagement, parkmanagement en recreatieve ondernemers. Ook andere stakeholders spelen een rol, zoals het onderwijs. We werken samen met andere gemeenten, Regio Noordoost Brabant (RNOB) en provincie Noord Brabant. Binnen de regio werken gemeenten en waterschappen samen op een aantal maatschappelijke thema's. Samen met ondernemers en onderwijs wil de regio zich onder andere ontwikkelen tot een Agrifood Capital. De stichting Agrifood Capital is het samenwerkingsverband van ondernemers, overheden en onderwijsinstellingen in de regio Noordoost-Brabant, dat mede uitvoering geeft aan de regionale doelstelling. De samenwerkende partijen hebben in 2020 besloten om de samenwerking in

de periode 2021-2030 voort te zetten.

Doelen

Wat willen we bereiken?

Samengevat ligt het accent van de toekomstvisie op een fijne gemeente om in te wonen en te werken in een groene omgeving. Om fijn te kunnen leven en gezond oud te worden, moet aan enkele randvoorwaarden voldaan worden. Een goed voorzieningenniveau met een stedelijk karakter is er daar één van. We zijn een bedrijvige gemeente, met werk in alle soorten en maten. Voor bedrijven wordt ingezet op arbeidsintensieve bedrijven die binding hebben met de gemeente. We focussen op bedrijven met een lage geluidsbelasting en andere milieubelasting. De focus ligt op het MKB, met daarbinnen weer een focus op bedrijven die zich richten op dienstverlening. De gemeente wil ruimte bieden aan innovatieve startups en creatievelingen en een goed ondernemersklimaat.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Het realiseren van nieuwe bedrijventerreinen	2022-2026		In de eerste helft van 2023 is een verkenning uitgevoerd naar de ruimtelijke mogelijkheden voor het toevoegen van bedrijventerreinen in gemeente Maashorst. Hierin is gekeken naar uitbreidingskansen rondom bestaande bedrijventerreinen, waarbij rekening is gehouden met de uitgangspunten uit de (ontwerp-)omgevingsvisie. Deze verkenning heeft ertoe geleid dat enkele locaties kansrijk zijn bevonden. Het vervolg is afhankelijk van de prioritering en de beschikbaarheid van capaciteit en budget. Voor een update van de projecten zie onderdeel

				fysieke bedrijfsinfrastructuur.
2.	We ondersteunen initiatieven op gebied van hybride leren en werken.	jaarlijks	●	We ondersteunen de initiatieven Campus Uden en Maashorst Academy, o.a. door middel van een subsidiebijdrage. Campus Uden biedt een open hybride leer- en werkomgeving voor jongeren met nauwe samenwerkingen met onderwijsinstellingen in bedrijven. Maashorst Academy werkt aan de versterking van de leercultuur onder werkgevers in de gemeente door gezamenlijk opleidingen te verzorgen.
3.	We faciliteren (startende) ondernemers.	jaarlijks	●	We verstrekken subsidie aan startersloket Misfits voor de ondersteuning van startende ondernemers. Daarnaast verstrekken we informatie aan startende ondernemers in geval van vragen op gebied van onder andere vestiging, vergunningen, bestemmingsplannen.
4.	We werken samen met het parkmanagement aan de versterking van het economisch functioneren van bedrijventerreinen.	jaarlijks	●	We werken in het parkmanagement samen met SBBU (Stichting Bedrijventerreinen Beheer Uden). Belangrijke pijlers zijn veiligheid en duurzaamheid. Vanuit Keurmerk Veilig Ondernemers zijn in 2023 camera's geplaatst op de bedrijventerreinen. De gemeente heeft hierin een financiële bijdrage geleverd. SBBU werkt samen met de gemeente aan een verbreding van het werkgebied naar de bedrijventerreinen in Zeeland en Schaijk, in samenwerking met de ondernemersverenigingen. Ook komt er een

				naamsverandering richting Maashorst.
5.	We geven uitvoering aan de Centrumvisie Uden in samenwerking met Uden Centrum Management.	jaarlijks	●	In de centrumvisie werken we aan vergroening van het centrum (o.a. door groene gevels en het plaatsen van boombakken), aanpassingen aan de openbare ruimte, planvorming voor herinrichting van de Sacramentsweg en de Galerij en de aanpak van leegstand. We verstrekken subsidie aan Uden Centrum Management. In deze stichting zijn de ondernemers, horeca en vastgoed vertegenwoordigd.
6.	We zetten in op de vermindering van leegstand in alle kernen.	jaarlijks	●	Om de levendigheid en de uitstraling van de centrumgebieden te versterken in Schaijk, Reek, Zeeland, Volkel en Odiliapeel, ondersteunen we de ondernemersverenigingen door een financiële bijdrage te leveren aan de sfeeraankleding in de centrumgebieden. Voor Uden centrum verrichten we met de stakeholders, waaronder de vereniging van vastgoedeigenaren, een onderzoek naar een leegstandsverordening.
7.	We stellen een toeristische en recreatieve visie op.	2022/2023	●	We hebben een recreatieve visie opgesteld voor de hele gemeente. Deze visie is in april 2023 door raad vastgesteld. De nadruk ligt nu op de uitvoering.
8.	We heffen toeristenbelasting en de inkomsten investeren we in de sector.	jaarlijks	●	De uitgaven voor toerisme zijn voor een deel gekoppeld aan de opbrengsten van de toerismebelasting. Toerismebelasting is geen doelbelasting. Om de plannen uit het uitvoeringsprogramma te realiseren, is budget

				beschikbaar.
9.	We gaan in gesprek met agrarische bedrijven over een toekomstbestendige onderneming.	jaarlijks		We doen bedrijfsbezoeken om te horen en zien wat er bij ondernemers speelt. Ook gaan we aan de hand van initiatieven van ondernemers in gesprek over de mogelijkheden. Daarbij betrekken we de doelen die we in het betreffende gebied willen bereiken en denken mee hoe hun initiatief kan bijdragen aan die doelen. De nieuwe functie strategisch adviseur landelijk gebied is per 1 september ingevuld.
10.	We werken aan de verdere ontwikkeling van Agroproeftuin de Peel.	jaarlijks		AgroProeftuin de Peel is de broedplaats voor vernieuwing en verduurzaming in de agrarische sector vanuit Noordoost Brabant. Het biedt ondersteuning aan agrarische ondernemers die vernieuwen richting kringlooplandbouw. In de gemeente Maashorst uit zich dat in een proeflocatie van 35 hectare waar boeren de ruimte krijgen om te pionieren met toekomstgerichte teelten. Daarnaast biedt de proeftuin projectondersteuning aan agrarische ondernemers in de hele regio Noordoost-Brabant. Centraal staan de ondernemers, hun bedrijfssystemen en verdienmodellen én het sluiten van kringlopen. Kennisontwikkeling voor ondernemers, ketenpartijen en beleidsmakers op basis van innovatie in praktijk is de basis van het programma. Tot slot wordt gewerkt aan een meerjarenplan voor het gebied en de

taakveld							
omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel		
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	
(< € 50.000)							
Totaal taakveld							

Samenwerkingen

-

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Economie en toerisme - Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Dit taakveld heeft betrekking op de grondexploitatie van bedrijven terreinen. Bij de grondexploitatie (afgekort grex) gaat het om grond die zich in een transformatieproces bevindt. Hierbij stellen we een begroting op om grondkosten en grondopbrengsten van een ruimtelijk ontwikkelingsplan in beeld te brengen.

Ontwikkelingen

Het Grondbedrijf Maashorst heeft in 2023 voor vier bedrijfsterreinen een actieve grondexploitatie en één grondexploitatie in voorbereiding. Jaarlijks worden de ontwikkelingen van de grondexploitaties beschreven in de Meer Jaren Prognose (MJP) bij de Jaarrekening 2023 gepresenteerd. Daarnaast wordt de voortgang en ontwikkeling van de grondexploitaties in oktober van het jaar met de raad gedeeld.

Doelen

Wat willen we bereiken?

Voor de gronden in het bezit van de gemeente Maashorst, verwijzen we naar de paragraaf Grondbeleid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Hoogveld-Zuid (Uden). Het bestemmingsplan in procedure brengen.	2022-2026		Planning is dat het bestemmingsplan voor 31-12 2023 ter inzage wordt gelegd. Er is nog een uitdaging op gebied van flora en fauna (aanwezigheid buizerd). Stikstof lijkt oplosbaar. Er ligt sinds oktober 2022 een voorstel voor een oplossing rondom de Buizerd ter toetsing bij de ODBN. ODBN heeft recent een reactie gegeven en aanvullende vragen aan de gemeente gesteld. Het ontwerp bestemmingsplan is verder voorbereid (mits stikstof opgelost kan worden). Afhankelijk van het verloop van de planologische procedure vindt de start van de verkoop plaats in 2024/2025. In totaal is er

				dan voor 12 ha netto aan uitgeefbare kavels beschikbaar.
2.	De locatie Vluchtoordweg (Uden) Vorbereiding om een grondexploitatie vast te stellen in 2024	2023-2025		We werken aan de mogelijke ontwikkeling van de Vluchtoordweg (circa 1,5 ha). Het uitgangspunt is om een economische invulling te realiseren. We besluiten hoe we deze bedrijfslocatie in de markt gaan zetten en tegen welke voorwaarden. Indien nodig starten we bij een positief besluit de planologische procedure.
3.	Verkopen van de woon-werkkavels Reek-Zuid	2023-2024		Het bestemmingsplan is in juli 2023 vastgesteld door de raad. Onder voorbehoud van onherroepelijkheid van het bestemmingsplan gaan de woon-werkkavels vanaf 2024 in de verkoop.
4.	Voederheil II (Zeeland), fase 2.	2022-2025		Voor de afronding van bedrijventerrein Voederheil is de laatste 3 ha grond aangekocht. Planning is dat het bestemmingsplan voor 31-12-2023 ter inzage wordt gelegd. Het gebied wordt met een nieuwe ontsluitingsweg ontsloten en bedrijventerrein Voederheil zal worden heringericht. Als de bestemming onherroepelijk is zal de verkoop van kavels starten.
5.	Uden noord II	2023-2026		Voor de twee nog beschikbare kavels in Uden Noord II wordt een passende invulling gerealiseerd. Voor de ontwikkeling van het gebied ten oosten van het Foodcourt lopen gesprekken met geïnteresseerde marktpartijen. Voor het gebied ten oosten van

				Van der Valk is het onze contractpartner niet gelukt om een concreet plan te ontwikkelen. Voornemen is om de onderhandelingen te staken en op zoek te gaan naar een andere partij. Daarnaast ontwikkelen we een scenario voor de definitieve afhandeling van "oud-zeer" problematiek van bewoners.
--	--	--	--	--

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

	Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
	Totaal					

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)								
Huurkoop	11	11	2	2				
Totaal taakveld	11	11	2	2				

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						
Totaal taakveld						

Samenwerkingen

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Via www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst opgenomen en raadpleegbaar.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) lezen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente zijn eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Economie en toerisme - Economische promotie

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het "op de kaart zetten" van de gemeente Maashorst:

- promotionele activiteiten, gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid en arbeidskrachten;
- aantrekken van overige instellingen ter versterking van het profiel van de gemeente;
- investeren in bovenlokale, regionale, landelijke en internationale kennis- en economische relatienetwerken;
- promotie toerisme;
- beurzen en jaarmarkten.

In de gemeente Maashorst zal toeristenbelasting geheven worden.

Ontwikkelingen

Bij dit thema past dat de gemeente Maashorst investeert in een positief vestigingsklimaat, voor bedrijven die aansluiten bij de ambities van de gemeente. Daarbij zoeken we aansluiting bij de elementen die benoemd worden in de branding van de Maashorst. Aandachtsgebieden als 'groen', 'duurzaam', 'innovatief', 'toeristisch' en 'actief'.

Ondernemers die een bijdrage leveren in het realiseren van de ambities van de Maashorst zijn van harte welkom.

Doelen

Wat willen we bereiken?

Branding

Gemeente Maashorst is een aantrekkelijke plek om te wonen, te werken en te bezoeken. Dat bewijzen onze 57.000 inwoners, 30.000 werknemers en 300.000 jaarlijks geboekte overnachtingen.

Het natuurgebied De Maashorst is de gemeenschappelijke verbinder. Dit grootste aaneengesloten natuurgebied van Brabant is onze groene troef. Als toeristische streek zetten wij ons als Maashorst écht op de kaart. De vele overnachtingsmogelijkheden, het aanbod van recreatie en cultuur samen met de stadse voorzieningen, zorgen ervoor dat er voor ieder wat wils is.

We brengen Maashorst constant onder de aandacht bij (potentiële) inwoners, bezoekers en bedrijven. Dit doen we door een goede branding en een sterke huisstijl. Het logo van de gemeente Maashorst en bijbehorende huisstijl zijn ontworpen door een zogenaamde creatieve denktank. Een aantal ondernemers uit Uden en Landerd hebben hiervoor de handen ineen geslagen. Een mooi experiment met een prachtig resultaat. De huisstijl op alle uitingen is toegepast.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Werk maken van vrije tijd	jaarlijks		We stimuleren recreatieve initiatieven van ondernemers, organisaties en inwoners.
2.	We bieden mogelijkheden voor een evenemententerrein in het buitengebied	2023		We zijn bezig met een locatieonderzoek. Indien we tot een geschikte locatie komen nemen we hier een besluit over en starten we een planologische procedure.
3.	Doorontwikkeling Branding (voorheen Citymarketing)	2022-2025		De uitvoering van de marketing activatie is in handen van SILO Maashorst. Dat is een dynamische projectorganisatie die tot stand is gekomen vanuit een co-creatie tussen gemeente Maashorst en Campus Uden. Jongeren vervullen daarin een centrale rol hebben en leren door te doen.

4.	Inzetten op centrumpromotie van Uden	jaarlijks		De UCO (Uden Centrum Ondernemers) ontvangt jaarlijks subsidie voor centrumpromotie van het Udense centrum. Daarnaast werken we samen met het centrummanagement om de aantrekkelijkheid van het centrum te vergroten.
----	--------------------------------------	-----------	--	--

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht .

(bedragen x € 1.000)

	Extra begroot in Programmabegroting 2023	Inv	2023	2024	2025	2026
	Vorbereiding realisatie evenemententerrein		136	33		
	Promotie toerisme		68	68	68	68
	Het project vitale toekomstbestendige vakantieparken uitbreiden naar de kernen Volkel, Uden en Odiliapeel		60			
	Totaal		264	101	68	68

2e financiële afwijkingenrapportage (x € 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Stijging kosten kermis (PDF, 102.1 kB)		68		60		60		60
Verkeersplannen (PDF, 38.8 kB)		75						
(< € 50.000)								
markt- en standplaatsen		9		5		3		2
Totaal taakveld		152		65		63		62

omschrijving	2023 incidenteel	2024 incidenteel	2025 incidenteel
--------------	------------------	------------------	------------------

	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						
Totaal taakveld						

Samenwerkingen

-

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

4. Onderwijs

Dit programma omvat verschillende aspecten binnen het onderwijs zoals passend onderwijs, volwasseneducatie, leerlingenvervoer, bewegingsonderwijs, onderwijsachterstandenbeleid en internationale schakelklas, leerplicht en voorkomen van vroegtijdig school verlaten. Daarnaast behoort ook onderwijshuisvesting tot dit programma.

Onderwijs is een vitale speler in een samenleving die sterk in beweging is. Scholen/Integraal Kindcentra zijn van fundamenteel belang voor de ontwikkeling van kinderen. In de kern zijn scholen onderwijsinstellingen waar kennis en vaardigheden overgedragen worden. Daarnaast is het schoolgebouw ook een plaats om samen te werken, en om organisaties uit het gebied/de wijk te ontvangen. Juist vanwege

de diverse didactische en maatschappelijke functies van een schoolgebouw, is adequate onderwijshuisvesting van groot belang.

Het vormgeven van de onderwijshuisvesting nu en in de toekomst, is geen gemakkelijke opgave. De gezamenlijke verantwoordelijkheid (gemeente voor nieuwbouw en uitbreiding, schoolbesturen voor onderhoud), de groter wordende groep belanghebbenden in een Integraal Kindcentrum en de veranderingen in vraag en gebruik, maken het complex. Het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) geldt hierbij als richtinggevend ambitiesdocument. Door het IHP uit te voeren, brengen we in de periode tot 2027 de overcapaciteit met bijna 50% terug. Daarmee komen we tot realistische onderwijshuisvesting op de middellange termijn, waarbij een betere aansluiting plaatsvindt tussen de huisvestingscapaciteit en huisvestingsbehoefte, zowel kwantitatief als kwalitatief.

Taakveld:

- **Onderwijsbeleid en leerlingenzaken**
- **Onderwijshuisvesting**

Onderwijs - Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Het taakveld onderwijsbeleid en leerlingenzaken bestaat uit 2 deeltaakvelden. Het gaat dan om gemeentelijke taken met betrekking tot of op het gebied van:

Openbaar basisonderwijs

Hiertoe behoren de gemeentelijke taken met betrekking tot het openbaar onderwijs, bewegingsonderwijs en passend onderwijs.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Hiertoe behoren het lokaal onderwijsbeleid en leerling voorzieningen: achterstanden-beleid en internationale schakelklas, volwasseneducatie, peuter- en kinderopvang, leerlingenvervoer, leerplicht en voorkomen voortijdig schoolverlaten.

Ontwikkelingen

We investeren in gelijke ontwikkelkansen van kinderen. We zorgen dat leerlingen tijdens hun hele schoolloopbaan, vanaf de voorschoolse periode tot en met de overgang van school naar werk, worden gestimuleerd om hun talenten te ontwikkelen. Achterstanden en uitval worden zoveel mogelijk voorkomen. Kinderen en ouders krijgen extra ondersteuning als dat nodig is.

We versterken de doorgaande leerlijnen binnen én buiten het onderwijs: peuteropvang voor alle kinderen en een aanbod voor kinderen met een risico op onderwijsachterstand. We voorkomen thuiszitten en voortijdig schoolverlaten.

We zorgen voor passend onderwijs dat aansluit op de vraag van de arbeidsmarkt. Samen met onze partners realiseren we een goede aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven en verbreden we het opleidingsaanbod.

Doelen

Wat willen we bereiken?

- We signaleren vroegtijdig (onderwijs)achterstanden bij kinderen en zetten waar nodig ondersteuning in.
- Indicaties voor- en vroegschoolse opvang zijn in alle gevallen doorgeleid naar een passend

aanbod.

- Iedereen, in Maashorst, ongeacht afkomst, beperkingen of inkomen, volgt passend onderwijs.
- Binnen het SWV PO 3006 werken wij samen met de schoolbesturen Kiem en Oosterwijs aan de realisatie van een specialistische voorziening in de gemeente Maashorst, waarbij speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs (cluster 3 en 4) geïntegreerd en samenhangend aangeboden worden en er wordt uitgegaan van de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Opstellen nieuw onderwijsachterstandenbeleid Maashorst.	2023		Beleid is opgesteld en wordt geagendeerd voor gemeenteraad van december 2023.
2	Monitoren of alle indicaties voor- en vroegschoolse educatie worden doorgeleid naar een passend aanbod.	2023		Monitoring is gestart. Betreft een continu proces.
3.	We zetten (lokale) interventies (bijv. Past/TOM) in voor kinderen die dreigen uit te vallen in het regulier voortgezet onderwijs	2023		Er wordt regionaal een inventarisatie gedaan naar schoolverzuim en schooluitval. Op basis van uitkomsten inventarisatie worden er lokaal / regionaal interventies ingezet. In 2023 is Past gestopt. Voor reguliere BSO scholen bestaat de mogelijkheid voor Past alternatieve op de eigen school in te zetten. Vanuit het samenwerkingsverband is hiervoor innovatiebudget beschikbaar.
4.	In samenwerking met de schoolbesturen Kiem en Oosterwijs en het samenwerkingsverband 30.06 onderzoeken wat er nodig is om een	2023		Uitkomst van onderzoek is dat er geen specialistische voorziening wordt gerealiseerd. De behoefte om meer

specialistische voorziening te realiseren in de gemeente Maashorst.			schotvrij te werken blijft en ook om de samenwerking hecht te houden. De mogelijkheden om een nauwere samenwerking te realiseren tussen SBO De Tandem en een reguliere basisschool wordt nu nader bekeken.
---	--	--	---

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
Regionale coördinatie Digi-Taalhuis		20	20	20	20
Passend Onderwijs (PAST, TOM en Dyslexie)		60	60	60	60
Totaal		80	80	80	80

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 str
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel
Bijstelling specifieke uitkering OnderwijsAchterstandenBeleid (OAB) (PDF, 90.5 kB)	62	62	132	132	132	132	132
Leerlingenvervoer (PDF, 90.5 kB)		55		40		40	
(< € 50.000)							
Coördinatie DigiTaalhuis (WEB)	33	23					
Taal voor ontheemden uit Oekraïne (WEB)		20					
Project Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	4	4					
Totaal taakveld	99	164	132	172	132	172	132

omschrijving	2023 incidenteel	2024 incidenteel	2025 incidenteel
--------------	------------------	------------------	------------------

	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Voorschoolse Educatie (VE) voor Oekraïense kinderen (PDF, 81.5 kB)	53	53				
(< € 50.000)						
Totaal taakveld	53	53				

Samenwerkingen

- Regionaal Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten Brabant Noordoost

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Onderwijs - Onderwijshuisvesting

Tot dit taakveld behoren de gemeentelijke taken op het gebied van huisvesting voor basis- en voorgezet onderwijs:

-

nieuwbouw van schoolgebouwen (Integraal Kind Centrum/IKC)

- uitbreiding van bestaande schoolgebouwen
- actualiseren van Verordening Voorzieningen huisvesting onderwijs
- opstellen van een programma (toewijzingen) en een overzicht (afwijzingen) onderwijshuisvesting en vandalismebestrijding

Ontwikkelingen

Er is een wetswijziging in voorbereiding op het gebied van onderwijshuisvesting. Het doel van de wetswijziging is de verantwoordelijkheidsverhouding tussen de gemeenten en schoolbesturen te verhelderen en de samenwerking te verbeteren. De ingangsdatum is nog onbekend.

De insteek van de wet is een meer planmatige, duurzame en toekomstgerichte aanpak van onderwijshuisvesting. Wat kan leiden tot meer effectiviteit en dus betere onderwijshuisvesting. Daarnaast wordt in het wetsvoorstel renovatie een volwaardig alternatief voor nieuwbouw. Ook wordt het investeringsverbod voor besturen in het primair onderwijs genuanceerd.

Met de wetswijziging wordt het voor gemeenten verplicht een meerjarig Integraal HuisvestingsPlan (IHP) te ontwikkelen. Voor de gemeente Maashorst wordt dit ook ontwikkeld. We werken hierbij samen met schoolbesturen.

Doelen

Wat willen we bereiken?

- In al onze kernen is aanbod van basisonderwijs, kinderopvang en buitenschoolse opvang beschikbaar.
- Schoolgebouwen zijn aan de hand van een -samen met partners- op te stellen integraal huisvestingsplan (IHP) gebouwd, uitgebreid of vernieuwd.
- Bij het realiseren van nieuwbouw van schoolgebouwen wordt uitgegaan van een gebouw met een laag energiegebruik en een gezond binnenmilieu (frisse scholen).

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Opstellen duurzaam Integraal HuisvestingsPlan onderwijs (IHP)	2022-2023		In samenwerking met kinderopvang, basisonderwijs en voortgezet onderwijs is in 2023 gestart met het opstellen van het IHP onder begeleiding van een extern bureau.
2.	Realiseren Nieuwbouw IKC	2019-2024		Door de raad is op 20 april 2023 aanvullend krediet

	West			beschikbaar gesteld voor het project. De realisatie van de nieuwbouw is begin oktober 2023 gestart, dat is volgens de projectplanning.
3.	Realiseren Uitbreiding Speelleercentrum De Wijde Wereld	2020- 2024		Schoolbestuur KIEM heeft op 25 januari 2023 een aanvraag ingediend voor aanvullend krediet voor de realisatie van de uitbreiding. Door strengere wettelijke kaders voor onderwijshuisvesting (duurzaamheid, ventilatie), significante prijsstijgingen in de bouwsector en hoge welstandseisen is het niet mogelijk de uitbreiding te realiseren met het op 12 november 2020 door de raad beschikbaar gestelde krediet. Daarnaast vraagt het schoolbestuur een krediet voor het realiseren van kinderopvang.

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
Integraal HuisvestingsPlan (IHP) gemeente Maashorst		20			
Projectrealisatie IKC-West		20	20		
Totaal		40	20		

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage (x € 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)								
Realisatie Onderwijshuisvesting IKC West	25							
Project Impulsregeling Schoolpleinen	7							

De Wizzert en De Vlasgaard - Uitbreiding Onderwijsruimte (in Kindcentrum De Morgenzon)		16					
Totaal taakveld	32	16					

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						
Totaal taakveld						

Samenwerkingen

- Regionaal Bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten Brabant Noordoost

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

5. Sport, cultuur, recreatie en natuur

Sport, cultuur en recreatie

Het programma Sport, cultuur, recreatie en natuur gaat over besteding van vrije tijd. Deze activiteiten dragen bij aan de vitaliteit van onze inwoners en zorgen voor een aantrekkelijk aanbod van voorzieningen. Het programma is gericht op het stimuleren van activiteiten op deze gebieden. Daarnaast wordt in dit programma specifiek aandacht besteed aan monumenten- en welstandstoezicht en aan natuurgebied De Maashorst.

Sport: sportbeleid en (onderhoud) sportaccommodaties

Wij vinden het belangrijk dat inwoners kunnen sporten. Sporten biedt ontspanning, is gezond en versterkt de sociale samenhang. Sporten kan ook het meedoen in de samenleving bevorderen. Een mooi voorbeeld is het sporten en bewegen met verslaafde inwoners, als re-integratietraject richting betaald werk of een opleiding.

Met het nieuwe sport- en beweegbeleid 'Winnen doe je met z'n allen' en het bijbehorende uitvoeringsprogramma, zetten we de komende jaren erop in om dit te versterken. Naast de aandacht voor sportverenigingen, andere beweegaanbieders en de diverse sportaccommodaties, wordt nadrukkelijk ingezet op het creëren van de toegevoegde waarde van sport voor het sociaal domein (gezondheid, participatie, re-integratie, inclusieve samenleving, etc.).

Cultuur

We willen dat instellingen meer aandacht hebben voor cultuureducatie en de algemene ontwikkeling van de jeugd in Maashorst. We willen, binnen de bestaande structuur en middelen, nieuwe accenten aanbrengen en dit vertalen in prestatieafspraken.

Recreatie

Bij recreatie ligt de aandacht vooral op de verbinding tussen stad en platteland, de overgang van bebouwde kom naar de buitengebieden, waarbij vanuit de landbouwtransitie ook wordt gekeken naar de wijze waarop deze activiteiten kunnen bijdragen aan natuurbeleving.

De Maashorst heeft een grote recreatieve aantrekkingskracht. Dit vraagt om regulering en monitoring.

Taakvelden:

- Sportbeleid- en activering
- Sportaccommodaties
- Cultuur
- Media
- Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Sport, cultuur, recreatie en natuur - Sportbeleid en -activering

Tot het taakveld behoren de niet-fysieke maatregelen om amateursport te stimuleren:

- ondersteunen en stimuleren recreatieve sportbeoefening,
- ondersteunen van organisaties die zich met sport bezig houden
- sport in de buurt en combinatiefuncties.

Ontwikkelingen

Sport en bewegen is van waarde voor iedere inwoner en de gemeente Maashorst als geheel. Het is

belangrijk dat iedereen kan sporten. We willen een gezonde en vitale leefstijl in de directe omgeving van onze inwoners brengen: In de wijk, op school en bij verenigingen. Met sport en bewegen naar een energieke en gezonde omgeving.

We zien dat sport en bewegen bijdraagt aan de positieve gezondheid van inwoners. Met de ontwikkeling van sportief kapitaal en een leven lang sport en bewegen voor iedereen wordt een bijdrage geleverd aan participatie in de samenleving, cohesie, positieve gezondheid en positief opgroeien.

Doelen

Wat willen we bereiken?

- Een goed, sterk en evenwichtig (geharmoniseerd) sportbeleid.
- Iedereen doet mee. Bewegen van jongeren is essentieel, ook in de preventieve sfeer.
- Er is een breed aanbod van sport. Ook voor mensen met een beperking. Wij nemen daarin onze verantwoordelijkheid.
- In alle kernen is er aanbod om te kunnen sporten voor jong en oud. We doen er alles aan om de faciliteiten op orde te hebben en te houden, bijvoorbeeld door te kijken naar mogelijkheden voor gecombineerd gebruik van faciliteiten.
- In het sportbeleid hebben we aandacht voor de vitale eigentijdse sportinfrastructuur in de gemeente Maashorst die zowel fysiek als financieel toegankelijk is en waar alle inwoners zich veilig en welkom voelen.
- In Maashorst zijn buurtsportcoaches actief.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Een nieuwe sport- en bewegvisie voor Maashorst ontwikkelen, incl. een vertaling van het landelijke sportakkoord naar een lokale visie.	2023		Loopt door tot in 2024
2.	Doorontwikkelen van duurzame inzet van de buurtsportcoaches.	2023		Onderdeel van lokaal sportakkoord. Doorloop in 2024.
3.	Onderzoeken en implementeren van mogelijkheden/behoefte voor sport en bewegen in de directe omgeving van de inwoners, waaronder in de openbare ruimte.	2023-2024		Is onderdeel van nieuwe sport- en bewegvisiebeleid

4.	Stimuleren dat iedereen kan bewegen, door organisatie van activiteiten met o.a. Uniek Sporten (inwoners met een beperking), Sjors Sportief (jeugd) en Max Vitaal (ouderen).	2023		Eveneens onderdeel van het nieuwe beleid in 2024.
----	---	------	--	---

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
Totaal					

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structu
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel
GALA Sport, Bewegen en Cultuur (PDF, 42.4 kB)	384	121	263	263	263	263	263
(< € 50.000)							
Gewijzigde subsidie inzet Combinatiefunctionarissen en Buurtsportcoaches	20		20		20		20
Totaal taakveld	404	121	283	263	283	263	283

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						
Totaal taakveld						

Samenwerkingen

-

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Via www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Sport, cultuur, recreatie en natuur - Sportaccommodaties

Tot het taakveld behoren alle accommodaties voor sportbeoefening: sporthallen, en groene velden en kunstvelden en terreinen.

Ontwikkelingen

Sporten en bewegen is van waarde voor iedere inwoner en de gemeente Maashorst als geheel. Het is belangrijk dat iedereen zijn leven lang kan sporten en/of bewegen, binnen de eigen omgeving en eigen capaciteiten. Hierdoor leven mensen gezond(er), het levert een bijdrage aan ieders persoonlijke ontwikkeling, de sociale cohesie en verbetert (preventief) het welzijn, waardoor de sociale leefbaarheid versterkt.

De uitbraak van het coronavirus, en daarmee het tijdelijk wegvallen van sportieve activiteiten, heeft dit bevestigd. Sport en bewegen is zowel een doel als middel en draagt op veel manieren bij aan het woon-, leef-, welzijns- en vestigingsklimaat in de gemeente Maashorst. Beleidsmatige aandacht voor een functioneel en kwalitatief sportkapitaal blijft daarom belangrijk. Het is van belang om mee te bewegen in de behoefte en demografische ontwikkelingen. Een voorbeeld daarvan is de toenemende vraag naar plekken in de openbare ruimte om te sporten en te bewegen. Dit vraagt ook van de (traditionele) sportverenigingen om mee te bewegen met de tijd.

Voor de nieuwe gemeente Maashorst is het van belang om te bepalen op welke manier zij het sporten en bewegen de komende jaren op lokaal niveau wil gaan faciliteren en ondersteunen. Daarvoor is het noodzaak om nieuw beleid te ontwikkelen, dat niet alleen ingaat op de ambities van de nieuwe gemeente, maar dit ook vertaalt naar subsidies, tarieven en afspraken met het lokale veld.

Doelen

Wat willen we bereiken?

- Realiseren van een functioneel, kwalitatief en duurzaam sportkapitaal, zodat inwoners

mogelijkheden hebben om te sporten en bewegen. In lijn hiermee zetten we in op onderhoud en nieuwbouw van sportaccommodaties, zoals nieuwbouw van de sporthal Zeeland (2022), Sport en Spel Reek (2023), herinrichting van Park Moleneind (2023) en de renovatie van de sporthal de Eeght in Schaijk (2022).

- We zetten in op vitale verenigingen, waarbij deze partijen in staat zijn om hun activiteiten op een gedegen en toekomstbestendige wijze te organiseren en tevens een maatschappelijke rol kunnen pakken. Met het lokaal sportakkoord wordt dit gestimuleerd.
- Veiligheid van speelvelden moet gewaarborgd blijven. Daartoe zullen aanvullende maatregelen genomen moeten worden bij diverse kunstgrasvelden om de verspreiding van infill te voorkomen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Effectuering van besluiten (2017) rondom Park Moleneind en de uitplaatsing van de Red Sox	2020-2023		Er loopt een lokatieonderzoek om Red Sox in gemeente Maashorst definitief uit te huizen. Besluitvorming hieromtrent vindt plaats in het najaar van 2023. Daarna kan het plan Park Moleneind en uitplaatsing Red Sox verder worden opgepakt en uitgevoerd.
2.	Incidentele onderhoudsprojecten voor sportaccommodaties.	2022-2023		MJOP worden opgesteld en opgeleverd in Q4 2023, inclusief de sportaccommodaties (gebouwen). Binnen de MJOP's worden budgetten voor de nieuwe stortingen (dotaties per gebouw) bepaald en uitvoeringsplannen voorgelegd.
3.	Realisatie sport en	2022-		Scenario's worden

Herschikken budgetten turnhal Germenzeel	30	30	30	30	30	30	30	30	
Restant kosten sporthal De Hekel		10	1			1		1	
Huuropbrengsten speelvelden Moleneind Uden (FC De Rakt)	6		6			6		6	
Lagere horecaomzet sportkantine Udens College	10	15	10	15	10	15	10	10	
Aframen subsidie geldlening Motorcross	7		7			7		7	
Correctie indexatie maatschappelijk pakket Zwembad Drie Essen Uden		17		33			33		
Aanpassing sporthal de Wervel in Volkel (uitbreiding belijning voor basketbal en 2 baskets) (inv 26K)	3	3	3	3	3	3	3	3	
Totaal taakveld	56	137	220	256	57	130	57	1	

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Vertraging Sport en Spel Reek		180	180			
Specifieke uitkering noodfonds energie amateursportverenigingen (PDF, 217.8 kB)	101	101				
Specifieke Uitkering - Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (PDF, 88.1 kB)	419	419				
(< € 50.000)						
Totaal taakveld	520	700	180			

Samenwerkingen

-

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Via www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Sport, cultuur, recreatie en natuur - Cultuur

Het taakveld Cultuur bestaat uit 3 deeltaakvelden. Het gaat dan om gemeentelijke taken met betrekking tot of op gebied van:

Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Tot dit taakveld behoren activiteiten en subsidiering ter bevordering van beeldende kunst, muziek, dans en toneel, en cultuureducatie.

Musea

Tot dit taakveld behoren activiteiten gericht op het verwerven, behouden en presenteren van kunst en cultuur: musea en exposities en historische archieven.

Cultureel erfgoed

Tot dit taakveld behoren taken gericht op behouden en voor publiek toegankelijk maken van cultureel erfgoed: historische gebouwen, beschermde stads- en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte, subsidie, beheer, onderhoud, toezicht en handhaven van cultureel erfgoed.

Ontwikkelingen

Cultuur

De samenleving verandert. Onder meer het bedrijfsleven en de zorgsector staan voor tal van uitdagingen evenals kansen. Ook lijken sociaal-culturele tegenstellingen in de samenleving groter te worden. Het bevorderen van kunst en cultuur draagt eraan bij dat inwoners goed in staat zijn om in deze veranderende wereld te leven en daarin een plaats in te nemen.

Kunst en cultuur zijn bewezen bouwstenen voor een stevige sociale basis. Het benadert mensen vanuit wat ze wél kunnen. Het vergroot mentale veerkracht zodat ze terug kunnen veren na tegenslag. Het activeert het zelfstandig denken van inwoners en draagt bij aan een brede blik op de samenleving en het eigen functioneren daarin. Het werkt preventief, omdat je er vaardigheden door ontwikkelt en contacten mee krijgt die je later in kunt zetten.

Uit onderzoek van de WHO (World Health Organisation) blijkt dat het meedoen aan cultuurprojecten mensen niet minder arm of eenzaam maakt. Ze gaan zich er wel beter door voelen. Vaak ontmoeten ze andere mensen en kunnen ze hun talenten tonen waardoor het zelfvertrouwen toeneemt. Dit vergroot hun zelfredzaamheid en biedt zingeving. Kunst en cultuur draagt op die manier bij aan veerkrachtige en gezonde inwoners.

Erfgoed

Onze samenleving is in beweging. De ruimte vraag binnen onze gemeente is groot. Sportlocaties, werklocaties, woonlocaties etc. Allemaal ruimte vragende functies binnen een vaak al bestaand en intensief bebouwd gebied. Binnen onze gemeentegronden bevinden zich ook cultuurhistorisch waardevolle panden en gebieden. Maashorst herbergt veel schatten en parels, bovengronds én ondergronds. Van de Petruskerk tot kerken in Bossche Schoolstijl. Van kenmerkende molens, boerderijen, en woonhuizen tot een Vorstengraf. Van diverse kloosters tot een bunker en zelfs een bijzondere geknakte lantaarnpaal.

Deze zijn cultuurhistorische objecten zijn in het verleden ontstaan en hebben de basis gelegd voor de uitstraling en kenmerken van onze huidige kernen en omliggende gebieden. Deze elementen hebben het verleden mee vormgegeven en zijn vanuit die hoedanigheid vaak ook kostbaar voor de toekomst. Het is van belang onze gemeente te kunnen blijven ontwikkelen op de benodigde beleidsvelden in de toekomst. Dit echter met in acht name van ons verleden.

Wij vinden het belangrijk om historische bebouwing en historische elementen in het landschap te behouden. Waarbij mee ontwikkelen in de huidige tijdsgeest ook een optie is. Het is daarom van belang om ons culturele erfgoed te inventariseren en te beschrijven met als doel om ons culturele erfgoed te bewaken en tegelijkertijd een weloverwogen keuze te maken om toekomstige ontwikkelingen, waar cultuur historie een rol speelt, te blijven faciliteren.

Doelen

Wat willen we bereiken?

Cultuur

We stimuleren en waarderen verenigingen en vrijwilligers.

Culturele instellingen leveren een actieve bijdrage aan de educatie en het vermaak van onze inwoners.

Het aanbod van cultuureducatie is gegroeid omdat wij het stimuleren en faciliteren.

Lokaal talent heeft de openbare ruimte met kunst verfraaid.

Erfgoed

Behoud van historische bebouwing en historische elementen in het landschap.

Herbestemmingsmogelijkheden voor monumenten en ander cultureel erfgoed.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Ontwikkeling nieuw cultuurbeleid.	2022-2023		Het nieuwe cultuurbeleid 2024-2030 is ontwikkeld en op 28 september j.l. heeft de raad dit beleid vastgesteld.
2.	Stimuleren cultuureducatie door o.a. een bijdrage te leveren aan het programma Xpress (samenwerking Kunst & Co, onderwijs en bedrijfsleven).	2022 e.v.		Het programma Xpress is in 2022 en 2023 als pilot bekostigd vanuit de middelen van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). Vanaf 2024 is er binnen het nieuwe cultuurbeleid structurele aandacht voor cultuureducatie. Dit vertaalt zich onder andere naar ruimte die binnen het cultuurbudget is gemaakt voor een structurele bijdrage om Xpress te continueren.
3.	De cultuurhistorische waarden binnen de gemeente Maashorst zijn onderzocht, met een voorstel tot bescherming.	2023		Het opstellen van beleid voor het behouden en versterken van cultuurhistorie is nog niet uitgevoerd. De prioriteit is gegaan naar harmonisatie van bestaand beleid. Er wordt momenteel gewerkt aan een inkoopstrategie en PvA. In 2024 worden de werkzaamheden opgepakt
4.	Harmoniseren Welstandsnota's voormalig Uden en Landerd.	2022-2023		De insteek was om in het kader van harmonisatie tegelijkertijd een actualisatie uit te voeren. Deze werkwijze is begin dit jaar onderzocht maar bleek niet reëel. Er is op een andere manier geharmoniseerd en de actualisatie is naar achter geschoven. Zo kan er ook geactualiseerd worden op

een manier die past bij de nieuwe regelgeving onder de Omgevingswet. Er wordt nu gewerkt aan een PvA/Inkoopstrategie. Uitvoering is gepland in 2024/2025.

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
Cultuurevenement Passie voor Pasen 2023		20			
Totaal		20			

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)								
Subsidie gemeentelijke monumenten	20							
Instandhoudingssubsidies molens	7		7					
Totaal taakveld	27		7					

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						
Totaal taakveld						

Samenwerkingen

- Museum voor Religieuze Kunst

- Theater Markant N.V.
- Kunst & Co
- Naat Piek
- Overige cultuurorganisaties

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Sport, cultuur, recreatie en natuur - Media

Tot dit taakveld behoren de zorg voor fysieke en elektronische cultuurdragers: bibliotheek en de lokale omroep.

Ontwikkelingen

Binnen gemeente Maashorst is de SLOM actief (Stichting Lokale Omroep Maashorst). Deze Stichting verzorgt de nieuwsvoorziening in de Maashorst onder de naam Dtv. Dtv verzorgt tv-uitzendingen, kent een radioprogrammering, heeft een online kanaal en voorziet in nieuwsvoorziening via een eigen app. Naast Dtv kent Maashorst een tweetal weekbladen: Udens Weekblad en de Arena. Ook deze weekbladen hebben een online kanaal voor de nieuwsvoorziening. Als gemeente gebruiken we beide weekbladen voor nieuwsvoorziening richting onze gemeenschap, onder andere door de gemeentepagina en het publiceren van de openbare bekendmakingen.

Dtv ontvangt subsidie van gemeente Maashorst. Hier staan prestatieafspraken tegenover gelinkt aan het aantal nieuwsuitzendingen en dergelijke. In het derde en vierde kwartaal van 2022 wordt besloten hoe deze subsidie voor 2023 en de jaren daarna ingericht gaat worden. De hoogte van het subsidiebedrag heeft te maken met de gewenste kwaliteit en kwantiteit van de nieuwsvoorziening. Overigens bestaat een deel van de subsidie uit een wettelijk vastgestelde bijdrage. De relatie tussen media en overheden, in dit geval gemeente Maashorst, is überhaupt een belangrijk onderwerp om te verdiepen. Deze relatie moet in balans zijn.

Het uitzenden van de raads- en commissievergaderingen is vanaf het betrekken van de nieuwe

raadszaal in Uden (september 2022) in handen van gemeente Maashorst zelf. Alle vergaderingen zijn online te volgen.

Bibliotheek

De ontwikkelingen met betrekking tot de bibliotheek worden beschreven bij taakveld Cultuur. Meer informatie is daarom te vinden in programma 5.3.

Doelen

Wat willen we bereiken?

Relevante nieuwsvoorziening voor inwoners van gemeente Maashorst, waarin alle kernen vertegenwoordigd worden. Met de bijdrage vanuit de gemeente kan de SLOM uitvoering geven aan het programmabeleid, zoals vastgesteld door de Programmaraad, waarin vertegenwoordigers van gemeente Maashorst zitting hebben.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Vaststellen prestatieafspraken SLOM & evalueren van deze afspraken			De prestatieafspraken zijn vastgesteld en worden geëvalueerd.
2.	Samenwerking SLOM en gemeente Maashorst voor 2023 uitwerken, inclusief bijbehorende subsidievraag	2022-2025		Subsidieaanvraag is goedgekeurd door de raad.
3.	Inrichten online uitzetten raads- en commissievergaderingen			

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

	Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
	Totaal					

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) (PDF, 38.1 kB)	59	59	59	59	59	59	59	59
(< € 50.000)								
Subsidies lokale omroepen (Dtv)	13		13		13		13	
Bijdrage VVE en onderhoudskosten bibliotheek Volkel en Uden		22		22		22		22
Bibliotheekpunt Reek (zorgplicht bibliotheeknetwerk)						11		11
Totaal taakveld	72	81	72	81	72	92	72	92

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						
Totaal taakveld						

Samenwerkingen

- • Bibliotheek Uden
- Bibliotheek Landerd
- DTV-Uden
- Landerd TV

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Sport, cultuur, recreatie en natuur - Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Tot dit taakveld behoren openbaar groen, natuur en recreatie:

- natuurbescherming;
- onderhoud van bos, heide en overige natuurgebieden;
- aanleg en onderhoud van openbaar groen inclusief het plaatsen en onderhouden van kunstwerken in de openbare ruimte;
- aanleg en onderhoud van speelvoorzieningen, recreatievoorzieningen.

Ontwikkelingen

Door veranderende klimaatomstandigheden krijgen we steeds meer te maken met hete zomerdagen, droge periodes, als ook hele natte dagen. Klimaatadaptatie is daarom een belangrijk thema en inrichtingsprincipe. Een gezonde leefomgeving vraagt ook om meer mogelijkheden voor sport en spel en recreatieve beleving in de directe woonomgeving. Bij de aanleg, renovatie en beheer, van de openbare ruimte houden we hier rekening mee. Een goede verbinding tussen het buitengebied en de verstedelijkte gebieden kan hier ook een stevige bijdrage in leveren.

Natuurgebied De Maashorst is al jaren volop in ontwikkeling, zowel recreatief als ecologisch. Door verwerving van landbouwgronden realiseren de samenwerkende partijen het Natuur Netwerk Brabant (NNB) en vergroten daarmee de natuurkern en het natuurgebied. We volgen de landelijke ontwikkelingen en zijn alert op de kansen of bedreigingen voor de Maashorst. De landelijke stikstofproblematiek biedt wellicht ook mogelijkheden te komen tot versterking van het natuurgebied de Maashorst. Daarnaast kan het natuurgebied berging van grondwater bevorderen en daarbij een grote rol spelen in de strijd tegen verdroging.

Gemeente Maashorst ziet de ontwikkeling van toerisme en recreatie binnen haar gemeentegrenzen als een speerpunt.

Doelen

Wat willen we bereiken?

Maashorst is natuur. En natuur is Maashorst. Natuurgebied De Maashorst is ons grootste troef. Die willen we dan ook verder ontwikkelen, zodat De Maashorst het meest aantrekkelijke natuurgebied van Noord-Brabant wordt. Qua ambitie staat wat ons betreft het Maashorst Manifest met het toekomstbeeld voor 2050 nog fier overeind. Het Maashorstmanifest is, zonder het loslaten van de hierin verwoorde ambitie, in 2023 geactualiseerd in een nieuwe 'Gebiedsvisie Natuurgebied De Maashorst'.

We willen (opnieuw) de groenste gemeente van Nederland worden. We vergroten de diversiteit in natuuraanbod, met een goede spreiding over de hele gemeente. Focus ligt daarbij uiteraard op de doorontwikkeling van natuurgebied De Maashorst als aangesloten natuurgebied en variatie in natuur. Grote grazers blijven daar wat ons betreft welkom, waarbij veiligheid voorop staat. Onze natuurdoelen brengen we in bij de aanpak van de stikstofproblematiek. Ook zorgen we voor natuurcompensatie.

Vergroening heeft in de volle breedte onze aandacht, dus ook in de gebouwde omgeving. Bijvoorbeeld door vergroening van de wijken en verbetering van de biodiversiteit. En als inwoners dit wensen, betrekken we hen graag bij het onderhoud van het groen in hun eigen wijk/dorp. Ook werken we samen met inwoners, ondernemers en organisaties aan plannen met quick wins voor natuur, landschap en recreatie. We stimuleren recreatief gebruik van onze natuur. Kwaliteit van natuur en aantrekkingskracht bepalen in sterke mate de recreatieve mogelijkheden. De balans tussen natuur en recreatieve druk mag echter niet uit het oog worden verloren. We bieden recreatieve mogelijkheden voor de inwoners van gemeente Maashorst en zijn daarmee ook aantrekkelijk voor mensen van verder weg.

De gemeente Maashorst maakt werk van vrijetijdsbesteding en recreatieve- en toeristische aandachtspunten hiervoor zijn opgenomen in een uitvoeringsprogramma van de visie Toerisme en Recreatie Maashorst 2040. Marketing van de toeristische functies van de gemeente is een belangrijk aandachtspunt. Het uitvoeringsprogramma is tot stand gekomen in samenwerking met Platform Toerisme Maashorst, recreatieve sector, centrumondernemers, agrarische ondernemer, culturele- en natuurorganisaties en betrokken inwoners per kern..

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Realisatie van Natuurpoort Palmstraat.	2023-2025		Project is opgestart. Het behalen van het resultaat is afhankelijk van het vinden van een marktpartij
2.	Plaatsing uitkijktoren in natuurgebied De Maashorst	2022-2023		De eerste locatiestudie is afgerond. Vanwege aanwezige ecologische waarden op de voorkeurslocatie, wordt een tweede locatiestudie uitgevoerd met de gebiedspartners. Vervolgens komen we met participatie tot een nieuwe locatie en

				ontwerp.
3.	Opwaarderen buitenruimte Naat Piek.	2023-2024		Dit hangt samen met de recreatieve ontwikkeling van Naat Piek en is daarom nog niet opgestart.
4.	Onderzoek ontbrekende groene schakels binnen bebouwde kom	2022-2023		Hoofdgroenstructuur is in beeld gebracht. Dit is daaruit een voortvloeisel van en zal in 2024 opgestart worden
5.	Vergroten belevingswaarde fiets- en wandelpaden naar centra.	2022-2025		Vindt tegelijkertijd plaats met realisatie van fietsroutes
6.	Realisatie ecologische verbindingzones.	2022-2026		Diverse locaties in stadia van planvorming en voorbereiden uitvoering
7.	Herstel twee wijst projecten.	2023-2026		In opstartfase. Op dit moment subsidie voor herstel wijst niet beschikbaar. Er wordt aan een nieuwe subsidieregeling op provinciaal niveau gewerkt.
8.	Uitvoering wijstherstelproject Maashorst.	2023		In opstartfase. Op dit moment subsidie voor herstel wijst niet beschikbaar. Er wordt aan een nieuwe subsidieregeling op provinciaal niveau gewerkt.
9.	Structurele deelname Geopark	2023		Nieuwe overeenkomst is getekend. Inzet is structurele deelname vanaf 2024.
10.	Opstellen gebiedsvisie natuurgebied De Maashorst.	2023		Wordt in december 2023 vastgesteld.
11.	Versterken buitenrand, herstel watersysteem natuurgebied De Maashorst.	2022-2026		In samenhang met gebiedspartners wordt dit aangepakt. Onderliggend wateronderzoek van het waterschap is recent vastgesteld.

12.	Aanleg twee rolstoelpaden en wandelpad omgeving Roompot/Nieuwe Hoeve	2023		Proces voor de rolstoelpaden is opgestart
13.	Beleid opstellen voor natuurinclusief bouwen.	2023-2024		Opgenomen in duurzame doelen agenda veerkrachtig & soortenrijk. Uitwerking hiervan vindt in 2024 plaats.
14.	Aanleg groene daken/muren gemeentelijke gebouwen.	2023-2026		Groene zuidgevel gemeentehuis is gerealiseerd. In 2024 worden nieuwe initiatieven gestart
15.	Versterking handhaving landschappelijke inpassingsverplichtingen.	2023-2026		Structurele handhaving van landschappelijke inpassingsverlichtingen is nog niet belegd.
16.	Aanleg recreatief pad Egelweg.	2023		Is in voorbereiding
17.	Verlenging rolstoelpad bossen Odiliapeel.	2023		Project is uitgevoerd
18.	Pilot zelfbeheer openbare ruimte.	2023-2024		Er is nog geen pilot opgestart, bij ontwikkeling worden de mogelijkheden onderzocht
19.	Ophogen geluidswal Eiment.	2020-2024		I.v.m. nadere uitwerking N605 en in samenhang daarmee mogelijke aanpassing N264/kruising Industrielaan, is het onduidelijk of deze geluidswal nog nadere aanpassing behoeft, meer dan vanuit de gemeentelijke verplichting. Bewoners zijn hiervan in kennis gesteld. Bovenstaande blijft van toepassing ondanks het recent aangebracht geluid reducerend asfalt.
20.	Actualisatie groenbeheerssysteem.	2023		Zit in de opstartfase
21.	Harmonisatie beleid	2023		Groenstructuurkaart

	openbaar groen.			wordt in 2023 geharmoniseerd. Omgevingsprogramma groen wordt in 2024 opgesteld.
22.	Implementatie gedragscode flora en fauna.	2023		Landelijke wetgeving is leidraad en wordt actief op beheerd
23.	Uitbreiding levensboombos.	2022-2023		Aankoop beoogde locatie niet mogelijk gebleken, alternatieve locatie is aangewezen en onderzoek naar haalbaarheid is in werking
24.	Uitbreiding ruitersroutes.	2022-2023		De ruiterroutes zijn geïnventariseerd en op de site VisitBrabant gepubliceerd. We willen de ruiterroute nog laten aansluiten op routes met de omliggende gemeenten.
25.	Optimaliseren routenetwerk (fietsen, wandelen, mtb, ruiter en varen).	2023		Het fietsnetwerk is in 2023 geoptimaliseerd in samenwerking met vrijwilligers, ondernemers en VisitBrabant. In 2024 zal het wandelnetwerk weer een update krijgen. De voorbereidingen hiervoor starten we in 2023 met onze stakeholders.
26.	Samen met recreatieve ondernemers en Platform Toerisme Maashorst realiseren we activiteiten uit het uitvoeringsprogramma. Deze zijn voortgekomen uit de visie Recreatie en Toerisme.	2023-2030		Uit het uitvoeringsprogramma zijn activiteiten gerealiseerd, zoals het uitbreiden van het toeristisch informatiepunt naar alle kernen en de verkenning van de regionale samenwerking op het gebied van recreatie en toerisme.
27.	Het in stand houden en waar mogelijk uitbreiden	2023		Platform Toerisme Maashorst (PTM) en

en bevorderen van de betrokkenheid van ondernemers en inwoners bij de ontwikkeling van de toeristische functie van de gemeente Maashorst.			Samenwerkende Recreatieondernemers Maashorst (SRM) zijn betrokken bij de ontwikkeling van de toeristische functie van de gemeente Maashorst. In november vindt er een voortgangsbijeenkomst met alle stakeholders plaats over de visie en het uitvoeringsprogramma. We geven aan wat er gerealiseerd is en halen op wat we nog meer kunnen ontwikkelen om onze ambitie te halen.
---	--	--	--

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht.

(x € 1.000)

	Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
1.	Opwaarderen buitenruimte Naat Piek	300	6	12	12	12
2.	Herstel wijst projecten	250	25	21	22	23
3.	Uitvoering wijstherstelproject Maashorst	50	1	3	3	3
4.	Structurele deelname Geopark		25	25	25	25
5.	Versterken buitenrand, herstel watersysteem natuurgebied De Maashorst	325	25	26	27	28
6.	Aanleg twee rolstoelpaden en wandelpad omgeving Roompot/Nieuwe Hoeve	100	3	6	6	6
7.	Aanleg groene daken/muren gemeentelijke gebouwen	200	1	3	5	7

8.	Versterken natuurverbindingen Stad -Land	275		27	31	35
9.	Aanleg recreatief pad Egelweg		35			
10.	Verlenging rolstoelpad bossen Odiliapeel		10			
11.	Actualiseren groenbeheersysteem	30	3	6	6	6
12.	Harmonisatie beleid openbaar groen		60			
13.	Implementatie gedragscode flora en fauna		13			
14.	Verbeterplan wandelpark sportpark Uden			50		
	Totaal	1.530	207	179	137	145

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023(x € 1.000)

Omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Bossen, rijksbijdragen (PDF, 218.5 kB)	50		50		50		50	
(< € 50.000)								
Aanschaf waterton		22						
Aan- en verkoop bospercelen	42	42						
Bossen en natuurterreinen, waterschapslasten		22		22		22		22
Totaal taakveld	92	86	50	22	50	22	50	22

Omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Exploitatie bossen, houtopbrengst (PDF, 218.1 kB)	100	100				
Inzet vrijgekomen		337				

middelen Stichting Maashorst in Uitvoering (PDF, 224.3 kB)						
(< € 50.000)						
Totaal taakveld	100	437				

Samenwerkingen

- Natuurcentrum De Maashorst

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

6. Sociaal domein

Dit programma gaat over de activiteiten die de gemeente Maashorst onderneemt om haar inwoners in staat te stellen zo gezond, prettig, lang en zelfstandig mogelijk te kunnen leven, wonen en mee te doen in de samenleving. Onze activiteiten zijn gericht op zowel individuele inwoners, als op de samenleving als geheel. Het programma omvat onderwerpen als Wmo, jeugd en participatie.

Sinds 2015 voeren we de Participatiewet, de Wmo en de Jeugdwet uit. Voor de Participatiewet en Wmo geldt dat er een nieuwe doelgroep voor de gemeente is ontstaan; daar waar de gemeente in het verleden vooral verantwoordelijk was voor inwoners met nog een (beperkte) verdien capaciteit, zijn we nu ook verantwoordelijk voor de dagbesteding en begeleiding van inwoners zonder/met zeer beperkte verdien capaciteit. Inmiddels wordt hierin steeds beter een weg gevonden. We zien de aansluiting en deels overlapping van de Wmo en Participatiewet

steeds duidelijker. Sluitstuk van deze decentralisatie is beschut wonen, echter de verdere decentralisatie van deze taken vanuit de centrumgemeenten naar de gemeenten is vooralsnog uitgesteld.

Wat betreft de Jeugdwet kunnen we stellen dat de transformatie niet volgens planning verloopt; er moeten regionaal en lokaal nog behoorlijke stappen worden gezet om de beoogde beleidsdoelen te kunnen behalen. Deze stappen zullen binnen de huidige coalitieperiode ingevoerd worden.

Per 1 januari 2022 is de nieuwe Wet inburgering van kracht. Het doel is dat nieuwkomers mee gaan doen, het liefst via betaald werk, en dat inburgering daaraan bijdraagt. Dat is waar de inzet van inburgeraar, overheden en andere (maatschappelijke) partners op gericht is. Om dit te bereiken wordt inburgering door het Rijk gepositioneerd als onderdeel van het brede sociaal domein. De regierol van de gemeenten over de uitvoering hiervan wordt vastgelegd in de Wet inburgering.

Bijzondere aandacht is er voor de volgende zaken:

- Binnen het gehele sociaal domein besteden we speciale aandacht aan de manier waarop wij klanten benaderen. De gemeente Maashorst wil dienstverlenend zijn en gepaste zorg aanbieden, waarbij klanttevredenheid (de klant voelt zich goed geholpen) een belangrijk aspect is.
- Binnen de gemeente is 1 toegang voor Jeugd en Volwassenen gevormd voor de aanvragen op het gebied van zorg en welzijn en Jeugd en de Wmo. Wij streven naar 1 integraal loket voor het sociaal domein.
- We streven naar ontschotting (persoonsgerichte financiering), zelfredzaamheid waar dat mogelijk is en ondersteuning waar dat nodig is. We geven zorg vorm samen met inwoners en kijken daarbij ook naar de mogelijkheden om dit in wijken te realiseren. We bespreken de vormgeving daarvan met wijkbewoners.
- Wanneer mogelijk schrappen we in onze eigen richtlijnen en regels om zoveel als mogelijk onnodige administratieve lasten te voorkomen, bijvoorbeeld bij aanbestedingen.

Taakvelden:

- Samenkracht en Burgerparticipatie (algemene voorzieningen)
- Wijkteams (toegang)
- Inkomensregelingen (incl. armoedebeleid)
- Begeleide- en Arbeidsparticipatie
- Maatwerkvoorzieningen (Wmo)
- Maatwerkdienstverlening 18+
- Maatwerkdienstverlening 18-

Sociaal domein - Samenkracht en Burgerparticipatie

Tot dit taakveld behoren algemene voorzieningen (waarvoor geen individuele beschikking van de gemeente nodig is) gericht op participatie, oftewel actief meedoen:

- Ondersteunen van participatie gerichte burgerinitiatieven, ondersteuning Vrijwilligers en Mantelzorg
- Sociaal en Cultureel Werk, Algemeen Maatschappelijk Werk, Wijkopbouw
- Preventie (bijv. eenzaamheidsbestrijding, preventie op het gebied van GGZ)
- Buurt- en clubhuizen
-

- Collectief aanvullend vervoer
- Toegankelijkheid voorzieningen (inclusie)
- Kinderopvang: toezicht op en handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang en peuteropvang
- Kinderopvangtoeslag Sociaal Medische Indicatie
- Activiteiten volgend uit de Wet Inburgering
- Noodopvang vluchtelingen
- Vreemdelingen
- LHBTIQA+ beleid

Ontwikkelingen

Onze inwoners zijn zelfredzaam. Ze doen naar vermogen mee aan de samenleving. Iedereen is anders en situaties zijn niet gelijk. Inwoners zullen op hun eigen manier moeten omgaan met de uitdagingen en kansen die het leven biedt. Incidenten en moeilijkheden horen bij het leven en kunnen in de meeste gevallen opgevangen worden door de eigen draagkracht, het netwerk en een sterke sociale basis. Hierbij is het niet altijd nodig om gespecialiseerde hulp of ondersteuning in te zetten.

In de wijken/kernen hebben we een sterke sociale basis waar de meeste hulpvragen worden opgelost. Een sterke sociale basis bestaat uit basisvoorzieningen die raken aan alle aspecten van het dagelijkse leven: ontmoeting, verenigingsleven, onderwijs, opvoeding, werk, gezondheid, wonen, bewegen, cultuur en veiligheid. Alles bij elkaar vormen die voorzieningen een vangnet van sociale contacten, hulp en ondersteuning. Ze zijn aanwezig in de wijken/kernen, zichtbaar en laagdrempelig. Iedereen kan er gebruik van maken.

Als gemeente Maashorst sluiten we aan bij deze sociale basis en faciliteren en/of investeren waar nodig. Een gemeentelijke accommodatie per wijk/kern zien wij als een belangrijke basisvoorwaarde. We bepalen samen met maatschappelijke partners, de inwoners en op basis van data welke basisvoorzieningen en preventieve programma's in de wijk/kern nodig zijn. We houden hierbij rekening met de diversiteit van de inwoners.

Investeren in preventie en vroegsignalering is noodzakelijk om de zelfredzaamheid van inwoners en samenleving te behouden en te voorkomen dat inwoners ondersteuning nodig hebben of krijgen. Hierin hebben we als gemeente Maashorst samen met maatschappelijke partners een gedeelde verantwoordelijkheid. Preventie en vroegsignalering is voor ons de basis in het werken in de wijk/kern en de gespecialiseerde hulp en ondersteuning. Ontmoeten is nauw verbonden met preventie. Hoe meer inwoners elkaar ontmoeten, hoe meer netwerken er ontstaan of worden uitgebreid. Hoe groter de kans dat behoeften of problemen vroegtijdig aan het licht komen. Vaak kunnen ze dan al in de kiem worden gesmoord.

Preventie ter voorkoming van zwaardere zorg, is onderdeel van het sociaal domein. Binnen de gemeente Maashorst gaan we wijk- en dorpsgericht werken waarbij we de ondersteuning op maat aanbieden aan de vraag van de inwoners. We stimuleren het ontstaan van en faciliteren informele netwerken om als inwoner met elkaar de eigen kracht van de wijk/dorp te versterken. Hiertoe zijn de afgelopen jaren de projecten Netwerk van voorzieningen (NVV) en Samen Landerd Samen Beter (SLSB) uitgevoerd. De opbrengsten uit deze projecten vormen input voor nieuw beleid op wijkgericht werken.

Doelen

Wat willen we bereiken?

- De ontmoetingspunten in de wijken en kernen (zelfstandige locaties of onderdelen van maatschappelijk vastgoed zoals schoolgebouwen) bieden deskundigheid op de meest voorkomende vragen om inwoners dicht bij huis te ondersteunen.
- De ontmoetingspunten met wijk- of dorpsondersteuners genieten het vertrouwen van inwoners en zij weten deze steeds beter te vinden voor vragen uit het dagelijks leven waar ze zelf niet

uitkomen.

- De dorpshuizen en multifunctionele accommodaties (MFA's) worden optimaal benut voor ontmoeting en het elkaar leren kennen. Betaalde en onbetaalde professionals en vrijwilligers werken er samen in activiteiten, waardoor meer inwoners elkaar ontmoeten in deze gebouwen.
- Vroegsignalering en preventie zijn verbeterd. De basis hiervoor is gelegd in de dorpshuizen, MFA's en overige voorzieningen, waaronder ons bloeiende verenigingsleven.
- Voor vragen uit het leven van alledag (van jongeren zelf of gesteld via hun ouders) hebben we in de kernen en wijken direct ondersteuning beschikbaar, zonder dat er een beschikking nodig is.
- Het preventie-aanbod is toegesneden op alle leeftijdsfasen (jongeren/jeugd, volwassen / werkenden en ouderen) en domeinen (wonen, ondersteuning, financiën enz.).
- We werken integraal, over de grenzen van de sociale wetten en de verschillende domeinen heen, maar hebben aandacht voor specifieke doelgroepen. Dat zijn in elk geval: jongeren/jeugd, ouderen, dementerenden en GGZ-cliënten.
- Voor alle levensfasen is er specifiek beleid en zijn er voorzieningen voorhanden.
- Iedereen kan meedoen in Maashorst. We hebben aantoonbaar de acceptatie ten aanzien van de LHBTIQA+ gemeenschap verhoogd.
- We organiseren preventieve activiteiten. Er wordt onder andere aandacht besteed aan het omgaan met geld en het voorkomen van verslavingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	We ontwikkelen beleid om een stevige sociale basis te creëren in de wijken (wijkgericht werken).	2022-2023		De beleidsontwikkeling wordt in Q1 2024 voorgelegd aan de gemeenteraad.
2.	Vanuit de behoefte in de wijken en kernen investeren we (o.a. wijziging en uitbreiding voorliggend veld en financieel) in effectieve en efficiënte interventies en professionele inzet. We houden rekening met de diverse levensfasen en werken integraal. Daarbij hebben we specifieke aandacht voor preventie en vroegsignalering. De opbrengst hiervan wordt	2023-2024		In 2023 is het preventieteam jeugd actief geworden in de gehele gemeente Maashorst. Hun aanpak maakt onderdeel uit van de beleidsontwikkeling 'Sterke sociale basis'. In dat beleid krijgen ook de andere voorliggende voorzieningen en

	geborgd in de aanpak vanaf 2025.			aanpak in de wijk verder vorm.
3.	We ontwikkelen accommodatie- en tarievenbeleid Maashorst.	2022-2023	●	Is doorgeschoven naar 2024.
4.	We ontwikkelen een inclusieagenda Maashorst.	2023	●	Dit schuift door naar 2024.
5.	Samen met ketenpartners signaleren we maatschappelijke vraagstukken die we door middel van preventieve activiteiten kunnen beïnvloeden.	2023	●	Is onderdeel van de vervolgstappen sterke sociale basis.

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
Transformatiebudget Sterke Sociale Basis in de Wijken en Kernen		500			
Jongerenwerk (Ambulant Jongerenwerk en Join Us)		67	67	67	67
Depressie- en suïcidepreventie op basis van het programma Storm		80	81	83	85
Verbouwing foyer Wapen van Reek	275	8	16	16	16
Digitale toegangscontrole accommodaties		15			
Operationele beheerthema's in MFA Muzerijk		42			
Verbouwing Dorpshuis Phoenix	50	1	3	3	3
Mantelzorgcompliment		76	76	76	76
Totaal	325	789	243	245	247

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

Omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Aframen budgetten De Vlashoeve als	54	53	58	56	58	56	58	56

gevolg van verkoop (PDF, 215.7 kB)								
Investering Herstel pand udensedreef 12 Schaijk (€ 80.868 -/- inkomsten € 5.000 = € 75.868) (PDF, 218.1 kB)		2		4		4		4
Preventiematrix Jeugd (PDF, 87.4 kB)	53							
Opbouwwerk (PDF, 38.9 kB)	100							
(< € 50.000)								
Exploitatie Peelhonk	16	22	16	16	16	15	16	15
Huur bibliotheek Schaijk	6		6		6		6	
Vervallen bijdrage servicekosten Muzerijk		1		1		1		1
Aframen sluitpost De Balans	15							
Beheerthema's Muzerijk	20							
Zelfbeheer ontmoetingsplein Mellepark (zie ook onder incidenteel)	2		2		2		2	
Onderhoudskosten diverse ontmoetingspleinen		38						
Realisatie Dorpshuis Zeeland (PDF, 97.7 kB)	10		19		18		18	
Diverse subsidies Jeugd- en Jongerenwerk	36							
Eénmalige Subsidie MuzeMobiel 2024			8	8				
Realisatie Commerciële Ruimte Kinderopvang IKC	5							

West								
Kinderopvang Inspectie en Handhaving	8		8		8		8	
Kinderopvang Sociaal Medische Indicatie		15						
Preventie Project Storm	23							
Wmo Preventie Lokaal	15							
Wmo Wijkverpleging		20						
Subsidie Regiodeal Pilot Uden-Zuid		32						
Totaal taakveld	363	183	117	85	108	76	108	76

Omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Zelfbeheer ontmoetingsplein Mellepark (PDF, 220.4 kB)	90					
GALA Sociaal Domein (PDF, 40.3 kB)	280	280				
Project Huisvesting Ontheemden uit Oekraïne (PDF, 44.0 kB)	1.500					
(< € 50.000)						
Totaal taakveld	1.870	280				

Samenwerkingen

-

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website [Overheid.nl](https://www.overheid.nl) . De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Sociaal domein - Toegang en Eerstelijnsvoorzieningen

Tot dit taakveld behoren alle loketvoorzieningen gericht op het identificeren van eigen kracht, en het begeleiden naar de juiste vorm van individuele ondersteuning (maatwerkvoorzieningen en dienstverlening):

- voorlichting
- advisering
- cliëntondersteuning
- toegang tot 1e en 2e lijnsvoorzieningen
- preventie
- vroegsignalering
- Praktijkondersteuner huisarts voor Jeugd (POH Jeugd)

Ontwikkelingen

Onze inwoners zijn zelfredzaam. Ze doen naar vermogen mee aan de samenleving. Iedereen is anders en situaties zijn niet gelijk. Inwoners moeten op hun eigen manier omgaan met de uitdagingen en kansen die het leven biedt. Incidenten en moeilijkheden horen bij het leven en kunnen in de meeste gevallen opgevangen worden door de eigen draagkracht, het netwerk en een sterke sociale basis. Hierbij is het niet altijd nodig om gespecialiseerde hulp of ondersteuning in te zetten. Ook met een sterke sociale basis kan het voorkomen dat inwoners tijdelijk of permanent gespecialiseerde hulp en ondersteuning nodig hebben op de verschillende facetten van het leven.

Deze hulp en ondersteuning is alleen toegankelijk op basis van een indicatie die door onder ander de gemeentelijke toegang wordt afgegeven. Het gaat hierbij om hulp en ondersteuning vanuit de Wmo en de Jeugdwet. Maar ook de inzet van uitkeringen, bijzondere bijstand, armoedeverzoeken, reïntegratietrajecten en Beschut Werk vanuit de Participatiewet en schuldhelpverlening uit de Wet Gemeentelijke Schuldhelpverlening.

Voor iedere inwoner hebben we in de gemeente de mogelijkheid voor het inzetten van passende cliëntondersteuning.

Inwoners melden zich altijd als eerste bij de professionals in de wijken/kernen. De professionals bepalen samen met de inwoner wat er nodig is om de vraag op te lossen. Wanneer er hulp en ondersteuning nodig is op basis van een indicatie volgt er een warme overdracht naar de integrale toegang van de gemeente.

De drie integrale uitvoeringsteam worden gevormd door de consultants Wmo, Jeugdwet, Participatie, Werk en Inkomen. De consultants zijn vakspecialisten en werken systeemgericht en integraal. Er wordt zowel casus- als procesregie gevoerd. De consultants zijn de schakel voor de inwoners naar gespecialiseerde hulpverlening. Ze verlenen zelf geen hulp.

De inzet van de praktijkondersteuner Jeugd is uitgebreid naar alle huisartsen in de gemeente Maashorst. Door deze inzet verbeteren we de samenwerking en hebben beter zicht op de aard en omvang van de zorgvragen. De praktijkondersteuner jeugd kan gericht verwijzen naar ondersteuning in het voorliggend veld. Dit leidt tot een vermindering van doorverwijzingen naar specialistische GGZ.

Doelen

Wat willen we bereiken?

- De gemeentelijke toegang voor ondersteuning is verder geprofessionaliseerd. Inwoners hebben vanwege de warme overdracht vanuit het eigen ontmoetingspunt naar de medewerkers van de toegang vertrouwen in de kwaliteit van de toegang. De toegang werkt door op de uitvraag die in de wijk of kern al heeft plaatsgevonden en is daardoor in staat effectief te verbinden met de juiste ondersteuning;
- Er is voor iedere inwoner passende cliëntondersteuning beschikbaar.
- Alle huisartsen in de gemeente Maashorst zijn voorzien van een praktijkondersteuner jeugd.
- We accepteren dat tegenslag bij het leven hoort en nodig is om je te kunnen ontwikkelen tot een veerkrachtige volwassene (normaliseren).

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Uitbreiden praktijkondersteuner jeugd (POH Jeugd)	2022/2023		
2.	Inrichten van passende cliëntondersteuning	2023		In ontwikkeling.
3.	Optimaliseren van de gemeentelijke toegang. Dit betekent dat we gaan monitoren waar we moeten bijsturen of opschalen. Ook gaan we de samenwerking tussen de sociale basis in de wijk en de	2023 e.v.		Doorontwikkeling 2024.

gemeentelijke toegang intensiveren.			
--	--	--	--

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
Uitbreiden inzet PraktijkOndersteuner Huisartsen Jeugd (POH Jeugd)		163,5	163,5	163,5	163,5
Totaal		163.5	163.5	163.5	163.5

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

Omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)								
Voorlichting Jongeren (Moneyways)	18							
Jeugd PraktijkOndersteuner POH	15							
Wmo Cliëntondersteuning		25						
Totaal taakveld	33	25						

Omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						
Totaal taakveld						

Samenwerkingen

-

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Sociaal domein - Inkomensregelingen (incl. armoedebeleid en Schuldhulpverlening)

Tot dit taakveld behoren alle inkomens- en bijstandsvoorzieningen:

- Inkomensvoorzieningen en loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet.
- Geneeskundige en andere adviezen in verband met de bijstandsverlening.
- IOAW (wet Inkomensvoorzieningen Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers).
- IOAZ (wet Inkomensvoorzieningen Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen).
- Kosten van levensonderhoud en kapitaalverstrekking voor gevestigde ondernemers uit het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz 2004).
- Kosten levensonderhoud voor startende ondernemers uit het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004.
- Sociale zekerheidsregelingen van het rijk, zoals bijvoorbeeld eenmalige uitkeringen voor minima.
- Gemeentelijk armoedebeleid: bijzondere bijstand, kwijtschelding gemeentelijke belastingen en heffingen, korting op musea, sportclubs etc., meerkosten bij werk in geval van handicap of chronische ziekte, etc.

Ontwikkelingen

De Participatiewet in balans

In het coalitieakkoord van het kabinet 'omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst' van december 2021 is opgenomen dat wetten worden beoordeeld op eenvoud, menselijke maat en

uitvoerbaarheid en waar nodig verbeterd zullen worden. Uit beleidsanalyse is gebleken dat de Participatiewet uit balans is.

Uit een beleidsanalyse van de Rijksoverheid is gebleken dat de Participatiewet uit balans is. In de kamerbrief van 21 juni 2022 (De Participatiewet in balans: uitkomsten beleidsanalyse) maakt de minister kenbaar toe te willen werken naar herstel van de balans door in te zetten op een Participatiewet:

1. Die eenvoudiger is en een toereikend bestaansminimum biedt;
2. Die mensen passende ondersteuning biedt om mee te doen in de samenleving;
3. Met rechten en verplichtingen die zinvol en begrijpelijk zijn en nageleefd kunnen worden door iedere uitkeringsgerechtigde waarbij wanneer de situatie daarom vraagt proportioneel gesanctioneerd kan worden.

Menselijke maat, vertrouwen en vereenvoudiging zijn hierbij richtinggevende waarden. Het herstel binnen de Participatiewet is een complexe opgave en vraagt onder meer om wijzigingen in de wetgeving en gemeenten die hierop passend acteren in de uitvoering.

Concreet valt al te benoemen dat we als gemeente moeten gaan inzetten op:

1. De aanpassing van de kostendelersnorm (opgenomen in wetsvoorstel Breed Offensief);;
2. Verruiming van de bijverdienmogelijkheden;
3. Wetsvoorstel Breed Offensief (pakket maatregelen om meer mensen met een arbeidsbeperking aan een baan te helpen en aan het werk te houden).

Het kabinet wil het wetsvoorstel Breed Offensief op 1 januari 2023 invoeren. De consequenties van alle voorgenomen maatregelen om de Participatiewet in balans te brengen zijn nog niet volledig in beeld, maar we verwachten dat hieruit veel nadere acties vloeien voor ons als gemeente. Aan ons om de nieuwe Participatiewet en acties te gebruiken om in te zetten op ons streven om nog meer inwoners toe te leiden naar werk en zo het uitkeringsbestand te verkleinen.

Schulden en Armoedebestrijding

Hoewel Nederland tot de rijkste landen van Europa behoort, is ook hier armoede. Uit onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) blijkt dat eenoudergezinnen, mensen met een niet-westerse achtergrond, bijstandsontvangers en alleenstaanden onder de 65 jaar een grote kans op ernstige armoede hebben.

Ook binnen de gemeente Maashorst staat voor een groep inwoners de bestaanszekerheid onder druk. Voor hen is de dagelijkse zorg om rond te komen groot, door onvoldoende of onzekere inkomsten of doordat ze te maken hebben met problematische schulden. Dit zorgt voor stress, gezondheidsproblemen, sociaal isolement en schaamte en zet kinderen langdurig op achterstand, vaak van generatie op generatie. Deze groep inwoners is groeiende omdat het dagelijkse leven, als gevolg van de stijgende inflatie, toename van energiekosten etc., steeds duurder wordt.

We hebben als gemeente de taak om bijstand te verlenen aan inwoners die het nodig hebben of om hen te helpen met problematische schulden. Deze wettelijke taak blijven we uitvoeren. We bevorderen financiële zelfredzaamheid, zetten ons in voor een integrale aanpak en geven specifiek aandacht aan kinderen in armoede. We vinden dat kinderen, ongeacht de gezinssituatie waarin ze opgroeien, alle kansen moeten krijgen om zich op sociaal, mentaal en fysiek vlak te ontwikkelen.

Liever zien we echter dat inwoners geen of minder beroep hoeven te doen op deze hulp. We maken nadrukkelijk de kanteling van het bieden van inkomensondersteunende maatregelen en

schuldhulpverlening, naar het zoveel mogelijk voorkómen dat mensen in armoedesituaties terecht komen. We gaan actief preventieve hulpmiddelen inzetten, onder andere door de mogelijkheden op het gebied van vroegsignalering verder uit te breiden om schulden te voorkomen.

Doelen

Wat willen we bereiken?

- De nieuwe Participatiewet implementeren in onze gemeente en inzetten om nog meer inwoners passend te begeleiden naar werk om zo het uitkeringsbestand te verkleinen.
- Het aantal inwoners in de gemeente dat te maken heeft met armoede en schulden is met succes teruggedrongen. Verborgene armoede is (deels) in beeld gekomen en aangepakt en mensen die uit de schulden zijn geholpen, zijn zodanig zelfredzaam dat we ze niet meer terugzien. Inwoners met een krappere beurs, en met name kinderen, zijn niet belemmerd om mee te doen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	De acties die voortvloeien uit de voorgenomen maatregelen om de Participatie-wet in balans te brengen, onderzoeken en uitwerken in nieuw beleid, inclusief bijbehorende uitvoering en instrumentarium.	2022-2023		Wordt meegenomen voor 2024.
2.	We ontwikkelen nieuw Armoedebeleid Maashorst, inclusief schuldhulpverlening, en implementeren dit.	2022-2023		Wordt in november 2023 voorgelegd aan de raad.

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
Totaal					

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Activiteitenfonds en Kindpakket (PDF, 40.3 kB)	94							
Bijzondere bijstand (PDF, 39.6 kB)		155		155		155		155
(< € 50.000)								
Compensatie vervoerskosten ISK Oekraïense leerlingen 2023-2024		12		27				
Studietoelage voor studenten met een medische beperking		20		20		20		20
Totaal taakveld	94	187		202		175		175

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Bijzondere bijstand (PDF, 39.6 kB)	320					
Eénmalige Energietoelage 2022 en 2023 (PDF, 93.8 kB)		2.206				
(< € 50.000)						
Totaal taakveld	320	2.206				

Samenwerkingen

-

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Sociaal domein - Maatschappelijke - en Arbeidsparticipatie

Het taakveld Maatschappelijke - en Arbeidsparticipatie bestaat uit 2 deeltaakvelden. Het gaat dan om gemeentelijke taken met betrekking tot of op gebied van:

WSW en Beschut Werk

Tot dit taakveld behoren voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie die niet gericht zijn op doorstromen naar arbeid:

- beschut werken
- bestaande werkverbanden sociale werkvoorziening, bestaande Wsw- en begeleid werken dienstbetrekkingen
- Arbeidsmatige dagbesteding

Arbeidsparticipatie

Hiertoe behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen:

- re-integratie-instrumenten;
- ondersteuning bij starten van een eigen bedrijf;
- bepaalde vormen van tijdelijke loonkostensubsidie (voor zover ingezet als re-integratie-instrument);
- No-riskpolis;
- loon-waardebepaling;
- inburgering (WI) cursus Nederlands;
- voorzieningen ter voorbereiding van een zelfstandig bestaan als startend ondernemer en ter begeleiding van startende ondernemers uit het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz).

Ontwikkelingen

Op de arbeidsmarkt is sprake van een uitzonderlijke krapte. Dit geeft naast vele knelpunten ook kansen voor iedereen, met name voor hen die een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

Het kabinet stelt een kabinetsbrede aanpak van de krapte voor met 6 acties en bijbehorende maatregelen:

1. Stimuleren van technologie- en procesinnovatie;
2. Inzet op arbeidsaanbod;
3. Verbeteren van de match;
4. Stimuleren van meer uren werken;
5. Inzet op leven lang ontwikkelen;
6. Verbeteren aansluiting initieel onderwijs en arbeidsmarkt.

Binnen onze gemeente gaan wij aan de slag om maatregelen in te zetten t.b.v. bestrijding van de krapte op de arbeidsmarkt, waarbij we de 6 acties als uitgangspunt hanteren. Dit doen wij regionaal binnen onze arbeidsmarktregio (Noordoost Brabant Werkt, WSP) en lokaal samen met onderwijs, economie, werkgevers en overige partners (waaronder IBN). Dit vergt een nog verdere uitwerking en samenwerking zowel binnen als buiten onze organisatie.

Toeleiding van onze brede doelgroep in de Pwet naar (reguliere) arbeid neemt hier een prominente rol in. Dit betekent onder meer dat wij ons bestand gaan analyseren, werkgevers (nog meer) actief gaan benaderen en onze re-integratie instrumenten onder de loep nemen om te bezien of deze nog voldoende aansluiten bij de huidige ontwikkelingen binnen de arbeidsmarkt.

Doelen

Wat willen we bereiken?

- Het bereiken en behouden van duurzame uitplaatsing bij werkgevers.
- Integrale aanpak binnen de bovengenoemde ontwikkelingen met partners en beleidsvelden binnen en buiten de organisatie.
- Op 1 januari 2025 is het aantal mensen dat afhankelijk is van de bijstand met 25% verminderd t.o.v. 1 januari 2022.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Onderzoek doen naar de lokale effectiviteit van instrumenten voor re-integratie.	2023		Loopt en hangt samen met de acties/activiteiten onder punt 2.
2.	Opstellen plan van aanpak voor vermindering bestand	2023		Plan van aanpak "Iedereen Kans

	P-wet			op Werk” is door het College vastgesteld. Uitvoering in 2023 en 2024.
3.	Vertalen van landelijke ontwikkelingen (wijzigingen P-wet) naar arbeidsmarktbeleid en lokale actiepunten.	2022-2023	●	Continu proces. Actuele ontwikkelingen zijn meegenomen tegelijkertijd met harmonisatie.
4.	Evalueren van het Partnership IBN voor wat betreft o.a. de samenwerking en plaatsing van kandidaten.	2023	●	Afgerond.

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
Totaal					

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Bijstelling budgetten Participatiewet (PDF, 104.3 kB)		632		879		829		764
(< € 50.000)								
Totaal taakveld		632		879		829		764

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Project Iedereen Kans op Werk			356	356		

2023-2024 (PDF, 98.2 kB)						
Vrijval Wsw Egalisatiereserve 2023 (PDF, 39.2 kB)	116					
(< € 50.000)						
Totaal taakveld	116		356	356		

Samenwerkingen

- Werkvoorzieningschap Noordoost Brabant

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Sociaal domein - Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

Tot dit taakveld horen materiële voorzieningen en vervoers- en woondiensten om zelfstandig te kunnen functioneren (Wmo) voor mensen met fysieke beperkingen die op basis van een beschikking worden verstrekt.

- Wmo Rolstoelen
- Wmo Vervoersvoorzieningen Wmo, waaronder de scootmobiel
- Wmo Vervoersdiensten, waaronder de Regiotaxi
- Wmo Woningaanpassingen
- Wmo Overige maatwerkvoorzieningen
- Wmo Eigen bijdragen
- Parkeerbeleid invaliden, inclusief leges

Ontwikkelingen

We zien steeds meer inwoners die aanspraak maken op een maatwerkvoorziening. We zetten in op het behouden en vergroten van de zelfredzaamheid in de directe woonomgeving en de mate van participatie in de samenleving. Hierbij wordt zoveel mogelijk ingezet op het gebruik van algemene en/of collectieve voorzieningen. We werken hierin samen met ketenpartners. We houden oog voor de individuele situatie en kennen maatwerk toe op het moment dat dit noodzakelijk is. We signaleren knelpunten bij de stalling van scootmobielen in bestaande seniorencomplexen. We bieden oplossingen en zetten in op het collectieveren van voorzieningen in de directe omgeving van de inwoners.

Doelen

Wat willen we bereiken?

- Inwoners kunnen zoveel mogelijk en zolang als mogelijk zelfstandig participeren in de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Onderzoeken van mogelijkheden om voorzieningen te collectieveren en ontwikkelen hiervoor nieuw beleid.	2023 e.v.		Nieuw beleid is door de raad in juli 2023 vastgesteld. De verdere uitwerking hiervan is in ontwikkeling en kent een doorlopend karakter.
2.	Vanuit de noodzaak voor individuele en collectieve voorzieningen leveren we input voor prestatieafspraken die gemaakt worden met woningcorporaties.	2023 e.v.		Wordt meegenomen in het beleidsprogramma wonen en zorg en vervolgstappen daarop.

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
Scootmobielstalling bij bestaande		274			

(senioren)complexen					
Totaal		274			

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)								
Totaal taakveld								

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						
Totaal taakveld						

Samenwerkingen

-

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Sociaal domein - Maatwerkdienstverlening Wmo

Het taakveld maatwerkdienstverlening Wmo bestaat uit 2 deeltaakvelden. Het gaat dan om gemeentelijke taken met betrekking tot of op gebied van:

Maatwerkdienstverlening Wmo

Hiertoe behoort dienstverlening aan individuele cliënten met een beperking (fysiek/psychisch), die zelfstandig wonen en (o.b.v. een toekenningsbeschikking) ondersteuning nodig hebben in de vorm van:

- Wmo Hulp bij het Huishouden
- Wmo Begeleiding en Persoonlijke Verzorging
- Wmo Dagbesteding, waaronder de inloopfunctie GGZ
- Wmo Overige Maatwerkarrangementen

Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang Wmo

Hierbij gaat het om alle opvang en beschermd wonen voorzieningen, met inbegrip van eventuele maatwerkdienstverlening en maatwerkvoorzieningen voor personen die in de opvangvoorzieningen verblijven:

- Wmo Beschermd Wonen
- Wmo Maatschappelijke- en Vrouwenopvang

Ontwikkelingen

We zien dat steeds meer inwoners gebruik maken van gespecialiseerde hulp en ondersteuning. Ook groeit de groep steeds ouder wordende inwoners. De vergrijzing speelt een grote rol in het gebruik van maatwerkvoorzieningen.

We willen de participatie en zelfredzaamheid van onze inwoners bevorderen. We leggen de focus op eigen kracht, het netwerk en een sterke sociale basis in de wijken en kernen. We streven er naar om 80% van alle hulpvragen hier op te lossen. Inwoners die tijdelijk of permanent gespecialiseerde ondersteuning nodig hebben krijgen deze op basis van een indicatie die door de gemeentelijke toegang wordt afgegeven.

Gespecialiseerde hulp en ondersteuning die wordt geboden is gericht op herstel, ontwikkeling, stabilisering of begeleiding. De hulp en ondersteuning is altijd maatwerk en gericht op de lange termijn. We voeren regie en zijn betrokken bij de inwoner. Er worden realistische doelen gesteld en we zijn ons bewust van de kosten. Goed is goed genoeg. Dit betekent dat we vooral kijken wat de inwoner nodig heeft om zoveel mogelijk zelfredzaam te zijn.

Alle inwoners moeten zich veilig voelen in hun woon- en leefomgeving. Wij zetten daarom in op het tijdig herkennen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Betrokkenen en hun omgeving weten waar ze terecht kunnen met hun signalen zodat huiselijk geweld en kindermishandeling zo snel mogelijk wordt gestopt en verder geweld duurzaam wordt voorkomen.

De transitie en transformatie van Wmo Beschermd Wonen vindt de komende jaren plaats. Dit betekent dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid zo veel mogelijk thuis in hun eigen gemeente wonen. Zij zijn hierbij zoveel mogelijk zelfredzaam en participeren naar vermogen. De zorg en ondersteuning die iemand nodig heeft, wordt in samenhang geboden en is herstel-

ondersteunend. Wanneer een inwoner (tijdelijk) niet zelfstandig kan wonen of het niet lukt om op eigen kracht te zorgen voor een dak boven het hoofd, zijn er voldoende passende (tijdelijke) opvangvarianten beschikbaar. De invulling wordt beschreven in de Lokale ontwikkelagenda Opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.

Doelen

Wat willen we bereiken?

- Het zoveel mogelijk faciliteren dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig thuis wonen.
- Om het toekomstig gebruik van de Wmo te beheersen wordt ingezet op een breed scala aan laagdrempelige (algemene) voorzieningen in de directe omgeving van de inwoners;
- Er is een effectieve aanpak om huiselijke geweld en kindermishandeling te voorkomen en duurzaam te stoppen;
- Er is een breed scala aan voorzieningen voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Uitvoering geven aan de lokale ontwikkelagenda Opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid.	2023 ev.		Een aantal activiteiten zijn reeds ingezet. Verder uitwerking volgt, doorloop in 2024.
2.	Samen met ketenpartners de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling evalueren en doorontwikkelen.	2023 ev.		Wordt regionaal opgepakt in de werkgroep Veiligheid In Afhankelijkheidsrelaties (VIA). Eerste aanzet daartoe gezet, vervolg in 2024.
3.	Stimuleren van het gebruik van (algemene) voorzieningen in de directe omgeving van de inwoner, bijvoorbeeld dagbesteding of huishoudelijke hulp en ontwikkelen	2023 ev.		Nieuw beleid is hiervoor in juli 2023 vastgesteld. Vervolgstappen worden hierop gezet doorloop in 2024.

	hiervoor nieuw beleid.			
4.	We ontwikkelen een masterplan voor de komende 10 jaar om aan de in Maashorst exponentieel groeiende groep kwetsbare ouderen passende zorg en welzijnsvoorzieningen te kunnen blijven bieden.	2023		De kaders zijn in september 2023 door de raad vastgesteld. Tevens is besloten voor de zomer van 2024 met nadere uitwerking te komen.

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

	Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
	Totaal					

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Wmo Begeleiding en Wmo Dagbesteding (PDF, 39.1 kB)	500							
Hulp bij Huishouden (Hbh) (PDF, 51.4 kB)	600			5		465		465
Wmo Regiotaxi (PDF, 43.0 kB)	166	50	74	43	81	43	81	43
(< € 50.000)								
Wmo Eigen Bijdrage	39		39		39		39	
Wmo Inloopfunctie GGZ		10		10		10		10
Wmo Maatschappelijke opvang	5		5		5		5	

Wmo Uitvoeringskosten Centrumregeling				45		40		40
Totaal taakveld	1.310	60	118	103	125	558	125	558

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Hulp bij Huishouden (Hbh) (PDF, 51.4 kB)		315		100		
(< € 50.000)						
Totaal taakveld		315		100		

Samenwerkingen

- Gemeenschappelijke regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant noordoost (Regiotaxi)
- Centrumregeling Wmo Brabant Noordoost-oost

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Sociaal domein - Maatwerkdienstverlening

Jeugdhulp

Het taakveld maatwerkdienstverlening Jeugdhulp bestaat uit 4 deeltaakvelden. Het gaat om gemeentelijke taken met betrekking op gebied van:

Jeugdhulp zonder verblijf

Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. De jongere verblijft thuis, in het eigen gezin, dus niet bij de aanbieder.

- Jeugdhulp Begeleiding
- Jeugdhulp Behandeling
- Jeugdhulp Dagbesteding
- Jeugdhulp zonder Verblijf Overig

Jeugdhulp met verblijf

Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. De jongere verblijft formeel niet thuis in het eigen gezin. Dit betekent dat het hier alleen om de verblijfsvormen gaat waarbij er sprake is van een overnachting. Ook verblijf in logeerhuizen, alleen tijdens weekenden of juist door de week, vallen onder jeugdhulp met verblijf.

- Jeugdhulp Pleegzorg
- Jeugdhulp Gezinsgericht
- Jeugdhulp met Verblijf Overig

Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ

Dit betreft jeugdhulp dat vanwege een crisissituatie verleend wordt thuis of bij een aanbieder, alle jeugdhulp die valt onder het Landelijk Transitiearrangement (LTA), en GGZ-behandeling.

- Jeugdhulp Behandeling GGZ zonder Verblijf
- Jeugdhulp Crisis/LTA/GGZ-verblijf
- Jeugdhulp Gesloten Plaatsing

Jeugdbescherming en Jeugdreclassering

Hiertoe behoren maatregelen gericht op de opvang en het verbeteren van de veiligheid van kinderen en jeugdigen.

- Jeugdbescherming
- Jeugdreclassering

Ontwikkelingen

Voor het jeugddomein is grip krijgen op de stijgende uitgaven van gespecialiseerde jeugdhulp belangrijk. Gemeente Maashorst gaat extra investeren op preventie en vroegsignalering om de zelfredzaamheid van onze inwoners en samenleving te behouden en te voorkomen dat inwoners ondersteuning nodig hebben of krijgen.

Opvoeden en opgroeien is niet altijd even makkelijk. Uitdagingen die horen bij het gewone opvoeden en opgroeien kunnen in de meeste gevallen opgevangen worden door de eigen draagkracht (normaliseren), het netwerk en een sterke sociale basis. Hierbij is het niet altijd nodig om gespecialiseerde hulp of ondersteuning in te zetten. In het taakveld 'toegang' is dit nader uitgewerkt.

In de gemeente Maashorst groeien kinderen en jongeren gezond, veilig en kansrijk op. Dat doen ze thuis, bij hun eigen ouders, waarbij zij zich ontwikkelen tot veerkrachtige (jong)volwassenen die naar vermogen actief meedoen in de samenleving. Ouders zijn daarvoor primair verantwoordelijk. Het kan zijn dat de ontwikkeling van een jeugdige hapert of zelfs vastloopt en in het voorliggend veld niet opgelost kan worden. De toegang beoordeelt samen met ouders en jeugdige of gespecialiseerde jeugdhulp noodzakelijk is en geeft zo nodig een beschikking af.

In de periode 2022 – 2028 wordt uitvoering gegeven aan de Landelijke Hervormingsagenda Jeugd. De Hervormingsagenda heeft als doel: verbeteren van kwaliteit en passende zorg voor kinderen en gezinnen en op lange termijn betaalbaar houden van het stelsel. Dit heeft onder andere gevolgen voor de reikwijdte en de omvang van de Jeugdwet. De hoofdlijnen zijn vastgesteld door het rijk en worden nu landelijk verder uitgewerkt.

Doelen

Wat willen we bereiken?

- De noodzakelijk gespecialiseerde jeugdhulp zo licht of zwaar en kort of lang als nodig waarbij de veiligheid van de jeugdige gewaarborgd wordt;
- Integrale inzet van de hulp en ondersteuning over de diverse gemeentelijke domeinen heen;
- We werken in driehoek van jeugdige/gezin, verwijzer en jeugdhulpaanbieder en kijken daarbij welke hulp het best past en in welke omvang.
- Er is voldoende en passende specialistische jeugdhulp voor jeugdige die dit nodig hebben. Daarbij zijn we kritisch op de reikwijdte van gespecialiseerde jeugdhulp om zo de meest kwetsbare jongeren te kunnen blijven helpen.
- Om beter grip te krijgen en te houden monitoren we de inzet en de uitgaven van de gespecialiseerde jeugdhulp.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Uitvoering geven aan de lokale vertaling van het Regionaal Uitvoeringsplan Jeugdhulp 2020 – 2023.	2023		Continu proces
2.	De landelijke Hervormingsagenda jeugd lokaal vertalen.	2022-2023		Hervormingsagenda is in juni 2023 landelijk vastgesteld. Er wordt een regionaal beleidsprogramma jeugd opgesteld.

				Het beleidsprogramma wordt begin 2024 ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Op basis van het regionale beleidsprogramma wordt nader bekeken wat we lokaal oppakken.
3.	Uitvoering geven aan de lokale vertaling van de landelijke hervormingsagenda jeugd	2024-2028		Zie hierboven onder punt 2 van de acties / activiteiten.

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

	Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
	Totaal					

Resultaat 1e financiële afwijkingenrapportage 2022 (x € 1.000)

Omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)								
Totaal taakveld								

Omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						
Totaal taakveld						

Samenwerkingen

- Centrumregeling Jeugdhulp Noordoost Brabant 2015

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente isn eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

Volksgezondheid heeft tot doel het bevorderen van het algehele gevoel van gezondheid en welbevinden bij onze inwoners. 'Gezondheid' is het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. De effecten van klimaatverandering spelen een steeds groter wordende rol op onze gezondheid en welbevinden.

In Nederland is gemiddeld bijna 6% van de ziektelast toe te schrijven aan milieufactoren. Lokaal kan dit flink variëren, zo tussen de 4 en 14%. Dit zijn factoren waarop individuele burgers weinig of geen invloed hebben. Daarmee is de leefomgeving ook een bepalende factor voor gezondheid, naast leefstijl van de individuele inwoner.

Een vaste partner hierin is de GGD-Hart voor Brabant; zij is verantwoordelijk voor de uitvoering van de WPG, Wet publieke gezondheid, waarvoor de gemeente opdrachtgever is. De basis van de WPG en daarmee de taak van de GGD is preventie. Preventie kan zich richten op individuele personen of groepen, maar ook op de omgeving zoals wijken en buurten. De GGD adviseert de gemeente daarom op de volgende terreinen:

Leefstijl incl. middelengebruik, zoals roken, alcohol en drugs => via de 5 programmalijnen van Guus-beweegt-je;

Inrichting omgeving m.b.t. groen, bewegen, hygiëne (afval, riolering, toezicht risico gebouwen, etc.) en milieu (geluid, licht, etc.) en binnenmilieu van openbare voorzieningen (zoals Frisse Scholen) => via de WPG-tool 'vlag van Brabant'.

Daar waar individueel maatwerk nodig is, wordt e.e.a. via het sociaal domein geregeld. Deze taken van de GGD, waaronder ook de uitvoering van JGZ-taken (Jeugdgezondheidszorg), vallen onder programma 6.

Om een gezonde en veilige leefomgeving te behouden, hebben we belangrijke taken ter bescherming van het milieu. Zoals de inzameling en verwerking van afval en afvalwater en de zorg voor de leefomgeving bij ruimtelijke ontwikkelingen.

We richten onze aandacht op het verminderen van de hoeveelheid afval(water) en het verbeteren van de kwaliteit van de afvalstromen. Naast wateroverlast en onderlast (droogte) heeft het ervaren van hittestress een groot effect op de gezondheid en een prettig leef- en woonklimaat. Met meer groen in de buurt kunnen we een bijdrage leveren aan de oplossing van grotere uitdagingen zoals klimaatverandering, hittestress, waterberging, biodiversiteit én gezondheid.

We streven naar energieneutraliteit in 2035 en dragen Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) uit naar ondernemers en passen dit zelf toe binnen onze eigen organisatie. In 2020 brachten wij als onderdeel van de Regio Noordoost Brabant een “bod” uit aan het Rijk. De Regionale Energiestrategie (RES) 1.0. geeft weer hoe wij gaan bijdragen aan de Rijksdoelstelling van 49% CO2 reductie. Om onze regionale afspraken in de RES na te komen, wordt op dit moment gewerkt aan een RES 2.0.

Taakvelden:

- Volksgezondheid
- Riolering
- Afval
- Milieubeheer
- Begraafplaatsen en crematoria

Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid - Volksgezondheid

Tot dit taakveld behoren maatregelen ter bescherming van de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen:

- het monitoren van de gezondheidssituatie
- uitvoering van preventieprogramma's, het vroegtijdige signaleren van specifieke stoornissen en gezondheidsbedreigende factoren
- uitvoering van programma's voor gezondheidsbevordering en maatregelen tegen bedreigingen van de gezondheid
- bestrijding van infectieziekten en aanbieden van vaccinaties
- het geven van voorlichting, advies en begeleiding
- het geven van prenatale voorlichting aan aanstaande ouders
- het bewaken van gezondheidsaspecten in bestuurlijke beslissingen
- het bevorderen van medisch milieukundige zorg
- het bevorderen van technische hygiëne zorg
- het bevorderen van psychosociale hulp bij rampen en ambulance
- het laten uitvoeren van het basistakenpakket jeugdgezondheidszorg

Ontwikkelingen

Ruimte en gezondheid zijn historisch met elkaar verbonden. Voorheen ging het meer om het bestrijden van infectieziekten en bevorderen van hygiëne. Tegenwoordig ligt het accent op het stimuleren van gezond gedrag via o.a. de ruimtelijke inrichting; een goed ingerichte leefomgeving kan ziektelast beperken en mensen in hun eigen kracht zetten.

We willen gezonde en vitale inwoners omdat een slechte of minder goede gezondheid negatieve gevolgen heeft voor onze inwoners en hun netwerk. Het heeft effect op de ontwikkeling, de zelfredzaamheid, (arbeids)participatie en het welbevinden van onze inwoners. Dit vermindert de kansen voor de toekomst. Vitale en gezonde inwoners kunnen meedoen, zijn zelfredzaam en doen minder beroep op professionals voor zorg en ondersteuning.

Gezondheid is meer dan 'niet ziek zijn'. Gezondheid gaat om quality of life, welzijn en het bevorderen van gezondheid. Dát draagt bij aan geluk, veerkracht, vitaliteit en productiviteit van inwoners en het functioneren van onze samenleving.

Samen met onze ketenpartners en in het bijzonder de GGD zetten we in op een gezonde leefstijl. Het bevorderen van gezondheid staat in al ons handelen voorop. Daarbij hebben we aandacht voor sociaaleconomische gezondheidsverschillen en richten we ons op de kwetsbaren in onze samenleving. Dit betekent een brede aanpak van bewegen en gezond gewicht, mentale weerbaarheid en aandacht voor middelengebruik (roken, alcohol- en drugsgebruik) en verslavingen (gokken en gaming). We werken wijkgericht, in de directe omgeving van de inwoners, We leggen de verbinding tussen medisch en sociaal domein en werken samen aan maatschappelijke opgaven.

Doelen

Wat willen we bereiken?

- We willen gezonde en vitale inwoners.
- Er zijn goede gezondheidspreventieprogramma ontwikkeld.
- In Maashorst zijn leefstijlcoaches actief.
- Optimale dekking van AED's is gerealiseerd.
- Vrijwilligersorganisaties worden ondersteund voor reanimatietrainingen.

Wat gaan we daarvoor doen?

De beste manier van zorg verlenen, is het voorkomen van zorg voor zowel jeugd als volwassenen. We zetten daarom extra in op preventie en op samenwerking tussen partijen. De GGD neemt deel aan de wijkteams van de pilotwijken van het Netwerk van Voorzieningen (pilot van 2 jaar).

De consultatiebureau-taken willen we lokaal kunnen blijven aanbieden in alle kernen, om het huidige hoge niveau van vaccinatie (97,5%) te behouden. SOA - bestrijding en reizigersvaccinaties willen we vanuit de eigen gemeente kunnen blijven aanbieden, zodat onze inwoners hiervoor geen reiskosten hoeven te maken.

Door de samenwerking van partijen rondom het werkterrein van Bernhoven (medische 1ste en 2de lijn, huisartsen, paramedici en zorgverzekeraars) onder leiding van Synchron zetten we effectief in op preventie, ter voorkoming van zorg, en sturen we op versnelling van normalisatie e/o stabilisatie van casuïstiek om 'thuis blijven wonen' mogelijk te maken. We geven uitvoering aan het plan Vitale Arbeidsmarkt, met inzet van de landelijke middelen preventie akkoorden, in samenwerking met de HLO.

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Ontwikkelen van	2023		Er is nieuw

Gezondheid- GGD basistaken (K)	30							
Totaal taakveld	92							

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
GALA Gezondheid (PDF, 41.1 kB)	358	358				
(< € 50.000)						
Totaal taakveld	358	358				

Samenwerkingen

- GGD Hart voor Brabant
- Regionale Ambulance Voorziening Brabant Noord

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Via www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente zijn eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid - Riolering

Uit het oogpunt van volksgezondheid en veiligheid zorgen wij voor de afvoer van stedelijk afvalwater en afvloeiend hemelwater en voor het grondwater. Als gemeente zijn wij verantwoordelijk voor:

- inzameling en transport van huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater
- inzameling, transport en verwerking van hemelwater
- voorkomen van grondwaterproblemen, onder meer door afvoer van overtollig grondwater
- bestrijding van verontreiniging van oppervlaktewater
- de baten van riool- en waterzorgheffing voor niet-woningen en voor woningen
- de kosten en invordering van de riool- en waterzorgheffing

In het Programma Omgevingswet Water & Riolering (POW&R) staat omschreven hoe we invulling geven aan de plicht die we hebben voor het zorgen voor het riool en de taken voor water.

Ontwikkelingen

Het klimaat verandert. Met als gevolg meer hitte, droogte en wateroverlast. In 2020 hebben we gekeken op welke plekken onze (woon)omgeving kwetsbaar is voor extreem weer. De uitkomsten gebruiken we bij overleggen met de omgeving en belanghebbenden, in onze gemeente en in de regio. De klimaatmonitor as50+ is daarbij een hulpmiddel om de kwetsbare plekken in kaart te brengen

Doelen

Wat willen we bereiken?

We kijken samen waar het nodig is maatregelen te treffen in het buitengebied

In het buitengebied ligt een ander soort riool dan in de gebouwde omgeving. Het vuile water wordt hier via pompen naar het riool in centrum geduwd. Er is in deze buizen geen ruimte om ook regenwater te verpompen. Daarom is het verboden regenwater aan te sluiten op dit riool. We weten door onderzoek in welke gebieden er nog verboden regenwater aansluitingen zitten. Deze verbindingen willen we afsluiten.

Wat gaan we ervoor doen?

Waar in het buitengebied nog regenwataansluitingen zijn op het riool, gaan we op bezoek

We gaan het gesprek aan met de bewoners en leggen uit waarom het belangrijk is het regenwater op eigen grond op te vangen. Als de verbinding van het regenwater niet wordt afgesloten, kan een boete worden opgelegd.

Wat gaan we ervoor doen?

Rioolheffing anders berekenen

Water wordt steeds kostbaarder. Verspilling willen we zo veel mogelijk tegengaan. We willen dat inwoners bewuster omgaan met hun watergebruik. Met een eerlijke toedeling naar waterverbruik en maatregelen voor opvang van hemelwater.

We gaan in 2024 de rioolheffing op een andere manier berekenen. Daardoor gaan veel inwoners vanaf 1 januari 2024 een ander bedrag betalen voor de riool- en waterzorgheffing. Een gedeelte van het bedrag wordt berekend aan de hand van de hoeveelheid leidingwater die wordt gebruikt, het andere deel bestaat uit een vast bedrag voor het eigendom van een woning of pand. Sommige inwoners gaan hierdoor een hoger bedrag betalen. Voor anderen verandert er nauwelijks iets, of zij gaan een lager bedrag aan heffing betalen.

Wat willen we bereiken?

We kijken samen waar het nodig is maatregelen te treffen in het stedelijk gebied

We kijken samen waar het nodig is om maatregelen te treffen. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat maatregelen nut hebben en betaalbaar zijn. Het belangrijkste punt in hoe we omgaan met regenwater (hemelwaterbeleid), is dat we 'water neutraal' ontwikkelen. Dit betekent dat er voor elke extra vierkante meter aan daken, tegels en inritten (verhard oppervlak) berging moet worden aangelegd. De berging moet minimaal 60 mm water (60 liter) per vierkante meter verhard oppervlak aan inhoud hebben.

Vanuit deze berging moet het water in de bodem weg kunnen zakken.

Het regenwater niet meer direct naar het riool te laten stromen werkt goed om de gevolgen van klimaatverandering te verminderen. We bedoelen hier de regen die op onze daken en inritten valt, maar ook op de wegen en voetpaden. We leggen projecten aan om het regenwater te verzamelen, te bergen en in de bodem te laten zakken. Of als dit niet snel genoeg lukt, dit water naar een plek te laten stromen waar het geen overlast geeft.

Wat gaan we ervoor doen?

Maatregelen vallen samen met andere werkzaamheden in een straat of wijk. Zo is al het werk in één keer klaar.

In 2023 zijn bij rioolprojecten al nieuwe technieken gebruikt. Een project is duurzaam uitgevoerd door alleen elektrische machines te gebruiken. Bij twee andere projecten is geen tweede rioolbuis speciaal voor het regenwater gelegd, maar stroomt het water naar de fundering onder de weg. Het water kan vanuit deze laag de bodem in zakken. We controleren hoe het systeem werkt en blijft werken in de komende jaren. Deze techniek is een goede oplossing om de gevolgen van hevige neerslag te verminderen en de kosten beperkt houden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Uitvoering geven aan vastgestelde POW&R+2022-2024.	2022-2024		Operationele zaken lopen volgens planning.
2.	Verbeteringsmaatregel i.k.v. natuurlijk waterafvoer ter voorkoming van wateroverlast: groenen infiltratievoorzieningen.	2022-2023		Project is afgerond
3.	Verbeteringsmaatregel voor afkoppelambitie 50% bij het meeliften van projecten.	2022-2024		De afkoppelambitie 50% uit het VGRP is vertaald in een programma verbetermaatregelen hemelwater. Uit dit programma zijn:

				<p>1. afgerond: Marktstraat, Oudedijk, Land van Ravensteinstraat, Rechtestraat, Vijfhuis - Morel, Oude Maasstraat, Bitswijk, Jochem de Wildstraat en Hoenderbosplein; 2. In voorbereiding: Violierstraat en Bloemenwijk fase 3. Bloemenwijk fase 2 staat gepland om in 2024 - 2025 voor te bereiden en aan te leggen. Waar mogelijk worden inwoners geactiveerd en gestimuleerd om verhard oppervlak op hun eigen perceel af te koppelen</p>
4.	Relinen stamriool.	2022- 2023	●	Voorbereiding loopt, uitvoering volgt in 2024.
5.	Vervanging installaties gemalen en randvoorzieningen.	2022- 2023	●	Voorbereiding loopt, uitvoering volgt in 2023-2024.
7.	Persleiding Verlengde Noordlaan.	2022- 2023	●	Aanleg niet nodig, project stopgezet

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
vrachtwagen voor riolering (dekking uit reserve	200	0	0	0	0
Totaal	200	0	0	0	0

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Areaal en GWW	80	80						

index t.b.v. Druk- en Vrijvervalriolering (PDF, 219.1 kB)								
Hoevenseveld, subsidie en klimaatadaptieve maatregelen stijgen beide met € 100.000 (PDF, 218.1 kB)		0		0		0		0
(< € 50.000)								
Rendabele producten (correctie)	32							
Totaal taakveld	112	80						

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						
Totaal taakveld						

Samenwerkingen

- Gebiedsproces waterthema's Waterschap Aa en Maas

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente zijn eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid - Afval

Tot dit taakveld behoren het inzamelen en laten verwerken c.q. recyclen van huishoudelijk afval, en het heffen van afvalstoffenheffing voor deze dienstverlening.

Ontwikkelingen

De wereld is in beweging. De wereldbevolking neemt toe en ook onze welvaart groeit. Voor onze materiële behoeften en de technologische ontwikkelingen doen we een steeds groter beroep op grondstoffen en materialen. Meer dan de planeet bieden kan. Er ontstaan milieuproblemen, en geopolitieke ontwikkelingen (oorlog in Oekraïne), en wereldwijde gezondheidsbedreigingen (corona) laten onze kwetsbaarheid zien door onze afhankelijkheid van grondstoffen uit andere landen. Het dwingt ons tot actie. We moeten slimmer en efficiënter omgaan met grondstoffen en materialen: de transitie naar een circulaire economie helpt hierin.

Daarom werkt de rijksoverheid samen met het bedrijfsleven, kennisinstututen etc. om zuiniger en slimmer met grondstoffen om te gaan. Het doel: Nederland volledig circulair in 2050. Hoe dit te bereiken? Door producten beter te ontwerpen en produceren; afzien van producten, deze te delen of efficiënter te maken; het langer en intensiever gebruiken van producten door hergebruik en reparatie; het tegengaan van verlies door de kringloop te sluiten en materialen te recyclen en niet hernieuwbare grondstoffen of grondstoffen met een grote milieudruk vervangen door hernieuwbare grondstoffen, secundaire grondstoffen of andere primaire meer algemeen beschikbare grondstoffen met minder milieudruk.

In 2017 is het grondstoffenakkoord gesloten tussen diverse partijen uit de overheid, het bedrijfsleven, etc. en zijn in 2018 transitieagenda's opgesteld rondom vijf prioritaire grondstofketens/sectoren: Kunststoffen, Consumptiegoederen, Bouw, Biomassa & Voedsel en de Maakindustrie. Sinds 2019 wordt jaarlijks het Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie gepubliceerd, waarin wordt aangegeven welke acties worden uitgevoerd om de transitie naar een circulaire economie te realiseren.

Voor de gemeenten betekent dit het meer, maar ook beter (kwalitatief) scheiden van huishoudelijk afval, het zelf ook toepassen van secundaire grondstoffen en voorkomen van afval om zo een bijdrage te kunnen leveren aan de gewenste transitie richting een circulaire economie.

Doelen

Wat willen we bereiken?

In 2023 is het afvalbeleid met ambities en een aanpak voor de nieuwe gemeente Maashorst vastgesteld en uitgewerkt in een meerjarig uitvoeringsprogramma. Bewustwording, afvalscheiding, circulair en recycling zijn daarbij kernbegrippen. We spelen in op innovatieve technieken van afvalverwerking en circulaire economie en hanteren daarbij een aanvaardbaar tarief voor afvalinzameling, waarbij sprake is van transparantie in de tariefopbouw en zoveel als mogelijk toepassing wordt gegeven aan het uitgangspunt dat de vervuiler betaald.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig

gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Vaststellen nieuw afvalbeleid, inclusief ambities, geharmoniseerde afvalinzameling en meerjarig uitvoeringsprogramma.	2022/2023		Vastgesteld juni 2023.
2.	Contracteren inzamelen en verwerken/recyclen diverse afvalstromen, beheer en inkoop inzamelmiddelen	2023		Voorbereiding inkoopstrategie is gestart, inkoopprocedure en gunning zal in 2024 plaatsvinden.

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
Totaal					

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)								
Totaal taakveld								

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< €						

50.000)						
Totaal taakveld						

Samenwerkingen

- BOVUS

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) lezen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid - Milieubeheer

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken ter bescherming van het milieu en het realiseren van een duurzame leefomgeving. Hieronder valt o.a.:

- (kwalitatieve) bescherming en sanering van de bodem;
- bescherming van de atmosfeer;
- beheersing van geluidhinder;
- bescherming tegen straling;
- verplaatsing van milieuhinderlijke bedrijven;
- ongediertebestrijding;
- Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN);
- treffen van maatregelen om de effecten van klimaatverandering te beperken (klimaatadaptatie);
- werken volgens de principes van de circulaire economie;
- uitvoering schone lucht akkoord;
- regie voeren op de uitvoering van de energietransitie.

We houden toezicht op bedrijfsactiviteiten en zorgen voor de inzameling van afval en afvalwater. Ook bij ruimtelijke ontwikkelingen krijgt milieu veel aandacht (geluid, luchtkwaliteit, volksgezondheid i.r.t veehouderijen, bodemkwaliteit, externe veiligheid (bv. transport en opslag gevaarlijke stoffen, straling door hoogspanningsmasten).

Ontwikkelingen

Eind 2015 is binnen de gemeente Uden de Duurzaamheidsagenda 2015-2020 vastgesteld. Vanwege de samenvoeging met Landerd, tot de nieuwe gemeente Maashorst, was de looptijd van de agenda verlengd tot 2022. Ook de gemeente Landerd heeft de afgelopen jaren gewerkt met een duurzaamheidsagenda. De looptijd van deze agenda was gelijk aan die van de gemeente Uden. In 2022 is de gemeente Maashorst gestart om invulling te geven aan een nieuwe duurzaamheidsagenda die in 2023 aan de raad wordt voorgelegd.

De duurzaamheidsagenda 2023-2050 zal betrekking hebben op de thema's die genoemd zijn in de agenda's van de voormalige gemeenten, maar krijgt daarbij wel een eigentijdse "inkleuring".

De internationale Sustainable Development Goals (SDGs) en het Nationaal Klimaatakkoord vormen minimaal de uitgangspunten voor het duurzaamheidsprogramma. Woningen en bedrijven zullen van een andere vorm van energie moeten worden voorzien en we zullen de benodigde energie zelf binnen onze gemeentegrenzen moeten produceren. Hierdoor kan het landschap veranderen. Tevens ontstaan er kansen om deze opgave te combineren met andere opgaven zoals klimaatadaptatie, vrijkomende agrarische gebouwen, herstructurering van woonwijken en bedrijfsterreinen.

Een belangrijk aandachtspunt hierbij is hoe we de participatie door inwoners bij de ontwikkeling van nieuwe duurzame energieproductie vorm en invulling geven.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) wordt steeds belangrijker voor bedrijven, omdat opdrachtgevers hier steeds hogere eisen aan stellen. Ook 'het bedrijf' gemeente wil hieraan invulling geven en een goed voorbeeld zijn.

Doordat de gevolgen van klimaatverandering een steeds grotere invloed krijgen op het dagelijks leven, willen we maatregelen treffen om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken.

De invoering van de Omgevingswet in 2023 zal een grote impact hebben op de werkwijze, omdat alle nu nog separate milieuwetgeving daar één plek krijgt. In de Omgevingswet krijgen 'volksgezondheid' 'klimaat' en 'milieu' een prominentere rol bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Doelen

Wat willen we bereiken?

- vaststellen van een nieuwe duurzaamheidsagenda 2023-2050;
  - energieneutraal zijn in 2035 voor de gebouwde omgeving; alle in de gemeente Maashorst verbruikte energie wordt duurzaam binnen het grondgebied van de gemeente Maashorst geproduceerd;
  - de principes van MVO toepassen binnen de gemeentelijke organisatie en de daaraan gelieerde instellingen;
  - het belang en de principes van MVO uitdragen naar de bedrijven binnen de gemeente Maashorst;
  - het deelauto concept verder uitbouwen en ook de inwoners daarin faciliteren;
  - een samenhangend beleid betreffende klimaatadaptatie;
  - bevorderen van Fairtrade;
  - een veilige en gezonde kwaliteit van de leefomgeving.
-

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Opstellen van een warmtetransitie plan (TVW) met wijkplannen.	2021 e.v.		Naast dat in 2022 de Transitie Visie Warmte (TVW) is vastgesteld is er in 2023 op basis van de TVW een uitvoeringsplan gemaakt.
2.	Opstellen van beleid en uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie.	2021-2023.		Na het vaststellen van de duurzame doelen agenda voor klimaatadaptatie werken we in 2024 door aan een beleids- en uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie.
3.	Faciliteren van initiatieven op het gebied van Fairtrade.	jaarlijks		Het faciliteren van Fairtrade initiatieven wordt mee genomen in het inkoopbeleid op basis van Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI),
4.	Opstellen plan van aanpak energiebesparing (1% per jaar).	2021-2022		Naast het Uitvoeringsplan Verduurzaming Gebouwde Omgeving is in 2023 ook een Energiebesparingsplan opgeleverd waarin het Nationaal Isolatieprogramma (NIP) wordt uitgewerkt.
5.	Uitvoeren stimuleringsaanpak voor meer zonnepanelen op daken.	2020 e.v.		Een specifieke stimuleringscampagne voor zonnepanelen is uitgevoerd. Via ons energieloket en eigen

				media wordt informatie over zonnepalen verstrekt.
6.	Uitvoering geven aan beleid grootschalig zon- en windenergie op land.	2021 e.v.	●	In 2023 zijn we gestart met de tender grootschalige opwek volgens de kaders van het beleid Grootschalige opwek zon en windenergie en het Addendum Sociaal-maatschappelijke voorwaarden voor grootschalige opwekking zonne- en windenergie Maashorst.
7.	Opstellen Duurzaamheidsagenda 2023 – 2050.	2022 e.v.	●	Introductie Duurzame doelen agenda en doelen agenda voor Klimaatadaptatie & Biodiversiteit zijn in 2023 gerealiseerd.
8.	Duurzaamheidsmonitor gemeente Maashorst	2022 e.v.	●	In navolging met het aansluiten van de gemeente Maashorst als Global Goals gemeente is in 2023 een duurzaamheidsmonitor op basis van de SDGS opgeleverd.

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
Werkbudget landbouw-transitie Graspeel		100	100	100	100
Transitiemanager		111	111	111	111
Haalbaarheid Energiebedrijf		25			
Opstellen duurzaamheidsagenda		30	30	30	30
Haalbaarheidsonderzoek warmtenetten		50	50	50	50
Ondersteuning 2 lokale		80	80	80	80

	initiatieven zonneparken					
	Duurzaamheid communicatie			40	40	40
	Duurzaamheid energieloket Brabant woont slim			60	60	60
	Duurzaamheid klimaatadaptatie			60	60	60
	Duurzaamheid schone mobiele werktuigen SLA-pilot		150			
	Duurzaam Transitie Warmte bebouwd gebied			125	65	65
	Energieaanbod		45	45	45	45
	Onderzoek energieneutraal gemeentelijk vastgoed		60	60		
	Totaal		651	761	641	641

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Kosten opvang zwerfdieren (PDF, 223.2 kB)		50						
(< € 50.000)								
SISA Geluidsanering	44	44						
Totaal taakveld	44	94						

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						
Bijdrage provincie voor energiebesparende maatregelen	40					
Totaal taakveld	40					

Samenwerkingen

■

Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)

- Commissie Overleg en Voorlichting Milieuhygiëne vliegbasis Volkel (COVM)

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid - Begraafplaatsen en crematoria

Tot dit taakveld behoren gemeentelijke taken op het terrein van :

- lijkbezorging: begraafplaatsen en crematoria;
- lijkschouw (het vaststellen dat de betrokkene is overleden);
- baten begraafplaatsrechten;
- baten afkoopsommen grafrechten.

Ontwikkelingen

We zien de laatste jaren dat het begraven op traditionele begraafplaatsen afneemt. De vraag naar crematoria en natuurbegraafplaatsen neemt toe. Door het lagere aantal traditionele begrafenissen, komt de gewenste kostendekkendheid van de gemeentelijke begraafplaats steeds meer onder druk. In kader van de gemeentelijke samenvoeging tot de nieuwe gemeente Maashorst vindt er een harmonisatie van het beleid plaats. Ook worden de legesverordeningen op elkaar afgestemd. In dat kader vindt er kostendekkendheidsonderzoek plaats.

Doelen

Wat willen we bereiken?

Ons streven is om een goed verzorgde laatste rustplaats te behouden, zowel op inrichtingsniveau als beheerniveau, waarbij het uitgangspunt is dat er sprake is van kostendekkendheid. Naast alertheid op efficiëntie, wordt ook onderzocht om aanpassingen op de begraafplaatsen door te voeren die beter aan sluiten op de huidige tendensen in het uitvaartwezen. Hiertoe ligt voor 2023 een eerste voorstel.

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						
Totaal taakveld						

Samenwerkingen

-

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Dit programma omvat de ruimtelijke beleidsontwikkeling. Hierbij moet worden gedacht aan ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen en beleidsontwikkeling op het gebied van wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing. Daarnaast maken ook de grondexploitatie, de voorbereiding op de nieuwe Omgevingswet en vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) deel uit van dit programma.

Taakvelden:

- Ruimtelijke ordening
- Wonen en bouwen
- Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing - Ruimtelijke ordening

Dit taakveld heeft betrekking op de implementatie van de Omgevingswet, die naar verwachting op 1 januari 2023 in werking treedt, gebiedsontwikkelingen en nutsvoorzieningen. De Omgevingswet vervangt diverse wetten en zorgt voor een integrale én gebiedsgerichte benadering, waarbij de leefomgeving centraal staat.

Bij gebiedsontwikkeling gaat het om het verbinden van functies, disciplines, partijen, belangen en geldstromen, met het oog op de (her)ontwikkeling van een gebied. Het gaat daarbij niet om één specifiek omgevingsaspect, maar om verschillende aspecten die in samenhang, integraal tegen elkaar afgewogen worden. Het uiteindelijke resultaat moet voldoen aan een goede ruimtelijke ordening.

Ontwikkelingen

De invoering van de Omgevingswet heeft een grote impact op de wijze waarop ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving vorm krijgen. De Omgevingswet gaat uit van uitnodigingsplanologie, waarbij initiatieven niet op voorhand worden uitgesloten. De gemeente geeft op hoofdlijnen aan waar ruimtelijk veranderingen gewenst zijn en waar niet. Hiermee worden omgevingswaarden voor de langere termijn beschermd. De gemeente nodigt burgers en ondernemers uit met initiatieven te komen en stelt zich daarbij faciliterend op. Hierbij maakt de gemeente gebruik van verschillende omgevings-instrumenten, zoals de omgevingsvisie, het omgevingsplan, vergunningverlening en toezicht en handhaving. Aspecten van de leefomgeving, zoals gezondheid, duurzaamheid, klimaatadaptatie, natuur, wonen en werken worden integraal in beschouwing genomen. Afwegingen tussen deze aspecten zijn gericht op het verbeteren van de omgevingskwaliteit. Participatie en de omgevingsdialog maken deel uit van het proces om tot afwegingen te komen.

In iedere kern werken we de komende jaren aan woningbouwplannen, zowel op inbreidings- transformatie als op uitbreidingslocaties. Deze plannen worden de komende jaren (verder) in ontwikkeling gebracht. De gemeente Maashorst onderkent de noodzaak van adequate huisvesting van arbeidsmigranten. We harmoniseren het beleid met betrekking tot de huisvesting van arbeidsmigranten.

Doelen

Wat willen we bereiken?

De Omgevingswet kent verschillende instrumenten. Deze moeten worden uitgewerkt en geïmplementeerd. Een deel van deze instrumenten treden in werking op het moment dat de Omgevingswet van kracht wordt, andere instrumenten kunnen later (uiterlijk eind 2029) ingevoerd worden. De Vergunningverlening, Toezicht en handhavinginstrumenten dienen bij de invoering van de Omgevingswet gereed te zijn. Waar nodig wordt in een omgevingstafel overleg gevoerd met de initiatiefnemer en/of ketenpartners. Tevens is het gemeentelijk informatiesysteem aangesloten op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Om de dienstverlening bij het in werking treden van de Omgevingswet minstens op het huidige kwaliteitsniveau te behouden worden complexe juridische regels in DSO middels toepasbare regels beschikbaar gesteld. Hiermee kunnen initiatiefnemers onder andere checken of ze een vergunning voor een bepaalde activiteit nodig hebben en kunnen ze de vergunning ook indienen.

Voor de nieuwe gemeente Maashorst is het van belang om vanuit een visie aan verbeteringen in de leefomgeving te kunnen werken. Daarom wordt voorrang gegeven aan de omgevingsvisie. Deze wordt nog in 2023 opgesteld. Het eerste omgevingsplan, waarin ook beleid wordt opgenomen dat vanwege de herindeling aangepast moet worden, is eind 2024 gereed.

Om te kunnen werken conform de Omgevingswet zijn vooral een integrale benadering van de leefomgeving en interne en externe samenwerking nodig. Onder de noemer omgevingswerken wordt dit onder de aandacht van de medewerkers gebracht.

Naast invoering van de Omgevingswet wordt op hetzelfde moment ook de Wet kwaliteitsborging bouwen (Wkb) ingevoerd.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	<p>Implementatie van de Omgevingswet. (uitgaande van in werking treding op 1 jan 2023)</p> <p>Enkele belangrijke resultaten zijn:</p> <p>a. Vergunningverlening uitvoeren conform de Omgevingswet. Waar nodig bijsturen.</p> <p>b. Omgevingsvisie gebruiken als leidraad voor de inrichting van de fysieke leefomgeving</p> <p>c. opstellen eerste versie omgevingsplan;</p> <p>d. geleidelijk verbeteren van de dienstverlening</p> <p>e. verder invoeren van omgevingswerken (Anders werken) door medewerkers</p>	2019-2023		<p>In de eerste helft van 2023 is de concept-omgevingsvisie afgerond. De ontwerp-omgevingsvisie is in augustus 2023 officieel ter inzage gelegd. Voor het omgevingsplan werken we aan een tijdelijk omgevingsplan en het geraamte voor een nieuw omgevingsplan. Het definitief en compleet maken van het omgevingsplan moet in 2032 klaar zijn. In juli 2023 zijn we begonnen met de Intaketafel voor ruimtelijke initiatieven. Dit is de enige en centrale plek waar initiatieven worden ingediend en beoordeeld. We gebruiken het derde en vierde kwartaal van 2023 te oefenen en te leren. Eind 2023 moet dit proces helemaal staan. Voor vergunningverlening is technisch en procesmatig alles in orde gemaakt om vanaf januari 2024 technisch vergunningen te kunnen verlenen. Het anders werken krijgt</p>

				vooral in de praktijk vorm, onder andere door te werken met de Intaketafel.
2.	Optimaliseren en versoepelen werkproces rondom verbouwingen	2023		Zie toelichting activiteit 1
3.	Planologische procedure leeuweriksweg in 2022, naar verwachting onherroepelijk bestemmingsplan in 2023 (afhankelijk van beroepsprocedure).	2021/2023		Vaststelling bestemmingsplan is tot nader orde uitgesteld in verband met verdiepend bodemonderzoek.
4.	Gronden in plangebied De Ruiter worden geschikt gemaakt voor realisatie van woningen. Bestemmingplan vastgesteld.	2021-2023		De gronden zijn bouwrijp en de bouw van een deel van de woningen is gestart. De verkopen lopen prima
5.	Park Maashorst (kamer 4): uitkomst marktuitvraag projectbouwdeel bekend. Naar verwachting onherroepelijk bestemmingsplan in 2023 (afhankelijk van beroepsprocedure).	2022-2023		Marktuitvraag projectdeel is in voorbereiding. Ontwerp bestemmingplan eind december ter inzage. Naar verwachting zal er in 2024 een onherroepelijk bestemmingsplan zijn (afhankelijk van beroepsprocedure).
6.	Transformatie van het gebied Kastanjeweg-Oost naar een stedelijk woonmilieu, met een grote diversiteit aan woningen en woonvormen, waarbij er aandacht is voor de opgaven van de toekomst.	2021 e.v.		De transformatie opgave is/wordt langs diverse lijnen opgepakt. Onderdeel is het opstellen van een ontwikkelingsperspectief, dat wordt voorgelegd aan de raad.
7.	Eind 2022 onherroepelijk bestemmingsplan Centrumgebied Uden-zuid	2022-2023		Bestemmingsplan is onherroepelijk. Start bouw 2024.

	(Sesterpark), bouwrijp maken (2023) en start bouw (2023).			
8.	Vorbereidingen planologische procedure Eikenheuvel (wijziging Omgevingsplan).	2020-2023		De voorbereidingen lopen parallel met de uitwerking in verkavelings- en inrichtingsplan. Dit wordt binnenkort gestart Q4. Aangezien de Omgevingswet is vastgesteld zal het enige tijd duren voordat het Omgevingsplan in procedure kan.
9.	Harmonisering beleid huisvesting arbeidsmigranten.	2022-2024		Samenvoeging in feb. 2023 vastgesteld in raad en gepubliceerd. Evaluatie en actualisatie vindt plaats vanaf Q1 2024.
10.	Concrete invulling Kerkstraat-Oost Zeeland.	2022-2024		Bouwrijp maken in 2023. Woonrijp maken in 2024. Q4 2023 wordt gestart met bouw 30 sociale appartementen Mooiland. Er is gestart met bouw 12 koopappartementen. In Q4 worden gronden voor 5 patiowoningen en 7 rijwoningen in de verkoop gezet.
11.	Afronden procedure Reek-Zuid woon/werk locatie.	2022-2023		Bestemmingsplan is vastgesteld in juli 2023. Er is 1 beroepsschrift ingediend tegen het bestemmingsplan.
12.	Afronden procedure Repelakker III Zeeland.	2022 e.v.		Gebiedsvisie 28-9-23 ter vaststelling in de gemeenteraad, bestemmingsplanprocedure (start) gepland voor eind 2023.
13.	Starten ruimtelijke procedure Akkerwinde III Schaijk.	2022-2023		Bestemmingsplanprocedure (start) gepland voor eind 2023.
14.	Planologische verkenning uitvoeren voor vrijkomende gemeentelijk vastgoed.	2023/2024		Betreft met name het oude gemeentehuis in Zeeland, Garf en voormalige gemeentewerf in Schaijk. Voor Zeeland wordt in Q4

Agroproeftuin De Peel (Vitaal platteland)								
Volkseweg		9						
Totaal taakveld	40	49	40	40	40	40	40	40

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Bijdragen tbv Reserve Landschapsinvesteringsregeling (LIR) (PDF, 216.1 kB)	106	106				
Repelakker III (PDF, 216.2 kB)	280	280				
(< € 50.000)						
Totaal taakveld	386	386				

Samenwerkingen

-

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Via www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst opgenomen en te raadplegen.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) vinden.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente zijn eveneens opgenomen en vindt u [hier](#).

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing - Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Dit taakveld heeft betrekking op de grondexploitatie (niet bedrijventerreinen). Bij de grondexploitatie (afgekort grex) gaat het om grond die zich in een transformatieproces bevindt. Hierbij stellen we een begroting op om grondkosten en grondopbrengsten van een ruimtelijk ontwikkelingsplan in beeld te brengen.

Ontwikkelingen

Het Grondbedrijf Maashorst heeft naar verwachting per 2023 voor niet-bedrijventerreinen 9 grondexploitaties die zich in het transformatieproces bevinden (lopende grondexploitaties). Voor lopende grondexploitaties is het belangrijk de effecten van de Omgevingswet goed te volgen. De Omgevingswet heeft namelijk invloed op de aanpak van de gemeente bij initiatieven van derden, en ook op het wel of niet aankopen van nieuwe ontwikkellocaties. Hierbij zal de rol van de gemeente steeds meer faciliterend worden en grijpen we alleen in als de gewenste ontwikkelingen niet of onvoldoende van de grond komen.

Daarnaast zullen de steeds strengere duurzaamheidseisen, het stikstofbeleid van de overheid en de grote hoeveelheid claims op beschikbare grond ook hun impact hebben op de grondexploitaties de komende jaren.

Doelen

Wat willen we bereiken?

Voor de gronden in het bezit van de gemeente Maashorst, zie de paragraaf Grondbeleid. De Omgevingswet is van invloed op de gemeentelijke aanpak van initiatieven van derden en het grondbeleid. Onze rol is steeds meer faciliterend. We grijpen alleen in als de gewenste ontwikkelingen niet of onvoldoende van de grond komen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Planologische procedure Leeuweriksweg in 2022, naar verwachting onherroepelijk bestemmingsplan in 2023 (afhankelijk van beroepsprocedure)	2022-2023		Vaststelling bestemmingsplan is tot nader orde uitgesteld in verband met verdiepend bodemonderzoek.
2.	Voorbereidingen planologische procedure Eikenheuvel	2022-2023		De voorbereidingen lopen parallel met de uitwerking in verkavelings- en inrichtingsplan. Dit wordt

	(wijziging Omgevingsplan).			binnenkort gestart Q4. Aangezien de Omgevingswet is vastgesteld zal het enige tijd duren voordat het Omgevingsplan in procedure kan.
3.	Eind 2022 onherroepelijk bestemmingsplan Centrumgebied Uden-zuid (Sesterpark), bouwrijp maken (2023) en start bouw (2023).	2022-2023		Bestemmingsplan is onherroepelijk. Start bouw 2024.
4.	Gronden in plangebied De ruiter worden geschikt gemaakt voor realisatie van woningen. Bestemmingsplan vastgesteld.	2022-2023		De gronden zijn bouwrijp en de bouw van een deel van de woningen is gestart. De verkopen lopen prima.
6.	Starten ruimtelijke procedure Akkerwinde III Schaijk.	2022-2023		Gebiedsvisie 28-9-23 ter vaststelling in de gemeenteraad, bestemmingsplanprocedure (start) gepland voor eind 2023
7.	Concrete invulling Kerkstraat-Oost Zeeland.	2022-2024		Bouwrijp maken in 2023. Woonrijp maken in 2024. Q4 2023 wordt gestart met bouw 30 sociale appartementen Mooiland. Er is gestart met bouw 12 koopappartementen. In Q4 worden gronden voor 5 patiowoningen en 7 rijwoningen in de verkoop gezet.
8.	Afronden procedure Reek-Zuid woon/werk locatie.	2022-2023		Bestemmingsplan is vastgesteld in juli 2023. Er is 1 beroepsschrift ingediend tegen het bestemmingsplan.
9.	Afronden procedure Repelakker III Zeeland.	2022 e.v.		Gebiedsvisie 28-9-23 ter vaststelling in de gemeenteraad, bestemmingsplanprocedure (start) gepland voor eind 2023

10.	Park Maashorst (kamer 4): uitkomst marktuitvraag projectbouwdeel bekend. Naar verwachting onherroepelijk bestemmingsplan in 2023 (afhankelijk van beroepsprocedure).	2022-2023		Marktuitvraag projectdeel is in voorbereiding. Ontwerp bestemming eind december ter inzage. Naar verwachting zal er in 2024 een onherroepelijk bestemmingsplan zijn (afhankelijk van beroepsprocedure).
-----	--	-----------	--	---

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
Strategische grondaankoop budget	3.000	14	27	27	27
Totaal	3.000	14	27	27	27

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage (€ 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)								
Totaal taakveld								

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						
Totaal taakveld						

Samenwerkingen

-

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Via www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst opgenomen en raadpleegbaar.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente zijn eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing - Wonen en bouwen

Dit taakveld heeft betrekking op omgevingsrecht (vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH)), wonen (woningmarkt, demografie, woningbehoefte en woningbouw) en transformatie (van gebieden en locaties) en leegstand (herbestemmen vastgoed).

Ontwikkelingen

Belangrijke (demografische) ontwikkelingen op het gebied van wonen zijn: de vergrijzing van de bevolking, de toename van het aantal eenpersoonshuishoudens (voornamelijk senioren), het accent op duurzame verstedelijking (gericht op efficiënt ruimtegebruik) en de bestaande woningvoorraad, de druk op de woningmarkt (beperkt aanbod en forse prijsstijgingen) en veranderingen in wet- en regelgeving. Deze ontwikkelingen zijn van invloed op het taakveld wonen en bouwen.

Doelen

Wat willen we bereiken?

Wij willen voorzien in de huidige en toekomstige woningbehoeften van onze inwoners.

We zetten ons in voor meer diversiteit (in woonvormen en voorzieningen) en het bevorderen van doorstroming. We richten ons daarbij op het behouden en aantrekken van jongeren en jonge gezinnen. We dagen de markt uit om goedkopere en betaalbare huur- en koopwoningen voor mensen met een beperkte beurs en voor zorgbehoevenden (jong/oud) te realiseren. Daarnaast staan we open voor nieuwe vormen van wonen, zoals mantelzorgwoningen, Tiny houses, partnerwoningen en 'Hofjes'-achtig wonen voor ouderen. Wij stellen ons proactief en faciliterend op. We richten ons daarbij zowel op uitleg-, inbreidings- én transformatielocaties. We kijken daarbij of de voorziene ontwikkeling past in het gewenste toekomstbeeld en aansluit op de behoefte. We dagen ontwikkelaars uit om dat type woningen toe te voegen dat voorziet in de behoefte van de gemeente Maashorst.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Woonvisies harmoniseren.	2022-2024		Beleidsprogramma wonen en zorg is in concept opgesteld en voor de zomer in de inspraak gegaan. Na de zomer zijn de inspraakreacties verwerkt en ronden we het beleidsprogramma af. Vaststelling door de Raad december 2023.
2.	Startersregeling uitvoeren.	2022 e.v.		Actie is in uitvoering
3.	We vertalen de uitkomsten van het woningbehoefteonderzoek naar een woningbouwprogramma	2023		Verwerkt in het (concept) beleidsprogramma wonen en zorg
4.	We voeren in regionaal verband een woonwensenonderzoek uit	2023-2024		In mei is het veldwerk (enquêtes) uitgezet. Analyses worden gemaakt. Afronden rapportages eind 2023/begin 2024.
5.	We maken meerjaren prestatieafspraken met Area, Mooiland en de beide huurdersorganisaties en werken jaarlijks een jaarschijf uit	jaarlijks		Meerjaren prestatieafspraken lopen tot en met 2025. Voor 2024 wordt de jaarschijf opgesteld. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart.
6.	We vertalen de versnellingsafspraken naar (meerjarige) samenwerkingsafspraken (prestatieafspraken) en een uitvoeringsagenda.	2023		Meerjarige samenwerkingsafspraken zijn opgesteld (2022). Uitvoeringsagenda wordt uitgevoerd.
7.	We onderzoeken in hoeverre we woningtypen kunnen behouden voor de	2023		Noodzaak om de opkoopbescherming in te voeren is verkend.

	doelgroep waarvoor ze gerealiseerd zijn.			Doelgroepenverordening in voorbereiding. Vaststelling door Raad december 2023.
8.	We werken met gemeenten en woningcorporaties in de regio samen aan de ontwikkeling van nieuw (regionaal en gemeentelijk) woonwagenebeleid.	2019-2023		Regionaal handelingsperspectief is in 2020 vastgesteld. De beleidsnotitie Woonwagene- en standplaatsenbeleid 2023 is opgesteld. Vastgesteld door Raad september 2023.

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
Versnellingsagenda		75			
Actualiseren prestatieafspraken				15	
Regionaal woonwensenonderzoek		35			
Woningbouwregisseur		111	111	111	111
Totaal		221	111	126	111

Resultaat 2e financiële afwijkingen rapportage (x 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Startersleningen (PDF, 222.1 kB)	105		70		70		70	
(< € 50.000)								
Totaal taakveld	105		70		70		70	

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						

Samenwerkingen

-

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Via www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst opgenomen en te raadplegen.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente zijn eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

9. Bestuur en dienstverlening

Dit programma gaat over de manier waarop het gemeentebestuur samenwerkt met de inwoners en met andere gemeenten. Het gaat ook over ambities ten aanzien van dienstverlening aan inwoners op het gebied van burgerzaken, maar ook breder. En daarbij hoort een doorkijk naar de organisatie van onze gemeente.

Maashorst is een nieuwe gemeente, met een nieuw bestuur en een nieuwe organisatie. Het ontstaan van de gemeente Maashorst is voorbereid door de besturen en organisaties van Landerd en Uden. Nu start het nieuwe gemeentebestuur, samen met de nieuwe directie, met veel enthousiasme om Maashorst te ontwikkelen tot een krachtige, ondernemende en dienstverlenende gemeente die ook regionaal een rol van betekenis speelt.

Taakvelden:

- [Bestuur](#)
- [Burgerzaken](#)

Bestuur en dienstverlening - Bestuur

Met programma 9 richten we ons op een bestuur dat dichtbij is, op 'samen denken en doen' (zowel in de gemeente als daarbuiten) en goede dienstverlening voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Ontwikkelingen

Een bereikbaar bestuur

De samenwerking tussen de gemeente en de gemeenschap is door de jaren heen veranderd. De gemeente en haar bestuur staan niet meer op afstand, maar juist middenin de maatschappij. Om te weten wat er leeft en daarop in te spelen. Het is daarom van belang dat het bestuur dichtbij, zichtbaar en bereikbaar (toegankelijk) is. Dat inwoners en ondernemers bij ze terecht kunnen. Informatie over wat er speelt en leeft halen we ook actief op.

Aan de andere kant willen we als bestuur en ambtelijke organisatie laten zien wat we doen, onder andere door open en transparante communicatie.

Samen denken, samen doen

Maashorst is een krachtige gemeente met zes dorpen die elk een sterke identiteit hebben. Ze worden allen gekenmerkt door een grote inzet en betrokkenheid van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We geven inwoners ruimte om zelf ideeën, plannen en initiatieven te ontwikkelen, passend bij de landelijke ontwikkelingen van individualisering. Andersom maakt de gemeente Maashorst ook keuzes in de projecten en onderwerpen die wij samen met inwoners willen vormgeven. Participatie in de gemeente Maashorst is daarbij heel belangrijk: daarmee geven we invulling aan onze ambitie “Samen denken, samen doen” en aan onze kernwaarde Samen.

De wijze waarop wij participatie vorm willen geven, bepalen we samen met de gemeenschap. We gaan in gesprek en werken gezamenlijk aan kernencv's (lees: curriculum vitae), de Maashorstagenda en uiteindelijk ons participatiebeleid. Deze laatste omvat ons handelingskader als het gaat om participatie in onze gemeente. Participatie bij initiatieven die komen vanuit de gemeenschap, maar zeker ook participatie rondom projecten en beleidsontwikkeling vanuit de gemeente zelf.

Sterk in de regio

Bij het realiseren van hun opgaven staan gemeenten sterker als ze samenwerken. Dit is ook de overtuiging van ons bestuur. Samenwerking versterkt de positie van Noordoost-Brabant. Daar willen wij een constructieve en sterke bijdrage aan (blijven) leveren. We zijn zichtbaar aanwezig in de regio, weten wat daar speelt en nemen daarin onze verantwoordelijkheid. Een mooi voorbeeld daarvan is onze rol binnen de Veiligheidsregio Brabant-Noord.

Om gericht in te kunnen zetten op de voor Maashorst relevante thema's is een regionaal adviseur actief. Deze adviseur legt voortdurend de verbinding van binnen naar buiten en omgekeerd.

Innovatie en klantvriendelijke dienstverlening

We leveren dienstverlening aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties die bij hen past. We verbeteren onze digitale dienstverlening nog verder en stimuleren het gebruik hiervan, maar het zal nooit het contact tussen onze inwoners en de gemeente volledig vervangen. We hebben namelijk ook oog voor onze inwoners die niet digitaal zijn ingesteld. In alle gevallen geldt dat de dienstverlening betrouwbaar en duidelijk moet zijn.

De manier waarop er binnen onze organisatie bestuurlijk en ambtelijk intern wordt (samen)gewerkt heeft grote invloed op de kwaliteit van de dienstverlening. We werken klantgericht, kennen de klant, digitaal of fysiek, en spelen in op de vraag. We organiseren onze werkprocessen volgens de zogenaamde methode van serviceformules en klantreizen. In september starten we met het trainen van onze medewerkers.

We meten de dienstverlening continu. We willen namelijk de meest klantvriendelijke gemeente van Brabant worden. Hiervoor hebben we servicenormen vastgesteld, zodat inwoners weten wat ze van ons mogen verwachten. Daarnaast gaan we de inwoners feedback vragen over onze dienstverlening. Deze feedback - samen met de informatie uit onze systemen en klantreizen - vormt de basis voor het verbeteren van onze dienstverlening.

Een uitvraag onder inwoners laat zien dat ze eenvoudige (aan)vragen graag digitaal willen doen. Een ander speerpunt is daarom het digitaliseren van onze dienstverlening en het vergroten van klantgemak. Onze inwoners willen bijvoorbeeld weten wat de status is van hun aanvraag en wie de behandelaar is.

Door de verdergaande digitalisering kunnen we meer tijd besteden aan inwoners die onze ondersteuning hard nodig hebben. Samen met onze inwoners denken we na hoe en waar we hen het beste kunnen helpen.

Ook onze communicatie heeft grote invloed op de kwaliteit van de dienstverlening. De ontwikkeling en implementatie van een schrijfwijzer voor Maashorst en trainingen om de organisatie communicatiever te maken zorgen voor een verbeterslag hierin. Ook optimaliseren we in 2023 onze website (in plaats van het bouwen van een nieuwe), onder andere door de teksten te versimpelen.

Doelen

Wat willen we bereiken?

- Een bereikbaar en zichtbaar bestuur.
- Een intensieve en constructieve samenwerking in de regio.
- Samen denken, samen doen.
- Innovatieve en klantvriendelijke dienstverlening.
- Integraal en anders werken in een wendbare organisatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023 e.v.	Indicator	Toelichting
1.	Vervolg kennismakingsronde door de kernen in 2023	2023		Ons bestuur is bereikbaar op diverse manieren: door aanwezig te zijn bij voor hem of haar relevante activiteiten, door op werkbezoek te gaan, door zich voor te stellen tijdens de kennismakingsbijeenkomst voor nieuwe inwoners en door aan te sluiten bij bijeenkomsten van de diverse inwonersplatforms.
2.	Onderzoek naar oprichting Jongerenraad Maashorst	2023		Plan van aanpak jongerenparticipatie is gereed en wordt in 2023 voorgelegd ter accordering aan het college.

3.	Vervolg Kindergemeenteraad voor 2023 en verder	2023		In 2023 was er geen kindergemeenteraad in Maashorst. In 2024 wordt bekeken hoe we de basisschooljeugd breder kunnen betrekken bij de gemeente en de democratie.
4.	Onderzoek naar beste inrichtingsvorm voor 'vast aanspreekpunt voor kern/wijk' (aandachtwethouder of andere vorm) & dit implementeren	2022-2025		Plan van aanpak is gereed en gaat ter accordering naar het college. Implementatie schuift door naar 2024.
5.	Deelname in minimaal 3 dagelijkse besturen van gemeenschappelijke regelingen en regionale samenwerkingsverbanden en ambtelijk kartrekker van minimaal 2 verbanden	2022-2025		We nemen op dit moment deel in 2 dagelijkse besturen van gemeenschappelijke regelingen en we hebben 2 ambtelijke kartrekkers bij verbanden.
6.	Uitvoering programma Participatie: - Kernen CV's en Maashorstagenda - Participatiebeleid - Ontwikkeling interne organisatie	2022-2025		De kernen CV's zijn opgeleverd. Focus ligt nu op de verdere concretisering hiervan. Hierdoor schuift de Maashorstagenda door naar 2024. Het participatietraject voor het participatiebeleid start in 2023, het beleid wordt uiteindelijk voorgelegd ter accordering in 2024.
7.	Uniforme manier van werken participatie vanuit advisering participatieadviseurs	2022-2025		Werkwijze is uniform. In 2023 wordt de eerste groep collega's (buiten de participatieadviseurs) hierin opgeleid.
8.	Training Factor C(ommunicatie) voor organisatie	2023		Team Communicatie is opgeleid (inclusief 5 trainers).
9.	Ontwikkeling en implementatie Schrijfwijzer Maashorst	2023-2024		Schrijfwijzer is gereed, taalcoaches per team zijn getraind. Eerste trainingen voor schrijvende collega's hebben plaatsgevonden. Loopt door (inclusief borging) in 2024.
10.	Doorontwikkeling digitale dienstverlening: - Meer gebruik van e-formulieren en e-diensten	2022-2025		Er zijn in 2023 10 e-formulieren ontwikkeld.

	- Verbetering van inzicht voor de klant in de stand van zaken van een aanvraag			Via MijnLoket is de stand van zaken van een aanvraag inzichtelijk. Er is een project gestart om hier meer ruchtbaarheid aan te geven.
	- Maatwerk voor de klant			We hebben een start gemaakt vanuit dienstverlening met hostmanship traject. Dit moet helpen bij bewustwording net als het cultuur -traject waarin we focussen op onze kernwaarden (eigenaarschap en omgevingsbewust). Daarnaast zijn we bezig met het afstemmen van de behoefte aan kanalen en persoonlijk contact voor de inwoners
	- Aanspreekpunt voor niet digitale klant			We hebben samenwerking met IDO's geïntensiveerd. Dat krijgt een vervolg in 2024
	- Onderzoek naar aanvullende kanalen			Onderzoek aanvullende kanalen start eind 2023
	- Digitaal reserveringssysteem gemeentelijke accommodaties			Het reserveringssysteem is in gebruik genomen.
11.	Toegankelijke informatie: - Begrijpelijke taal in publicaties, brieven en op de website - Wet Digitale Toegankelijkheid - Openbaarheid van informatie	2022-2023		Eerste stappen zijn gezet (zie ook punt 9). De website voldoet aan de eisen vanuit de Wet Digitale Toegankelijkheid. Openbaarheid van informatie wordt opgepakt vanuit project WOO (Wet Open Overheid), specifiek gericht op actieve openbaarmaking. Voor 2023 voldoen we hierin aan de eisen.
12.	Optimaliseren van processen en klanttevredenheid: - Meten van de (digitale) dienstverlening	2022-2025		In 2023 is er een systeem aangeschaft om klantfeedback te meten. Daarmee is de 0-meting dienstverlening uitgevoerd. Eind 2023 start de eerste continue meting van de MOR-melding.
	- Inzichtelijkheid (track and trace) van (aan)vragen	2022-2025		Via MijnLoket is de stand van zaken van een aanvraag inzichtelijk. Er is een project

				gestart om hier meer ruchtbaarheid aan te geven. Dit ontwikkelen we verder door in fases.
	- Invoeren van klantinteractie- en volgsysteem	2022-2025		Er is een project gestart voor implementatie van klantinteractie- en volgsysteem.
	- Klantreizen en procesverbetering op basis van serviceformules	2022-2025		12 Collega's zijn getraind in de klantreis methodiek en er worden 4 klantreizen uitgevoerd in 2023.
	- Intern meldpunt voor overbodige regels	2022-2025		Overbodige regels naar aanleiding van harmonisatie zijn (of worden nog) ingetrokken.
	- Persoonlijk aanspreekpunt per team	2022-2025		Een persoonlijk aanspreekpunt per team is kwetsbaar. We organiseren wel ingangen voor complexe zaken op het ruimtelijk en sociaal domein. In 2023 is dit ook gerealiseerd voor overige (aan)vragen.

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv.	2023	2024	2025	2026
Bestuur, representatiekosten		13	13	13	13
Capaciteit t.b.v. regionale samenwerking		100	100	100	100
Regionale samenwerking		50	50	50	50
Verzekering risico arbeidsongeschiktheid college van B&W gemeente Maashorst		21	21	21	21
Aanvulling op budget ontwikkeling participatie- en kernenbeleid			90	90	90
Werkbudget participatie		6	6	6	6
Experimenten met nieuwe vormen van meedenken&meedoen		12	12	12	12
Totaal		202	292	292	292

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)								
Totaal taakveld								

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
(< € 50.000)						
Totaal taakveld						

Samenwerkingen

- Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
- AgriFoodCapital- Regio Noordoost Brabant
- Samenwerking As50

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl . De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Bestuur en dienstverlening - Burgerzaken

Burgerzaken houdt zich bezig met wijzigingen in de basisregistratie personen of met persoonlijke documenten die hierop gebaseerd zijn zoals, akten, identiteitskaarten of rijbewijzen. Binnen dit taakveld valt ook het organiseren van verkiezingen.

Een van de doelen uit het bestuursakkoord is het verder verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening voor de inwoners en bedrijven in gemeente Maashorst. Burgerzaken speelt hierin een belangrijke rol, omdat zij direct in contact staan met de gemeenschap.

Ontwikkelingen

De dienstverlening in gemeente Maashorst vindt vanaf 2023 plaats vanuit één locatie, namelijk Markt 145. De nieuwe publiekshal straalt uit wat we als gemeente willen zijn; open, transparant, laagdrempelig en gastvrij. In 2023 gaan we verder nadenken over hoe we onze dienstverlening zo dicht mogelijk bij de inwoner kunnen krijgen en hoe klantgemak een nog grotere rol speelt in onze dienstverlening.

Burgerzaken

De transitie binnen burgerzaken is nog niet afgerond en de trend dat steeds meer eenvoudige taken gedigitaliseerd worden zet door. Door de toenemende digitalisering zal het aantal baliebezoeken verder afnemen. De mensen die nog wel aan de balie komen hebben complexe vragen en/of kunnen niet overweg met het digitale kanaal. Om de complexe vragen te kunnen beantwoorden is diepgaandere kennis noodzakelijk.

De taken binnen burgerzaken verschuiven meer en meer naar het herkennen, voorkomen en opsporen van adres- en identiteitsfraude. We hebben in voorgaande jaren al aandacht besteed aan ondersteunende systemen om identiteitsfraude te voorkomen en ingezet op trainingen. Deze zetten we door in 2023. Het opsporen en voorkomen van adresfraude is een integraal onderzoeksproces geworden, waarbij samenwerking met andere teams (zoals het sociaal domein en handhaving) en externe partijen als woningcorporaties noodzakelijk is. Ook hier zien we dat dit proces nog verder moet groeien om de integraliteit te bevorderen.

Voor de langere termijn zien we dat inwoners steeds meer zelf hun eigen gegevens willen bijhouden. Voor nu zien we dat ze meer behoefte hebben aan informatie over welke gegevens met wie worden gedeeld.

Klantcontactcenter (KCC)

We willen toewerken naar een manier van werken waar de kanalen (zoals email en telefonie) op elkaar zijn afgestemd en gecombineerd kunnen worden. Dat wil zeggen dat we ons richten op het samenspel van alle kanalen. We zorgen dat het niet uitmaakt via welk kanaal de burger contact met ons zoekt. De informatie is gelijk en de overgangen naadloos. Verder onderzoeken we de behoefte om onze kanalen uit te breiden met bijvoorbeeld livechat, de GEMchatbot of digitale balie.

In 2023 implementeren we een systeem waardoor het voor het KCC mogelijk is om inzicht te krijgen in de contactmomenten tussen burger en gemeente en de status van de lopende zaken. Op deze manier ontstaat er inzicht en meetbaarheid van de klantcontacten. Zo zijn we in staat om betere dienstverlening aan de inwoners te bieden en waar nodig bij te sturen.

Doelen

Wat willen we bereiken?

In een dienstbare en gastvrije gemeente voelt de inwoner zich welkom, gehoord en betrokken. Voor de gemeentelijke organisatie gaat het over de waarden: bereikbaar, toegankelijk en betrouwbaar.

We streven naar excellente dienstverlening voor onze inwoners, het bedrijfsleven en maatschappelijke

organisaties. We leggen de lat hoog en realiseren ons dat dit een continu proces van verbetering betekent. De behoeften en wensen veranderen, de dienstverlening moet daarin mee. We willen dienstverlening die past bij de veranderende samenleving. Dienstverlening die inspeelt op de (digitale) trends en ontwikkelingen en op de veranderende rol van de gemeente.

Daarbij leggen we nadruk op:

- Mens – en generatiegerichte dienstverlening;
- Dienstverlening op maat (vraag- en oplossingsgerichte in plaats van procesgerichte dienstverlening);
- Online dienstverlening die toegankelijk, makkelijk en betrouwbaar is. We willen aansluiten bij wat de inwoners van ons verwachten op het gebied van online dienstverlening;
- Een dienstverlenende houding van onze medewerkers, zodat iedere inwoner, ondernemer en organisatie zich door ons goed geholpen voelt;
- Continu sturing op klanttevredenheid en verbetering van de dienstverlening (servicenormen), waarbij de behoeftes van de inwoners bekend zijn en dienen als leidraad voor verbetering.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Mensgericht en generatiegericht klantcontact ('met wie heb ik te maken, wat wil die persoon/organisatie van mij en hoe kan ik dat zo goed mogelijk doen?').	continue		Dit jaar wordt nog onderzoek gedaan naar een passende kennisbank. Een training gesprekstechnieken zou bij dit doel ook een hulpmiddel vormen, deze moet nog gepland worden.
2.	Uitvoeren klantreizen en verbeteren processen en bereikbaarheid (servicenormen) als onderdeel van dienstverleningsprogramma	continue	 	Er is in 2023 een systeem aangeschaft om klantfeedback te meten. Daarmee is de 0-meting dienstverlening uitgevoerd. Eind 2023 start de eerste continue meting van de

				<p>MOR-melding. Op basis van deze uitkomsten wordt de dienstverlening verbeterd.</p> <p>12 Collega's zijn getraind in de klantreismethodiek en er worden 4 klantreizen uitgevoerd in 2023. Uitvoeren jaarlijks bereikbaarheids onderzoek</p>
3.	Opleiding/coaching medewerkers (zowel vakinhoudelijk als vaardigheden).	2023/2026		Er heeft een training communicatie plaatsgevonden. De vakinhoudelijke training gericht op nieuwe wetgeving vindt plaats in het vierde kwartaal.
4.	Processen verder digitaliseren.	2023-2026		Er zijn in 2023 10 e-formulieren ontwikkeld. De komende jaren zetten we deze ontwikkeling door.
5.	Volgen landelijke ontwikkelingen.	2022-2026		Dit gebeurt doorlopend door deelname aan NVVB congressen en monitoring nieuwsbrieven VNG en NVVB.
6.	Integraal oppakken van briefadres en adresonderzoek.	2022-2026		Het nieuwe beleid adresonderzoek en briefadres zal in het vierde kwartaal vastgesteld worden. De contacten met Sociaal Domein en Team Veiligheid zijn al gelegd. Voor het kwalitatief verbeteren van het proces is meer formatie nodig.
7.	(Vorbereiding) verkiezingen	2023-2026		Door de val van het kabinet vinden er

				tussentijdse verkiezingen plaats naast de reeds geplande verkiezingen in 2024.
--	--	--	--	--

Wat mag het kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
Uitvoeren metingen bereikbaarheid		10	10	10	10
Klantreizen uitvoering en training		30	30	30	30
Werkbudget dienstverlening		5	5	5	5
Totaal		45	45	45	45

Resultaat 1e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Herberekening reisdocumenten (PDF, 216.7 kB)	131	53						
(< € 50.000)								
Huur raadhuis Markt Uden	16							
Afname aantal verklaringen omtrent gedrag	6	8						
Verschuiving naar digitaal aangevraagde rijbewijzen en herberekening	7							
Afname aantal gezondheidsverklaringen rijbewijzen	9	10	10	12	10	12	10	
Hogere kosten verkiezingen (zie ook onder incidenteel)		16						

Afwijkingen n.a.v. onderzoek kostendekkendheid		15		11		11	
Totaal taakveld	169	102	10	23	10	23	10

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Hogere kosten verkiezingen (PDF, 216.9 kB)		200				
(< € 50.000)						
Totaal taakveld		200				

Samenwerkingen

-

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Op www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst te vinden.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente is eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

10. Bedrijfsvoering en inkomsten

De gemeente Maashorst heeft een duidelijke missie en visie: we zijn ambitieus! De organisatie staat midden in de maatschappij, is ondernemend en toont lef. Dit kan alleen vanuit een goede en solide basis. Alleen als

de basis op orde is, ontstaat immers ruimte voor vernieuwing en ontwikkeling. Dat betekent ook dat de financiën in Maashorst op orde zijn.

Een stevig fundament voor gemeente Maashorst als organisatie

Op 1 januari 2022 is de nieuwe gemeente Maashorst van start gegaan. Dat betekent niet dat alles klaar is. Ook in 2023 bouwen we nog verder aan de nieuwe organisatie, waarbij de bereikbaarheid en beschikbaarheid van onze dienstverlening voorop staat. Nog niet alle beleidsonderdelen en werkprocessen zijn geharmoniseerd. De werkwijze rond majeure projecten en samenwerking met de raad en inwoners zetten we voort. Het gemeentehuis is een gastvrije en moderne ontmoeting- en werkomgeving.

Met de basis op orde bedoelen wij dat de bedrijfsvoering (de sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen) up to date is. Ook hier werken we aan een continue verbetering, gericht op het realiseren van taken en doelen van een gemeente.

- Personeel en organisatie
- Informatievoorziening en informatie- en communicatietechnologie (I&ICT)
- Inkoop en aanbesteding
- Huisvesting en facilitaire zaken
- Juridische zaken
- Communicatie
- Financiën en financiële administratie

Taakvelden:

- Overhead
- Treasury
- Belastinginkomsten
- Gemeentefonds

Bedrijfsvoering en inkomsten - Overhead

Overhead is het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van medewerkers in het primaire proces. De sturing en beheersing van de primaire en ondersteunende processen, gericht op het realiseren van taken en doelen van een gemeente, wordt ook wel bedrijfsvoering genoemd. Onder bedrijfsvoering vallen alle bedrijfsprocessen die ervoor zorgen dat een gemeente functioneert. Bedrijfsvoering gaat dus over de manier waarop een bedrijf of organisatie wordt bestuurd of beheerd.

Het betreft de onderdelen:

- Inkoop
- P&O
- Juridische zaken
- Digitale informatie voorziening (DIV)
- Informatievoorziening en automatisering
- Facilitaire zaken en huisvesting (incl. beveiliging)
- Secretariaten

Ontwikkelingen

Een stevig fundament voor gemeente Maashorst als organisatie

In alle rollen van de bestuurders en medewerkers is dienstbaarheid aan de samenleving een uitgangspunt. Om dit te kunnen waarmaken is een degelijke en betrouwbare bedrijfsvoering van groot belang; een bedrijfsvoering die doorontwikkelt om onze dienstverlening verder te verbeteren.

Daar waar samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering met andere gemeenten of partijen bijdraagt aan de kwaliteit of efficiency van de bedrijfsvoering, doen we dat. Voorbeelden hiervan zijn het BHIC (Brabants historisch informatie centrum), het Bureau Inkoop en aanbesteding Zuidoost-Brabant (BIZOB) en de Belastingssamenwerking Oost Brabant. In deze organisatie hebben wij, om de kwaliteit te waarborgen, met meerdere overheidsorganisaties uit de regio de verwerking van de gemeentelijke belastingen gebundeld.

Het goed faciliteren van onze inwoners is de belangrijkste taak van de gemeente. Het accent ligt op het primaire proces. Daarom is een goede balans tussen kwaliteit en kosten van de interne organisatie belangrijk. Met de start van de gemeente Maashorst krijgen nieuwe ambities de ruimte, maar is ook de afspraak gemaakt dat er een taakstelling van structureel € 850.000 gerealiseerd gaat worden. De realisatie van deze taakstelling wordt in de planning- en controlcyclus meegenomen.

Informatievoorziening automatisering en systeembeheer

Om een hoogwaardige dienstverlening aan onze burgers en bedrijven te waarborgen, blijft de kwaliteit van onze informatiesystemen van essentieel belang. We hebben aanzienlijke vooruitgang geboekt op het gebied van informatievoorziening, E-dienstverlening en ICT-faciliteiten. Verschillende processen zijn geautomatiseerd om efficiëntie te bevorderen.

Een belangrijke ontwikkeling is de implementatie van MS365, waarbij we onze bestanden naar de Cloud verplaatsen om samenwerking binnen en buiten de organisatie te bevorderen.

Op het vlak van ICT hebben we onze beveiligingsmaatregelen verder versterkt. Het datacentrum bij het gemeentehuis in Zeeland is ontbonden en er is een nieuw datacentrum op de werf opgezet om redundantie te waarborgen. Hierdoor zijn we in staat om in geval van grote incidenten uit te wijken naar de werf.

Bovendien hebben we een nieuwe back-upvoorziening aanbesteed en met succes beveiligingsaudits afgerond.

Helpende controle als basis voor de gemeente Maashorst als organisatie

Binnen de gemeente Maashorst zijn we bezig met het opstellen van een visie op control. Deze visie is het uitgangspunt voor de invulling van control. Met het college van B&W en de gemeenteraad hebben we afgesproken dat we bepaalde doelstellingen behalen en hun gewenste maatschappelijke effecten bereiken. De control inspanningen hebben een toegevoegde waarde voor de organisatie en daarmee ook voor de gemeenteraad en onze inwoners, (sociale) ondernemers en bezoekers. Vanuit de intrinsieke motivatie werken we doelmatig en doeltreffend en hebben we de interne beheersing op orde. We doen dit voor ons zelf, het college, de raad en onze inwoners. Uiteraard ontvangen we van toezichthouders zoals de accountant en de rechter graag de bevestiging en is de verantwoording aan hen ook onderdeel van ieders werk.

We hanteren het principe van helpende control. Control draagt bij aan de beheersing van de organisatie en draagt er aan bij dat teammanagers, directie en bestuur die verantwoordelijk zijn voor de sturing van de organisatie en de realisatie van de afgesproken activiteiten die taak op de juiste wijze kunnen invullen en uitvoeren. Dit betekent dus dat wij niet kiezen voor scherp toezicht achteraf (repressieve control), maar voor signaleren, ondersteunen en adviseren (preventief control).

Juridische control wordt in 2023 verder ontwikkeld. In het proces van de herindeling (2021-2022) is de harmonisatie van de gemeentelijke (juridische) processen een belangrijk onderdeel geweest. In 2023 wordt verder gewerkt aan de z.g. juridische functie. Het gaat daarbij om een juiste verdeling van juridische activiteiten en verantwoordelijkheden binnen de organisatie ter waarborging van de juridische kwaliteit, de risicobeheersing, het beheer en de verbetertrajecten van gemeentelijke producten en diensten. Een adequaat ingerichte juridische functie is een essentiële voorwaarde voor juridische kwaliteit, een integrale besluitvorming en kwaliteit van dienstverlening.

We leren van anderen en maken gebruik van benchmarking om de voortgang te controleren en verbeteringen op te pakken. Een benchmark waar wij aan meedoen is “Vensters voor bedrijfsvoering” georganiseerd door ICTU en het VNG.

Ontwikkeling van een nieuwe, gezamenlijke organisatiecultuur

Om aandacht te blijven besteden aan onze organisatiecultuur zijn diverse acties uitgezet. Alle teams geven invulling aan de kernwaarden Ondernemend & Lef, Omgevingsbewust, Samen, Eigenaarschap en Open. Om de kernwaarden te doorleven hebben we verschillende werkvormen ontworpen. Daarnaast hebben we initiatieven genomen die tastbaar zijn, onder andere in de aankleding van ruimtes. Ook de komende tijd blijven we onder de noemer ‘Maashorst klopt...’ aandacht besteden aan cultuur.

Een aantrekkelijke organisatie om in te werken

Maashorst wil zich profileren als een gastvrije gemeente waarin inwoners zich welkom voelen. Daarbij hoort een gastvrije organisatie waarin medewerkers zich welkom voelen. Dit welkom zetten we kracht bij met ons introductieprogramma.

Wij zetten in op een vitale, veilige en plezierige werkomgeving met aandacht voor talentontwikkeling. We investeren in het vinden, binden en boeien van nieuw personeel en van ons huidig personeel. Door de krapte op de arbeidsmarkt gaan we meer werven op basis van talent, potentieel en karakter. Ook bij het doorontwikkelen en kunnen doorstromen van het huidige personeel kijken we naar het benutten en inzetten van het aanwezige talent en potentieel. Voor het profileren op de arbeidsmarkt als aantrekkelijke werkgever, zetten we tevens in op het regionaal samenwerken voor het aantrekken en behoud van medewerkers. Investeren in opleidingen en het kunnen doorontwikkelen, doorstromen, inzetten op vitaliteit en werkplezier zijn belangrijke aspecten van het HRM-beleid. Dit betekent het investeren in onze medewerkers en het aanbieden van aantrekkelijke lokale arbeidsvoorwaarden en personele regelingen.

In onze organisatie werken we niet alleen volgens de lijnen van de organisatiestructuur, maar ook met programma's. Dat zijn tijdelijke samenwerkingen op complexe en multidisciplinaire onderwerpen die een hoge politieke, financiële, maatschappelijke en/of organisatorische impact hebben met een grote invloed op de omgeving of de samenleving. Een programma heeft een heldere opdracht en heeft verbinding met de hoofdlijnen van college- en raadprogramma's. Met deze programmatische manier van werken kunnen we integraal en wendbaar invulling geven aan de doelen van die programma's. Dat doen we samen met onze partners in de samenleving.

Onze medewerkers verrichten hun werkzaamheden vanuit het gemeentehuis én vanuit huis, of andere locaties. Het afwisselen van werken op kantoor en thuiswerken heet hybride werken. Het nieuwe gemeentehuis is volledig op het hybride werken ingericht. Voor het totale vastgoed wordt in 2023 een strategisch vastgoedplan uitgewerkt m.b.t. het totale maatschappelijke vastgoed van de gemeente. Deze visie is de basis voor een ontwikkelplan voor de komende jaren waarmee een efficiënt gebruik van ons vastgoed bereikt moet worden. Het Meerjarenplan voor onderhoud van het gemeentelijk vastgoed (MJOP) wordt geactualiseerd en krijgt een accent wat betreft veiligheid, kwaliteit en duurzaamheid.

Een financieel gezonde gemeente

De financiën van de gemeente Maashorst zijn structureel op orde. Een goede balans tussen inkomsten en uitgaven is belangrijk. Eventuele tegenvallers moeten opgevangen kunnen worden. De financiële positie van de gemeente Maashorst is solide, de weerstandcapaciteit goed en de weerstandsratio hoog (zie ook de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing). De vooruitzichten voor 2026 en 2027 zijn nog onduidelijk. De prognose (voor veel gemeenten) is (met de kennis van nu) zorgelijk; echter het Rijk komt binnenkort met voorstellen om gemeenten tegemoet te komen. Dit jaar wordt het systeem van risicomangement voor de nieuwe gemeente verder ontwikkeld.

Inmiddels is een start gemaakt met de implementatie van een nieuw planning- en controlsysteem (Pepperflow). Met de presentatie van de begroting 2024-2027 in Pepperflow is inmiddels een eerste belangrijke stap gezet. Deze stap wordt nog in 2023 geëvalueerd waarna we met de volgende stap in de P&C-cyclus 2024 verder gaan. Bij dit proces zijn leden van de gemeenteraad betrokken.

Doelen

Wat willen we bereiken?

Een stevig fundament voor gemeente Maashorst als organisatie, waarbij de bedrijfsvoering ondersteunend is aan het primaire proces. Met andere woorden: "De basis op orde". Na een eerste jaar van de herindeling is de basis steeds meer op orde. Dat betekent niet dat we klaar zijn; ook in 2024 zullen nog diverse zaken geharmoniseerd en verder ontwikkeld moeten worden. Continu kijken we op welke wijze de bedrijfsvoering beter georganiseerd kan worden. Vanzelfsprekend wordt gekeken op welke ontwikkelingen specifiek geïnvesteerd moet worden

---

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

- Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd
- Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend
- Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Afronden project 'Opschonen fysiek en digitaal archieven'	2023		Fysiek is 263m archief van oud Uden naar het BHIC overgebracht. Het inscannen van bouwtekeningen

				Uden 2001-2010 is afgerond. Het opschonen van digitale archieven staat gepland voor Q4
2.	Actualiseren Meerjarenonderhoudsplan gemeentelijke gebouwen (met accent op duurzaamheid, kwaliteit en veiligheid.	2023		MJOP zal eind 2023 gereed zijn. Aspect duurzaamheid moet hierin nog verwerkt worden.
3.	Ontwikkeling strategisch (maatschappelijk) vastgoedplan m.b.t.een efficiënte inzet van vastgoed (inclusief de verbetering van de coördinatie hieromtrent)	2023-2024		Wordt in Q1 2024 opgeleverd
4.	Doorontwikkelen ICT-organisatie (beveiliging, microsoft365-omgeving)	continue		MS365 is in 2023 operationeel
5.	Evalueren en bijstellen introductieprogramma nieuwe medewerkers	2023		Programma is uitgespreid naar meerdere bijeenkomsten in de eerste werkweken
6.	Ontwikkeling plan voor vitaal en veilig werken, inclusief aandacht voor Veilige Publieke Taak en integriteit	2023-2024		Agressieprotocol en interventieteam in werking. Verbreding volgt in 2024. Aanhaken bij Brabantse norm weerbare overheid.
7.	Uitvoeren communicatieplan organisatiecultuur	2023		Acties 2023 zijn uitgevoerd
8.	Invoering nieuw planning- en controlsysteem (inclusief software)	2023		Pepperflow is ingevoerd. Per P&C-product wordt Pepperflow meer en meer ingezet.

Wat mag dat kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2023	2024	2025	2026
Aanschaf reserveringssysteem gemeentelijke accommodaties plus ontwikkelen strategisch vastgoedplan		130	5	5	5
Arbeidsmarktcommunicatie onboarding		4	4	4	4
Plaatsen van 2 trainees		155	155	155	155
Vitaliteitsprogramma		50	50	50	50
Accent op de Veilige Publieke Taak		50		50	
Invoeren van een nieuw Planning&Control-systeem		25	25	25	25
Vernieuwen website		30	15	15	15
Uitwerking schrijfstijl gemeente Maashorst		25			
Invoering factor C team communicatie		15			
IT-strategie Maashorst			25		
Doorontwikkeling IT-beveiliging	50	25	25	25	25
Onderzoek data gedreven onderzoek		20			
Doorontwikkeling Microsoft 365 omgeving		75			
Geautomatiseerd anonimiseren documenten		55	25	25	25
Ontwikkeling digitaal reserveringssysteem accommodaties	25	5	5	5	5
Vergroten digitaal toegankelijke producten		100	75	75	75
Invoering systeem 'Integraal Klantbeeld'		30	15	15	15
Dashboard en advies		23	25	20	20
Arbeidsmarktcommunicatie optimaliseren		60	60	60	
Cultuurtraject organisatie		50	50	50	

Werkbudget communicatie en creatie		20	20	20	20
Verhoging advertentiekosten printmedia		25			
Heraanbesteden uitwijk- en backup faciliteiten		20	30		
3e lijns ondersteuning systeembeheer		50	25	25	25
Beheerpakket openbare ruimte		135	35	35	35
Verwerven nieuw intranet		30			
Servicedesk applicatie		13	13	13	13
Ontwikkelingen ICT		30			
Rolgebaseerde toegangscontrole informatiesystemen		75			
Datawarehouse		15			
Ontwikkeling zaaksysteem		15			
Informatieveiligheid evalueren plus uitvoeren en ontwikkelen verbeterplan		5	10	10	10
Cybergevolgbestrijding en voorbereiden gevolgen cyberincident		10	10	10	10
Risico-analyse (IBD gemeenten) uitvoeren en verbeterplan		20	15	15	15
ISMS invoeren		12	3	3	3
Digitalisering en datagedreven werken		10	5	5	5
Doorontwikkeling elektronische handtekening		60	30	30	30
Kennismaking/vernieuwing samenwerking Lippstadt-Maashorst		35			
Uitbreiding formatie applicatiebeheer		226	226	226	226
uitbreiding formatie strategisch informatiemanager		107	107	107	107
koppelen klimaatinstallatie gemeentehuis aan WKO	550	21	41	41	40

	theater Markant					
	Totaal	575	1.886	1.129	1.119	958

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

Omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Aframen detacheringsvergoeding projectleider ondermijning Maas en Leijgraaf (PDF, 38.6 kB)		50		50		50		
Wet Open Overheid (PDF, 214.3 kB)	66							
Vervaging tractor, verhogen krediet 2024 (€ 57.500) (PDF, 216.8 kB)		0		3		6		
(< € 50.000)								
Verzekeringen personeel	10		10		10		10	
OR-budget	7							
Omzette budget voor BGT taken	35	35	35	35	35	35	35	
Informatieveiligheid	42							
Investeringskrediet Glasvezelkabel (€ 72.500)		4		8		8		
Vervallen Investeringskrediet Reserveringssysteem accommodaties (-/- € 25.000)	3		5		5		5	
Basisregistratie Grootschalige Topografie(inv 27K)	3		6		6		5	
Licenties Defender Antivirus	15		20		20		20	
Dashboard en advies	20							
Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR)		35		35		35		
Opslagzolder gemeentewerf		15						

Uitstel verkoop gemeentewerf Schaijk		41	41				
Werkkleding toezichthouders en gebiedsregisseurs		11		3		3	
Aframen budget printkosten	13		13		13		13
Raadscommunicatieplan	25						
Hogere kosten afval gemeentehuis Uden en Zeeland		18					
Totaal	239	209	130	134	89	137	88

Omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) (PDF, 300.5 kB)		355				
(< € 50.000)						
Totaal taakveld		355				

Samenwerkingen

- Bureau Inkoop en aanbesteding Zuidoost-Brabant (BIZOB)
- Brabant Historisch Informatie Centrum (BHIC)
- Belastingensamenwerking Oost- Brabant (BSOB)

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Via www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst opgenomen en raadpleegbaar.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of

beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website [Overheid.nl](https://www.overheid.nl). De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente zijn eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Bedrijfsvoering en inkomsten - Treasury

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

De gemeente Maashorst wil graag financieel gezond zijn; eventuele tegenvallers kunnen we opvangen. Het zorgvuldig met gemeenschapsgeld omgaan, staat hierbij voorop. We zijn ambitieus en we zetten onze financiën maximaal in om die ambities te realiseren. Als het nodig is dat er meer capaciteit voor nodig is, dan zijn we bereid daarin te investeren.

De inkomsten en uitgaven zijn in evenwicht. Er is ruimte om ambities te realiseren en voldoende ruimte om tegenvallers op te vangen. De gemeentelijke producten en de afvalstoffenheffing zijn kostendekkend.

Ontwikkelingen

Financieel beleid

Het financieel beleid van de gemeente Maashorst is gebaseerd op 3 pijlers, te weten: dekking, risicomangement en weerstandscapaciteit en financiering.

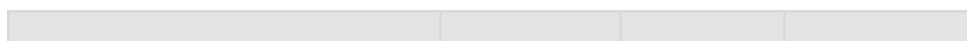
Beoordeling financiële positie

Gemeenten zijn verplicht om een aantal financiële kengetallen te presenteren. Het doel hiervan is om op termijn te kunnen benchmarken; gemeenten onderling te vergelijken.

Wij hebben een norm gegeven aan deze kengetallen. Hierbij sluiten we aan bij de signaleringswaarden, zoals die in de stresstest voor 100.000+ gemeenten is opgenomen. In de tabel hieronder is te zien welke waarden bij welke categorie (A, B of C) behoren. Categorie A is het minst risicovol en categorie C het meest risicovol. Om ons huidige financiële beleid voort te zetten, zouden we categorie A ambiëren en categorie B accepteren.

We leggen verantwoording af over deze financiële kengetallen in zowel de Programmabegroting als de Programmarekening.

Bij de integrale afweging van middelen bij de Programmabegroting 2024, worden de gevolgen voor de financiële kengetallen zoveel als mogelijk vooraf al in beeld gebracht. Dit willen we combineren met een update van ons financieel beleid gemeente Maashorst. Op die manier zijn alle pijlers van ons financieel beleid (dekking, weerstandsvermogen en risicobeheersing, financiering) betrokken bij de integrale afweging. Maar nog belangrijker is, dat we op deze manier in staat zijn om daar ook proactief op te sturen.

Kengetal	Categorie A	Categorie B	Categorie C
Netto schuldquote	< 90%	90-130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90-130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20-50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	begroting > 0%	begroting 0%	begroting < 20%
Grondexploitatie	< 20%	20-35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95-105%	> 105%

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de programmarekening 2023 zullen de actuele financiële kengetallen worden opgenomen. Een aantal van deze kengetallen moet in 2024 negatief bijgesteld worden als gevolg van het naar verwachting moeten afsluiten van een langlopende lening van € 20.000.000. Dit is ook geprognostiseerd in de Programmabegroting 2024. De jaren daarna verbeteren die kengetallen vervolgens weer door reguliere aflossingen op deze lening.

Wet Ahri

Vanaf 1 januari 2023 staan we niet meer onder preventief toezicht. Voor de Provincie (als toezichthouder) is het herindelingsproces dan afgerond. Natuurlijk wordt de financiële stand van zaken regelmatig in de overleggen met de toezichthouder besproken.

Doelen

Wat willen we bereiken?

1.	Solide financieel beleid voortzetten.
2.	Structureel sluitende Programmabegroting.
3.	Positief oordeel van de toezichthouder (Provincie Noord- Brabant).
4.	Goedkeurende controleverklaring inzake getrouwheid en rechtmatigheid van de externe accountant.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties/activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1	Structurele lasten worden gedekt door structurele baten.	Continue		Onze begroting is voor de jaren 2023, 2024 en 2025 structureel sluitend. Vanaf 2026 zijn er

				tekorten. Zie (programmabegroting 2024). We voldoen hiermee aan de eisen van de provincie voor goedkeuring. De tekorten vanaf 2026 zijn een zorgpunt. Het is af te wachten of en in welke mate er vanuit het Rijk compensatie komt vanaf 2026. Daarnaast gaan we zelf aan de slag met een heroriëntatietraject van onze uitgaven men activiteiten.
2	De financiële consequenties van het nieuwe coalitieakkoord in de Programmabegroting verwerken.	Continue		Voor de jaarschijf 2023 zijn de financiële consequenties verwerkt in de Programmabegroting 2023. In deze bestuursrapportage wordt de huidige stand van zaken gerapporteerd.
3	Systeem van risicomanagement continueren en waar mogelijk verbeteren, waarbij risico's worden gekwantificeerd en in relatie worden gebracht met de weerstandscapaciteit.	Continue		Dit proces loopt continue door. De in 2022 door de raad vastgestelde nota Weerstandsvermogen en Risicobeheersing biedt daarvoor ook handvatten. Resultaat: De gemeente heeft een gezonde vermogenspositie. Het sturen op de z.g. 3 pijlers verder ontwikkelen; In de P&C-instrumenten worden de resultaten gerapporteerd.
4	De interne processen op orde en actueel houden.	Continue		Bij de voorbereiding op de herindeling zijn al veel processen op elkaar afgestemd.

				Met het programma “De basis op orde” willen we onze interne processen (bedrijfsvoering) verder optimaliseren. Doelstelling is alle bedrijfsprocessen in het 2e kwartaal 2024 op orde te hebben.
5	Invoering van een nieuw planning en controlesysteem (met de mogelijkheid voor continuous reporting)	Continue	●	Het nieuwe planning en controlesysteem (Pepperflow) is geïmplementeerd. Inmiddels is het eerste P&C-document (programmabegroting 2024) ook in dit nieuwe systeem opgesteld.

Wat mag dat kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

	Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2022	2023	2024	2025
	Totaal					

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2022 (x € 1.000)

Omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Taakstelling personeel (PDF, 214.9 kB)	332							
Huurinkomsten en servicekosten diverse panden (PDF, 299.3 kB)	539		2		2		2	
Voorlopige instandhouding gemeentehuis Zeeland (PDF, 217.8 kB)(zie ook onder incidenteel)		50		50				
Treasury (PDF,	2.968	79						

96.5 kB)								
(< € 50.000)								
Verhuur gronden		20						
Exploitatie De Garf Zeeland		44		37	9		9	
Verkoop oude materialen		2		2		2		2
Leegstand en wijziging van taakveld peuterspeelzalen		19						
Totaal taakveld	3.839	214	2	89	11	2	11	2

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Verkoop reststroken (PDF, 215.4 kB)	168					
Voorlopige instandhouding gemeentehuis Zeeland (PDF, 217.8 kB)		390				
(< € 50.000)						
Totaal taakveld	168	390				

Samenwerkingen

- Brabant Water N.V.
- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
- Verband Verzekerings Platform Overheden (VPO)

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. Iedereen kan de geldende regels raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Via www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst opgenomen en

raadpleegbaar.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website [Overheid.nl](https://www.overheid.nl). De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente zijn eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Bedrijfsvoering en inkomsten - Belastinginkomsten

De lokale lasten vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten, en zijn integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid.

Ontwikkelingen

Gemeenten halen een deel van hun inkomsten uit gemeentelijke belastingen. Vooral uit de onroerend zaakbelasting (OZB). De lokale lasten (belastingen en heffingen) vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten, en zijn daarom integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid.

Er zijn 2 soorten gemeentelijke belasting:

- Belastingen: bijvoorbeeld onroerend zaakbelasting (OZB), toeristenbelasting en parkeerbelasting. De opbrengst daarvan gaat naar de gemeente. De gemeente bepaalt zelf waarvoor ze de opbrengst gebruikt.
- Heffingen: dit zijn rechten, tarieven en leges. Bijvoorbeeld rioolheffing of de kosten voor een paspoort. De gemeente kan hier alleen de totale kosten vergoed krijgen die ze gemaakt heeft. De totale opbrengst van deze heffingen mag niet meer zijn dan de totale kosten die de gemeente daarvoor moet maken.

(Financiële) voortgang doelen

Wat willen we bereiken?

1.	We willen gelijkblijvende lasten voor inwoners en bedrijven in de gemeente Maashorst.
2.	We willen deze opbrengsten tegen zo laag mogelijke kosten verkrijgen door de Belasting Samenwerking Oost-Brabant (BSOB) de belastingtaken voor ons uit te laten voeren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

● Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

● Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

● Nog niet opgestart

	Acties / activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	In de basis willen we de lasten niet meer laten stijgen dan met de inflatiecorrectie (in 2023 2,3%)	continue	●	De lasten voor inwoners worden alleen met de inflatiecorrectie verhoogd. Voor komend jaar (2024) zal deze verhoging hoger uitvallen dan voorgaande jaren.
2.	De BSOB voert de gemeentelijke belastingen voor de gemeente Maashorst uit. Inmiddels is een punt van efficiency en kostenbesparing bereikt. Door eventuele groei in het aantal deelnemers kunnen nog wel kosten verlaagd worden. Er wordt door de BSOB een businesscase uitgewerkt om zicht te krijgen op de financiële positie in 2022 e.v.	continue	●	Als gevolg van een groter aantal bezwaren (3 x zoveel) en de forse prijsstijgingen moet de gemeentelijke bijdrage 2023 met € 80.000 verhoogd worden. Op het gebied van bezwaren is een landelijke discussie gaande om deze anders in te richten en daarmee de kostenstijging te beperken. Verder is de BSOB in gesprek met mogelijke nieuwe deelnemers en kan daarmee efficiëntievoordelen bereikt worden

Wat mag dat kosten?

Eventuele nieuwe accenten met financiële gevolgen worden onderstaand toegelicht (x € 1.000)

Extra begroot in Programmabegroting 2023	inv	2022	2023	2024	2025

Totaal							
--------	--	--	--	--	--	--	--

Resultaat 2e financiële afwijkingenrapportage 2023 (x € 1.000)

omschrijving	2023 structureel		2024 structureel		2025 structureel		2026 structureel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Inkomsten Parkeren (zie ook onder incidenteel) (PDF, 217.0 kB)		300						
Bijdrage BSOB (PDF, 88.2 kB)		118						
(< € 50.000)								
Totaal taakveld		418						

omschrijving	2023 incidenteel		2024 incidenteel		2025 incidenteel	
	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel	voordeel	nadeel
Inkomsten Parkeren (PDF, 217.0 kB)	300					
(< € 50.000)						
Totaal taakveld	300					

Samenwerkingen

Belastingsamenwerking Oost- Brabant (BSOB)

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. De geldende regels zijn voor eenieder te raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Via www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst opgenomen en raadpleegbaar.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente zijn eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Bedrijfsvoering en inkomsten - Gemeentefonds

Gemeenten ontvangen een belangrijke financiële afdracht van de Rijksoverheid uit het gemeentefonds (de algemene uitkering). Hiermee kunnen we een deel van onze uitgaven financieren. Gemeenten mogen zelf bepalen waar ze dit geld aan besteden. Het college van B&W en uiteindelijk de gemeenteraad zijn verantwoordelijk voor de keuzes en verantwoording.

Hoeveel geld gemeenten uit het gemeentefonds krijgen, hangt af van hun kenmerken en belastingcapaciteit. De belastingcapaciteit geeft aan hoeveel belasting een gemeente jaarlijks kan innen.

De Rijksoverheid kijkt bij de verdeling van het gemeentefonds onder meer naar:

- aantal inwoners;
- aantal jongeren;
- aantal uitkeringsgerechtigden;
- oppervlakte van de gemeente;
- grootte van de watergebieden.

Deze kenmerken heten maatstaven. Er zijn meer dan 60 maatstaven. Elke maatstaf heeft een bedrag voor elke 'eenheid'. De gemeente krijgt dus geld voor iedere inwoner, iedere jongere, enzovoorts.

Ontwikkelingen

Jaarlijks verschijnen er drie circulaire van het Rijk. De meicirculaire geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de Rijksoverheid, de septembercirculaire is de vertaling van de Miljoenennota (de rijksbegroting) en de decembercirculaire rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af.

De gevolgen van de meicirculaire 2023 hebben we verwerkt in Programmabegroting 2024.

(bedragen in €)

	2023	2024	2025	2026	2027
Algemene uitkering Maashorst	117.457.698	123.679.930	124.409.812	113.819.503	111.980.145

op basis van meicirculaire '23					

De septembercirculaire 2023 is volgens planning op Prinsjesdag verschenen. Deze circulaire bevat als belangrijkste onderwerpen informatie over de nieuwe financieringssystematiek vanaf 2027 en een actualisatie van het LPO accres (Loon- en prijsontwikkeling) op basis van de Miljoenennota 2024. Ook is met ingang van 2027 nu de indexatie van het Rijksbeleid opgenomen in het Gemeentefonds. Tenslotte zijn er nog een aantal taakmutaties te melden.

Onderstaand de nieuwe raming van de algemene uitkering.

(bedragen in €)

	2023	2024	2025	2026	2027
Algemene uitkering Maashorst op basis van septembercirculaire '23	116.964.979	126.155.323	126.674.488	115.924.064	116.336.291

I

Doelen

Wat willen we bereiken?

De uitkering uit het gemeentefonds is één van onze belangrijkste inkomstenbronnen. Door middel van een transparante analyse van de ontwikkelingen en de financiële doorvertaling hiervan levert de algemene uitkering een belangrijke bijdrage aan het integraal afwegingsproces van de middelen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Overzicht van acties/activiteiten:

 Actie is opgestart en de uitvoering is volgens de (bijgestelde) planning verlopen of is volledig gerealiseerd

 Er is gestart maar de planning loopt achter of de uitvoering is afwijkend

 Nog niet opgestart

	Acties/activiteiten	2023	Indicator	Toelichting
1.	Een adequate vertaling van de financiële gevolgen van de circulaire van het Ministerie van BZK naar de algemene uitkering voor de gemeente Uden.	continue		de meest actuele circulaire is verwerkt
2.	Het up-to-date houden van alle variabelen die van belang	continue		op basis van de

Samenwerkingen

-

Wet- en regelgeving

De gemeente Maashorst of haar bestuursorganen handelen overeenkomstig het legaliteitsbeginsel slechts op basis van taken en bevoegdheden die terug te vinden zijn in de Europese, landelijke of lokale wet- en regelgeving. De geldende regels zijn voor eenieder te raadplegen.

Landelijke wet- en regelgeving

Via www.overheid.nl zijn alle geldende regels voor de gemeente Maashorst opgenomen en raadpleegbaar.

Lokale wet- en regelgeving

Zoekt u een wet of regel van de gemeente Maashorst? Bijvoorbeeld een verordening of beleidsregel? Alle regelingen van de gemeente vindt u op de website Overheid.nl. De lokale regels worden overigens ook gepubliceerd op de website van de gemeente Maashorst. U kunt ze [hier](#) raadplegen.

Beleidsnotities

Een overzicht van de beleidsnotities en nota's van de gemeente zijn eveneens opgenomen en treft u [hier](#).

Paragrafen

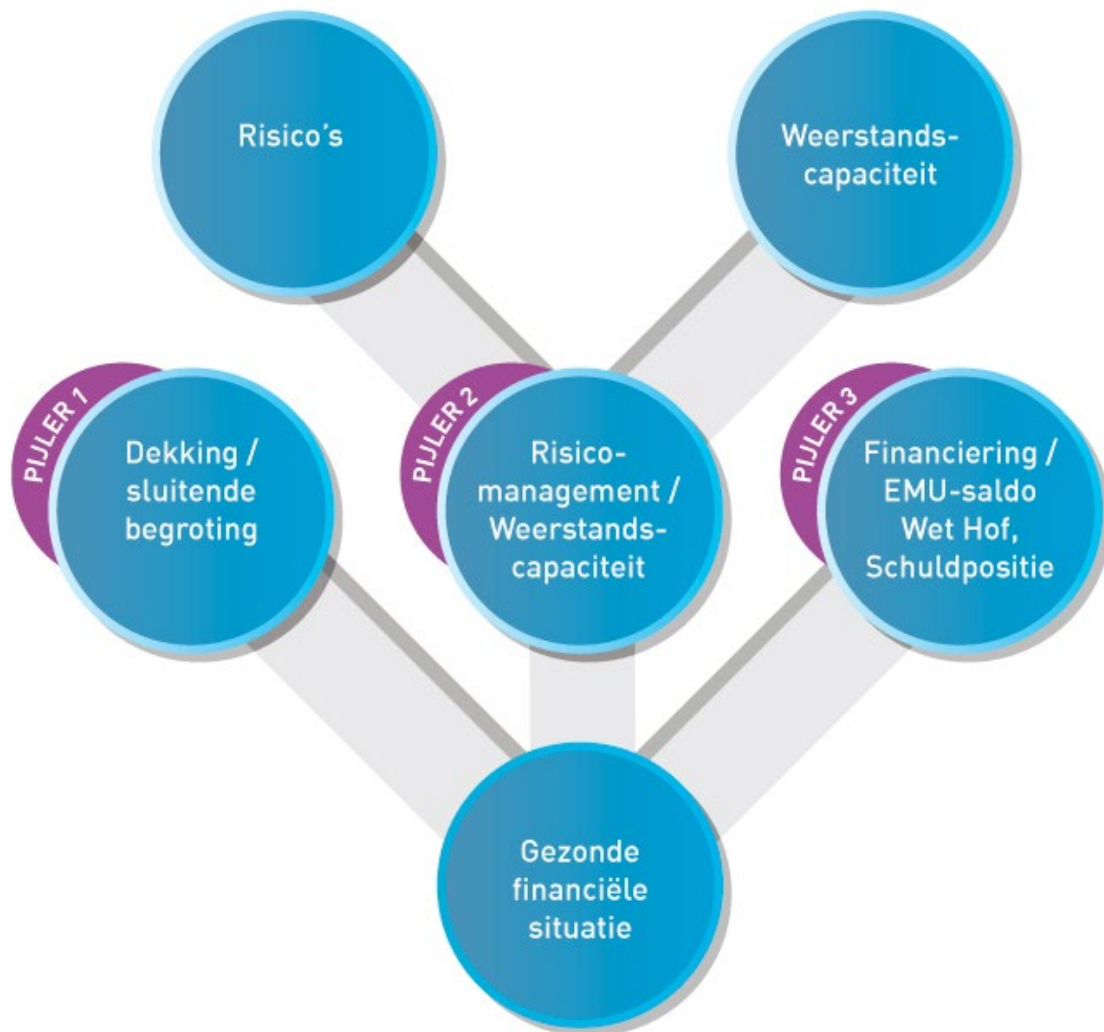
Als onderdeel van de Kadernota wordt alleen de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing geactualiseerd. De overige paragrafen maken onderdeel uit van de later in het jaar op te stellen Programmabegroting 2023-2026 gemeente Maashorst. Dit conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

We vinden risicomanagement belangrijk in de gemeente Maashorst. Het heeft dan ook een prominente plek binnen de planning & control cyclus en we zien het als een continu proces.

Bij alle planning- & controlproducten rapporteren we hierover in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. In plaats van een periodieke inventarisatie, is risicomanagement bij gemeente Maashorst een manier van denken. Het dient als hulpmiddel bij het nemen van besluiten door zowel de raad als het college.

Financiële strategie en beleid

Zichtbaar is dat risicomanagement, het onderwerp van deze paragraaf, slechts 1 van de 3 pijlers is. De pijler dekking/sluitende begroting wordt later nader toegelicht in de gevolgen bestedings- en dekkingsplan voor financiële positie gemeente Maashorst. De pijler financiering komt aan de orde in de [financieringsparagraaf](#) van de begroting 2023.

Prestatie indicatoren

Om te kunnen sturen op de financiën, zijn er prestatie indicatoren. Voor de 3 pijlers dekking, risicomanagement en financiering zijn de volgende prestatie indicatoren gedefinieerd:

Dekking

- Begroting is structureel in evenwicht

Risicomanagement

- Weerstandsratio
- Weerstandscapaciteit

Financiering

- Solvabiliteitsratio
- Netto schuld als percentage van de exploitatie
- Ratio verstrekte geldleningen aan derden/verbonden partijen in relatie tot de gemeentelijke inkomsten

Beleid

Het **beleid voor risicomanagement voor de gemeente Maashorst** is in concept opgesteld. Hiervoor is het beleid van beide gemeenten geharmoniseerd. De formele vaststelling door de Raad heeft plaatsgevonden op 20 januari 2022. Dit beleid is de basis voor het schrijven van deze paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Risico's

Doelstelling van de gemeente Maashorst is om periodiek inzicht te hebben in de risico's. Hierover wordt 4x per jaar (in de 1e Bestuursrapportage, Programmabegroting, 2e Bestuursrapportage en Programmarekening) verantwoording afgelegd. De financiële omvang van deze risico's brengen we op uniforme wijze in beeld, conform het vastgestelde beleid.

Top 10 risico's

De risico-inventarisatie vindt plaats op basis van het inschatten van de financiële impact en de kans van optreden. We hanteren bij het bepalen van de kans, klassen van 1 tot 5. De financiële impact ronden we af op € 100.000. De risico's zijn voor het laatst geïnventariseerd bij het opstellen van de Programmabegroting 2024. Onderstaande top 10 komt daar ook vandaan.

Voor een verdere toelichting op dit systeem van risicobeoordeling, verwijzen wij naar het eerder genoemde beleid voor het risicomanagement dat is opgesteld voor de gemeente Maashorst. Hieronder is schematisch weergegeven wat de grootste risico's zijn voor de gemeente Maashorst.

Top 10 risico's gemeente Maashorst

Nummer	Risico	Omvang
1	Grondexploitatie	€ 5.527.000
2	Stikstofproblematiek	€ 1.830.000
3	Sociaal domein: gespecialiseerde jeugdhulp	€ 1.586.000
4	Sociaal domein: Wet maatschappelijke ontwikkelingen 2015, (WMO dagbesteding, WMO hulp bij huishouden, WMO individuele begeleiding, WMO voorzieningen)	€ 1.510.000
5	Gemeenschappelijke regelingen	€ 700.000
6	Sociaal domein: participatiewet (Gebundelde uitkering, algemene bijstand, IOAW, IOAZ, Bbz	€ 650.000

	en LKS)	
7	Niet gedekte claims, aansprakelijkheidsverzekering, risico gevolgschade a.g.v. niet nakomen van contractuele afspraken	€ 600.000
8	Kwaliteitsmanagement systeem rechtmatigheid	€ 540.000
9	Bedrijfsvoeringsrisico	€ 530.000
10	Sociaal domein (participatiewet, Wsw, beschut werk en arbeidsparticipatie)	€ 430.000
Totaal		€ 13.993.000

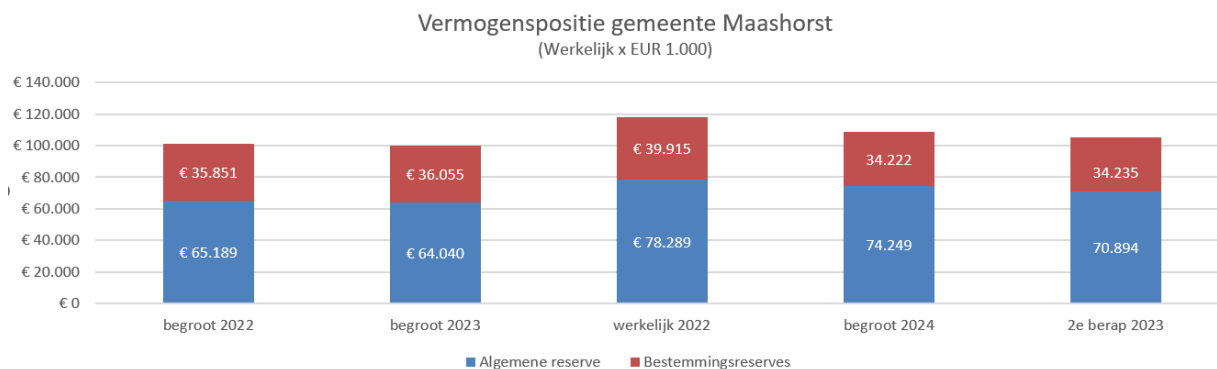
Uitgebreide risicoanalyse

De risico's worden conform ons beleid voor risicomanagement geïnventariseerd. Hierdoor is op een gedetailleerd niveau inzicht in de risico's die de gemeente Maashorst loopt. Tevens wordt door de vakafdelingen aangegeven op welke wijze de risico's beheerst worden. Klik [hier](#) (PDF, 139.2 kB) voor de uitgebreide risico analyse.

Ontwikkeling vermogenspositie

De gemeente Maashorst wil sturen op risico's en weerstandsvermogen. Belangrijk hierbij is ook de ontwikkeling van de vermogenspositie van onze gemeente. De vermogenspositie heeft betrekking op de incidentele weerstandscapaciteit.

In onderstaand overzicht is duidelijk zichtbaar hoe het vermogen zich ontwikkelt.

In de grafiek is zichtbaar dat de reservepositie van de gemeente Maashorst redelijk stabiel is.

De vermogenspositie is een onderdeel van de financiële positie en komt tot uitdrukking in de pijler dekking/sluitende begroting. Dit maakt onderdeel uit van het strategische financieel beleid. De activiteiten en prestatie indicatoren om deze te meten, zijn opgenomen in Programmabegroting 2023 onder programma [Bedrijfsvoering en inkomsten bij het onderdeel treasury](#).

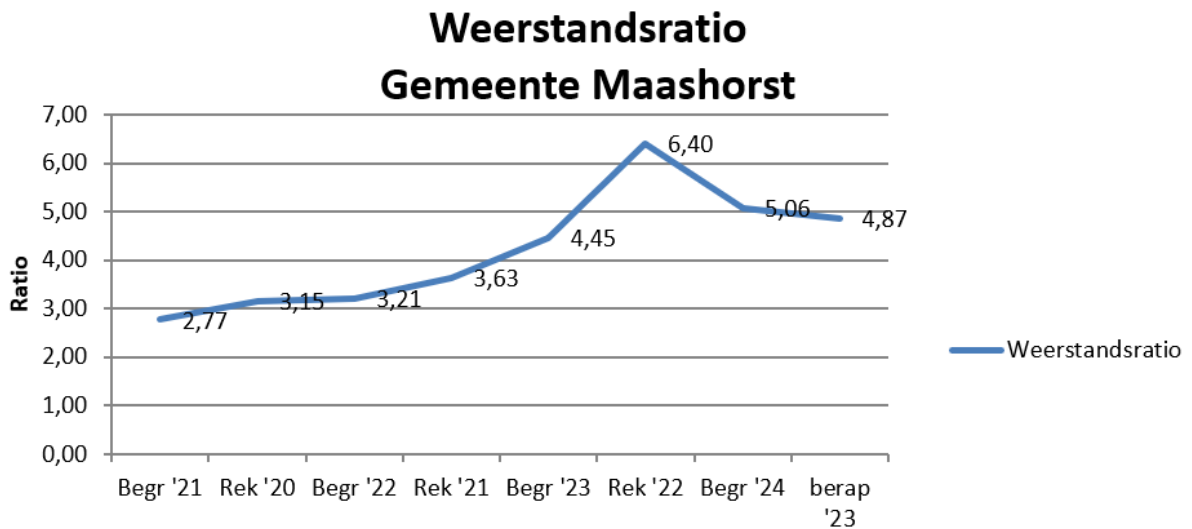
Weerstandscapaciteit en weerstandsratio

De weerstandscapaciteit bedraagt bijna € 87 miljoen. Voor de specificatie, klik [hier](#).

Weerstandsratio

De weerstandsratio wordt als volgt berekend: $weerstandscapaciteit : risico's = weerstandsratio$

De weerstandsratio geeft aan in hoeverre de gemeente Maashorst in staat is haar risico's op te vangen. Voor de jaren 2017-2021 zijn de gegevens van Uden en Landerd samengevoegd.

Toelichting ontwikkeling ratio

De werkelijk ratio 2023 bedraagt 4,87 en is iets toegenomen ten opzichte van de begroting 2024. Dit wordt veroorzaakt door een geringe toename van de weerstandscapaciteit. De risico's zijn bij het opstellen van deze bestuursrapportage niet geactualiseerd ten opzichte van de begroting 2024.

De ratio blijft positief en ruim boven de norm van 2 en is daarmee uitstekend.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is als volgt opgebouwd:

Nummer	Post	Bedrag (x € 1.000)
1.	Algemene reserve vrij besteedbaar	€ 62.067
2.	Algemene reserve grondbedrijf	€ 8.828
3.	Stille reserves	€ 6.297
4.	Onroerende zaakbelasting (onbenutte belastingcapaciteit)	€ 5.536
	Totale weerstandsvermogen	€ 82.728

1. Algemene reserve vrij besteedbaar

De algemene reserve vrij besteedbaar bedraagt bijna € 83 miljoen. Het verloop van de algemene reserve is zichtbaar bij [ontwikkeling vermogenspositie](#).

2. Algemene reserve grondbedrijf

Het doel van de algemene reserve van het Grondbedrijf is het opvangen van eventuele nadelen op grondexploitatiecomplexen. Het vormt een risicobuffer op basis van het Meerjarenperspectief grondbedrijf. In de inventarisatie van de risico's zijn ook de risico's van het grondbedrijf opgenomen. Daarom wordt deze reserve meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen. De algemene reserve van het grondbedrijf bedraagt € 8,8 mln.

3. Stille reserves

Onder stille reserves vallen onder andere de gemeentelijke gronden en panden die gewaardeerd zijn tegen de toen geldende aankoopwaarden. Een belangrijke voorwaarde is dat het een en ander per direct verkoopbaar is. De stille reserves zijn per 31 december 2023 geïnventariseerd en bedragen € 6,3 miljoen.

4. Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit OZB wordt berekend door de maximale tarieven te vergelijken met de tarieven van de gemeente Maashorst. Voor de overige heffingen wordt het verschil tussen 100% kostendekkendheid en de werkelijke inkomsten als onbenutte belastingcapaciteit aangemerkt.

Bijlagen

Dit jaar voor het eerst een compleet overzicht van alle grote projecten.

Voortgangsrapportage 2023 grote projecten

In dit [overzicht](#) (PDF, 1.7 MB) presenteren we de voortgangsrapportage van onze grote projecten.

**Voortgangsrapportage grote projecten
2023**

maashorst

Programma 2 Verkeer en vervoer

2.1 Projecten Verkeer en Vervoer

Projecten Verkeer en vervoer

Per project met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 500.000 worden de aspecten planning, budget en risico toegelicht door middel van een stoplichtenrapportage. Indien een stoplicht op oranje of rood staat, wordt ook een extra toelichting opgenomen.

Tijd: Planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: Budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; welke risico's zijn verbonden aan het project? Hierbij worden impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet beoordeeld.

- lage kans en weinig impact
- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact
- grote kans en veel impact

Projecten

A50 Afrit Noord (Oostzijde)

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
A50 Afrit Noord (Oostzijde)	€ 775.000	€ 678.036

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De werkzaamheden worden in het 4e kwartaal van 2023 en 1e kwartaal van 2024 op haalbaarheid onderzocht. Hierbij wordt ook gekeken naar de samenhang met de werkzaamheden op de N264 en de ontwikkelingen op de A50. De gesplitste uitvoering van de N264 heeft effect op het uitvoeringsmoment.

Afhankelijk van de uitkomst zal het uitvoeringsmoment worden bepaald. De technische voorbereiding en afstemming met Rijkswaterstaat gaat in het 1e kwartaal 2024 wel verder. Afhankelijk van de uitkomsten van ontwerpfase wordt de uitvoering gepland.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Afhankelijk van de definitieve uitkomsten van het onderzoek kan besloten worden of er meer werkzaamheden uitgevoerd moeten worden dan voorzien. De kosten zijn niet in het huidige budget opgenomen.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Door de fors stijgende marktprijzen bestaat er een risico op een ongunstig aanbestedingsresultaat.

De rotonde is gelegen binnen de zone die voor Natura2000-gebieden geldt. Tijdens de uitwerking van de plannen zal het effect op het uit te voeren werk worden bepaald.

Doorstroming N264 verbeteren

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
----------------------------------	------------------------	---------------------

---

Doorstroming N264 verbeteren

€ 1.651.808

€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Door de stikstofproblematiek wordt het project (van de provincie) gefaseerd uitgevoerd over meerdere jaren. In 2023 worden de rotondes Wilhelminastraat en Karrevracht omgebouwd, en in 2024 wordt rotonde Velmolenweg omgebouwd.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Voor de kostenverdeling met de provincie is besloten om dit op basis van werkelijk gemaakte kosten te verrekenen. Met de prijsaanbieding van aannemer BAM kwam dit gunstig uit op een voordeel van € 800.000, maar komt dit voordeel nu voornamelijk ten laste van de inzet van elektrisch materieel ten gevolge van de stikstofproblematiek. Hierdoor kan de ombouw van rotonde Velmolenweg en deel van de rijbaan N264 pas in 2024 uitgevoerd worden. De Provincie schat de meerkosten in op € 250.000,-

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

De gesprekken over het uitvoeringsontwerp zijn in ver gevorderd stadium, waardoor de risico's inzichtelijk zijn geworden. De risico's worden gemiddeld ingeschat.

Element en asfaltverhardingen 2023

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Investeringen en elementverhardingen 2023	€ 739.889	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Betreft de reconstructie van de rijbanen/wegen van een gedeelte Schutsboomstraat, een gedeelte Straatsven en Vogelenzang.

De Schutsboomstraat is een apart project. Dit project is in kwartaal 4 van 2023 opgestart. Uitvoering van de werkzaamheden zal direct na de voorbereiding starten.

De voorbereiding van Straatsven is in kwartaal 3 van 2023 gestart. Aansluitend zal in 2024 de uitvoering plaats vinden.

De werkzaamheden aan Vogelenzang zijn afhankelijk van het mogelijke project van de verbreding van de A50. Tot hier meer duidelijkheid over is wordt nu slechts ingestoken op instandhouding van de weg. De benodigde werkzaamheden hiervoor zijn in 2023 voorbereid en uitgevoerd.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Het deel van het budget dat bestemd is voor de Schutboomstraat wordt aan het project toegevoegd.

De werkzaamheden aan Straatsven en Vogelenzang worden binnen het beschikbare budget uitgevoerd.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Het projectgebied van de Schutsboomstraat is gelegen binnen de 25 km zone rondom een Natura2000-gebied. Hierdoor is er een risico aanwezig op kostenverhogende werkomstandigheden. Dit wordt nader uitgezocht op het moment dat het project aan het einde van de ontwerpfase is.

Voor de werkzaamheden aan Straatsven en Vogelenzang geldt lage kans en weinig impact.

Fietsvoorziening Industrielaan

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Fietsvoorziening Industrielaan	€ 900.000	€ 896.165

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit project is niet gestart in 2023 door het prioriteren van andere projecten in het MIP. Het project is doorgeschoven naar 2024 (voorbereiding) en 2025 (uitvoering)

Het nieuwe mobiliteitsplan met uitvoeringsprogramma kan ervoor zorgen dat uitvoering en financiering worden herzien.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

In totaal zijn de kosten eerder geraamd op € 900.000. Op basis van ontwerpen die nog gemaakt zullen worden dient bekeken te worden of dit realistisch is. Tevens dient de helft van het bedrag € 450.000 beschikbaar te komen uit subsidies. Tijdens de voorbereiding In 2024 gaat duidelijk worden of dit werk voor subsidie in aanmerking komt.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Op het moment dat er geen subsidie, of niet voldoende subsidie verkregen kan worden kan dit project niet zonder aanvullende middelen worden uitgevoerd.

Fietsvoorziening Pres. Kennedylaan

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Fietsvoorziening Pres. Kennedylaan	€ 985.662	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit project is nog niet gestart door het prioriteren van andere projecten in het MIP. Het project wordt doorgeschoven naar 2024 (voorbereiding) en 2025 (uitvoering)

Het nieuwe mobiliteitsplan met uitvoeringsprogramma kan ervoor zorgen dat uitvoering en financiering wordt herbezien.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Budget is toereikend indien vanuit wegen (rehabilitatie) en regionale subsidie een bijdrage volgt.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Er is nog geen risico te benoemen

GO Bosveld/Raam

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
GO Bosveld / Raam	€ 550.000	€ 167.996

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Eerste werkzaamheden zijn volgens planning uitgevoerd. In 2023 wordt nog één deelproject uitgevoerd. Werkzaamheden voor dit deelproject zijn gestart in Q4 van 2023.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Binnen beschikbaar budget.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Lage kans, weinig impact.

GVVP Fietsstraat Volkelseweg

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
GVVP Fietsstraat Volkelseweg	€ 581.294	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In het eerste kwartaal van 2023 is de uitwerking van dit project gestart. In het vierde kwartaal van 2023 heeft de aanbesteding plaatsgevonden. Er kan in het eerste kwartaal van 2024, gestart worden met de uitvoering van de Fietsstraat.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

De kosten van werkzaamheden vallen binnen het beschikbaar gestelde budget. Na afronding van de werkzaamheden wordt de subsidie definitief vastgesteld en uitgekeerd.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Geen.

GVVP fietsvoorziening Loopkantstraat

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
GVVP Fietsvoorziening Loopkantstraat	€ 600.000	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit project is in het MIP als gevolg van prioritering van andere projecten nog niet benoemd.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Budget kan pas worden beoordeeld als een inpassend ontwerp met kostenraming is gemaakt.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Voor nu geen risico's te benoemen

GVVP Rotonde Ben van Dijk

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
GVVP Rotonde Ben van Dijk	€ 560.000	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Door uitvoering van andere projecten (N264) ombouw rotondes naar kruisingen met slimme verkeerslichten) is dit project on-hold gezet.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Budget kan worden gekoppeld aan het werk "rotonde foodcourt"

Beide werken liggen in elkaars verlengde en de beoogde verkeersregelininstallaties dienen te worden gekoppeld.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Geen

GVVP Zeelandsedijk-Leeuwstraat verkeersfunctie

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
GVVP Zeelandsedijk-Leeuwstraat verkeersfunctie	€ 825.000	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Dit project kan pas worden gestart als de ruimtelijke procedure Omklappen N605 gereed is en het oostelijke tracé om Volkel is aangelegd.

Pas daarna kan de "afwaardering " van de verkeersfunctie op het beoogde wegvak worden uitgevoerd.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Dit is een budget geraamd op hoofdlijnen. Inpassend ontwerp en kostenraming geven op termijn meer duidelijkheid.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Geen

Investerings en elementenverhardingen 2022

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Investerings en elementverhardingen 2022	€ 1.474.069	€ 1.458.247

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Geplande werkzaamheden uit 2022 zijn gedeeltelijk uitgevoerd. De werkzaamheden bestaan uit reconstructie van de rijbanen Zeelandsedreef en Schaijkseweg, Heijtmorgen en gedeelte Helstraat.

In 2023 is er budget beschikbaar gesteld voor de reconstructie van de fietspaden langs de Zeelandsedreef en de Schaijkseweg. Daarom wordt de totale reconstructie van de rijbanen en de fietspaden als één project opgepakt. De voorbereiding van het project Zeelandsedreef en Schaijkseweg is in 2023 gestart. Uitvoering start naar verwachting in 2024.

Heijtmorgen gedeelte rijbaan buiten de bebouwde kom is uitgevoerd. Voor het gedeelte binnen de bebouwde kom is de voorbereiding in 2023 gestart. Naar verwachting start uitvoering eind 2024.

De voorbereiding van de reconstructie van een gedeelte van de Helstraat is in 2023 gestart. De uitvoering van de reconstructie is afhankelijk van de bijkomende werkzaamheden van Brabant Water.

Geld (indicator)**Geld (toelichting)**

Binnen beschikbaar budget.

Risico (indicator)**Risico (toelichting)**

Lage kans en weinig impact.

Oude Maasstraat

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Oude Maasstraat (incl. riolering)	€ 1.735.000	€ ?

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

Werk is gereed.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Binnen beschikbaar budget

Risico (indicator)**Risico (toelichting)**

Lage kans en weinig impact

Rehabilitatie Efferen

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Rehabilitatie Efferen	€ 582.909	€

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

In 2023 is gestart met de voorbereiding van de rehabilitatie van Efferen in combinatie met Lauwere. Uitvoering zal in 2024 starten

Geld (indicator)**Geld (toelichting)**

Binnen beschikbaar budget.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Lage kans, weinig impact.

Rehabilitatie Eikenheuvelweg

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Rehabilitatie Eikenheuvelweg	€ 646.931	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het ontwerp is met de aanwonenden en andere belanghebbenden samen opgesteld. In het 4e kwartaal van 2023 wordt het ontwerp vastgesteld en start de technische voorbereiding. Er is in het derde kwartaal eerst gekeken naar de effecten van de stikstofuitstoot op het plangebied. De uitkomsten zijn meegenomen in de ontwerpfase.

Het overleg om te komen tot een ontwerp heeft langer geduurd dan eerder voorzien. Ook voor het uitvoeringstijdstip moet gekeken worden naar werkzaamheden in de directe omgeving die effect kunnen hebben op de benodigde omleidingsroutes. Als gevolg hiervan kunnen de werkzaamheden aan de Eikenheuvelweg later uitgevoerd moeten worden dan eerder voorzien.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Het beschikbaar gestelde budget wordt als taakstellend beschouwd. Voor het vaststellen van het definitieve ontwerp wordt een budgettoets gedaan.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Door de kostenstijgingen is het onzeker of het werk ook binnen budget uitgevoerd kan worden. Dit wordt lopende het ontwerpproces nader bekeken. Indien noodzakelijk zal er bij de gemeenteraad een verzoek om meer budget beschikbaar te stellen ingediend worden.

Het werkgebied is gelegen binnen de zone van Natura2000 gebieden. Het effect op het werk wordt nader onderzocht tijdens de ontwerpfase om vooraf al zekerheid te hebben over de kans op doorgaan van het project.

Rehabilitatie Hoevenseveld fase 2

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Rehabilitatie Hoevenseveld fase 2	€ 1.471.299	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het project is nog niet gestart. Door de wisselingen van fase 2 en 3 gaat het project in het 4e kwartaal van 2023 van start. Het exacte tijdstip van start van het participatieproces met de omgeving moet nog worden bepaald. Het jaar 2024 wordt gebruikt om het ontwerp voor de nieuwe inrichting van de woonwijk op te stellen.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Het beschikbare totaalbudget wordt bij de start van het project als taakstellend beschouwd.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Door de latere start van het werk is er een risico op kostenstijging van de benodigde bouwmaterialen. Dit zal in de loop van het project duidelijk gaan worden.

Het gebied bevindt zich binnen een Natura2000 zone. Lopende de ontwerpfase zal duidelijk gaan worden wat het effect is op het project. De benodigde acties worden tijdig in gang gezet.

Rehabilitatie Hoevenseveld fase 3

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Rehabilitatie Hoevenseveld fase 3 (incl. riolering_	€ 903.989	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Samen met een klankbordgroep wordt het ontwerp opgesteld. Dit neemt meer tijd in beslag dan eerder voorzien.

De verwachting is dat in 2023 het ontwerp afgerond wordt en de werkzaamheden in 2024 kunnen starten.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Het beschikbare totaalbudget wordt als taakstellend beschouwd. Op het moment dat er voorlopig ontwerp is wordt er een budgettoets gedaan. Deze zal uitwijzen of het budget ook daadwerkelijk voldoende is.

Er is een subsidie op het project toegekend voor het stimuleren van bewoners om hemelwatermaatregelen te treffen. Deze subsidie mag alleen specifiek voor dit doeleinde gebruikt worden.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Door de langere ontwerpfase van het werk is er een risico op kostenstijging van de benodigde bouwmaterialen.

Het gebied bevindt zich binnen een Natura2000 zone. Lopende de ontwerpfase zal duidelijk gaan worden wat het effect is op het project. De benodigde acties worden tijdig in gang gezet.

Rehabilitatie Hurk

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Rehabilitatie Hurk	€ 538.393	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Rehabilitatie Hurk betreft een integraal project met Stoffels, Krijten en Stadrijk. Voorbereiding is in 2023 gestart en naar verwachting start de uitvoering in 2024.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Binnen beschikbaar budget.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Lage kans en weinig impact.

Rehabilitatie Krijten

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Rehabilitatie Krijten	€ 698.030	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Rehabilitatie Krijten betreft een integraal project met Hurk, Stoffels en Stadrijk. Voorbereiding is in 2023 gestart en naar verwachting start de uitvoering in 2024.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Binnen beschikbaar budget.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Lage kans en weinig impact.

Rehabilitatie Liessentstraat/Erfstraat/Kromstraat

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Rehabilitatie Liessentstraat/Erfstraat/Kromstraat	€ 669.492	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Vorbereidende werkzaamheden zijn eind 2022 gestart. In 2023 is de voorbereiding gedaan en later dan verwacht afgerond. Hierdoor wordt de uitvoering verwacht in 2e kwartaal 2024. Asfalt verwerken op een doorgaande weg in Q4 en Q1 van een jaar is te riskant.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Binnen beschikbaar budget.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Lage kans, weinig impact.

Rehabilitatie Meerkensweg

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Rehabilitatie Meerkensweg	€ 657.499	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De voorbereiding van het project is vertraagd. Dit heeft vooral te maken met de wens om een duurzame invulling aan het project te geven. Het uitzoeken van de invulling kost meer tijd dan voorzien

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Het beschikbare totaalbudget wordt bij het vervolg van het project als taakstellend beschouwd.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Door de latere start van het werk is er een risico op kostenstijging van de benodigde bouwmaterialen. Dit zal in de loop van het project duidelijk gaan worden.

Het gebied bevindt zich binnen een Natura2000 zone. Lopende de ontwerpfase zal duidelijk gaan worden wat het effect is op het project. De benodigde acties worden tijdig in gang gezet.

Rehabilitatie Stoffels

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Rehabilitatie Stoffels	€ 588.843	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Rehabilitatie Stoffels betreft een integraal project met Hurk, Krijten en Stadrijk. Voorbereiding is in 2023 gestart en naar verwachting start de uitvoering in 2024.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Binnen beschikbaar budget.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Lage kans en weinig impact.

Rehabilitatie Vijfhuizerweg / Morel

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Rehabilitatie Vijfhuizerweg/ Morel	€ 2.075.000	€ 1.066.501

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2023 zijn de werkzaamheden afgerond.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Het project is binnen het beschikbaar gesteld budget afgerond

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Lage kans en weinig impact

Rehabilitatie Violierstraat

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Rehabilitatie Violierstraat (incl. 2 rotondes busstation en incl. riolering)	€ 5.696.679	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In samenwerking met een klankbordgroep is het nieuwe ontwerp opgesteld. In het 2e kwartaal 2023 is het ontwerp definitief vastgesteld. De voorbereidende werkzaamheden om te komen tot de selectie van een aannemer zijn gestart. Samen met de aannemer wordt het ontwerp verder technisch uitgewerkt. De focus zit hierbij vooral op duurzaamheid en het bereikbaar houden van het centrum. De uitvoering zal plaatsvinden in 2024.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

De gemeenteraad van de voormalige gemeente Uden heeft het aanvullende budget voor de extra werkzaamheden aan de rotondes goedgekeurd in de begroting 2021. Het budget kan nu als taakstellend worden beschouwd. Bij de uitwerking van het ontwerp zal een budgettoets gedaan worden om te zien of de plannen ook binnen budget te realiseren zijn.

Door de provincie is een subsidie voor het verbeteren van de verkeersveiligheid gegeven. Deze subsidie is niet eerder voorzien in de beschikbare budgetten.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Door de langere ontwerpfase van het werk is er een risico op kostenstijging van de benodigde bouwmaterialen.

Het gebied bevindt zich binnen een Natura2000 zone. De eerste verkennende berekening laat zien dat er geen problemen te verwachten zijn. Bij de technische uitwerking van het ontwerp blijft dit een aandachtspunt en zal er monitoring noodzakelijk blijven.

Om de kostenstijging en aanvullende milieumaatregelen op te vangen kan er mogelijk gebruik worden gemaakt van de beschikbare subsidie. De gemeenteraad zal hier tijdig over worden geïnformeerd.

Rehabilitatie Zeelandsedreef/Schaijkseweg

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Rehabilitatie Zeelandsedreef/Schaijkseweg	€ 1.653.680	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2022 budget beschikbaar voor rehabilitatie van de rijbanen van de Zeelandsedreef/Schaijkseweg. Uit nadere inspectie kwam dat ook de fietspaden gerehabiliteerd moeten worden. In 2023 is er aanvullend budget gevraagd voor de fietspaden. De voorbereidingen van het project van het gehele traject (rijbanen en fietspaden) is in 2023 gestart. Uitvoering zal naar verwachting starten in 2024.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Binnen beschikbaar budget.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Lage kans, weinig impact.

Snelfietsroute De Corridor

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Snelfietsroute de Corridor	€ 2.771.712	€ 2.473.717

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het fietspad langs de Corridor is inmiddels uitgevoerd.

In het eerste en tweede kwartaal van 2024 zal de laatste schakel (tussen N264 en Uden Centrum) verder worden uitgewerkt. Daarna wordt de uitvoering opgepakt.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Werkzaamheden vallen binnen het gevoteerde budget. In de zomer van 2023 is de subsidie definitief vastgesteld voor het deel dat buiten de bebouwde kom is aangelegd.

Het deel dat nog gemaakt moet worden, (tussen N264 en Uden Centrum) komt ook in aanmerking voor subsidie. Dit zal, wanneer het ontwerp en raming definitief is, verder worden afgestemd met de Provincie.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Op dit moment is er een kleine kans dat er risico's optreden.

Verbreden Zeelandsedijk N264-Kromstraat

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Verbreden Zeelandsedijk N264-Kromstraat	€ 725.000	€ 701.450

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De voorkeursvariant wordt met een bestemmingsplanprocedure verder uitgewerkt. De planvoorbereiding wordt in het vierde kwartaal van 2023 uitgevoerd. De uitvoering van het project is voorzien in het tweede kwartaal van 2024.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

De plannen zijn door het nieuwe dwarsprofiel (in het kader van Duurzaam Veilig Verkeer) gewijzigd. Hierdoor moeten veel bomen worden gekapt. Het tekort wordt ingeschat op een bedrag van € 400.000,-

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Verwacht wordt dat voor de bomenkap een grote kans op bezwaren bestaat.

Verlengde Noordlaan met bijkomende werkzaamheden

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Verlengde Noordlaan met bijkomende werkzaamheden	€ 2.026.426	€ 1.706.977

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Met de ODBN heeft afstemming plaatsgevonden voor het verkrijgen van de ontheffing wet milieubescherming in verband met de twee dassenburchten in het naastliggende natuurgebied Peelsche Heide. De aanvraag is afgewezen, maar het project kan wel onder gestelde voorwaarden uitgevoerd worden. De mate van invloed van de stikstofproblematiek is opnieuw berekend en valt gunstig uit. Het bestemmingsplan is in de Raadsvergadering van 13 juli vastgesteld, waarna de uitvoering (na de aanbestedingsprocedure) in het vierde kwartaal van 2023 kan starten.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Door het wegvallen van de provinciale bijdrage en subsidie is een aanzienlijk tekort ontstaan. In de Raadsvergadering van 6 juli is besloten om de aanvullende middelen beschikbaar te stellen. De kostenverdeling van het project is verder geregeld in de exploitatieovereenkomst met medefinancier Peka Kroef.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

De gesprekken over het ontwerp zijn in ver gevorderd stadium waardoor de risico's inzichtelijk zijn geworden. De risico's worden gemiddeld ingeschat.

Vervanging Armaturen openbare verlichting

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Vervanging armaturen openbare verlichting	€ 1.522.496	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2023 zijn de budgetten van 2024, 2025 en 2026 ook beschikbaar gesteld voor de vervanging van de armaturen om versneld om te vormen naar energiezuinige ledverlichting. In het 1e en 2e kwartaal zijn hiervoor de voorbereiding uitgevoerd. De werkzaamheden zijn aanbesteed in 3 percelen aan 3 aannemers. De uitvoering is in september gestart. Naar verwachting is uiterlijk 31 december het project afgerond.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Binnen beschikbaar budget

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Lage kans, weinig impact.

2.2 Projecten Parkeren

Projecten Parkeren

Per project met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 500.000 worden de aspecten planning, budget en risico toegelicht door middel van een stoplichtenrapportage. Indien een stoplicht op oranje of rood staat, wordt ook een extra toelichting opgenomen.

Tijd: Planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: Budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; welke risico's zijn verbonden aan het project? Hierbij worden impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet beoordeeld.

- lage kans en weinig impact
- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact
- grote kans en veel impact

Programma 4 Onderwijs

4.1 Projecten onderwijs

Projecten Onderwijs

Per project met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 500.000 worden de aspecten planning, budget en risico toegelicht door middel van een stoplichtenrapportage. Indien een stoplicht op oranje of rood staat, wordt ook een extra toelichting opgenomen.

Tijd: Planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: Budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; welke risico's zijn verbonden aan het project? Hierbij worden impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet beoordeeld.

- lage kans en weinig impact
- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact
- grote kans en veel impact

4.2 Projecten Onderwijshuisvesting

Projecten Onderwijshuisvesting

Per project met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 500.000 worden de aspecten planning, budget en risico toegelicht door middel van een stoplichtenrapportage. Indien een stoplicht op oranje of rood staat, wordt ook een extra toelichting opgenomen.

Tijd: Planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: Budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; welke risico's zijn verbonden aan het project? Hierbij worden impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet beoordeeld.

- lage kans en weinig impact
- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact
- grote kans en veel impact

Wat gaan we ervoor doen?

Realisatie nieuwbouw IKC West

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Realisatie nieuwbouw IKC West	€ 10.105.255	€ 7.036.801

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De realisatie van de nieuwbouw is inmiddels gestart. Dat is conform planning. Oplevering van de nieuwbouw van IKC West is voorzien in de zomer van 2024.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Op 20 april 2023 heeft uw raad ingestemd met een aanvullend krediet van ad. € 3.606.218. Het totale projectbudget voor IKC West is € 10.105.255 en daarmee kan de nieuwbouw worden gerealiseerd.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Geen risico's.

Realisatie Uitbreiding Speelleercentrum De Wijde Wereld

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Realisatie Uitbreiding Speelleercentrum De Wijde Wereld	€ 1.518.000	€ 324.130*

*Er is een wens ingediend voor ophoging van het krediet i.v.m. sterk gestegen bouwkosten. Daarnaast is er een wens ingediend voor uitbreiding van de bestaande kinderopvang.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2021 is gestart met de planvorming voor de uitbreiding van De Wijde Wereld (KIEM). Het ontwerpproces en welstandtoetsen duurden significant langer dan oorspronkelijk verwacht. Er is forse vertraging ontstaan met als gevolg een forse stijging van de bouwkosten. Gesprekken tussen gemeente en schoolbestuur hebben geleid tot een aanvraag voor aanvullend krediet en het indienen van een wens voor uitbreiding van de bestaande kinderopvang.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

In november 2020 heeft de raad van de voormalige gemeente Uden een krediet beschikbaar gesteld voor de permanente uitbreiding van speelleercentrum De Wijde Wereld, op basis van het prijspeil 2020. Door de significante prijsstijgingen van bouwkosten sinds 2021 is het niet realistisch te noemen om in 2024 een nieuwbouwproject te realiseren op basis van het prijspeil 2020. Het schoolbestuur heeft dit herhaaldelijk aangegeven. Gesprekken tussen gemeente en schoolbestuur hebben geleid tot een aanvraag voor aanvullend krediet en het indienen van een wens voor uitbreiding van de bestaande kinderopvang.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Planning: de vergunningaanvraag wordt voorbereid en wordt in Q4 2023 ingediend. Beoogde oplevering van de nieuwbouw van de uitbreiding is voorzien in de zomer van 2024.

Programma 5. Sport, cultuur, recreatie en natuur

5.1 Projecten Sportbeleid en -activering

Projecten Sportbeleid en -activering

Per project met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 500.000 worden de aspecten planning, budget en risico toegelicht door middel van een stoplichtenrapportage. Indien een stoplicht op oranje of rood staat, wordt ook een extra toelichting opgenomen.

Tijd: Planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: Budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; welke risico's zijn verbonden aan het project? Hierbij worden impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet beoordeeld.

- lage kans en weinig impact
- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact
- grote kans en veel impact

5.2 Projecten Sportaccommodaties

Projecten Sportaccommodaties

Per project met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 500.000 worden de aspecten planning, budget en risico toegelicht door middel van een stoplichtenrapportage. Indien een stoplicht op oranje of rood staat, wordt ook een extra toelichting opgenomen.

Tijd: Planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: Budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; welke risico's zijn verbonden aan het project? Hierbij worden impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet beoordeeld.

- lage kans en weinig impact
- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact
- grote kans en veel impact

Wat gaan we ervoor doen?

FC Uden kunstgrasveld toplaag

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
FC Uden kunstgrasveld toplaag	€1.065.000,-	€ 335.000,- inclusief btw

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Project is afgerond in samenhang met renovatie toplaag kunstgrasveld Udi '19.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Dit is inclusief de bijdrage vanuit de SPUK regeling. Binnen budget. Genoemde bedragen voor beide sportvelden.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Herinrichting Park Moleneind

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Herinrichting Park Moleneind en uithuizing Red Sox	€2.289.000	€975.000,-

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

In het eerste kwartaal van 2023 is het uithuizen van Red Sox naar de Boekseldijk stopgezet. Er loopt een nieuw onderzoek naar een locatie voor Red Sox. Werkzaamheden voor de reconstructie Park Moleneind worden verder afgemaakt, nadat het nieuwe onderzoek naar een locatie voor Red Sox is afgerond.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Nog niet bekend of te bepalen. Een en ander is afhankelijk van besluitvorming nieuwe locatie voor Red Sox.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Voor Park Moleneind worden geen risico's verwacht. Enige kanttekening hierbij is, dat tijdens de uitvoering van de herinrichting kans bestaat dat er onvoorziene risico's geconstateerd kunnen worden.

Daarnaast is nog niet bekend wat het definitieve uitvoeringsplan voor Red Sox wordt.

Renovatie en verduurzaming Sporthal De Eeght Schaijk

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Renovatie en verduurzaming sporthal De Eeght Schaijk	€ 1.162.000	€ 35.000

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Verbouwing wordt in Q3 2023 volledig afgerond

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Realisatie vindt plaats binnen het budget.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Er is begin juni 2022 een inbraak in het pand geweest waarbij koper is gestolen. De verwachting is dat de schade binnen de verzekering geregeld kan worden. een groot deel van de schade hebben we kunnen verhalen op verzekeringen van gemeente (inboedel verzekering) een aannemer (CAR).

De inbraak heeft aanzienlijke vertraging tot gevolg gehad.

Sport en Spel Reek

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Sport en Spel Reek	€	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De bestemmingsplanprocedure is nagenoeg afgerond. Voorstel om de velden te verplaatsen zal nog ter goedkeuring worden voorgelegd. Dit is (mede) afhankelijk van de grondtransacties. De omgevingsvergunning voor het gebouw is verleend. Binnenkort wordt er een Raadsinformatiebrief opgesteld om u nader te informeren.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

De marktontwikkelingen m.b.t. materiaal- en personeelskosten van afgelopen tijd en de daarbij behorende uitgangspunten worden momenteel nader onderzocht. Deze zullen zeker

consequenties hebben voor het budget. Afhankelijk van eigendomskeuze gebouw, kan er gebruik gemaakt worden van subsidie vanuit SPUK of BOSA. Er worden verschillende scenario's doorgerekend.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Marktwerking, mogelijke subsidiestroom vanuit SPUK of BOSA.

Daarnaast kunnen er bezwaren worden ingediend tegen de omgevingsvergunning en bestemmingsplan.

5.3 Projecten Cultuur

Projecten Cultuur

Per project met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 500.000 worden de aspecten planning, budget en risico toegelicht door middel van een stoplichtenrapportage. Indien een stoplicht op oranje of rood staat, wordt ook een extra toelichting opgenomen.

Tijd: Planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: Budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; welke risico's zijn verbonden aan het project? Hierbij worden impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet beoordeeld.

- lage kans en weinig impact
- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact

- grote kans en veel impact

5.4 Projecten Media

Projecten Media

Per project met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 500.000 worden de aspecten planning, budget en risico toegelicht door middel van een stoplichtenrapportage. Indien een stoplicht op oranje of rood staat, wordt ook een extra toelichting opgenomen.

Tijd: Planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: Budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; welke risico's zijn verbonden aan het project? Hierbij worden impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet beoordeeld.

- lage kans en weinig impact
- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact
- grote kans en veel impact

5.5 Projecten Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Projecten Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Per project met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 500.000 worden de aspecten planning, budget en risico toegelicht door middel van een stoplichtenrapportage. Indien een stoplicht op oranje of rood staat, wordt ook een extra toelichting opgenomen.

Tijd: Planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: Budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; welke risico's zijn verbonden aan het project? Hierbij worden impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet beoordeeld.

- lage kans en weinig impact
- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact
- grote kans en veel impact

Programma 7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

7.1 Projecten Volksgezondheid

Projecten Volksgezondheid

Per project met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 500.000 worden de aspecten planning, budget en risico toegelicht door middel van een stoplichtenrapportage. Indien een stoplicht op oranje of rood staat, wordt ook een extra toelichting opgenomen.

Tijd: Planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: Budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; welke risico's zijn verbonden aan het project? Hierbij worden impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet beoordeeld.

- lage kans en weinig impact
- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact
- grote kans en veel impact

7.2 Projecten riolering

Projecten Riolering

Per project met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 500.000 worden de aspecten planning, budget en risico toegelicht door middel van een stoplichtenrapportage. Indien een stoplicht op oranje of rood staat, wordt ook een extra toelichting opgenomen.

Tijd: Planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: Budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; welke risico's zijn verbonden aan het project? Hierbij worden impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet beoordeeld.

- lage kans en weinig impact
- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact
- grote kans en veel impact

Wat gaan we ervoor doen?

Diverse locaties vervanging/relinen riolering

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Diverse locaties vervanging/relinen riolering	€ 1.747.000	€ 1.440.827

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Budget gaat over meerdere maatregelen . Het vervangen en repareren van kapotte stukken van het riool. Een deel van de werkzaamheden is uitgevoerd. De overige werkzaamheden zijn in voorbereiding. Start vindt plaats in 2024.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Kosten vallen binnen het beschikbaar gestelde budget.

Risico (indicator)**Risico (toelichting)**

Lage kans en weinig impact

Maatregelen riolering 2018

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Maatregelen riolering 2018	€ 671.000	€ 428.075

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

Budget gaat over meerdere maatregelen . Het vervangen en repareren van kapotte stukken van het riool. Een deel van de werkzaamheden is uitgevoerd. De overige werkzaamheden zijn in voorbereiding. Start uitvoering in 2024.

Geld (indicator)**Geld (toelichting)**

Kosten vallen binnen het beschikbare budget.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Lage kans en weinig impact

Maatregelen riolering 2019

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Maatregelen riolering 2019	€ 862.000	€ 406.336

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Budget gaat over meerdere maatregelen . Het vervangen en repareren van kapotte stukken van het riool. Een deel van de werkzaamheden is uitgevoerd. De overige werkzaamheden zijn in voorbereiding. Start uitvoering in 2024.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Kosten vallen binnen het beschikbare budget.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Lage kans en weinig impact

Riolering onderhoud gemalen

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
riolering onderhoud gemalen	€ 540.543	€

Tijd (indicator)**Tijd (toelichting)**

De werkzaamheden zijn in voorbereiding. Start uitvoering in 2024.

Geld (indicator)**Geld (toelichting)**

Kosten vallen binnen het beschikbare budget.

Risico (indicator)**Risico (toelichting)**

Lage kans en weinig impact

Riolering onderhoud randvoorzieningen

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
riolering onderhoud randvoorzieningen	€ 623.388	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

De werkzaamheden zijn in voorbereiding. Start uitvoering in 2024.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

De kosten vallen binnen het budget.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Lage kans en weinig impact

Schutsboomstraat riolering

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Schutsboomstraat riolering	€ 700.000	€

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het project Schutsboomstraat wordt in kwartaal 4 van 2023 gestart met een participatietraject om te komen tot een inrichtingsvoorstel voor de straat. Afhankelijk van het verloop van de ontwerpfase kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd. Dit zal niet eerder dan kwartaal 4 van 2024 zijn.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Het beschikbare projectbudget wordt als taakstellend gezien. Het budget bestaat uit meerdere onderdelen vanuit wegen, riolering en groenvoorziening. Daarnaast is er een subsidie beschikbaar om aanvullende hemelwatermaatregelen uit te voeren. Bij de uitwerking van het ontwerp wordt tijdig een budgettoets gedaan om te kijken of het werk binnen budget gemaakt kan worden.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Door de recente kostenstijgingen is er een risico op een mogelijk tekort. Dit zal gedurende de uitwerkingsfase inzichtelijk gaan worden. Op het moment dat er een tekort is wordt de gemeenteraad gevraagd aanvullend budget beschikbaar te stellen.

Het projectgebied is gelegen binnen de 25 km zone rondom een Natura2000-gebied. Hierdoor is er een risico aanwezig op kostenverhogende werkomstandigheden. Dit wordt nader uitgezocht op het moment dat het project aan het einde van de ontwerpfase is.

7.3 Projecten Afval

Projecten Afval

Per project met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 500.000 worden de aspecten planning, budget en risico toegelicht door middel van een stoplichtenrapportage. Indien een stoplicht op oranje of rood staat, wordt ook een extra toelichting opgenomen.

Tijd: Planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: Budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; welke risico's zijn verbonden aan het project? Hierbij worden impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet beoordeeld.

- lage kans en weinig impact
- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact
- grote kans en veel impact

7.4 Projecten Milieubeheer

Projecten Milieubeheer

Per project met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 500.000 worden de aspecten planning, budget en risico toegelicht door middel van een stoplichtenrapportage. Indien een stoplicht op oranje of rood staat, wordt ook een extra toelichting opgenomen.

Tijd: Planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: Budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; welke risico's zijn verbonden aan het project? Hierbij worden impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet beoordeeld.

- lage kans en weinig impact
- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact
- grote kans en veel impact

7.5 Projecten Begraafplaatsen en crematoria

Projecten Begraafplaatsen en crematoria

Per project met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 500.000 worden de aspecten planning, budget en risico toegelicht door middel van een stoplichtenrapportage. Indien een stoplicht op oranje of rood staat, wordt ook een extra toelichting opgenomen.

Tijd: Planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: Budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; welke risico's zijn verbonden aan het project? Hierbij worden impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet beoordeeld.

- lage kans en weinig impact

- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact
- grote kans en veel impact

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

8.1 Projecten Ruimtelijke Ordening

Projecten Ruimtelijke Ordening

Per project met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 500.000 worden de aspecten planning, budget en risico toegelicht door middel van een stoplichtenrapportage. Indien een stoplicht op oranje of rood staat, wordt ook een extra toelichting opgenomen.

Tijd: Planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: Budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; welke risico's zijn verbonden aan het project? Hierbij worden impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet beoordeeld.

- lage kans en weinig impact
- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact
- grote kans en veel impact

8.2 Projecten Grondexploitatie (woningbouw)

Projecten Grondexploitatie (woningbouw)

Bij de start van een grondexploitatie worden die door de gemeenteraad vastgesteld, dit is vaak direct verbonden met een bestemmingsplanwijziging. Dit betekent dat zowel het bouwprogramma en de gebiedsinrichting worden vastgelegd. De grondexploitatie is de financiële onderbouwing van de ambities die in het bestemmingsplan zijn beschreven.

Het Grondbeleid is faciliterend aan gemeentelijke beleidsdoelen. Dit betekent dat het Grondbedrijf geen zelfstandige beleidsdoelen heeft maar ondersteunend is om een en ander te realiseren.

De voortgang van alle grondexploitaties wordt beschreven in het Meerjarenprogramma Grondbedrijf.

Voor Strategische grondaankopen heeft de gemeenteraad een revolverend krediet beschikbaar. Dit krediet wordt gebruikt om strategische ontwikkellocaties te verwerven. Zoals in het grondbeleid is vastgelegd wordt de gemeenteraad actief geïnformeerd als er sprake is van een strategische aankoop.

8.3 Projecten Wonen en Bouwen

Projecten Wonen en bouwen

Per project met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 500.000 worden de aspecten planning, budget en risico toegelicht door middel van een stoplichtenrapportage. Indien een stoplicht op oranje of rood staat, wordt ook een extra toelichting opgenomen.

Tijd: Planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: Budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; welke risico's zijn verbonden aan het project? Hierbij worden impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet beoordeeld.

- lage kans en weinig impact
- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact
- grote kans en veel impact

Wat gaan we ervoor doen?

VRM starterslening 2018/2019

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
VRM starterslening 2018/2019	€ 5.000.000	€ 2.500.000

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Conform planning

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Binnen budget

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Lage kans en weinig impact

Programma 10 Bedrijfsvoering en inkomsten

10.1 Projecten Overhead

Projecten Overhead

Per project met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 500.000 worden de aspecten planning, budget en risico toegelicht door middel van een stoplichtenrapportage. Indien een stoplicht op oranje of rood staat, wordt ook een extra toelichting opgenomen.

Tijd: Planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: Budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; welke risico's zijn verbonden aan het project? Hierbij worden impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet beoordeeld.

- lage kans en weinig impact
- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact
- grote kans en veel impact

Wat gaan we ervoor doen?

Koppelen klimaatinstallatie gemeentehuis aan Markant

Omschrijving project/investering	oorspronkelijk krediet	Restant ultimo 2023
Koppelen klimaatinstallatie gemeentehuis aan Markant	€ 550.000	€ 175.000

Er worden in 2023 nog een aantal technische aanpassingen uitgevoerd. De overige aanpassingen zullen worden uitgevoerd begin 2024.

Tijd (indicator)

Tijd (toelichting)

Het doel is om de klimaatinstallatie van het gemeentehuis aan te sluiten op de Warmte-Koude-Opslag (WKO) installatie van theater Markant (het benutten van de overcapaciteit) om zodoende bij te dragen aan de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente.

Begin 2023 is een start gemaakt met het technisch ontwerp van het project.

In het voorjaar zijn er aanpassingen verricht aan de installatie van het gemeentehuis. In het najaar zullen er aanpassingen worden verricht aan de installatie van theater Markant en verder aanpassingen bij het gemeentehuis. Hierdoor zal in beiden gebouwen het energieverbruik verminderd worden, zodat beide gebouwen voordeel hebben van de koppeling.

De winterperiode 2023-2024 zal verder gebruikt worden om inzicht te krijgen in het energieverbruik, waarna begin 2024 er aanvullende aanpassingen uitgevoerd kunnen worden. In het voorjaar 2024 kan het project dan afgesloten worden.

Geld (indicator)

Geld (toelichting)

Het budget is voldoende om de nodige aanpassingen uit te voeren.

Risico (indicator)

Risico (toelichting)

Een klein risico is dat de aan te brengen installatie-onderdelen een langere levertijd hebben.

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	1. Veiligheid
Taakveld:	1.2 Openbare orde en veiligheid
Onderwerp:	Aframen inhuurbudget projectleider Leefbaarheid wijken
FCL/ECL:	61200000/ 35100
Oorzaak Afwijking:	<p>Een positief verlopen pilot omtrent leefbaarheid wijken is in 2021 geprolongerd tot een structurele aanpak. Toen werd eveneens budget beschikbaar gesteld om een met een externe projectleider de aanpak in meerdere wijken uit te rollen. Area committeerde zich eveneens aan het project en bekostigde de helft van de inhuurkosten van de externe projectleider. Een deel van de uitvoering van het project wordt gefinancierd door subsidie die we hebben ontvangen, de zogenaamde versterkingsgelden.</p> <p>Echter door langdurige ziekte van de projectleider en het niet kunnen vinden van een goede opvolger is het project niet op volle kracht voortgezet in 2023 en heeft een interne medewerker dit verder opgepakt.</p> <p>Het budget voor de externe inhuur kan voor 2023 vrijvallen hierdoor. Voor 2024 en verder wordt naar een goede structurele oplossing gezocht.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	56.000 (V)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	1. Veiligheid
Taakveld:	1.2 Openbare orde en veiligheid
Onderwerp:	Voorfinanciering noodopvang asielzoekers
FCL/ECL:	61200016/ meerdere ECL's
Oorzaak Afwijking:	<p>Bij het Oekraïne-project is een bedrag van € 1.500.000 niet besteed. Dit bedrag kan de gemeente (alsnog) naar eigen inzicht inzetten.</p> <p>Het voorstel is om voorlopig dit budget als werkbudget in te zetten voor de Noodopvang (Van der Valk).</p> <p>De kosten die de gemeente maakt voor de Noodopvang worden door het COA vergoed.</p> <p>Dat betekent dat het bedrag van € 1.500.000 later weer naar inzicht van de gemeenteraad/college ingezet kan worden.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	500.000 (N)	500.000 (N)	500.000 (N)	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	1. Veiligheid
Taakveld:	1.2 Openbare orde en veiligheid
Onderwerp:	Subsidie projectleider Weerbare overheid
FCL/ECL:	Nieuwe FCL/ diverse ECL's
Oorzaak Afwijking:	<p>Vanuit het regionale versterkingsplan periode 2022 t/m 2024 zijn door het algemeen bestuur van het samenwerkingsverband TF-RIEC Brabant Zeeland gelden beschikbaar gesteld ter versterking van de regionale doekracht.</p> <p>Door de basisteamdriehoek-plus van Maas & Leijgraaf is een voorstel ingediend ter bevordering van de interne en externe weerbaarheid en het versterken van de interventiekracht (en zichtbaarheid). Dit plan is nader onderbouwd in projectplan 'Versterkingsgelden 2023/2024 Maas & Leijgraaf.</p> <p>De aanvraag in dit projectplan voor de externe projectleider wordt gehonoreerd. Naar verwachting zal deze besteding één op één bijdrage aan het vergroten van de operationele doekracht.</p> <p>De gemeente Maashorst heeft met deze gelden een projectleider geworven voor de drie deelnemende gemeenten.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc. / Str.	100.000 (N)	90.000 (N)	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc. / Str.	100.000 (V)	90.000 (V)	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	2. Verkeer en Vervoer
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer
Onderwerp:	Ontwikkeling en verdeling energielasten
FCL/ECL:	Diversen / Diversen
Oorzaak Afwijking:	<p>Als gevolg van de gestegen energieprijzen is er in de begroting 2023 voor de jaren 2023 en verder budget bijgeraamd voor de kosten van gas en elektriciteit. Deze kosten worden periodiek herrekend op basis van de dan bekende inzichten. Dit leidt tot de volgende bijstellingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De verwachting voor 2023 is dat de totale energiekosten € 34k boven begroting liggen. Echter doordat de energiekosten van de panden die ingezet worden voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne gefinancierd worden vanuit het Oekraïneproject, vindt er per saldo een aframing van € 84k plaats. - Voor 2024 en 2025 en verder is de verwachting dat de energiekosten respectievelijk € 79k en € 17k onder begroting liggen. Dit effect wordt hier nu ook reeds gemeld. <p>De in de begroting 2023 bijgeraamde budgetten staan nu nog verantwoord in het taakveld overhead. Middels deze afwijking worden deze budgetten verdeeld over de verschillende taakvelden.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	84.290 (V)	78.908 (V)	16.057 (V)	16.057 (V)	16.057 (V)
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	2. Verkeer en Vervoer
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer
Onderwerp:	Stikstofproblematiek, hogere kosten uitvoering.
FCL/ECL:	72110081 / 32004
Oorzaak Afwijking:	<p>Door de stikstofproblematiek worden de werkzaamheden aan de N264 nu uitgevoerd over 2 kalenderjaren om zo de stikstofdepositie te kunnen verdelen over 2 jaren. Dit jaar worden de rotondes Wilhelminastraat en Karrevracht omgebouwd en volgend jaar volgt rotonde Velmolenweg.</p> <p>De Provincie verwacht voorsnog dat de meerkosten voor de gemeente hierdoor globaal op € 250.000,- uitkomen. Dit leidt tot de onderstaande extra kapitaallasten.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	4.250 N	8.444 N	8.388 N	8.331 N	8.275 N
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	2. Verkeer en Vervoer
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer
Onderwerp:	Fietsstraat Volkelseweg Autonome Prijsstijging
FCL/ECL:	72110130 / 32004
Oorzaak Afwijking:	<p>Het plan is inhoudelijk niet gewijzigd, inflatie en soortgelijke factoren zorgen voor stijgende kosten.</p> <p>Er is een bedrag begroot van € 585.000,- (prijspeil januari 2022). De nieuwe berekening komt uit op een benodigd bedrag van € 700.000,-. E.e.a. wordt gebaseerd op de grondwater en wegen index (CRW GWW) (26%).</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	1.955	3.844	3.858	3.832	3.806
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	2. Verkeer en Vervoer
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer
Onderwerp:	Bijramen Subsidie 2 Halteparen
FCL/ECL:	72110090 / 44400
Oorzaak Afwijking:	<p>Door de provincie is een subsidie beschikbaar gesteld voor het aanpassen van twee bushaltes in het kader van de ombouw naar Hoogwaardig Openbaar Vervoer-haltes. Het betreft de buslijn vanaf het busstation richting Nijmegen.</p> <p>De subsidie inkomsten zijn gebaseerd op de extra kosten voor het aanpassen van de bushalte, het plaatsen van de juiste abri's en reizigersinformatiepanelen.</p> <p>De subsidie moet toegevoegd worden aan het project om de meerkosten van de uitvoering te dekken. Door het aantrekken van deze subsidie wordt de realisatie van dit project mogelijk gemaakt, per saldo levert dit de gemeente geen extra lasten op (saldo nihil).</p> <p>In de begroting is een bedrag opgenomen van € 100.000,- aan verwachte inkomsten. De werkelijke subsidie komt echter uit op een bedrag van € 158.750,-, verschil € 58.750,-. Hier tegenover staan de aanvullende kosten van € 58.750,-. Derhalve zijn de kapitaallasten per saldo nihil.</p>

5.

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	2. Verkeer en Vervoer
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer
Onderwerp:	Versnelling Verledden Openbare Verlichting
FCL/ECL:	72110049 & 72110040 / 32004
Oorzaak Afwijking:	<p>Door de huidige energieprijzen is het slim om het verleden van de openbare verlichting te versnellen. Om te versnellen dient het budget van 2027 in 2024 beschikbaar gesteld te worden. Vergelijkbaar met het verzoek in 2022, waar de beschikbare budgetten van 2024,2025 en 2026 naar 2023 zijn gehaald.</p> <p>Het reeds beschikbare gestelde budget in 2027 op FCL 72100049 bedraagt € 380.000,-. Dit bedrag wordt naar voren gehaald en toegevoegd aan het budget in 2024 op FCL 72110040. Deze wijziging leidt tot de onderstaande kapitaallasten. De reeds berekende kapitaallasten berekend in 2027 worden verrekend.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	Bedrag	11.210 N	22.249 N	22.078 N	10.697 N
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	2. Verkeer en Vervoer
Taakveld:	2.1 Verkeer en vervoer
Onderwerp:	Bijramen subsidie verkeersveilige maatregelen
FCL/ECL:	72110018/ 44400
Oorzaak Afwijking:	<p>Voor het project Herinrichting Violierstraat is door de provincie subsidie verstrekt voor het realiseren van verkeersveilige maatregelen. Het gaat hierbij o.a. om het aanpassen van rotondes en het aanleggen van de nieuwe fietsinfrastructuur.</p> <p>Het toevoegen van dit bedrag aan het beschikbare budget is gewenst in verband met de oplopende kostprijzen en de duurzame uitwerking van het project.</p> <p>Door het aantrekken van deze subsidie wordt het mogelijk gemaakt om een zo duurzaam mogelijke buitenruimte te maken.</p> <p>Er is voor een bedrag van € 1.072.025,- meer aan subsidie ontvangen dan in de begroting staat opgenomen. Deze subsidie maakt kosten voor de zo duurzaam mogelijke buitenruimte voor een bedrag van € 645.375,- mogelijk. Per saldo levert de subsidie de gemeente een netto-voordeel op van € 426.650,-. Dit leidt tot de onderstaande kapitaallasten.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	7.253 V	14.410 V	14.314 V	14.218 V	14.122 V
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	3. Economie en Toerisme
Taakveld:	3.3 Economische promotie
Onderwerp:	Stijging kosten kermissen
FCL/ECL:	63400005 / 38033
Oorzaak Afwijking:	<p>De inkomsten en uitgaven van de kermissen zijn begroot op respectievelijk € 323k en € 162k. Door verschillende oorzaken zijn de kosten de afgelopen jaren gestegen. De voornaamste oorzaken van de kostenstijgingen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voorheen werden de werkzaamheden van verkeersregelaars en het schoonmaken van de kermis uitgevoerd door de gemeente zelf. Dit is inmiddels uitbesteed. De kosten hiervan bedragen ruim € 20k. • Vorig jaar is besloten dat extra beveiliging, waaronder camera's, beveiligingsunit en inhuur toezichthouders rondom de kermis noodzakelijk is. De kosten hiervan bedragen € 15k. • Het aantal staanplaatsen op de kermis in Uden is uitgebreid waardoor er een extra stroomaggregaat noodzakelijk is. Hierdoor lagen de energiekosten dit jaar € 10k boven begroting. • Sinds 2021 is er in het bevrijdingspark een kinderkermis. Deze kermis wordt vanuit veiligheidsoverwegingen afgezet met hekken. De kosten hiervan bedragen € 6k. • In 2023 waren er incidenteel hogere kosten (€ 8k) voor het verwijderen en terugplaatsen van lantaarnpalen. Vanaf volgend jaar wordt de kermis zo ingericht dat deze lantaarnpalen niet meer verwijderd hoeven te worden. • Daarnaast zijn er nog overige kosten die de afgelopen jaren gestegen zijn, zoals bijvoorbeeld het waterverbruik, indexaties van reguliere kosten en de kosten voor toiletvoorzieningen zijn gestegen als gevolg van uitbreiding van het aantal toiletten en een invalidetoilet. <p>De totale kosten liggen in 2023 € 78k boven begroting en voor 2024 e.v. € 70k. Het aantal staanplaatsen op de kermis in Uden is ook iets toegenomen, waardoor de inkomsten met € 10k stijgen.</p> <p>Per saldo is er in 2023 sprake van een negatief effect van € 68k en voor 2024 e.v. een negatief effect van € 60k.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	78.250 (N)	70.250 (N)	70.250 (N)	70.250 (N)	70.250 (N)
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	10.000 (V)	10.000 (V)	10.000 (V)	10.000 (V)	10.000 (V)
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	3. Economie en Toerisme
Taakveld:	3.3 Economische promotie
Onderwerp:	Verkeersplannen
FCL/ECL:	63400000 / 38004
Oorzaak Afwijking:	<p>Het opstellen van het verkeersplan bij evenementen en de uitvoering daarvan kwam in de voormalige gemeente Uden voor rekening van de gemeente. In de voormalige gemeente Landerd moesten deze kosten gedragen worden door de organiserende partij. Momenteel is het evenementenbeleid nog niet geharmoniseerd. Het verkeersplan en de uitvoering daarvan is één van de onderwerpen in dit te harmoniseren beleid. In de tussentijd zijn zowel de kosten voor zowel de evenementen van de voormalige gemeente Uden als Landerd voor rekening van de gemeente gekomen. Daarnaast zijn de kosten per evenement substantieel gestegen. Veel uitvoeringskosten (inrichten veiligheidsmaatregelen, opruim en schoonmaak, e.d.) worden nu nog door de gemeente Maashorst betaald. Op dit moment wordt gekeken in hoeverre bepaalde organisaties van de diverse evenementen deze kosten zelf moeten betalen. In Q4 2023 wordt een advies aangeboden om als college/raad hierover keuzes te maken.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	75.000 (N)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	4. Onderwijs
Taakveld:	4.1 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
Onderwerp:	Bijstelling specifieke uitkering OnderwijsAchterstandenBeleid (OAB)
FCL/ECL:	64302000 / 43105 - 43900
Oorzaak Afwijking:	<p>In september 2023 is door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap de definitieve toekenningsbeschikking OnderwijsAchterstandenBeleid (OAB) 2023 afgegeven. De specifieke uitkering OAB voor 2023 is definitief op € 1.219.498 vastgesteld. Het in de begroting opgenomen OAB-budget 2023 ad. € 1.157.312 wordt hierdoor met € 62.186 verhoogd (inkomsten en uitgaven).</p> <p>Eveneens in september 2023 is de ook de voorlopige verleningsbeschikking OnderwijsAchterstandenBeleid 2024 afgegeven. De specifieke uitkering OAB 2024 is voorlopig op € 1.289.688 vastgesteld. De definitieve vaststelling 2024 wordt in september 2024 verwacht. Het in de begroting opgenomen jaarlijkse OAB-budget 2023-2026 ad. € 1.157.312 wordt hierdoor met € 132.376 verhoogd (inkomsten en uitgaven).</p> <p>Het voorstel is beschikkingen budgettair neutraal te verwerken in de begroting 2023.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	62.186 (N)	132.376 (N)	132.376 (N)	132.376 (N)	132.376 (N)
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	62.186 (V)	132.376 (V)	132.376 (V)	132.376 (V)	132.376 (V)
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	4. Onderwijs
Taakveld:	4.1 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
Onderwerp:	Leerlingenvervoer
FCL/ECL:	64300200 / 34160 - 38033
Oorzaak Afwijking:	<p>De gemeente heeft voor het groepsvervoer van leerlingen een raam-overeenkomst gesloten. In deze overeenkomst zijn (afwijkende) afspraken gemaakt over de jaarlijkse indexering van de tarieven.</p> <p>Conform de financieel economische uitgangspunten in de begroting van de gemeente Maashorst volgt de gemeente de contractueel overeengekomen indexering. Op het moment van opstellen van de begroting was de hoogte van de indexering nog niet vastgesteld en is er in de begroting van de gemeente Maashorst (voorlopig) geïndexeerd op basis van historische indexcijfers. Voorgesteld wordt om de werkelijke contractuele indexering structureel te verwerken in de begroting 2023 (€ 40.000,- structureel).</p> <p>Door de aanbesteding 2022 zijn de uitvoeringskosten voor factuurcontrole van het groepsvervoer door een externe partij zijn komen te vervallen. Omdat de harmonisatie van de uitvoering van het leerlingenvervoer intern nog moet plaatsvinden in 2024, is het voorstel om de financiële gevolgen van het vervallen van externe factuurcontrole eenmalig te verwerken in de begroting 2023 (€ 15.000,-) en voorsnog structureel beschikbaar voor de harmonisatie van de uitvoering.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	40.000 (N)	40.000 (N)	40.000 (N)	€40.000 (N)	40.000 (N)
Structureel (eenmalig)	15.000 (V)	-	-	-	-
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	4. Onderwijs
Taakveld:	4.1 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken
Onderwerp:	Voorschoolse Educatie (VE) voor Oekraïense kinderen
FCL/ECL:	nntb / nntb
Oorzaak Afwijking:	<p>In verband met de huidige crisis in Oekraïne vangt Nederland Oekraïense vluchtelingen op. Onder deze ontheemden bevinden zich ook peuters tussen de 2,5 en 4 jaar. Hoewel zij nog niet leerplichtig zijn, stromen zij naar verwachting ook het Nederlandse onderwijs in.</p> <p>Om te voorkomen dat zij op dat moment met een taalachterstand het onderwijs instromen, is het goed voor deze peuters om aan voorschoolse educatie (VE) deel te nemen. De gemeente ontvangt extra middelen voor VE Ontheemde Peuters via een specifieke uitkering (SPUK).</p> <p>Het College heeft op 25 juli 2023 besloten om subsidies te verlenen aan kinderopvangorganisaties voor VE aan Oekraïense peuters en deze subsidies te dekken uit de van het Rijk ontvangen specifieke uitkering. Het voorstel is deze uitkering en subsidies budgettair te verwerken in de begroting 2023.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	54.000 (N)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	54.000 (V)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	5. Sport cultuur, recreatie en natuur
Taakveld:	5.1 Sportbeleid en activering
Onderwerp:	GALA Sport, Bewegen en Cultuur
FCL/ECL:	Nntb
Oorzaak Afwijking:	<p>Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Het landelijke GALA is in februari 2023 gepubliceerd. Ook de daarbij door het ministerie van VWS beschikbaar gestelde middelen via een brede SPUK. Inmiddels heeft Maashorst de beschikking hiervan ontvangen, met betrekking tot 2023. De middelen zijn geoormerkt en mogen dus uitsluitend uitgegeven worden aan en verantwoord worden op activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen van GALA, in totaal op een 15-tal GALA-programmaonderdelen. Conform de regels van de brede SPUK-uitkering en BBV belanden de middelen in de volgende 3 gemeentelijke begrotingsprogramma's:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5. Sport, cultuur, recreatie en natuur 6. Sociaal Domein 7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid <p>De totale omvang van de SPUK bedraagt voor 2023 € 1.021.355. De GALA-programmaonderdelen die betrekking hebben op het gemeentelijke programma Sport, cultuur, recreatie en natuur bedraagt € 383.777. Deze SPUK-middelen 2023 willen we inzetten voor het beoogde doel. Het betreft een budgetneutrale melding, omdat er tegenover de uitgaven een even grote inkomst vanuit de SPUK staat. De toekenning van de SPUK-middelen vanaf 2024 worden in de 1ste afwijkingenrapportage 2024 gemeld, nadat de GALA-uitvoeringsplannen zijn vastgesteld.</p> <p>De financiering door middel van de SPUK GALA voor het SPUK-programma Brede Regeling Combinatiefuncties vervangt daarbij de financiering van de regeling, zoals die voorheen via de algemene uitkering verliep. Dit is een structurele wijziging. De algemene uitkering wordt hiervoor structureel verlaagd met € 263.000. In 2024 is hier in de begroting rekening mee gehouden voor wat betreft de Algemene Uitkering, in 2023 is dit echter nog niet verwerkt. In 2023 leidt dit alsnog voor een incidentele verlaging van het uitgavenbudget, die in het uitgavenbudget weer wordt gecompenseerd door de ophoging vanuit de SPUK. Voor 2024 en verder leidt dit tot een budgetneutrale melding, omdat de wijziging van de algemene uitkering reeds in de begroting 2024 structureel was verwerkt.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	383.777 (N)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Structureel (meerjarig)	263.000 (V)	263.000 (V)	263.000 (V)	263.000 (V)	263.000 (V)

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	383.777 (V)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Structureel (meerjarig)	Bedrag	263.000 (N)	263.000 (N)	263.000 (N)	263.000 (N)

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	5. Sport cultuur, recreatie en natuur
Taakveld:	5.2 Sportaccommodaties
Onderwerp:	Ambulant beheer en (weekend) schoonmaak en indexering
FCL/ECL:	65203000, 65203004, 65203007, 65203009, 65203010 en 65203016 / 35100 en 38033
Oorzaak Afwijking:	<p>Het ambulante beheer en (weekend) schoonmaak gebeurt bij meerdere sporthallen en de totale kosten hiervan worden naar rato verdeeld. Het uiteindelijke indexatiepercentage van IBN is hoger dan de voorlopige indexatie die wordt toegepast op de gemeentelijke begroting omdat er gedurende het jaar een bijstelling door IBN plaatsvindt. Zo is er bijvoorbeeld in 2023 gerekend met 4.15% i.p.v. 7.8 %, Voorgaande jaren is het definitieve indexcijfer ook niet meegenomen waardoor er na een paar jaar toch een aanzienlijk verschil ontstaat. Daarnaast wordt miv 2022 in De Wervel en De Stigt ook de kantine door IBN gepoetst ipv door de beheerders. Dit ivm hygiënevoorschriften, maar dit was nog niet verwerkt in de begroting. Bij deze wordt dat nu ook correct verwerkt. In totaliteit leidt dit tot 48K structurele bijstelling van de kosten.</p> <p>Tevens bleek dat in 2023 het IBN niet beschikte over voldoende werknemers ambulant beheer en (weekend) schoonmaak, die onder de WSW-regeling vallen. Dan worden reguliere werknemers ingezet tegen een hoger tarief waardoor een kostenoverschrijding zich voordoet van 12k. Dit wordt nu incidenteel gemeld. Momenteel worden de contracten opnieuw beoordeeld voor de gemeente Maashorst in kader van de harmonisatie accommodatiebeleid en tarifiering. . Mocht daaruit een bijstelling voortvloeien zal dat in een volgende afwijkingenrapportage meegenomen worden.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	48.000 (N)	48.000 (N)	48.000 (N)	48.000 (N)	48.000 (N)
Structureel (eenmalig)	12.000 (N)				
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	5. Sport cultuur, recreatie en natuur
Taakveld:	5.2 Sportaccommodaties
Onderwerp:	Specifieke Uitkering Noodfonds Energie Amateursportverenigingen
FCL/ECL:	65209502 / 43600 en 43806
Oorzaak Afwijking:	<p>D.d. 25 juli 2023 is het college akkoord gegaan met het aanvragen van de Specifieke Uitkering Noodfonds Energie Amateursportverenigingen (SPUK NEAS) en het proces te starten om aanvragen van (sport)verenigingen binnen de gemeente Maashorst voor de SPUK NEAS mogelijk te maken.</p> <p>De uitvraag bij de (sport)verenigingen heeft inmiddels plaatsgevonden. Er zijn dertien aanvragen ontvangen en negen hiervan voldoen aan de voorwaarden. Het totaal aangevraagde bedrag van deze negen aanvragen bedraagt € 100.739,-.</p> <p>Zowel de Specifieke Uitkering (inkomsten) als de te verstrekken bijdrage aan de (sport)verenigingen (uitgaven) zijn nog niet verwerkt in de begroting. Dit vindt nu alsnog plaats. Per saldo is er sprake van een budget neutrale wijziging.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	100.739 (N)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	100.739 (V)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	5. Sport cultuur, recreatie en natuur
Taakveld:	5.2 Sportaccommodaties
Onderwerp:	Specifieke Uitkering - Meerkosten Energie Openbare Zwembaden
FCL/ECL:	65203014 / 42001 - 43105
Oorzaak Afwijking:	<p>Om de openbare zwembaden te behouden, kunnen gemeenten voor een deel van de meerkosten voor energie gebruikmaken van de regeling Specifieke uitkering meerkosten energie openbare zwembaden bij het Rijk. Ezzy's heeft in samenwerking met de gemeente gebruik gemaakt van deze SPUK-regeling. Deze SPUK regeling heeft betrekking op de jaren 2022 en 2023.</p> <p>In het collegebesluit d.d. 25 juli 2023 is ingestemd met het aanvragen van de regeling. In dit besluit is benoemd deze afwijking middels de eerstvolgende afwijkingenrapportage te melden.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	419.185 (N)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	€ 419.185 (V)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	5. Sport cultuur, recreatie en natuur
Taakveld:	5.4 Media
Onderwerp:	Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)
FCL/ECL:	65600000 / 43600 - 43105
Oorzaak Afwijking:	<p>Er is een grote groep mensen die digitaal niet mee kan komen. Voor hen is het dan ook lastig zaken te doen met de overheid. Voor hen is er het Informatiepunt Digitale overheid (IDO). De Informatiepunten zijn ondergebracht in de bibliotheken in Nederland. Daarmee zijn ze laagdrempelig en kunnen mensen er makkelijk binnenlopen. De medewerkers van de bibliotheek zijn speciaal getraind om inwoners op weg te helpen.</p> <p>Sinds 1 januari 2023 hebben gemeenten de opdracht om de lokale bibliotheek hiervoor te financieren. Hiervoor krijgen wij van het Rijk een specifieke uitkering (SPUK).</p> <p>Op 11 juni 2023 het College besloten om met deze middelen de bibliotheek te subsidiëren voor de instandhouding van het lokale IDO én daarnaast in te zetten op een coördinator. Het voorstel is om dit budgetneutraal te verwerken in de begroting 2023.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	59.360 (N)	59.360 (N)	59.360 (N)	59.360 (N)	59.360 (N)
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	59.360 (V)	59.360 (V)	59.360 (V)	59.360 (V)	59.360 (V)
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	5. Sport cultuur, recreatie en natuur
Taakveld:	5.5 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
Onderwerp:	Exploitatie Bossen (Rijksbijdrage)
FCL/ECL:	65700103/ 43102
Oorzaak Afwijking:	Jaarlijks wordt een rijksbijdrage ontvangen van € 44.690,- t.b.v. deel Landerd en € 36.929,- t.b.v. deel Uden (SNL Beheervergoeding). Enkel de bijdrage van Uden is opgenomen in de begroting, exclusief indexering. De afwijking komt hierbij neer op een structureel bedrag van € 50.000,-. Voorgesteld wordt om deze hogere opbrengsten incl. index, mee te nemen in de reguliere exploitatie.

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	50.000 V	50.000 V	50.000 V	50.000 V	50.000 V
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	5. Sport cultuur, recreatie en natuur
Taakveld:	5.5 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
Onderwerp:	Exploitatie Bossen (opbrengst houtverkoop)
FCL/ECL:	65700103/ 38005& 21002, 69100005/71002
Oorzaak Afwijking:	<p>Bij het bosbeheer wordt jaarlijks 1/6 van het areaal in onderhoud genomen, waarbij er per jaar een groot verschil kan ontstaan aan houtopbrengsten, maar ook aan de noodzakelijke overige onderhoudsmaatregelen, waarbij de jaarlijkse inkomsten en uitgaven, afzonderlijk sterk kunnen verschillen.</p> <p>Om deze fluctuaties op te vangen is er in de gemeentebegroting een Reserve Bossen opgenomen. Voor de begroting 2023 is een hogere houtopbrengst voorzien van ca. € 100.000,-.</p> <p>Voorgesteld wordt om deze hogere opbrengsten te storten in de reserve.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	100.000 N	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	100.000 V	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	5. Sport cultuur, recreatie en natuur
Taakveld:	5.5 Openbaar groen en (openlucht) recreatie
Onderwerp:	Inzet vrijgekomen middelen SMiU
FCL/ECL:	65700105 / 38006
Oorzaak Afwijking:	<p>De verdere ontwikkeling van natuurgebied de Maashorst is opgenomen in het Uitvoeringsprogramma 2022-2026 Maashorst. De vrijgekomen middelen van SMiU kunnen hiervoor worden ingezet.</p> <p>Eind 2022 is de Stichting Maashorst in Uitvoering (SMiU) geliquideerd. In de laatste twee jaar heeft de stichting niet meer alle werkzaamheden en projecten opgepakt die in de jaarplannen waren opgenomen. Bij de stichting was dan ook een aanzienlijk budget over.</p> <p>Als gevolg van de liquidatie heeft SMiU de resterende financiële middelen volgens een verdeelsleutel over de partners (Staatsbosbeheer, waterschap Aa en Maas en de drie gemeentes Bernheze, Oss en de voormalige gemeentes Landerd en Uden) verdeeld. Eind 2022 zijn de middelen voor die laatste twee gemeentes overgemaakt aan gemeente Maashorst, in totaal €338.698,-.</p> <p>Voor de taken en werkzaamheden van de voormalige SMiU is geen formele rechtsofvolger. De gemeente Maashorst heeft in 2022 binnen het natuurgebied De Maashorst voor de partners wel de coördinerende rol overgenomen. De partners pakken de ontwikkeling van het natuurgebied gezamenlijk op. Daartoe wordt nu ook de visie op het natuurgebied geactualiseerd in een nieuwe Gebiedsvisie. Onderdeel van de Gebiedsvisie is een meerjaren uitvoeringsprogramma. De vaststelling van de Gebiedsvisies staat gepland voor Q4 2023. Het verbeteren van de toegankelijkheid en inclusiviteit van onder andere speelplekken zal hier naar verwachting in worden opgenomen. Evenals het verder ontwikkelen van recreatieve routes tussen De Maashorst en andere natuur- en recreatiegebieden. Daarnaast is de wens om de zeer smalle ecologische verbinding tussen de N324 en A50/A59 te versterken. Door de vrijgekomen middelen in te zetten voor de uitvoering van de Gebiedsvisie kunnen meteen projecten worden opgepakt en ten uitvoer worden gebracht.</p> <p>Met de inzet van extra middelen kan natuurgebied De Maashorst het meest aantrekkelijke natuurgebied van Noord-Brabant worden. Dit draagt bij aan het doel om de groenste gemeente van Nederland te worden en om toeristisch en recreatief de meest aantrekkelijke regio van Noord-Brabant te zijn.</p> <p>De ontwikkeling van het natuurgebied De Maashorst wordt met de bestaande middelen opgepakt. Diverse projecten worden dan pas over enkele jaren uitgevoerd. Het bereiken van de doelstellingen uit de Gebiedsvisie en het bestuursakkoord kost daarmee meer tijd.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	338.698 N	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie
Onderwerp:	Aframen budgetten Vlashoeve als gevolg van verkoop
FCL/ECL:	66100603 / diversen
Oorzaak Afwijking:	Na de realisatie van het Dorpshuis Zeeland is jeugdaccommodatie Vlashoeve in Zeeland verkocht. Dit pand is eind 2022 getransporteerd. Nu worden de nog resterende budgetten van deze accommodatie afgeraamd. Dit betreffen zowel inkomsten als lasten. Voor 2023 leidt dit per saldo tot een voordeel van € 769,- en voor 2024 en verder tot een voordeel van € 2.371,-.

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	54.062 (V)	57.913 (V)	57.913 (V)	57.913 (V)	57.913 (V)
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	53.293 (N)	55.542 (N)	55.542 (N)	55.542 (N)	55.542 (N)
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie
Onderwerp:	Herstel pand Udensedreef 12 Schaijk
FCL/ECL:	66100605 / 73000 en 74000
Oorzaak Afwijking:	<p>In het pand aan de Udensedreef 12 in Schaijk was ernstige scheurvorming ontstaan. Hierdoor was het pand niet meer veilig. Herstel moest plaatsvinden, voordat het pand weer betreden mocht worden. De totale kosten voor herstel bedroegen € 80.867,99. Dit betroffen onder andere constructieve aanpassingen.</p> <p>De scheurvorming is mogelijk veroorzaakt door weersinvloeden, maar dit kan niet met zekerheid vastgesteld worden. De verzekeringsmaatschappij gaat hierdoor maar gedeeltelijk mee om bij te dragen in de kosten. Zij vergoeden naar verwachting gedeeltelijk de kosten, die gemaakt zijn voor het stutten van het gebouw om direct instortingsgevaar te voorkomen (veiligstellen gebouw) en de gemaakte onderzoekskosten naar de oorzaak door de bouwkundige aannemer en constructeur. De verwachte vergoeding vanuit de verzekeringsmaatschappij is naar verwachting ongeveer € 5.000,-.</p> <p>De netto investeringskosten komen hierdoor uit op € 75.867,99, hetgeen neerkomt op ruim € 4k aan kapitaallasten.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	2.238 (N)	4.442 (N)	4.408 (N)	4.374 (N)	4.340 (N)
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie
Onderwerp:	Preventiematrix Jeugd
FCL/ECL:	66103003 / 43806
Oorzaak Afwijking:	In 2023 zijn er tot nu toe nagenoeg geen uitgaven gedaan ten laste van dit budget. Er wordt op dit moment gewerkt aan het ontwikkelen van preventief jeugd beleid. Voor 2023 kan een bedrag van € 53.000 incidenteel vrijvallen.

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	53.000 (V)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie
Onderwerp:	Opbouwwerk
FCL/ECL:	66105000 / 38033
Oorzaak Afwijking:	<p>In 2023 zijn de structurele middelen welzijn herschikt in lijn met de nieuwe afspraken met samenwerkingsorganisaties. Daarbij is de keuze gemaakt om een bedrag intern beschikbaar te houden om indien nodig aanvullend te kunnen investeren in opbouwwerk. Aanvullende inzet is tot op heden niet noodzakelijk geweest.</p> <p>Er zijn wel diverse activiteiten en investeringen geweest in het kader van opbouwwerk en wijkgericht werken, maar daarvoor is transformatiebudget voor het versterken van de sociale basis allereerst aangewend, omdat dit incidentele middelen zijn.</p> <p>Mogelijk wordt in de laatste maanden van 2023 wel nog een beperkt beroep gedaan op het structurele budget bij welzijn. Een substantieel deel van de beschikbare middelen kan echter wel al incidenteel worden afgeraamd.</p> <p>De middelen worden niet structureel afgeraamd. Voor 2024 en verder worden in het kader van nieuw beleid op de Sterke sociale basis namelijk nieuwe keuzes gemaakt over de inzet. De beschikbare middelen bieden daarvoor de nodige financiële ruimte.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	100.000 (V)	-	-	-	-
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie
Onderwerp:	Realisatie Dorpshuis Zeeland
FCL/ECL:	66100105, 65203017 en / diversen
Oorzaak Afwijking:	<p>Het Dorpshuis Zeeland is inmiddels gerealiseerd en in gebruik genomen. De investering was begroot op ongeveer € 9 mln. De werkelijke netto investering ligt ongeveer € 565k lager dan begroot. Dit komt door:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De uitgaven lagen € 175k onder begroting. Dit betreft het restant van de post onvoorzien. • Bij nader inzien was de teruggave B.t.w. € 390k hoger dan initieel begroot. <p>Zowel de baten als lasten van het Dorpshuis Zeeland staan momenteel volledig begroot in het taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie. Een onderdeel van het Dorpshuis Zeeland is de sporthal. De baten en lasten hiervan moeten echter verantwoord worden in taakveld 5.2 Sportaccommodaties. Deze correctie vindt tevens plaats middels deze afwijking. Dit gedeelte betreft een budget neutrale wijziging. Het betreft enkel en alleen een wijziging van taakveld.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	9605 (V)	19.083 (V)	18.956 (V)	18.829 (V)	18.702 (V)
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	0	0	0	0	0
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie
Onderwerp:	Zelfbeheer Ontmoetingsplein Mellepark
FCL/ECL:	66100401 / 38004
Oorzaak Afwijking:	<p>Bij de realisatie van Ontmoetingsplein Mellepark was het de intentie om de exploitatie hiervan onder te brengen in een zelfbeheerorganisatie. Uit ervaring is gebleken dat voor een dergelijke zelfbeheerorganisatie de eerste jaren opstartgeld benodigd is. Hiervoor is in de begroting een totaalbedrag van € 90.000,- opgenomen dat initieel begroot was over drie jaren (voor jaar 1 € 50.000,-, voor jaar 2 € 30.000,- en voor jaar 3 € 10.000,-).</p> <p>Door verschillende oorzaken waaronder de onzekere Coronaperiode en de herindeling van de gemeente, is de exploitatie van Ontmoetingsplein Mellepark nog niet ondergebracht in een zelfbeheerorganisatie.</p> <p>Momenteel vindt harmonisatie van het accommodatiebeleid plaats. Op basis van het nieuwe beleid worden voor alle accommodaties verschillende zaken en de financiële consequenties hiervan opnieuw beoordeeld. Daarom wordt het incidentele budget voor Ontmoetingsplein Mellepark ad € 90.000,- nu afgeraamd.</p> <p>De indexering van dit incidentele budget is structureel in de begroting opgenomen. Deze indexering wordt nu ook afgeraamd.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	90.000 (V)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Structureel (meerjarig)	1.840 (V)	1.918 (V)	1.918 (V)	1.918 (V)	1.918 (V)
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie
Onderwerp:	GALA Sociaal Domein
FCL/ECL:	Nntb
Oorzaak Afwijking:	<p>Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Het landelijke GALA is in februari 2023 gepubliceerd. Ook de daarbij door het ministerie van VWS beschikbaar gestelde middelen via een brede SPUK. Inmiddels heeft Maashorst de beschikking hiervan ontvangen, met betrekking tot 2023. De middelen zijn geoormerkt en mogen dus uitsluitend uitgegeven worden aan en verantwoord worden op activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen van GALA, in totaal op een 15-tal GALA-programmaonderdelen. Conform de regels van de brede SPUK-uitkering en BBV belanden de middelen in de volgende 3 gemeentelijke begrotingsprogramma's:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5. Sport, cultuur, recreatie en natuur 6. Sociaal Domein 7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid <p>De totale omvang van de SPUK bedraagt voor 2023 € 1.021.355. De GALA-programmaonderdelen die betrekking hebben op het gemeentelijke programma Sociaal Domein bedraagt € 279.729. Deze SPUK-middelen 2023 willen we inzetten voor het beoogde doel. Het betreft een budgetneutrale melding, omdat er tegenover de uitgaven een even grote inkomst vanuit de SPUK staat. De toekenning van de SPUK-middelen vanaf 2024 worden in de 1ste afwijkingenrapportage 2024 gemeld, nadat de GALA-uitvoeringsplannen zijn vastgesteld.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	€ 279.729 N	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	€ 279.729 V	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

maashorst

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie
Onderwerp:	Project Huisvesting Ontheemden uit Oekraïne
FCL/ECL:	66108050 / 38004 (krediet nntb)
Oorzaak	Huisvesting Ontheemden uit Oekraïne.
Afwijking:	<p>In de 1ste afwijkingenrapportage 2023 is de te verwachten rijksbijdrage 2023 a € 5.665.165 budgetneutraal verwerkt in de begroting, met als doel om hiermee de exploitatiekosten van de huidige locaties te kunnen dekken.</p> <p>Conform het overhevelingsvoorstel 2022–2023 is het restantbudget van 2022 a € 2.361.000 daaraan toegevoegd, met als doel het bekostigen van extra inhuur voor het inlopen van achterstanden in de gemeentelijke organisatie die zijn ontstaan door de uitvoering van het Oekraïneproject in 2022 en om eventuele exploitatietekorten in 2023 op te kunnen vangen.</p> <p>Financiering van de gemeentelijke opvanglocaties voor ontheemden uit Oekraïne vindt plaats door het Rijk op basis van normbedragen. Voor 2023 blijven de werkelijke kosten onder de normvergoeding, onder andere op personele inzet waardoor op de middelen voor 2023 een éénmalige vrijval van € 500.000 ontstaat.</p> <p>Doordat er naar verwachting geen exploitatietekorten zijn in 2023 en de werkelijke kosten voor het inlopen van achterstanden lager blijken te zijn dan het overgehevelde budget, ontstaat op het overgehevelde budget van 2022 een éénmalige vrijval in 2023 van € 1.000.000 incidenteel.</p> <p>Realiseren keukens huisvesting Oekraïne.</p> <p>Voor het realiseren van de gewenste zelfwerkzaamheid en zelfredzaamheid van de ontheemden uit Oekraïne was het wenselijk om te investeren in keukenfaciliteiten op twee locaties. De kosten van deze investering bedragen € 42.500 voor de opvanglocatie Nieuwe Markt te Uden en € 40.000 voor de opvanglocatie Pastoor van Winkelstraat te Schaijk.</p> <p>Voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne ontvangt de gemeente een rijksbijdrage. Deze rijksbijdrage is gebaseerd op een normvergoeding per gerealiseerd bed in de opvang. Vanuit deze bijdrage worden diverse huisvesting–gerelateerde kosten vergoed, waaronder huur– en cateringkosten.</p>

De investering kan volledig gefinancierd worden vanuit de rijksbijdrage. Het realiseren van toereikende keukenfaciliteiten verlaagt de cateringkosten, waardoor de normvergoeding toereikend blijft voor de totale kosten voor opvang. Conform de BBV dient er een krediet van € 82.500 gevoteerd te worden, waarop een éénmalige bijdrage van € 82.500 vanuit het project Huisvesting Ontheemden uit Oekraïne in mindering wordt gebracht. Per saldo levert deze investering geen extra lasten op (kapitaallasten zijn nihil).

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	500.000	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Incidenteel	1.000.000	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.3 Inkomensregeling (incl. Armoedebeleid en Schuldhulpverlening)
Onderwerp:	Activiteitenfonds en Kindpakket
FCL/ECL:	66303002 / 41101 66303501 / 43806 66303502 / 43806
Oorzaak Afwijking:	<p>We signaleren een onderuitputting op de kindpakketten voor Sport (verwacht voordeel € 46.000 incidenteel) en Cultuur (verwacht voordeel € 28.000 incidenteel) en ook op het activiteitenfonds voor volwassenen (verwacht voordeel € 20.000 incidenteel).</p> <p>Dit is in lijn met de bredere trend dat onze minimaregelingen in mindere mate het bereik hebben dat wij beogen. Verdere navraag bij het Jeugdfonds Sport en Cultuur wijst uit dat ook de coronacrisis een na-ijlend effect heeft.</p> <p>De verwachting is dat dit effect zich na 2023 niet meer voordoet. Dit houdt verband met de harmonisatie van het minimabeleid en de nog vast te stellen beleidskaders voor ons minimabeleid, welke eind 2023 aan de raad worden voorgelegd.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	46.000 (V)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Structureel (eenmalig)	28.000 (V)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Structureel (eenmalig)	20.000 (V)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.3 Inkomensregeling (incl. Armoedebeleid en Schuldhulpverlening)
Onderwerp:	Bijzondere bijstand
FCL/ECL:	66304000 / 41101 66304005 / 41101 66304009 / 41101
Oorzaak Afwijking:	<p>Inkomensafhankelijke tegemoetkoming in de energielasten.</p> <p>Als gevolg van de stijgende energieprijzen in 2022 is er vanuit de bijzondere bijstand lokaal een aanvullende tijdelijke gemeentelijke Regeling ingesteld voor 2022 en 2023. Deze gemeentelijke regeling betrof een inkomensafhankelijke tegemoetkoming in de energielasten voor de mensen die (net) niet in aanmerking kwamen voor de Rijksregeling Energietoeslag (van € 1.300). Deze lokale Regeling wordt niet verlengd in 2024. Voor deze lokale Regeling was in 2023 een budget € 370.000 beschikbaar. Naar verwachting zal er in 2023 voor € 50.000 een beroep gedaan worden op deze lokale Regeling. Het restant ter grootte van € 320.000 kan incidenteel vrijvallen.</p> <p>Individuele Inkomensvoeringskosten.</p> <p>Als gevolg van het verhogen van het wettelijk minimumloon per 1 januari 2023 zien we de kosten van hiermee samenhangende regelingen zoals individuele inkomensvoeringskosten toenemen. De extra kosten welke hiermee samenhangen worden geraamd op € 35.000 (structureel).</p> <p>Bewindvoeringskosten.</p> <p>Daarnaast nemen de kosten van bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten fors toe. Dit is in lijn met de landelijke trend en houdt sterk verband met het toegenomen aantal onder bewindstellingen op grond van problematische schulden. Deze ontwikkeling resulteert in een structureel nadeel van € 120.000. In het nog te harmoniseren minima- en schuldhulpverleningsbeleid zullen we daarom maatregelen inzetten in de preventieve sfeer en “lichtere” alternatieven voor bewindvoering om in de toekomst de uitgaven beheersbaar te houden c.q. verder terug te dringen.</p>

UITGAVEN (in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	320.000 (V)	-	-	-	-
Structureel (meerjarig)	35.000 (N)	35.000 (N)	35.000 (N)	35.000 (N)	35.000 (N)
Structureel (meerjarig)	120.000 (N)	120.000 (N)	120.000 (N)	120.000 (N)	120.000 (N)

INKOMSTEN (in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.					
Inc./ Str.					

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.3 Inkomensregeling (incl. Armoedebeleid en Schuldhulpverlening)
Onderwerp:	Bijzondere bijstand
FCL/ECL:	66304000 / 41101 66304005 / 41101 66304009 / 41101
Oorzaak Afwijking:	<p>Inkomensafhankelijke tegemoetkoming in de energielasten.</p> <p>Als gevolg van de stijgende energieprijzen in 2022 is er vanuit de bijzondere bijstand lokaal een aanvullende tijdelijke gemeentelijke Regeling ingesteld voor 2022 en 2023. Deze gemeentelijke regeling betrof een inkomensafhankelijke tegemoetkoming in de energielasten voor de mensen die (net) niet in aanmerking kwamen voor de Rijksregeling Energietoeslag (van € 1.300). Deze lokale Regeling wordt niet verlengd in 2024. Voor deze lokale Regeling was in 2023 een budget € 370.000 beschikbaar. Naar verwachting zal er in 2023 voor € 50.000 een beroep gedaan worden op deze lokale Regeling. Het restant ter grootte van € 320.000 kan incidenteel vrijvallen.</p> <p>Individuele Inkomenstoeslag.</p> <p>Als gevolg van het verhogen van het wettelijk minimumloon per 1 januari 2023 zien we de kosten van hiermee samenhangende regelingen zoals individuele inkomstenstoeslag toenemen. De extra kosten welke hiermee samenhangen worden geraamd op € 35.000 (structureel).</p> <p>Bewindvoeringskosten.</p> <p>Daarnaast nemen de kosten van bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten fors toe. Dit is in lijn met de landelijke trend en houdt sterk verband met het toegenomen aantal onder bewindstellingen op grond van problematische schulden. Deze ontwikkeling resulteert in een structureel nadeel van € 120.000. In het nog te harmoniseren minima- en schuldhulpverleningsbeleid zullen we daarom maatregelen inzetten in de preventieve sfeer en “lichtere” alternatieven voor bewindvoering om in de toekomst de uitgaven beheersbaar te houden c.q. verder terug te dringen.</p>

UITGAVEN (in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	320.000 (V)	-	-	-	-
Structureel (meerjarig)	35.000 (N)	35.000 (N)	35.000 (N)	35.000 (N)	35.000 (N)
Structureel (meerjarig)	120.000 (N)	120.000 (N)	120.000 (N)	120.000 (N)	120.000 (N)

INKOMSTEN (in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.					
Inc./ Str.					

2e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.3 Inkomensregeling (incl. Armoedebeleid en Schuldhulpverlening)
Onderwerp:	Eénmalige Energietoeslag 2022 en 2023
FCL/ECL:	66307001/ 41101 - 35100
Oorzaak Afwijking:	<p>Afwikkeling Regeling 2022</p> <p>In 2022 is de Regeling éénmalige energietoeslag 2022 in het leven geroepen om minima te compenseren voor de gestegen energieprijzen. Deze Regeling kende een uitloop in de uitwerking naar 2023. In 2023 is de energietoeslag van 2022 ten bedrage van € 1.300 nog aan ongeveer 100 huishoudens uitgekeerd. Dit zijn aanvragen die wegens de werkdruk pas in 2023 in behandeling zijn genomen. Daarnaast is in 2023 een extra budget beschikbaar gekomen van € 1.350.000 om vooruitlopend op de nog vast te stellen Regeling voor 2023 alvast € 500 beschikbaar te stellen aan de aanvragers van 2022. In februari/maart 2023 is deze nabetaling gedaan van € 500 aan ongeveer 2630 huishoudens. Door een hoger aantal aanvragen dan verwacht resulteert dit ten opzichte van de begroting in een nadeel van € 90.000 (incidenteel). Daarnaast leidt dit grotere aantal aanvragen tot een overschrijding op het budget uitvoeringskosten van nog eens € 23.000 (incidenteel).</p> <p>Wet Eenmalige Energietoeslag 2023</p> <p>Op 3 oktober 2023 heeft na de Tweede Kamer ook de Eerste Kamer ingestemd met het wetsvoorstel Eenmalige Energietoeslag 2023. Gemeenten kunnen daardoor beginnen om – net als in 2022 – huishoudens op of net boven het sociaal minimum te helpen met de hoge energiekosten. Ook de verdeelsystematiek van de rijksbudgetten voor gemeenten is al uitgewerkt. Voor de gemeente Maashorst zal de naar verwachting € 2.093.326 voor de toeslag en de uitvoering aan de Algemene Uitkering worden toegevoegd (december-circulaire 2023). Vooruitlopend daarop willen we middels deze melding de budgetten nu al opnemen in de begroting, zodat we zo snel mogelijk kunnen starten met de uitwerking van de Regeling 2023. Voor de uitvoering en verwerking van alle aanvragen voor de Regeling 2023 is naar verwachting een incidenteel uitvoeringsbudget van € 60.000 nodig. Het restant van € 2.033.326 is beschikbaar voor uitkering van de tegemoetkomingen conform deze Rijksregeling.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	90.000 (N)				
Incidenteel	23.000 (N)				
Incidenteel	2.033.326 (N)				
Incidenteel	60.000 (N)				

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.					

maashorst

Inc./ Str.					
------------	--	--	--	--	--

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein																																																																
Taakveld:	6.4 Maatschappelijke en Arbeidsparticipatie																																																																
Onderwerp	Bijstelling budgetten Participatiewet :																																																																
FCL/ECL:	66400000 / 43302 66401501 / 34186 66500000 / 34186 – 38002																																																																
Oorzaak Afwijking:	<p>Bijstelling naar aanleiding van verhoging Rijksmiddelen Pwet.</p> <p>Voor de uitvoering van de Pwet, te weten Wsw, beschut werk en re-integratie ontvangen gemeenten middelen van het Rijk. Deze rijksmiddelen zijn taakstellend in de begroting van de gemeente Maashorst opgenomen en fluctueren mee met de ontwikkelingen in de circulaire gemeentefonds (inkomsten = uitgaven).</p> <p>In de septembercirculaire 2023 zijn de budgetten voor de uitvoering van de Pwet door het Rijk naar boven bijgesteld. In onderstaande tabel is deze verhoging van het bijgestelde P-budget gespecificeerd weergegeven.</p>																																																																
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Bijstelling Participatiewet</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> <th>2026</th> <th>2027</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3">Wsw (IU)</td> <td>Stand begroting</td> <td>€ 8.799.668</td> <td>€ 8.381.693</td> <td>€ 8.013.935</td> <td>€ 7.660.747</td> <td>€ 7.024.981</td> </tr> <tr> <td>Sept-circulaire 2023</td> <td>€ 9.560.016</td> <td>€ 9.083.182</td> <td>€ 8.682.554</td> <td>€ 8.291.771</td> <td>€ 7.602.459</td> </tr> <tr> <td>Bij te ramen</td> <td>€ 760.348</td> <td>€ 701.489</td> <td>€ 668.619</td> <td>€ 631.024</td> <td>€ 577.478</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Beschut Werk (IU)</td> <td>Stand begroting</td> <td>€ 408.741</td> <td>€ 445.196</td> <td>€ 481.773</td> <td>€ 518.647</td> <td>€ 555.519</td> </tr> <tr> <td>Sept-circulaire 2023</td> <td>€ 433.902</td> <td>€ 472.599</td> <td>€ 511.426</td> <td>€ 550.572</td> <td>€ 589.715</td> </tr> <tr> <td>Bij te ramen</td> <td>€ 25.161</td> <td>€ 27.403</td> <td>€ 29.653</td> <td>€ 31.925</td> <td>€ 34.196</td> </tr> <tr> <td rowspan="3">Re- integratie (AU)</td> <td>Stand begroting</td> <td>€ 1.178.681</td> <td>€ 1.227.890</td> <td>€ 1.320.201</td> <td>€ 1.312.076</td> <td>€ 1.312.076</td> </tr> <tr> <td>Sept-circulaire 2023</td> <td>€ 1.285.249</td> <td>€ 1.378.383</td> <td>€ 1.450.930</td> <td>€ 1.412.696</td> <td>€ 1.459.753</td> </tr> <tr> <td>Bij te ramen</td> <td>€ 106.568</td> <td>€ 150.493</td> <td>€ 130.729</td> <td>€ 100.620</td> <td>€ 147.677</td> </tr> </tbody> </table>		Bijstelling Participatiewet		2023	2024	2025	2026	2027	Wsw (IU)	Stand begroting	€ 8.799.668	€ 8.381.693	€ 8.013.935	€ 7.660.747	€ 7.024.981	Sept-circulaire 2023	€ 9.560.016	€ 9.083.182	€ 8.682.554	€ 8.291.771	€ 7.602.459	Bij te ramen	€ 760.348	€ 701.489	€ 668.619	€ 631.024	€ 577.478	Beschut Werk (IU)	Stand begroting	€ 408.741	€ 445.196	€ 481.773	€ 518.647	€ 555.519	Sept-circulaire 2023	€ 433.902	€ 472.599	€ 511.426	€ 550.572	€ 589.715	Bij te ramen	€ 25.161	€ 27.403	€ 29.653	€ 31.925	€ 34.196	Re- integratie (AU)	Stand begroting	€ 1.178.681	€ 1.227.890	€ 1.320.201	€ 1.312.076	€ 1.312.076	Sept-circulaire 2023	€ 1.285.249	€ 1.378.383	€ 1.450.930	€ 1.412.696	€ 1.459.753	Bij te ramen	€ 106.568	€ 150.493	€ 130.729	€ 100.620	€ 147.677
Bijstelling Participatiewet		2023	2024	2025	2026	2027																																																											
Wsw (IU)	Stand begroting	€ 8.799.668	€ 8.381.693	€ 8.013.935	€ 7.660.747	€ 7.024.981																																																											
	Sept-circulaire 2023	€ 9.560.016	€ 9.083.182	€ 8.682.554	€ 8.291.771	€ 7.602.459																																																											
	Bij te ramen	€ 760.348	€ 701.489	€ 668.619	€ 631.024	€ 577.478																																																											
Beschut Werk (IU)	Stand begroting	€ 408.741	€ 445.196	€ 481.773	€ 518.647	€ 555.519																																																											
	Sept-circulaire 2023	€ 433.902	€ 472.599	€ 511.426	€ 550.572	€ 589.715																																																											
	Bij te ramen	€ 25.161	€ 27.403	€ 29.653	€ 31.925	€ 34.196																																																											
Re- integratie (AU)	Stand begroting	€ 1.178.681	€ 1.227.890	€ 1.320.201	€ 1.312.076	€ 1.312.076																																																											
	Sept-circulaire 2023	€ 1.285.249	€ 1.378.383	€ 1.450.930	€ 1.412.696	€ 1.459.753																																																											
	Bij te ramen	€ 106.568	€ 150.493	€ 130.729	€ 100.620	€ 147.677																																																											
<p>(*) De uitgavenbudgetten Participatiewet zijn opgenomen in Programma 6 Sociaal Domein (taakveld 6.4 Maatschappelijke en Arbeidsparticipatie). De inkomsten Participatiewet (onderdeel van het gemeentefonds) zijn opgenomen in Programma 10 Bedrijfsvoering en Inkomsten (taakveld 10.4 Gemeentefonds).</p>																																																																	
<p>(**) Conform bestaand beleid (regionale afspraken) wordt het door het Rijk beschikbaar gestelde Wsw-budget (onderdeel van de Participatiewet) 1 op 1 aan het Werkvoorzieningschap Noordoost - Brabant doorbetaald.</p>																																																																	

Ontwikkeling uitgaven 2023 Beschut werk

Ten aanzien van het beschut werk bij overige werkgevers kan in 2023 een bedrag van € 40.000 incidenteel worden afgeboekt.

De reden hiervoor is dat beschut werk met name wordt uitgevoerd door IBN, die hierin het hoofdaannemerschap heeft sinds juli 2021. Een kandidaat kan dan nog wel vanuit IBN worden geplaatst in een beschutte werkomgeving bij een andere werkgever, maar de begeleiding van die kandidaat wordt uitgevoerd door IBN. Er zijn nog een handvol werkgevers die de begeleiding zelf doen, vanuit een klein aantal plaatsingen die vóór juli 2021 zijn gedaan. De begeleidingskosten van deze plaatsingen worden hierop geboekt.

Ontwikkeling werkelijke uitgaven 2023 Re-integratievoorzieningen

Ten aanzien van Re-integratie-Voorzieningen verwachten we een bedrag van € 220.000 niet te besteden in 2023. Vorig jaar en dit jaar zien we een lagere inzet van dit budget, wat zijn oorzaak heeft in:

- de krappe arbeidsmarkt, waardoor meer mensen zonder een re-integratietraject werk vinden en uit de uitkering stromen,
- Een verschuiving van re-integratie-instrumenten als activering, oriëntatie en arbeidstoeleiding naar jobcoaching en loonkostensubsidie (deze laatste kosten vallen niet onder dit budget)
- Het achterblijven van de inzet van inburgeraars nieuwe-wet op een traject
- Het meer kritisch volgen van trajecten dan voorheen. Als het traject niet tot resultaten leidt binnen de afgesproken periode, wordt het niet zonder meer verlengd
- De snellere plaatsing van kandidaten bij IBN in het kader van het nieuwe partnership met IBN vanaf 1 juli 2021. Deze plaatsing is niet altijd meteen op een werkplek, maar kan ook een voortraject zijn naar werk. IBN wordt bekostigd via een lumpsum afspraak, wat niet valt onder dit budget.
- De inzet van 'eigen' instrumenten zoals 'Snelweg naar werk'(soort groepstraining van sollicitatievaardigheden) en het Werkcafé (2-maandelijkse activiteit waarbij uitkeringsgerechtigden in contact worden gebracht brengen met werkgevers)
- Tot slot is er een lagere instroom in de Pwet.

De afwijking heeft een incidenteel karakter omdat de verwachting is dat in 2024 weer meer wordt uitgegeven aan re-integratie wegens een nieuwe aanbesteding van re-integratieproducten (waarin prijsstijgingen van de afgelopen jaren doorwerken) en wegens een hogere inzet van re-integratie voor inburgeraars. Daarnaast zal ook het project "Iedereen kans op werk" een grotere inzet van re-integratiemiddelen tot gevolg hebben.

maashorst

UITGAVEN (in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	760.348 (N)	701.489 (N)	668.619 (N)	631.024 (N)	577.478 (N)
Structureel (meerjarig)	25.161 (N)	27.403 (N)	29.653 (N)	31.925 (N)	34.196 (N)
Structureel (meerjarig)	106.568 (N)	150.493 (N)	130.729 (N)	100.620 (N)	147.677 (N)
Structureel (eenmalig)	40.000 (V)				
Structureel (eenmalig)	220.000 (V)				

INKOMSTEN (in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.4 Maatschappelijke en Arbeidsparticipatie
Onderwerp:	Project Iedereen Kans op Werk 2023-2024
FCL/ECL:	66502000 / 38002 69100006 / 71003
Oorzaak Afwijking:	<p>In het bestuursakkoord 2022-2026 “Samen bouwen we Maashorst” geven we aan te werken aan een gunstig ondernemersklimaat en een evenwichtige economische structuur. Doelen hierbij zijn onder andere: een krachtig MKB, een gezonde agrarische sector, bedrijvigheid in de kernen en een sterk netwerk van bedrijven, gemeente en andere instellingen.</p> <p>Deze doelen zijn voor een groot deel afhankelijk van een goed functionerende arbeidsmarkt. De arbeidsmarkt is de afgelopen jaren echter krappere geworden dan ooit, wat een remmende werking heeft op de economische groei. Voldoende aanbod van geschikt personeel is in vele sectoren moeilijk te vinden. Dit zal de komende jaren naar verwachting zo blijven. We moeten echter voorkomen dat de arbeidskrachte een blokkerende factor wordt in de lokale economische groei, en doen wat we kunnen om die krapte te verminderen.</p> <p>We willen daarom in deze bestuursperiode een lokaal arbeidsmarktbeleid ontwikkelen dat het beschikbaar arbeidspotentieel in de gemeente zo goed mogelijk benut voor de lokale economie, waardoor arbeidskrachte vermindert. We maken hierbij onderscheid tussen een aanpak op de korte termijn en beleidsontwikkeling op de lange termijn.</p> <p>Op de korte termijn willen we dit jaar starten met het project “Iedereen Kans op Werk”. Mensen met een uitkering hebben in de huidige arbeidskrachte meer kansen op werk, en daar willen we optimaal gebruik van maken. Hiermee dienen we de lokale arbeidsmarkt, vergroten we de kansen op werk voor mensen in de uitkering, en bereiken we een besparing op de uitgaven aan de Participatie. Het project is daarmee een antwoord op de wens van het College om een plan op te stellen om het aantal mensen dat afhankelijk is van de bijstand met 25% te verminderen in deze bestuursperiode.</p> <p>Op de lange termijn willen we arbeidsmarktbeleid ontwikkelen dat antwoord geeft op de brede vraag: Hoe zorgen we voor een goede aansluiting tussen het talent, opleidingsniveau en de vaardigheden van onze inwoners enerzijds en de arbeidsbehoefte van lokale en regionale werkgevers (o.a. natuur, landbouw, logistiek, MKB) anderzijds, gerelateerd aan het vestigingsklimaat voor nieuwe ondernemers. Hier gaan we in de loop van 2024 mee aan de slag.</p> <p>Om bovenstaande aanpak op korte termijn te kunnen realiseren heeft het College op 3 oktober 2023 ingestemd met het Projectplan “Iedereen Kans op Werk”. De gemeenteraad is hier met een raadsinformatiebrief nader over geïnformeerd (zaaknummer: 18682-2023).</p> <p>De totale uitvoeringskosten voor dit project worden geraamd op € 1.045.000 (looptijd van het project: 2023-2024).</p>

Met deze melding wordt voor 2024 een beroep gedaan op de inzet van de bestemmingsreserve BR 102004 Arbeidsmarktbeleid Maashorst (€ 356.277). Deze reserve is in het verleden opgebouwd uit het surplus van de ontvangen subsidies uit het Europees Sociaal Fonds (ESF) en dient volgens het additionaliteitsbeginsel voor arbeidsmarkt gerelateerde projecten te worden ingezet. Voorliggend project voldoet daaraan. Na deze onttrekking is de reserve leeg en kan komen te vervallen.

De Algemene Gemeentelijke Reserve (AGR) van de gemeente Maashorst bij IBN wordt in 2023 en 2024 ingezet ter dekking van de Jobcenter-gerelateerde kosten (€ 280.000). De overige kosten in 2023 en 2024 worden gedekt door incidentele vrijval van bestaande budgetten (€ 408.723). Deze laatste 2 posten maken geen deel uit van de nu voorliggende melding "Project Iedereen Kans op Werk".

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	-	356.277 (N)	-	-	-
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	0	356.277 (V)	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.4 Maatschappelijke en Arbeidsparticipatie
Onderwerp:	Vrijval Wsw Egalisatiereserve 2023
FCL/ECL:	66400000 / 43802
Oorzaak Afwijking:	<p>In 2016 hebben de aan de Gemeenschappelijke regeling Werkvoorzieningschap Noordoost-Brabant deelnemende gemeenten ingestemd met het vormen van een egalisatiereserve ter verrekening van schommelingen in onder- en over-realisaties in het aantal arbeidsplaatsen Wsw per jaar.</p> <p>Bij over-realisatie wordt het tekort onttrokken aan de Algemene Gemeentelijke Reserve (AGR). Op grond van de resultaten uit de afgelopen jaren is er als gevolg van onder-realisatie een saldo ontstaan, dat nu terugvloeit naar de gemeenten. Voor de gemeente Maashorst betekent dit voor 2023 een voordeel van € 116.485 (incidenteel).</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.					
Inc./ Str.					

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	116.485 (V)				
Inc./ Str.					

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.6 Maatwerkdienstverlening WMO
Onderwerp:	Wmo Begeleiding en Wmo Dagbesteding
FCL/ECL:	66712000 / 34151 66712500 / 34151 66713000 / 34150 66713500 / 34150
Oorzaak Afwijking:	<p>Binnen de Wmo Begeleiding en Wmo Dagbesteding is er sprake van achterstanden bij de aanbieders door enerzijds een personeelstekort waardoor in sommige gevallen later wordt gestart met de zorg en anderzijds niet altijd alle beschikte zorg ook daadwerkelijk (volledig) kan worden verzilverd.</p> <p>In afwachting van de harmonisatie van het Wmo beleid en ontwikkeling van het Masterplan ouderenbeleid melden we nu een voordeel van € 350.000 voor Wmo Begeleiding en eveneens een voordeel van € 150.000 voor Wmo Dagbesteding. Beide vooralsnog incidenteel, omdat de markt hierin nog ontwikkelingen in doormaakt.</p>

UITGAVEN (in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	350.000 (V)				
Structureel (eenmalig)	150.000 (V)				

INKOMSTEN (in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.					
Inc./ Str.					

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.6 Maatwerkdienstverlening WMO
Onderwerp:	Hulp bij Huishouden (Hbh)
FCL/ECL:	66711000 / Diversen 66711500 / Diversen
Oorzaak Afwijking:	<p>Wachlijstproblematiek</p> <p>In 2022 zijn bij aanbieders Wmo Hulp bij het huishouden (Hbh) door personeelstekorten wachtlijsten ontstaan en is er ten opzichte van de afgegeven beschikkingen minder werkelijke ureninzet geweest. We zien deze wachtlijsten in 2023 verder oplopen tot ruim 8% van het aantal cliënten in augustus 2023. Deze wachtlijsten leiden tot minder uitgaven. We verwachten hierdoor voor 2023 een eenmalige meevaller van € 600.000 (€ 450.000 voor de ZIN en € 150.000 voor de PGB). Vanaf 2024 is een andere bekostigingssystematiek van toepassing, vandaar nu een incidentele melding.</p> <p>Implementatie nieuwe systematiek en producten</p> <p>Het huidige Wmo Hbh contract loopt tot 1 januari 2024. In het najaar 2023 heeft de gunning plaatsgevonden van een nieuw contract naar aanleiding van de regionale aanbesteding. Vanaf 1 januari 2024 zal het contract een nieuwe indicatiesystematiek en een nieuw basisproduct kennen. Ten aanzien van de implementatie van het nieuwe contract per 1 januari 2024 heeft het college op 25 juli 2023 incidenteel een implementatiebudget van € 415.000 beschikbaar gesteld verspreid over 2023 (€ 315.000) en 2024 (€ 100.000) te dekken uit het incidentele overschot Wmo Hbh 2023.</p> <p>Aanbestedingsresultaat – Tarievenstijging CAO ontwikkelingen</p> <p>Recentelijk heeft het college besloten de gevolgen van het regionale aanbestedingsadvies ten aanzien van de tarievenontwikkeling Wmo Hbh over te nemen. Afgesproken is de financiële effecten daarvan mee te nemen in de afwijkingenrapportage.</p> <p>In de afgelopen jaren heeft de sector voor Hulp bij het huishouden forse loonontwikkelingen doorgemaakt. Recent is de CAO VVT opengebroken en zijn aanvullende afspraken gemaakt voor 2023 en 2024. Hierdoor is gedurende het aanbestedingstraject een bijstelling noodzakelijk gebleken in het geboden basistarief om te kunnen blijven voldoen aan de AMvB reële</p>

prijs Wmo 2015. Dit zijn forse prijsontwikkelingen welke nu duidelijk zijn geworden op basis van recente regionale adviezen.

De tariefsverhoging per 1 oktober 2023 past binnen de bestaande budgetten Vanaf 2024 betekent dit een noodzakelijke budgetstijging vanaf 1 januari 2024 van € 5.000 en nog eens € 460.000 vanaf 1 januari 2025. Onderdeel van deze afspraak is ook dat de tarieven pas voor het eerst geïndexeerd worden per 1 januari 2026.

UITGAVEN (in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	450.000 (V)				
Structureel (eenmalig)	150.000 (V)				
Incidenteel	315.000 (N)	100.000 (N)			
Structureel (meerjarig)		€ 5.000 (N)	€ 5.000 (N)	€ 5.000 (N)	€ 5.000 (N)
Structureel (meerjarig)			€ 460.000 (N)	€ 460.000 (N)	€ 460.000 (N)

INKOMSTEN (in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.					
Inc./ Str.					

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.6 Maatwerkdienstverlening WMO
Onderwerp:	Wmo Regiotaxi
FCL/ECL:	66714000/ diversen
Oorzaak Afwijking:	<p>Eerder dit jaar is de herziene begroting Regiotaxi 2023 en de begroting van de Regiotaxi 2024 aangeboden aan het College en de Raad.</p> <p>In de periode van Coronamaatregelen hebben we het aantal vervoersbewegingen zien afnemen en om die reden zijn voorgaande jaren overschotten ten opzichte van de begroting voor de Regiotaxi ontstaan.</p> <p>Omdat na het vervallen de coronamaatregelen werd verwacht dat het aantal vervoersbewegingen zich geheel zou herstellen zijn deze overschotten in voorgaande jaren als incidenteel aangemerkt.</p> <p>Inmiddels zijn de maatregelen vervallen en zien we weer een genormaliseerd niveau van vervoersbewegingen ontstaan. Dit niveau ligt echter wel lager dan voor Corona.</p> <p>Derhalve kan de begroting nu structureel aangepast worden naar het “nieuwe” verwachte niveau van de begroting 2024. Dit levert een structureel voordeel op tussen de € 74.000 en € 92.000 in de jaren 2024–2027. In 2023 is het verwachte voordeel nog wat groter en bedraagt dit € 166.000</p> <p>Als het vervoersvolume afneemt dan neemt uiteraard ook de eigen bijdrage van gebruikers af. Het nadeel (minder inkomsten) bedraagt € 23.314 in 2023 en daarna 16.245 structureel per jaar.</p> <p>De geraamde organisatiekosten voor de Regiotaxi zijn gestegen door m.n. loonontwikkelingen met structureel € 26.411.</p>

UITGAVEN (in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	166.470 (V)	74.286 (V)	81.301 (V)	81.301 (V)	92.301 (V)
Structureel (meerjarig)	26.411 (N)	26.411 (N)	26.411 (N)	26.411 (N)	26.411 (N)

INKOMSTEN (in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	23.314 (N)	16.245 (N)	16.245 (N)	16.245 (N)	16.245 (N)

maashorst

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	6. Sociaal Domein
Taakveld:	6.6 Maatwerkdienstverlening WMO
Onderwerp:	Hulp bij Huishouden (Hbh)
FCL/ECL:	66711000 / Diversen 66711500 / Diversen
Oorzaak Afwijking:	<p>Wachlijstproblematiek</p> <p>In 2022 zijn bij aanbieders Wmo Hulp bij het huishouden (Hbh) door personeelstekorten wachtlijsten ontstaan en is er ten opzichte van de afgegeven beschikkingen minder werkelijke ureninzet geweest. We zien deze wachtlijsten in 2023 verder oplopen tot ruim 8% van het aantal cliënten in augustus 2023. Deze wachtlijsten leiden tot minder uitgaven. We verwachten hierdoor voor 2023 een eenmalige meevaller van € 600.000 (€ 450.000 voor de ZIN en € 150.000 voor de PGB). Vanaf 2024 is een andere bekostigingssystematiek van toepassing, vandaar nu een incidentele melding.</p> <p>Implementatie nieuwe systematiek en producten</p> <p>Het huidige Wmo Hbh contract loopt tot 1 januari 2024. In het najaar 2023 heeft de gunning plaatsgevonden van een nieuw contract naar aanleiding van de regionale aanbesteding. Vanaf 1 januari 2024 zal het contract een nieuwe indicatiesystematiek en een nieuw basisproduct kennen. Ten aanzien van de implementatie van het nieuwe contract per 1 januari 2024 heeft het college op 25 juli 2023 incidenteel een implementatiebudget van € 415.000 beschikbaar gesteld verspreid over 2023 (€ 315.000) en 2024 (€ 100.000) te dekken uit het incidentele overschot Wmo Hbh 2023.</p> <p>Aanbestedingsresultaat – Tarievenstijging CAO ontwikkelingen</p> <p>Recentelijk heeft het college besloten de gevolgen van het regionale aanbestedingsadvies ten aanzien van de tarievenontwikkeling Wmo Hbh over te nemen. Afgesproken is de financiële effecten daarvan mee te nemen in de afwijkingenrapportage.</p> <p>In de afgelopen jaren heeft de sector voor Hulp bij het huishouden forse loonontwikkelingen doorgemaakt. Recent is de CAO VVT opengebroken en zijn aanvullende afspraken gemaakt voor 2023 en 2024. Hierdoor is gedurende het aanbestedingstraject een bijstelling noodzakelijk gebleken in het geboden basistarief om te kunnen blijven voldoen aan de AMvB reële</p>

prijs Wmo 2015. Dit zijn forse prijsontwikkelingen welke nu duidelijk zijn geworden op basis van recente regionale adviezen.

De tariefsverhoging per 1 oktober 2023 past binnen de bestaande budgetten Vanaf 2024 betekent dit een noodzakelijke budgetstijging vanaf 1 januari 2024 van € 5.000 en nog eens € 460.000 vanaf 1 januari 2025. Onderdeel van deze afspraak is ook dat de tarieven pas voor het eerst geïndexeerd worden per 1 januari 2026.

UITGAVEN (in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	450.000 (V)				
Structureel (eenmalig)	150.000 (V)				
Incidenteel	315.000 (N)	100.000 (N)			
Structureel (meerjarig)		€ 5.000 (N)	€ 5.000 (N)	€ 5.000 (N)	€ 5.000 (N)
Structureel (meerjarig)			€ 460.000 (N)	€ 460.000 (N)	€ 460.000 (N)

INKOMSTEN (in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.					
Inc./ Str.					

2e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid
Taakveld:	7.1 Volksgezondheid
Onderwerp:	Gezondheid Ketenaanpak JOGG
FCL/ECL:	67100102 / ECL 38004 - 43301 - 43806
Oorzaak Afwijking:	Het beleid voor de ketenaanpak JOGG is voor de gemeente Maashorst nog in ontwikkeling. Omdat het beleid nog niet is geharmoniseerd en er op dit moment geen uitvoeringsprogramma is voor deze middelen, vallen de middelen hiervoor dit jaar incidenteel vrij. In 2024 wordt de ketenaanpak als onderdeel Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst in het gezondheidsbeleid opgenomen en uitgevoerd.

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	62.000 (V)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid
Taakveld:	7.1 Volksgezondheid
Onderwerp:	GALA Gezondheid
FCL/ECL:	Nntb
Oorzaak Afwijking:	<p>Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Het landelijke GALA is in februari 2023 gepubliceerd. Ook de daarbij door het ministerie van VWS beschikbaar gestelde middelen via een brede SPUK. Inmiddels heeft Maashorst de beschikking hiervan ontvangen, met betrekking tot 2023. De middelen zijn geoormerkt en mogen dus uitsluitend uitgegeven worden aan en verantwoord worden op activiteiten die bijdragen aan de doelstellingen van GALA, in totaal op een 15-tal GALA-programmaonderdelen. Conform de regels van de brede SPUK-uitkering en BBV belanden de middelen in de volgende 3 gemeentelijke begrotingsprogramma's:</p> <ul style="list-style-type: none"> 5. Sport, cultuur, recreatie en natuur 6. Sociaal Domein 7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid <p>De totale omvang van de SPUK bedraagt voor 2023 € 1.021.355. De GALA-programmaonderdelen die betrekking hebben op het gemeentelijke programma Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid bedraagt € 357.849. Deze SPUK-middelen 2023 willen we inzetten voor het beoogde doel. Het betreft een budgetneutrale melding, omdat er tegenover de uitgaven een even grote inkomst vanuit de SPUK staat. De toekenning van de SPUK-middelen vanaf 2024 worden in de 1ste afwijkingenrapportage 2024 gemeld, nadat de GALA-uitvoeringsplannen zijn vastgesteld.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	357.849 (N)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	357.849 (V)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

maashorst

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid
Taakveld:	7.2 Riolering
Onderwerp:	Hoevenseveld, subsidie, klimaatadaptieve maatregelen
FCL/ECL:	77210036/ 44400
Oorzaak Afwijking:	<p>Door de provincie is een subsidie ter beschikking gesteld voor het uitvoeren van klimaatadaptieve werkzaamheden binnen Hoevenseveld fase 3. Met dit budget kunnen er extra werkzaamheden uitgevoerd worden die niet voorzien zijn in het beschikbare budget. Het gaat dan om de volgende activiteiten.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klimaatadaptief inrichten fysieke leefomgeving; 2. Afkoppelen dakoppervlak woningen; 3. Stimulatie vergroenen tuinen; 4. Vergroten waterbewustzijn wijkbewoners <p>De werkzaamheden in het kader van de subsidie worden parallel uitgevoerd moet de herinrichtingswerkzaamheden. Door het aantrekken van deze subsidie wordt het mogelijk gemaakt om een zo duurzaam mogelijke buitenruimte te maken, per saldo levert dit de gemeente geen extra lasten op (saldo nihil).</p> <p>De subsidie is niet eerder opgenomen in de begroting. De reeds ontvangen subsidie van €100.000,- moet worden opgenomen in de begroting. Tegenover deze inkomsten staan uitgaven van eveneens €100.000,-. Derhalve zijn de kapitaallasten per saldo nihil.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid
Taakveld:	7.2 Riolering
Onderwerp:	Hoevenseveld, subsidie, klimaatadaptieve maatregelen
FCL/ECL:	77210036/ 44400
Oorzaak Afwijking:	<p>Door de provincie is een subsidie ter beschikking gesteld voor het uitvoeren van klimaatadaptieve werkzaamheden binnen Hoevenseveld fase 3. Met dit budget kunnen er extra werkzaamheden uitgevoerd worden die niet voorzien zijn in het beschikbare budget. Het gaat dan om de volgende activiteiten.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klimaatadaptief inrichten fysieke leefomgeving; 2. Afkoppelen dakoppervlak woningen; 3. Stimulatie vergroenen tuinen; 4. Vergroten waterbewustzijn wijkbewoners <p>De werkzaamheden in het kader van de subsidie worden parallel uitgevoerd moet de herinrichtingswerkzaamheden. Door het aantrekken van deze subsidie wordt het mogelijk gemaakt om een zo duurzaam mogelijke buitenruimte te maken, per saldo levert dit de gemeente geen extra lasten op (saldo nihil).</p> <p>De subsidie is niet eerder opgenomen in de begroting. De reeds ontvangen subsidie van €100.000,- moet worden opgenomen in de begroting. Tegenover deze inkomsten staan uitgaven van eveneens €100.000,-. Derhalve zijn de kapitaallasten per saldo nihil.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid
Taakveld:	7.4 Milieubeheer
Onderwerp:	Kosten opvang zwerfdieren
FCL/ECL:	67400000 / 38047
Oorzaak Afwijking:	<p>Er zijn twee oorzaken voor deze afwijking. We hebben een éénmalige bijdrage gedaan aan de tijdelijke noodopvang van wilde dieren in 's-Hertogenbosch. Door het wegvallen van de noodopvang in Schaijk was er in deze regio geen opvang meer voor wilde dieren. Vanwege de urgentie hebben we gezamenlijk met Oss en 's-Hertogenbosch voorzien in een tijdelijke noodopvang. En voor HoKaZo hebben we een extra bijdrage gedaan voor 2023 om de stichting overeind te houden.</p> <p>Wilde dieren opvang: De kosten van deze noodvoorziening voor wilde dieren bestaan uit: huisvesting, administratie- en organisatiekosten, medische zorg en voer. Bekostiging wordt gedragen door de gemeenten Maashorst, Oss en 's-Hertogenbosch. De samenwerkende regionale dierenambulances dragen in onderling overleg zelf zorg voor het vervoer naar de wildopvang in Someren. Dit brengt geen extra kosten met zich mee. De kosten van een noodvoorziening bedragen tot eind 2023 € 30.000,-. Volgens de verdeelsleutel op basis van inwonersaantallen betekent dit een bijdrage van de gemeenten – Bijdrage Maashorst: € 5.600,00</p> <p>HOKAZO: Stichting dierenopvang HoKaZo komt in 2023 circa € 150.000,- te kort. Dit is ontstaan door extra hoge medische kosten in 2022 als gevolg van een schimmeluitbraak en de hogere kosten in het algemeen door de inflatie. Deze kosten worden door de vijf deelnemende gemeenten Bernheze, Boekel, Land van Cuijk, Maashorst en Meierijstad gedeeld. De bijdragen zijn verdeeld naar inwoneraantal – Bijdrage Maashorst: € 31.856,45</p> <p>In de afwijking wordt een bedrag van éénmalig € 50.000,00 opgenomen. De kosten van opvang zwerfdieren is namelijk variabel. Afhankelijk van de opgenomen hoeveelheid zwerfdieren zal de afwijking groter / kleiner zijn.</p> <p>Samen met de regiogemeenten en de provincie zoeken we naar een structurele oplossing en daarmee ook structurele financiering. Voor 2023 kunnen de kosten voor wat betreft Maashorst incidenteel ten laste worden gebracht van het budget voor de opvang van zwerfdieren (6740000/38047). Er volgt een separaat raadsvoorstel t.b.v. het structurele beeld.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	50.000 N	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Taakveld:	8.1 Ruimtelijke ordening
Onderwerp:	Bijdragen
FCL/ECL:	68100200-44805 / 80102006-71001/ 69100008-71002
Oorzaak Afwijking:	Als gevolg van een storting/bijdrage uit een initiatief van derden in de Reserve Landschapsinvesteringsregeling (LIR) dient een administratieve wijziging plaats te vinden waarbij de bijdrage vanuit de exploitatie gestort wordt in de daarvoor bestemde Reserve LIR. De begroting dient hierop aangepast te worden.

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	N 106.000	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	V 106.000	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Taakveld:	8.1 Ruimtelijke ordening
Onderwerp:	Repelakker III
FCL/ECL:	68104223-44804 69100008-71005
Oorzaak Afwijking:	Het project is in 2023 afgeschaald van 400 naar 200 woningen. Door het afschalen van het plan zijn een deel van de in het verleden gemaakte kosten niet meer te verhalen op derden. Hierdoor is een tekort ontstaan van €280.000 waarvoor dekking gevraagd wordt uit de algemene reserve van het Grondbedrijf. Dit bedrag is nodig om het project conform planning en afspraken uit te voeren. In juni 2023 is een anterieure overeenkomst gesloten die toeziet op de ontwikkeling van 200 woningen in het plangebied, waarmee het kostenverhaal in de toekomst verzekerd is.

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	N 280.000	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	V 280.000	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing
Taakveld:	8.3 Wonen en Bouwen
Onderwerp:	Startersleningen
FCL/ECL:	68300300, 608300302, 68300303/ 38004, 74000, 74005
Oorzaak Afwijking:	<p>In de begroting 2023 zijn de beheerskosten én de ontvangen rente op basis van een schatting opgenomen (zowel voor de oude regeling, als voor de huidige regeling). De beheerskosten én de te ontvangen rente zijn niet op voorhand exact te bepalen. De beheerskosten worden berekend als percentage (0,5%) over de geaggregeerde uitstaande bedragen uit hoofde van de leningen die door SVn zijn verstrekt. Zowel voor de oude als de huidige regeling vallen de beheerskosten lager uit, dan begroot (€12.500 voordeel). Dit wordt veroorzaakt doordat de geaggregeerde uitstaande bedragen (leningen) lager zijn dan voorzien (minder nieuwe verstrekkingen in combinatie met meer aflossingen). Over de Starterslening wordt de eerste 3 jaar geen rente betaald. Na deze periode begroten we rente inkomsten. Echter, indien (na de rentevrije periode) het inkomen van de starter ontoereikend is om rente en aflossing te betalen, wordt dit na draagkracht bepaald. Ten aanzien van de oude regeling hebben we in de begroting de te verwachte ontvangen rente begroot. Het verschil tussen de begrote rente en de werkelijk ontvangen rente wordt met name veroorzaakt doordat er meer leningen volledig zijn afgelost dan voorzien in combinatie uitgestelde rente-betalingen (betalen naar draagkracht). Ten aanzien van de nieuwe regeling hebben we geen ontvangen rente begroot (de eerste leningen zijn immers vanaf 2018 verstrekt). Het verschil tussen de begrote rente en de werkelijk ontvangen rente wordt veroorzaakt door dat we inmiddels rente-betalingen ontvangen. We stellen voor om de rente-inkomsten (€70.000) per heden structureel te gaan begroten.</p> <p>Daarnaast is een krediet van €2.500.000 nog niet besteed. Over dit bedrag rekenen we geen interne omslagrente (0,9%), wat leidt tot een eenmalig voordeel van €22.500.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	V 35.000	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	V 70.000	V 70.000	V 70.000	V 70.000	V 70.000
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	9. Bestuur en dienstverlening
Taakveld:	9.2 Burgerzaken
Onderwerp:	Herberekening reisdocumenten
FCL/ECL:	60206010 / 37003, 37005 en 43104
Oorzaak Afwijking:	Eind 2022 is geconstateerd dat het aantal afgenomen reisdocumenten door 18-minners substantieel groter is dan in het verleden begroot is op basis van het rekenmodel NVVB betreffende de geldigheidsduur van reisdocumenten. Het leek er op dat in het rekenmodel van de NVVB ook bij 18-minners gerekend is met een 10 jaarstermijn, maar voor deze groep is de geldigheidstermijn van 5 jaar nog steeds van toepassing. Destijds is aangegeven dat er een herberekening moest komen op basis van de actuele gegevens. Deze herberekening heeft inmiddels plaatsgevonden. Voor het jaar 2024 en verder is deze herberekening al verwerkt in de programmabegroting 2024. Voor het jaar 2023 wordt deze nu verwerkt. De wijziging van legesinkomsten heeft ook consequenties voor de doorbetaling rijksleges.

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	53.000 (N)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	131.000 (V)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	9. Bestuur en dienstverlening
Taakveld:	9.2 Burgerzaken
Onderwerp:	Hogere kosten verkiezingen
FCL/ECL:	60202000/ diversen
Oorzaak Afwijking:	<p>In maart 2023 vonden zowel de verkiezingen voor de provinciale staten als de waterschappen plaats. De kosten van deze twee verkiezingen liggen € 16k boven het begrote bedrag van € 118k. Dit komt doordat er meer locaties waren en daarnaast waren op sommige locaties meerdere telstraten en moesten hertellingen plaatsvinden. Tevens was abusievelijk de lunch niet in de initiële begroting opgenomen.</p> <p>Daarnaast moet vanwege de val van het kabinet een extra 2^e kamer verkiezing plaatsvinden in november 2023. Naar verwachting bedragen de kosten van deze verkiezing € 200k. De kosten zijn hoger dan in het voorjaar door o.a. de inzet van trotters, realisatie CSB in combinatie met het tellen van de stemmen op de dag na de verkiezingen plus extra zaalhuur en beveiliging.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	16.250 (N)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Incidenteel	200.000 (N)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	10. Bedrijfsvoering en inkomsten
Taakveld:	10.1 Overhead
Onderwerp:	Aframen detachingsvergoeding projectleider ondermijning Maas en Leijgraaf
FCL/ECL:	599903032/ 35200
Oorzaak Afwijking:	<p>Vanaf 2016 hebben de gemeenten binnen basisteam Maas en Leijgraaf gezamenlijk een Projectleider Ondermijning aangesteld, die werkzaam was voor deze gemeenten. Deze projectleider was met ingang van 2018 in dienst getreden van voormalig gemeente Uden en werd op basis van inwonersaantal vergoed door de deelnemers. Met ingang van 2023 had de projectleider een andere dienstbetrekking aanvaard en heeft Land van Cuijk aangegeven een nieuwe projectleider te zoeken en in dienst te nemen tbv alle gemeentes. Hierdoor zal gemeente Maashorst nu niet meer een detachingsvergoeding ontvangen, maar juist betalen. Daarom wordt in deze melding de te ontvangen detachingsvergoedingen afgeraamd. De vrijgekomen financiële formatieruimte wordt nu ingezet om de detachingsvergoeding te betalen.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	50.000 (N)	50.000 (N)	50.000 (N)	50.000 (N)	50.000 (N)
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	10. Bedrijfsvoering en inkomsten
Taakveld:	10.1 Overhead
Onderwerp:	Wet open overheid
FCL/ECL:	60401000/ 38002U
Oorzaak Afwijking:	De gemeente Maashorst is nog bezig met de transitie naar de Wet open overheid (Woo). In deze opstartfase blijven de structurele kosten die bij de uitvoering horen nog achter. Dit zorgt voor een eenmalig voordeel op het financiële beeld in 2023.

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	66.000 V	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	10. Bedrijfsvoering en inkomsten
Taakveld:	10.1 Overhead
Onderwerp:	Vervanging tractor
FCL/ECL:	70400003/ 32004
Oorzaak Afwijking:	<p>In 2024 dient een tractor te worden vervangen. Hiervoor is een krediet van €62.575,- beschikbaar. Dit krediet is echter niet langer toereikend omdat het budget niet jaarlijks geïndexeerd is. Autonome ontwikkelingen zoals prijsstijgingen en hogere Arbo-eisen (t.b.v. de ergonomie van medewerkers) leidt tot een tekort op dit krediet.</p> <p>Het krediet is in de MIP herijking 2023, verplaatst naar 2024. De afwijking derhalve meenemen in 2024.</p> <p>Het krediet moet worden opgehoogd met een bedrag van €57.500,-, met onderstaande kapitaallasten tot gevolg.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	Bedrag	3.134 N	6.216 N	6.164 N	6.112 N
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	10. Bedrijfsvoering en inkomsten
Taakveld:	10.1 Overhead
Onderwerp:	IBOR
FCL/ECL:	60400500 / 38179
Oorzaak Afwijking:	<p>Op 12-7-2023 is er een DT besluit gemaakt over het projectvoorstel Integraal beheer openbare ruimte.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een interne projectleider met voldoende expertise voor dit project is niet voorhanden; • De harmonisatie van processen van beheer openbare ruimte ingevolge de herindeling is niet opgepakt. Daardoor kan de professionalisering van de beheerorganisatie niet worden doorgezet; • Harmonisatie van de processen zal leiden tot een efficiëntere en integrale manier van beheren van de openbare ruimte; • Integraal beheer leidt tot een kwaliteitsverbetering in beheer en daarmee in onze dienstverlening; • De verbeterslag die gemaakt wordt in de gegevenskwaliteit en integraal beheer leiden tot kwalitatief betere uitvoering van het werk en efficiëntere inzet van de financiële middelen; • Op dit moment lopen we een bedrijfsrisico omdat het onderhoud en support van het huidige systeem (GBI) is vervallen en de overige systemen integraal beheer niet ondersteunen; • De wettelijke verplichting voor de BGT kan niet behaald worden wanneer we de processen niet goed op orde hebben binnen onze gemeente. <p>Projectkosten zijn niet opgenomen in de begroting, er is alleen dekking voor de systeemkosten.</p> <p>Het budget is hoofdzakelijk t.b.v. incidentele posten € 355.000,-, maar vraagt tevens een structurele dekking voor jaarlijks terugkerende kosten voor een bedrag van € 35.000,-.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	355.000 N	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Structureel (meerjarig)	35.000 N	35.000 N	35.000 N	35.000 N	35.000 N
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	10. Bedrijfsvoering en inkomsten
Taakveld:	10.2 Treasury
Onderwerp:	Vervroegde invulling taakstelling personeel
FCL/ECL:	60800001/ 11001U
Oorzaak Afwijking:	<p>De taakstelling personeel is volledig ingevuld. Dit is grotendeels gedaan met budget dat al in 2023 structureel beschikbaar was. Echter de te realiseren taakstelling bouwt op per jaar. Hierdoor is in 2023 meer is gerealiseerd dan initieel beoogd. Dit heeft een eenmalig financieel voordeel als gevolg.</p> <p>Hetzelfde geldt voor 2024. Dit voordeel is echter al verwerkt in de begroting 2024.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	331.698 V	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	10. Bedrijfsvoering en inkomsten
Taakveld:	10.2 Treasury
Onderwerp:	Afwijkingen in huurinkomsten en servicekosten diverse panden
FCL/ECL:	60300102, 60300100 / 36001, 38149
Oorzaak Afwijking:	<p>Bij een aantal panden zijn er wijzigingen in de huuropbrengsten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij de onderstaande panden is er sprake van (gedeeltelijke) leegstand of tijdelijke verhuur, waardoor huuropbrengsten onder begroting liggen. <ul style="list-style-type: none"> - Brabantstraat 4a in Uden - Pnemstraat 3 en 5 in Uden - Aldetienstraat 21 in Uden • Daarnaast zijn de volgende panden (deels) ingezet voor het Oekraïne project, waardoor de huurinkomsten boven begroting liggen: <ul style="list-style-type: none"> - Nieuwe markt 3 in Uden - Leeuweriksweg 2 in Uden <p>Ook het Raadhuis in Schaijk wordt momenteel ingezet voor het Oekraïne project, maar het financiële effect hiervan is reeds verwerkt in de 1^e afwijkingenrapportage 2023.</p> <p>Tenslotte waren niet alle servicekosten correct verwerkt in de begroting. Dit wordt nu gecorrigeerd.</p> <p>De mutaties in de huurinkomsten als gevolg van leegstand en het Oekraïneproject zijn als structureel eenmalig verwerkt in 2023. Per saldo leidt dit tot een eenmalig voordeel van EUR 537k.</p> <p>De mutaties in de servicekosten hebben een structureel meerjarig karakter. Het effect hiervan is met ruim EUR 2k beperkt.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	536.910 (V)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Structureel (meerjarig)	2.374 (V)	2.239 (V)	2.239 (V)	2.239 (V)	2.239 (V)
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	10. Bedrijfsvoering en inkomsten
Taakveld:	10.2 Treasury
Onderwerp:	Voorlopige instandhouding gemeentehuis Zeeland
FCL/ECL:	60400600 en 60300106, 90303024 en 9997999 / diversen
Oorzaak Afwijking:	<p>Oorspronkelijke planning was dat het gemeentehuis in Zeeland afgestoten zou worden na de verbouwing van het gemeentehuis in Uden. Voor 2023 en verder zijn er dan ook geen kosten meer begroot voor dit pand. Op korte termijn zal verkoop echter niet plaatsvinden. E.e.a. zal namelijk herzien worden op basis van het nog vast te stellen strategisch vastgoedbeleid. Daarom worden er nu voor 2023 en 2024 minimale instandhoudingskosten van het pand geraamd. Dit betreffen onder andere verzekeringen, lasten heffingen en onderhoudscontracten.</p> <p>Daarnaast staat in 2023 een vrijval van de voorziening groot onderhoud van het gemeentehuis Zeeland van € 390.499,- begroot. Deze voorziening zou vrijvallen bij verkoop van het gemeentehuis Zeeland. Momenteel is er geen sprake van verkoop en ook is nog niet bekend wanneer dit eventueel wel gaat plaatsvinden. Daarom is het voorstel om de vrijval voorziening groot onderhoud nu af te ramen. Mocht er weer concreet sprake zijn van verkoop, dan zal deze vrijval van de voorziening opnieuw geraamd worden.</p> <p>In verband met de voorgenomen verkoop van het pand, waren de afschrijvingskosten niet meer in de begroting opgenomen. Insteek was dat het afboeken van de boekwaarde wegviel tegenover de (nog) niet begrote verkoopopbrengst. Aangezien er op korte termijn geen sprake is van het pand, worden af de afschrijvingslasten voor 2023 en 2024 opnieuw geraamd.</p> <p>Aangezien het pand nu niet meer aangewend wordt als gemeentehuis, worden de budgetten geraamd binnen het taakveld treasury.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	50.373 (N)	50.373 (N)	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	390.499 (N)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	10. Bedrijfsvoering en inkomsten
Taakveld:	10.2 Treasury
Onderwerp:	Voorlopige instandhouding gemeentehuis Zeeland
FCL/ECL:	60400600 en 60300106, 90303024 en 9997999 / diversen
Oorzaak Afwijking:	<p>Oorspronkelijke planning was dat het gemeentehuis in Zeeland afgestoten zou worden na de verbouwing van het gemeentehuis in Uden. Voor 2023 en verder zijn er dan ook geen kosten meer begroot voor dit pand. Op korte termijn zal verkoop echter niet plaatsvinden. E.e.a. zal namelijk herzien worden op basis van het nog vast te stellen strategisch vastgoedbeleid. Daarom worden er nu voor 2023 en 2024 minimale instandhoudingskosten van het pand geraamd. Dit betreffen onder andere verzekeringen, lasten heffingen en onderhoudscontracten.</p> <p>Daarnaast staat in 2023 een vrijval van de voorziening groot onderhoud van het gemeentehuis Zeeland van € 390.499,- begroot. Deze voorziening zou vrijvallen bij verkoop van het gemeentehuis Zeeland. Momenteel is er geen sprake van verkoop en ook is nog niet bekend wanneer dit eventueel wel gaat plaatsvinden. Daarom is het voorstel om de vrijval voorziening groot onderhoud nu af te ramen. Mocht er weer concreet sprake zijn van verkoop, dan zal deze vrijval van de voorziening opnieuw geraamd worden.</p> <p>In verband met de voorgenomen verkoop van het pand, waren de afschrijvingskosten niet meer in de begroting opgenomen. Insteek was dat het afboeken van de boekwaarde wegviel tegenover de (nog) niet begrote verkoopopbrengst. Aangezien er op korte termijn geen sprake is van het pand, worden af de afschrijvingslasten voor 2023 en 2024 opnieuw geraamd.</p> <p>Aangezien het pand nu niet meer aangewend wordt als gemeentehuis, worden de budgetten geraamd binnen het taakveld treasury.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	50.373 (N)	50.373 (N)	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	390.499 (N)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	10. Bedrijfsvoering en inkomsten
Taakveld:	10.2 Treasury
Onderwerp:	Treasury
FCL/ECL:	Diversen/ Diversen
Oorzaak Afwijking:	<p>Het product treasury bestaat uit diverse onderdelen. Het totale voordeel bedraagt per saldo €2.889.000. De belangrijkste afwijkingen worden hieronder toegelicht.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Incidentele vrijval rente en afschrijvingen: Door vertraging van diverse investeringen vindt het starten met afschrijven voor deze investeringen later aan. Dat levert een voordeel op de kapitaallasten op van €2.456.000. • Rente financieringstekort: bij het opstellen van de programmabegroting 2023 werd verwacht dat we in 2023 een langlopende lening moesten afsluiten van €20.000.000. Door vertraging van diverse investeringen is dit in 2023 nog niet nodig. Echter zijn er met name begin 2023 wel diverse kasgeldleningen afgesloten om kortlopende financieringstekorten te dekken. Door de sterke rentestijging in het afgelopen jaar leiden deze ontwikkelingen per saldo tot een nadeel van €40.000. • Stelpost onvoorzien: Deze stelpost ad. €45.000 dient conform de BBV en op advies van de Provincie geraamd te worden. Aangezien de stelpost nagenoeg niet benut wordt dit jaar komt deze nu voor een bedrag van €35.000 te vervallen. • Dividenduitkering BNG: van onze huisbank (Bank Nederlandse Gemeenten) is €34.000 meer dividend ontvangen dan begroot. • Doorbelasting kostenplaatsen: in de actualisatie van de salarissen 2023 (1^e afwijkingenrapportage) was nog geen rekening gehouden met het feit dat een deel van de stijging doorbelast kan worden naar de zogenaamde rendabele producten (afval, riool, parkeren, grondexploitaties). Dit levert een voordeel op van €404.000 <p>De financiële gevolgen voor 2024 en verder zijn reeds verwerkt in het bestedings- en dekkingsplan van de programmabegroting 2024.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Structureel (eenmalig)	2.968.000 V	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	79.000 N	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	10. Bedrijfsvoering en inkomsten
Taakveld:	10.2 Treasury
Onderwerp:	Verkoop reststroken
FCL/ECL:	60300007-31007
Oorzaak Afwijking:	Sinds 2021 heeft de gemeente onderhandelingen gevoerd over de verkoop van drie reststroken met de eigenaren van de aangrenzende percelen. De reststroken werden door hen sinds 2018 resp. 2019 van de gemeente gehuurd. Onlangs is overeenstemming bereikt over de verkoop van deze gronden. De akten zijn inmiddels gepasseerd en de gronden zijn aan hen geleverd. Naast voorgaande zijn nog een drietal reststroken verkocht om bouw en vergroening te kunnen realiseren.

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	V 168.000	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc. / Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	10. Bedrijfsvoering en inkomsten
Taakveld:	10.2 Treasury
Onderwerp:	Voorlopige instandhouding gemeentehuis Zeeland
FCL/ECL:	60400600 en 60300106, 90303024 en 9997999 / diversen
Oorzaak Afwijking:	<p>Oorspronkelijke planning was dat het gemeentehuis in Zeeland afgestoten zou worden na de verbouwing van het gemeentehuis in Uden. Voor 2023 en verder zijn er dan ook geen kosten meer begroot voor dit pand. Op korte termijn zal verkoop echter niet plaatsvinden. E.e.a. zal namelijk herzien worden op basis van het nog vast te stellen strategisch vastgoedbeleid. Daarom worden er nu voor 2023 en 2024 minimale instandhoudingskosten van het pand geraamd. Dit betreffen onder andere verzekeringen, lasten heffingen en onderhoudscontracten.</p> <p>Daarnaast staat in 2023 een vrijval van de voorziening groot onderhoud van het gemeentehuis Zeeland van € 390.499,- begroot. Deze voorziening zou vrijvallen bij verkoop van het gemeentehuis Zeeland. Momenteel is er geen sprake van verkoop en ook is nog niet bekend wanneer dit eventueel wel gaat plaatsvinden. Daarom is het voorstel om de vrijval voorziening groot onderhoud nu af te ramen. Mocht er weer concreet sprake zijn van verkoop, dan zal deze vrijval van de voorziening opnieuw geraamd worden.</p> <p>In verband met de voorgenomen verkoop van het pand, waren de afschrijvingskosten niet meer in de begroting opgenomen. Insteek was dat het afboeken van de boekwaarde wegviel tegenover de (nog) niet begrote verkoopopbrengst. Aangezien er op korte termijn geen sprake is van het pand, worden af de afschrijvingslasten voor 2023 en 2024 opnieuw geraamd.</p> <p>Aangezien het pand nu niet meer aangewend wordt als gemeentehuis, worden de budgetten geraamd binnen het taakveld treasury.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	50.373 (N)	50.373 (N)	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Incidenteel	390.499 (N)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	10. Bedrijfsvoering en inkomsten
Taakveld:	10.3 Belastinginkomsten
Onderwerp:	Inkomsten parkeren
FCL/ECL:	60630002 / 60630003 / 60630004 / 37013
Oorzaak Afwijking:	<p>Bij de inkomsten signaleren we een verschuiving van detailhandel naar horeca en daarmee een verschuiving van bezoekers naar de avonduren. Tijdens de avonduren is er geen sprake van betaald parkeren. Omdat parkeergarage Promenade en garage Brabantplein in de avonduren is gesloten kiest men er vaker voor om overdag de auto op een parkeerterrein te parkeren zodat ze in de avonduren naar een horeca gelegenheid kunnen gaan. Dit leidt voor beide garages tot minder inkomsten. Voor parkeergarage Promenade € 80.000 en parkeergarage Brabantplein € 20.000.</p> <p>De parkeerapparatuur bij ziekenhuis Bernhoven is oud en versleten. Dit leidt tot veel (langdurige) storingen en dus ook lagere opbrengsten van circa € 200.000. Vandaar dat dit jaar de parkeerapparatuur zal worden vervangen.</p> <p>Het totale nadeel op de parkeerexploitatie komt hiermee uit op € 300.000,- dat onttrokken wordt uit het parkeerfonds.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	300.000 N	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Incidenteel	300.000 V	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	10. Bedrijfsvoering en inkomsten
Taakveld:	10.3 Belastinginkomsten
Onderwerp:	Bijdrage BSOB
FCL/ECL:	Diverse FCL's/ 43303
Oorzaak Afwijking:	<p>We constateren dat de hoeveelheid WOZ-bezwaren over de afgelopen jaren fors is toegenomen. In 2023 zijn tot op heden zelfs driemaal zoveel bezwaren ontvangen dan in 2022. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de impact van de NCNP-bureaus. Het effect hiervan, op de begroting van BSOB, is tweeledig. Enerzijds is er fors meer personele inzet benodigd om deze bezwaren af te handelen (welke veelal door inhuurmedewerkers wordt uitgevoerd). Anderzijds stijgen de proceskosten fors.</p> <p>De stijgende kosten van de BSOB komen tot uiting in stijgende deelnemersbijdragen.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	118.000 (N)	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	10. Bedrijfsvoering en inkomsten
Taakveld:	10.3 Belastinginkomsten
Onderwerp:	Inkomsten parkeren
FCL/ECL:	60630002 / 60630003 / 60630004 / 37013
Oorzaak Afwijking:	<p>Bij de inkomsten signaleren we een verschuiving van detailhandel naar horeca en daarmee een verschuiving van bezoekers naar de avonduren. Tijdens de avonduren is er geen sprake van betaald parkeren. Omdat parkeergarage Promenade en garage Brabantplein in de avonduren is gesloten kiest men er vaker voor om overdag de auto op een parkeerterrein te parkeren zodat ze in de avonduren naar een horeca gelegenheid kunnen gaan. Dit leidt voor beide garages tot minder inkomsten. Voor parkeergarage Promenade € 80.000 en parkeergarage Brabantplein € 20.000.</p> <p>De parkeerapparatuur bij ziekenhuis Bernhoven is oud en versleten. Dit leidt tot veel (langdurige) storingen en dus ook lagere opbrengsten van circa € 200.000. Vandaar dat dit jaar de parkeerapparatuur zal worden vervangen.</p> <p>Het totale nadeel op de parkeerexploitatie komt hiermee uit op € 300.000,- dat onttrokken wordt uit het parkeerfonds.</p>

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (eenmalig)	300.000 N	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Incidenteel	300.000 V	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

2^e financiële afwijkingenrapportage 2023

Programma:	10. Bedrijfsvoering en inkomsten																		
Taakveld:	10.4 Gemeentefonds																		
Onderwerp:	Gevolgen septembercirculaire '23																		
FCL/ECL:	6070000010/ 43100ECL																		
Oorzaak Afwijking:	<p>Met de publicatie van de Septembercirculaire '23 wijzigt de prognose van de algemene uitkering. Voor de jaren 2024 e.v. zijn er ook middelen beschikbaar gesteld voor loon-en prijscompensatie en voor diverse taakstellingen. Die middelen zullen we voor deze doelen oormerken. Een structurele verhoging van het participatiebudget met ingang van 2023 (137K in 2023, 128K in 2024, 119K in 2025, 111K in 2026, 98K in 2027) wordt toegevoegd aan het budget binnen het programma 6 Sociaal domein.</p> <table border="1" data-bbox="544 891 1382 1160"> <thead> <tr> <th></th> <th>2024</th> <th>2025</th> <th>2026</th> <th>2027</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Stelpost loon-en prijscompensatie</td> <td>1.313.000</td> <td>1.113.000</td> <td>1.015.000</td> <td>1.046.000</td> </tr> <tr> <td>Stelpost taakstellingen</td> <td>293.000</td> <td>112.000</td> <td>29.000</td> <td>22.000</td> </tr> </tbody> </table>					2024	2025	2026	2027	Stelpost loon-en prijscompensatie	1.313.000	1.113.000	1.015.000	1.046.000	Stelpost taakstellingen	293.000	112.000	29.000	22.000
	2024	2025	2026	2027															
Stelpost loon-en prijscompensatie	1.313.000	1.113.000	1.015.000	1.046.000															
Stelpost taakstellingen	293.000	112.000	29.000	22.000															

UITGAVEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	Bedrag	1.313.000	1.113.000	1.015.000	1.046.000
Structureel (meerjarig)	Bedrag	293.000	112.000	29.000	22.000
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

INKOMSTEN

(in euro's)

Inc. / Str.	2023	2024	2025	2026	2027
Structureel (meerjarig)	-492.719	2.475.783	2.264.279	2.104.381	4.356.608
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag
Inc./ Str.	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag	Bedrag

Risico inventarisatie

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Financieel effect jaarrekening 2022	Risico bedrag begroting 2024	Risicoklasse/percentage	Financieel effect begroting 2024
Grondexploitatie	De grondexploitatie is een bedrijfsmatige tak van de gemeente-exploitatie die sterk afhankelijk is van de economische situatie. De risico's binnen de GREX zijn o.a. de volgende: de afzet van bouwpercelen vertraagd, procedures, Onzekerheden in contracten met ontwikkelaars of garantiebepalingen in deze contracten en daarmee gepaard gaan van extra juridische kosten, onderzoekskosten flora en fauna en archeologie, onverwachte inflatiestijging, verkoopprijzen per m2 niet haalbaar, de kosten voor bouw- en woonrijpmaken, bodemverontreiniging, planschadekosten, hogere plankosten bij langere doorlooptijd van complexen, interne kosten hoger bij langere doorlooptijd van complexen, afwaarderingen en stuk lopen van onderhandelingen. Voor de grex van de gemeente Uden is het risico berekend door een inschatting te maken van de risico's op de volgende onderdelen: planaanpassingen, verkoopprijzdalingen, planeconomische risico's, plankosten, planschadeclaims, waardedalingen, PFAS, kosten bouw- en woonrijpmaken en hogere verwervingskosten.	Jaarlijks worden de grexen herijkt. Dit is het moment dat er ook een inschatting wordt gemaakt van de risico's. Dan wordt er ook bekeken of er beheersmaatregelen nodig zijn.	€ 5.527.000	€ 8.180.000	Voor de verschillende onderdelen diverse % gebruikt	€ 5.527.000
Stikstof problematiek	De stikstof problematiek zorgt binnen verkeers- en civiele projecten een probleem om tot uitvoering te kunnen komen. Om tot deze uitvoering te kunnen komen moet afhankelijk van het soort werk gekeken worden naar de mogelijke inzet van duurzamere materialen en/of elektrisch materieel. Dit zorgt in meer of mindere mate voor verhoging van kosten. Meerkosten kunnen oplopen naar 15 à 20% (gemiddeld dus 17,5%). Lopende projecten (het onderhanden werk) zijn het risico omdat deze niet zijn doorgerekend met deze stikstof problematiek.	In kostenramingen van nieuwe projecten hier rekening mee houden.	€ 0	€ 6.100.000	Klasse 2, 30%	€ 1.830.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Financieel effect jaarrekening 2022	Risico bedrag begroting 2024	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect begroting 2024
Sociaal Domein: Gespecialiseerde Jeugdhulp	Verwijzers bepalen samen met de ouders/jeugdige en de jeugdhulpaanbieder de (omvang van de) in te zetten gespecialiseerde jeugdhulp. Het gross van de zorgkosten jeugd wordt lokaal o.b.v. PxQ betaald (voorheen was dat lumpsum financiering via de regio). Afspraken m.b.t. de regionale solidariteit zijn beperkt. Andere onzekerheden zijn: de ontwikkeling van het zorgverbruik, de lange(re) termijneffecten van de coronacrisis, de krapte op de arbeidsmarkt in de jeugdzorg en druk op de jeugdhulp in het algemeen. Aangezien hier sprake is van een zgn. open einde regeling bestaat het risico dat het aantal en de omvang van de aanvragen / toekenningen het beschikbare budget n de begroting in enig jaaroverschrijdt.	We monitoren de inzet van Jeugdvoorzieningen en beoordelen kritisch de uitgaven. We zetten in op het normaliseren (uitdagingen horen bij het leven), vroegsignalering en een sterke sociale basis. Dat doen we onder andere door preventie, door uitbreiding inzet POH-jeugd, door wijkgericht werken en het collectivieren van voorzieningen. Daarmee zetten we in op de beheersing van de beschikbare jeugdbudgetten. Deze budgetten worden periodiek via de P&C cyclus kritisch beoordeeld en indien nodig worden voorstellen gedaan tot bijstelling van het budget. In de periode 2023-2028 wordt uitvoering gegeven aan de Landelijke Hervormingsagenda. Deze Hervormingsagenda heeft als doel: verbeteren van kwaliteit en passende zorg voor kinderen en gezinnen en op lange termijn betaalbaar houden van het stelsel. Er blijven risico's binnen Jeugd bestaan. De risico's rondom de Jeugdhulp worden op hoofdlijnen ingeschat. We hanteren daarbij de norm van 10% van het geraamde gespecialiseerde Jeugdhulpbudget.	€ 1.460.000	€ 15.860.000	Klasse 1, 10%	€ 1.586.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Financieel effect jaarrekening 2022	Risico bedrag begroting 2024	Risicoklasse/percentage	Financieel effect begroting 2024
Sociaal Domein: Wet Maatschappelijke Ontwikkelingen 2015 (Wmo Dagbesteding, Wmo Hulp bij het Huishouden, Wmo Individuele Begeleiding en Wmo Voorzieningen)	Vergrijzing van de bevolking en ambulantisering van de zorg hebben een forse impact op de zorgvraag, deze neemt toe. Door de krapte op de arbeidsmarkt neemt het aanbod af en stijgen de kosten. Aangezien hier sprake is van een zgn. open einde regeling bestaat het risico dat het aantal en de omvang van de aanvragen/toekenningen het beschikbare budget in de begroting in enig jaar overschrijdt.	We monitoren de Wmo Maatwerkdienstverlening en de Wmo Voorzieningen en beoordelen kritisch de uitgaven. We zetten in op normaliseren (uitdagingen horen bij het leven) en een sterke Sociale Basis. Dat doen we onder andere door preventie, wijkgericht werken en het collectivieren van voorzieningen. Daarmee zetten we in op de beheersing van de beschikbare budgetten. De Wmo-budgetten worden periodiek via de P&C cyclus kritisch bekeken en indien nodig worden voorstellen gedaan tot bijstelling van het budget. De risico's rondom de Wmo worden op hoofdlijnen ingeschat. We hanteren daarbij de norm van 10% van het geraamde Wmo-budget.	€ 1.410.000	€ 15.100.000	Klasse 1, 10%	€ 1.510.000
Gemeenschappelijke regelingen	De gemeente Maashorst heeft bestuurlijke en financiële belangen in verschillende verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen. Deze partijen voeren beleid uit voor/namens de gemeente. Naast de beleidsmatige verantwoordelijkheid hebben we als gemeente Maashorst ook een financiële verantwoordelijkheid ten aanzien van deze partijen.	We volgen instellingen en verenigingen via hun begrotingen en jaarrekeningen. Die worden jaarlijks aan ons voorgelegd en wij kunnen als deelnemer daarover meepraten c.q. reageren op voorstellen door een zienswijze af te geven. Een aantal regelingen heeft zelf vermogen voor risico's afgezonderd. Voor die regelingen nemen we geen risico op. Regionaal wordt de samenwerking gezocht voor het beheer rondom de verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen.	€ 700.000	€ 7.000.000	Klasse 1, 10%	€ 700.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Financieel effect jaarrekening 2022	Risico bedrag begroting 2024	Risicoklasse/percentage	Financieel effect begroting 2024
Sociaal Domein, Participatiewet (Gebundelde Uitkering Algemene Bijstand, IOAW, IOAZ, Bbz 2004 en Loonkosten-subsidie)	Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie (LKS). De gebundelde uitkering (BUIG) is taakstellend in de begroting opgenomen en fluctueert mee met de ontwikkelingen van het macro budget / de beschikking gebundelde uitkering (BUIG). Op basis van de historische realisatiecijfers gebundelde uitkering is hierop door de voormalige gemeente Uden (€ 400K) en de voormalige gemeente Landerd (€ 50K) een structurele taakstelling van € 450K structureel in de begroting opgenomen. Per 2023 is deze taakstelling met € 300K tot € 750K verhoogd. Aangezien hier sprake is van zgn. open einde regeling bestaat het risico dat het aantal aanvragen / toekenningen het beschikbare budget (rekening houdend met de taakstelling) in enig jaar overschrijdt.	We monitoren periodiek de voortgang van de uitvoering van de Participatiewet en beoordeelen de uitgaven van de gebundelde uitkering (BUIG). Deze BUIG-budgetten worden periodiek via de P&C cyclus kritisch bekeken en indien nodig worden voorstellen gedaan tot bijstelling van het budget. De risico's Pwet Inkomensdeel worden op hoofdlijnen beoordeeld. Daarbij hanteren wij een norm van 10% van 50% van het geraamde budget Pwet - gebundelde uitkering (BUIG).	€ 623.000	€ 6.500.000	Klasse 1 , 10%	€ 650.000
Niet gedekte claims, aansprakelijkheidsverzekering, risico gevolgschade a.g.v. niet nakomen van contractuele afspraken	De polisvoorwaarden van de aansprakelijkheidsverzekering sluiten een aantal zaken uit. Te weten claims ten gevolge van: - toezeggingen en gewekte verwachtingen - opgeleverde grond - termijnoverschrijding - aanbestedingen - overeenkomsten - niet tijdig melden -, nadeelcompensatie, oneerlijke concurrentie, asbest, Wet Markt en Overheid, Schade aan zaken van derden in verhuurde ruimten en bewust gedogen. Hierdoor loopt de gemeente een risico. Daarnaast is er het risico dat de gemeente financieel wordt aangesproken op nakoming van de overeenkomst vanwege aansprakelijkheid of misinterpretatie van de afspraken.	Verzekeringssportefeuille periodiek doorlichten. Vast contactpersoon met kennis van aansprakelijkheidsvoorwaarden. Middels onze juristen en intranet aandacht vragen voor uitsluitingen op aansprakelijkheidsverzekering. Aandacht voor preventie en het voorkomen van schade. Tevens periodieke inventarisatie van lopende claims met daarbij een inschatting van risico's en beoordeling of de verzekering actueel is.	€ 600.000	€ 6.000.000	Klasse 1, 10%	€ 600.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Financieel effect jaarrekening 2022	Risico bedrag begroting 2024	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect begroting 2024
Kwaliteitsmanagementsysteem-Rechtmatigheid (compliance) OF Juridische kwaliteitszorg (JKZ)	De gemeente handelt altijd ten dienste van haar gemeenschap en is daarbij gebonden aan de eisen van gelijkheid en correct machtsgebruik e.a. uit het Recht. Dit rechtmatig handelen wordt systematisch ingevuld met de Rad-van-de-Wet-werkwijze en -beheersmaatregelen door het samenspel van functionarissen t.b.v. betrouwbare en volledige informatie bij het gemeentebestuur. Anders bestaat het risico dat een beslissing, overeenkomst of andere handeling niet oplevert wat bedoeld is en het geld niet zorgvuldig wordt besteed omdat het recht de handeling corrigeert. Bijv. belanghebbenden eisen een bestuurlijke correctie voor een gelijk financieel voordeel of schadevergoeding; met extra kosten tot gevolg vanwege extra werk en tijdsverloop. Of een toezichthouder die het onrecht afstraft met een boete. Aandacht voor de Wet open Overheid (WOO) en wet dwangsom niet tijdig beslissen. Met dit PDCA-risicosysteem bestaat een beeld over de (niet-) naleving van alle regelgeving: 'rechtmatigheid-in-control'. De basis voor het berekenen van de financiële omvang zijn de bruto lasten van de meest recent vastgestelde jaarrekening (2022) x 2,5% = EUR 215 mln * 2,5% = EUR 5,4 mln.	Noodzakelijk is om het 'Recht'-systeem t.z.t. door management en bestuur Maashorst formeel toe te voegen aan het integrale kwaliteitssysteem tot 'Inhoud-Financiën-Recht in evenwicht'. Hierdoor zijn betrokken functionarissen verplicht tot integrale samenwerking voor de juiste oplossingen bij de maatschappelijke kwesties. Zo'n oplossing is dan inhoudelijk acceptabel, binnen de minste financiën en voldoet aan het recht: wettelijke en participatieve eisen. Dit systeem bestaat als Harmonisatiewerkwijze Maashorst uit een Ontwikkelcirkel van Plan, Do, Check, Act. Voor wat betreft 'Recht' zijn de beheersmaatregelen voor, veelal impliciet, gebruik uitgewerkt in Rad-van-de-Wet-onderdelen: Klantvraag, Bevoegdheid, Wettelijk kader, Klantinvloed, Openbaar, Privacy, Tijdig en Beslissing. Volgt hieruit risico-informatie over rechtmatigheid dan komt het complete verhaal –soms met een alternatief- voor risicoafweging bij management en/of bestuur.	€ 445.000	€ 5.400.000	Klasse 1, 10%.	€ 540.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Financieel effect jaarrekening 2022	Risico bedrag begroting 2024	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect begroting 2024
Bedrijfsvoerings- risico	<p>Het runnen van een gemeente, bedrijf in de publieke sector met meerdere bestuursorganen, brengt risico's met zich mee. Het risico bestaat dat het gemeentebestuur beslissingen neemt waarvan de financiële en juridische consequenties onvoldoende in beeld zijn (gebracht). Ongeacht of dit risico bestaat, kan iedere belanghebbende zijn recht beschermen door een gerechtelijke procedure te starten tegen een voor hem nadelige beslissing of andere handeling van het gemeentebestuur. Ook de vele toezichthouders kunnen dat tegen zo'n handeling doen vanuit hun taak tot naleving van regelgeving. Uit het voorgaande volgen dan extra kosten voor extra werk, verplichte procesvertegenwoordiging, schadevergoeding en/of boetes.</p> <p>Daarnaast zorgt de oorlog in Oekraïne voor een hogere inflatie op met name de olieprijsen. Dit heeft gemeentebreed zijn effect (vooral in de dienst ruimtelijk domein bijv. bij wegenonderhoud).</p> <p>De basis voor het berekenen van de financiële omvang zijn de lasten van de overhead (zie overzicht baten en lasten per programma) uit de meest recent vastgestelde jaarrekening (2022). EUR 21,2 mln * 25%= EUR 5,3 mln</p>	<p>Organisatieregeling Maashorst, Mandaatregeling Maashorst, Werkwijze Algemeen Belang (basis kwaliteitssysteem), Budgetregeling, planning & control cyclus, interne controle op de processen om de interne beheersing zo optimaal mogelijk te krijgen. Daarnaast goede contractafspraken met leveranciers voor het maken van goede prijsafspraken.</p>	€ 590.000	€ 5.300.000	Klasse 1, 10%	€ 530.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Financieel effect jaarrekening 2022	Risico bedrag begroting 2024	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect begroting 2024
Sociaal Domein, Participatiewet (Wsw, Beschut Werk en Arbeids- participatie)	De van het Rijk ontvangen middelen voor de uitvoering van de Pwet en dan meer specifiek voor de uitvoering van de Wsw, het Beschut Werken en Arbeidsparticipatie (w.o. reïntegratie) worden taakstellend in de begroting van de gemeente Maashorst opgenomen en fluctuëren mee aan de ontwikkeling van het macro-budget. De middelen worden ingezet voor het doel waarvoor deze zijn verkregen. Op basis van de historische realisatiecijfers is hierop per 2023 een structurele taakstelling van € 100K structureel in de begroting opgenomen.	Het Partnership Gemeenten-IBN speelt in op de ontwikkelingen van de doelgroep, in relatie tot de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en de ontwikkelingen van de Pwet (o.a. door de afname van het aantal kandidaten in de Wsw en o.a. door de toename van het aantal kandidaten Beschut Werken en Begeleiding Regulier). Door het Partnership wordt de instroom van aantal personen in de Pwet naar het Partnership Gemeenten-IBN geïntensiveerd. We monitoren daarbij periodiek de uitvoering van de Participatiewet (arbeid). De Pwet-budgetten worden periodiek via de P&C cyclus kritisch bekeken en indien nodig worden voorstellen gedaan tot bijstelling van het budget. De risico's Pwet Arbeid worden op hoofdlijnen ingeschat. We hanteren daarbij een norm van 10% van 50% van het geraamde budget (Pwet Wsw en Beschut Werk).	€ 430.000	€ 5.200.000	Klasse 1, 10%	€ 520.000
Natuurramp	Schade door natuurgeweld/extreem weer en aantasting door of bestrijding van onze beplanting tegen overlast of schade ontstaan door insecten.	Bij natuurrampen en/of extreem weer kunnen in de openbare ruimte grote schades ontstaan door wateroverlast, storm en droogte die niet door verzekering worden gedekt. Waar we de laatste jaren steeds meer mee te maken krijgen is aantasting door of bestrijding van onze beplanting tegen overlast of schade ontstaan door insecten. Denk hierbij aan de eikenprocessierups maar zeker ook de Dennenscheerder die er voor zorgt dat veel opstanden met naaldhout sneuvelen.	€ 450.000	€ 4.500.000	Klasse 1, 10%	€ 450.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Financieel effect jaarrekening 2022	Risico bedrag begroting 2024	Risicoklasse/percentage	Financieel effect begroting 2024
IT	Mogelijke kosten voor her-aanbesteden IT-applicaties als gevolg van aflopende raamovereenkomst.	Onderzoeken naar juridische mogelijkheden om de applicaties contractueel rechtmatig te continueren.	€ 0	€ 900.000	Klasse 3, 50%	€ 450.000
Overspannen arbeidsmarkt	<p>Als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt op steeds meer werkterreinen (een overspannen arbeidsmarkt) kan de gemeente geconfronteerd worden met extra kosten. Deze kosten kunnen op verschillende manieren ontstaan, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het niet kunnen invullen van vacatures of op latere datum invullen daarvan: ontstaan achterstanden in de dienstverlening. - Extra kosten externe inhuur voor het uitvoeren van werkzaamheden/ wegwerken van achterstanden door het niet kunnen invullen van vacatures. - Extra kosten voor werving & selectie a.g.v. vaker moeten adverteren, inhuren van recruiters of bureaus voor het kunnen aantrekken van personeel. - Meer en snellere wisseling in het personeelsbestand. - Risico op hoger ziekteverzuim a.g.v. overbelasting. - Investeren in talenten en opleidingen eigen personeel voor het kunnen invullen van functies. 	<p>De volgende beheersmaatregelen worden getroffen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Extra inzet op werving & selectie en onboarding van nieuwe medewerkers. - Prioritering van werkzaamheden ter voorkoming ziekteverzuim a.g.v. overbelasting. - Tijdelijke uitbreiding uren. - Inhuur van tijdelijke krachten. <p>Naast het werven van nieuw personeel, inzet op behoud van personeel door het bevorderen van vitaliteit (fysiek en mentaal) en maatregelen in het kader van duurzame inzetbaarheid (benutten talent en potentieel, deeltijdwerk, doorstroom, verlofsparen en demotie).</p>	€ 390.000	€ 4.100.000	Klasse 1, 10%	€ 410.000
Wachtgeld wethouders	Wethouders hebben na beëindiging van het wethouderschap recht op wachtgeld. Risico doet zich vooral voor op moment van eventuele collegecrisis en bij het einde van een raadsperiode.	Voor wachtgeld is inmiddels een voorziening gevormd voor de maximale verplichting die jaarlijks geactualiseerd wordt. Een andere beheersmaatregel is actieve stimulering herintreding van oud wethouders, teneinde de wachtgelduitkering vroegtijdig te reduceren.	€ 330.000	€ 1.100.000	Klasse 2, 30%	€ 330.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Financieel effect jaarrekening 2022	Risico bedrag begroting 2024	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect begroting 2024
Gewaarborgde geldleningen	Onze gemeente heeft zich in het verleden garant gesteld voor een aantal geldleningen. De meeste garantstellingen zijn overgedragen aan het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Bij problemen wordt dit fonds als eerste aangesproken. Onze gemeentelijke verantwoordelijkheid betreft de zogenaamde achtervang. Hierbij is het risico aanzienlijk gereduceerd. Op dit moment bedraagt het saldo van de gegarandeerde leningen ca. € 212 miljoen. Hiervan is het overgrote deel overgegaan naar het waarborgfonds. De overige verstrekte geldleningen bedragen EUR 3,1 mln.	We volgen instellingen en verenigingen via hun begrotingen en jaarrekeningen. Bij lokale verenigingen wordt eventueel in gesprek gegaan als er betalingsproblemen blijken uit hun jaarstukken.	€ 310.000	€ 3.100.000	Klasse 1, 10%	€ 310.000
IT	Beveiligingsrisico's, uitval door stroomstoringen en hardwarerisico's	Beveiligingsrisico's: [1] Gebruik firewalls, Intrusion Prevention System, aansluiting GemNet, Antivirusvoorziening, toegangsbeveiliging, passwordgebruik, e-mail / internetprotocol. [2] Alertheid bij management, [3] kwetsbare situatie personeel, informatie- beveiligingsvoorschriften, formulier autorisatie; gebruik geheimhoudingsverklaringen, privacy-voorschriften; procedure vernietiging gegevensdragers; gebruik audit-procedures. Voldoen aan wetgeving inzake BIG/BIO-beveiliging mbv ENSIA; hiervoor moet een verklaring aan de jaarrekening toegevoegd worden. Doorlopend project waarbij voldoende commitment van het gehele personeel benodigd is. [4] Procedure begeleiding bezoek, alarmering- systeem; toegangsbeveiliging. Er is een beveiligingsplan in werking. Beveiligd emailen ingevoerd	€ 300.000	€ 3.000.000	Klasse 1, 10%	€ 300.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Financieel effect jaarrekening 2022	Risico bedrag begroting 2024	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect begroting 2024
IT (vervolg)		[5] Beveiligingsbeleid, IT-deskundigen, beveiligingsworkshops, toezicht op contractpartijen, functionaris voor gegevensbescherming, regionale samenwerking ICT/FG/CISO, Beveiligingsrisico onderzoeken, organisatiebrede beveiligingsmaatregelen, project E-learning AVG en informatiebeveiliging. Als gevolg van de wet Meldplicht datalekken is er een meldingsprocedure informatiebeveiliging incidenten. Deze moeten worden gemeld bij de functionaris informatie beveiliging. Stroomstoringen: UPS in computerruimte en noodstroom-aggregaten, inclusief onderhoudscontracten en periodieke testen. Hardware: Support- en Onderhoudscontracten, wijzigingsbeheer; backup- / restorevoorzieningen en procedures, uitwijkcontract/jaarlijkse tests.				
Voorziening voor wethouderspensioenen	De berekening van de voorziening wethouderspensioenen is o.a. afhankelijk van de rente waarmee gerekend wordt. Als de rente daalt, moet er bijgestort worden om het benodigde bedrag te bereiken.	Het bedrag dat jaarlijks wordt bijgestort proberen zo nauwkeurig mogelijk te bepalen zodat er incidenteel zo weinig mogelijk onverwacht bijgestort moet worden. Afgelopen jaren zijn er flinke dotaties aan deze voorziening noodzakelijk gebleken.	€ 210.000	€ 700.000	Klasse 2, 30%	€ 210.000
Parkeerexploitatie	De kosten door de digitalisering van voorzieningen worden hoger. Mogelijk risico is dat de totale kosten niet opgevangen kunnen worden binnen de totale parkeeropbrengsten. Daarnaast vindt er een verschuiving plaats van bezoekers naar de avonduren als er geen betaald parkeren is. Anderzijds heeft ziekenhuis Bernhoven het aantal bezoekers per patient gemaximaliseerd op 2 per dag. Hierdoor staan de parkeeropbrengsten onder druk.	Uniform intern parkeerbeheer. Overeenstemming bereiken met ziekenhuis over kostendekkende tarieven. Regelmatige bijstelling van de exploitatie-opzetten op basis van recente ontwikkelingen. Monitoring van de bezettingsgraden	€ 150.000	€ 1.500.000	Klasse 1, 10%	€ 150.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Financieel effect jaarrekening 2022	Risico bedrag begroting 2024	Risicoklasse/percentage	Financieel effect begroting 2024
CO2-heffing	Er bestaat een kans dat in 2023 en verder dat er landelijk een CO2-heffing komt op het verbranden van afval. Precieze invulling is landelijk nog onderwerp van discussie.	Wij volgen de landelijk CO2-heffing ontwikkelingen voor huishoudelijk afval.	€ 140.000	€ 200.000	Klasse 4, 70%	€ 140.000
Rente/treasury	In onze financieringsrente houden wij rekening met een rentepercentage van 2,2% (meerjarig). Dit percentage is gebaseerd op de nu geldende percentages voor langlopende leningen (Bron BNG). Op basis van onze geplande investeringen moeten wij de komende jaren wellicht aanvullende leningen afsluiten. Indien de rente gaat stijgen, betekent dit dat mogelijk niet voor 2,2% geleend kan worden. Er is een financieringsstekort van EUR 20 mln. Op basis daarvan zou het risico EUR 120.000 bedragen.	Wij volgen de renteontwikkelingen en passen het rentepercentage aan als we verwachten dat de rente gaat stijgen. Het is op dit moment echter lastig om te bepalen hoe de externe financieringsrente zich gaat ontwikkelen.	€ 120.000	€ 400.000	Klasse 2, 30%	€ 120.000
Sociaal Domein: Armoedebeleid (Bijzondere Bijstand en Minimaregelingen).	Inwoners van de gemeente Maashorst kunnen, indien zij aan de voorwaarden voldoen, een beroep doen op de bijzondere bijstand en de overige minimaregelingen (w.o. het activiteitenfonds, het kindpakket, de voedselbank en de kwijtschelding gemeentelijke belastingen). Aangezien hier sprake is van zgn. open einde regelingen bestaat het risico dat het aantal aanvragen c.q. (de hoogte van) de toekenningen het beschikbare budget in de begroting in enig jaar overschrijdt.	Naar verwachting wordt in het 4de kwartaal 2023 het nieuwe Armoedebeleid (Bijzondere Bijstand en de Minimaregelingen) ter besluitvorming voorgelegd. Periodiek monitoren we de uitvoering van de Bijzondere Bijstand en van de Minimaregelingen. De budgetten Bijzondere Bijstand en Minimaregelingen worden periodiek via de P&C cyclus kritisch beoordeeld en indien nodig worden voorstellen gedaan tot bijstelling van het budget. De risico's voor de Bijzondere Bijstand en de Minimaregelingen worden op hoofdlijnen ingeschat. We hanteren daarbij een norm van 10% van 50% van het geraamde budget (Bijzondere Bijstand en Minimaregelingen).	€ 99.000	€ 1.200.000	Klasse 1, 10%	€ 120.000

Risico	Omschrijving	Beheersmaatregel	Financieel effect jaarrekening 2022	Risico bedrag begroting 2024	Risicoklasse/ percentage	Financieel effect begroting 2024
Planschade	Het wijzigen van bestemmingsplannen of het verlenen van een omgevingsvergunning (uitgebreide procedure) brengt het risico met zich dat de gemeente een planschadevergoeding uit moet keren aan belanghebbenden die als gevolg van dat besluit schade lijden. Naast de verschuldigde planschadevergoeding draagt de gemeente ook de kosten voor het inschakelen van een deskundig adviesbureau.	Het risico voor planschade en advieskosten voor externe adviseurs wordt in het geval van particuliere ontwikkelingen al bij de initiatiefnemer neergelegd. Hiermee komt planschade die het gevolg is van een particulier plan niet voor rekening van de gemeente. Voor het overige zullen we het risico op planschade moeten accepteren	€ 14.000	€ 20.000	Klasse 4, 70%	€ 14.000
Harmonisatie	Met de komst van de gemeente Maashorst per 1 januari 2022 is het van belang dat het beleid en regelgeving van de voormalig gemeente Landerd en voormalig gemeente Uden geharmoniseerd wordt. Volgens de wet hebben we hier tot 1 januari 2024 de tijd voor.	Het uitgangspunt voor de harmonisatie is dat het budgetneutraal plaatsvindt. Er is een Lange termijn agenda voor het te harmoniseren beleid. Deze is erop gericht dat alle regelingen/beleid voor 1 januari 2024 geharmoniseerd is.	€ 0		nvt	€ 0
Totaal			€ 14.298.000			€ 16.997.000